REGISTRUM

EPISCOPATUS BRECHINENSIS

CUI ACCEDUNT

CARTAE QUAMPLURIMAE ORIGINALES

R.W. Billings del. 1852 J. Godfrey sc.

REGISTRUM

EPISCOPATUS BRECHINENSIS

CUI ACCEDUNT

CARTAE QUAMPLURIMAE ORIGINALES

I.—REGISTRUM.

IMPRESSUM ABERDONIAE

M DCCC LVI

TYPIS W. BENNETT ABERDONIAE.

Patrick Chalmers
of Auldbar

THE SECOND CONTRIBUTION

TO THE

BANNATYNE CLUB

OF

PATRICK CHALMERS OF ALDBAR,

COMPLETED AFTER HIS DEATH

BY HIS BROTHER,

JOHN INGLIS CHALMERS OF ALDBAR.

THE BANNATYNE CLUB.

DECEMBER, M.DCCC.LVI.

THE EARL OF ABERDEEN, K.G.
WILLIAM PATRICK ADAM, ESQ.
THE EARL OF ASHBURNHAM.
LORD BELHAVEN AND HAMILTON.
WILLIAM BLAIR, ESQ.
BERIAH BOTFIELD, ESQ.
THE MARQUESS OF BREADALBANE, K.T.
SIR THOMAS MAKDOUGALL BRISBANE, BART.
GEORGE BRODIE, ESQ.
10 CHARLES DASHWOOD BRUCE, ESQ.
THE DUKE OF BUCCLEUCH AND QUEENSBERRY, K.G.
VERY REV. DEAN RICHARD BUTLER.
SIR HUGH HUME CAMPBELL, BART.
JAMES CAMPBELL, ESQ.
THOMAS CARNEGY, ESQ., (DECEASED.)
THE EARL CAWDOR.
PATRICK CHALMERS, ESQ., (DECEASED.)
RIGHT HON. SIR GEORGE CLERK, BART.
DAVID CONSTABLE, ESQ.
20 THOMAS CONSTABLE, ESQ.

ANDREW COVENTRY, ESQ.
DAVID COWAN, ESQ.
JAMES T. GIBSON CRAIG, ESQ., (*TREASURER.*)
SIR WILLIAM GIBSON CRAIG, BART.
THE MARQUESS OF DALHOUSIE, K.T.
GEORGE HOME DRUMMOND, ESQ.
HENRY DRUMMOND, ESQ., M.P.
RIGHT HON. SIR DAVID DUNDAS.
GEORGE DUNDAS, ESQ.
30 WILLIAM PITT DUNDAS, ESQ.
THE EARL OF ELLESMERE, K.G.
JOSEPH WALTER KING EYTON, ESQ.
LIEUT.-COL. ROBERT FERGUSON, M.P.
COUNT MERCER DE FLAHAULT.
THE EARL OF GOSFORD, K.P.
WILLIAM GOTT, ESQ.
ROBERT GRAHAM, ESQ.
THE EARL OF HADDINGTON, K.T.
THE DUKE OF HAMILTON AND BRANDON.
40 SIR THOMAS BUCHAN HEPBURN, BART.
JAMES MAITLAND HOG, ESQ.
RIGHT HON. JOHN HOPE, LORD JUSTICE-CLERK.
COSMO INNES, ESQ.
DAVID IRVING, LL.D.
HON. JAMES IVORY, LORD IVORY.
DAVID LAING, ESQ., (*SECRETARY.*)
JOHN BAILEY LANGHORNE, ESQ.
THE EARL OF LAUDERDALE.
VERY REV. PRINCIPAL JOHN LEE, D.D.

50 LORD LINDSAY.

JAMES LOCH, ESQ., (DECEASED.)

THE MARQUESS OF LOTHIAN.

LORD LOVAT.

JAMES MACKENZIE, ESQ.

JOHN WHITEFOORD MACKENZIE, ESQ.

KEITH STEWART MACKENZIE, ESQ.

WILLIAM FORBES MACKENZIE, ESQ.

JAMES MAIDMENT, ESQ.

SIR WILLIAM MAXWELL, BART.

60 THE HON. WILLIAM LESLIE MELVILLE, (DECEASED.)

THE EARL OF MINTO, G.C.B.

RIGHT HON. JAMES MONCREIFF, LORD ADVOCATE, M.P.

THE EARL OF MORTON.

JAMES PATRICK MUIRHEAD, ESQ.

HON. SIR JOHN A. MURRAY, LORD MURRAY.

ROBERT NASMYTH, ESQ.

HON. CHARLES NEAVES, LORD NEAVES.

THE EARL OF NORTHESK.

LORD PANMURE, K.T.

70 ALEXANDER PRINGLE, ESQ.

JOHN RICHARDSON, ESQ.

THE DUKE OF ROXBURGHE, K.T.

THE REV. HEW SCOTT, A.M.

JAMES R. HOPE SCOTT, ESQ.

THE EARL OF SELKIRK.

JAMES YOUNG SIMPSON, M.D.

ALEXANDER SINCLAIR, ESQ.

JAMES SKENE, ESQ.

WILLIAM SMYTHE, ESQ.

80 JOHN SPOTTISWOODE, ESQ.

EDWARD STANLEY, ESQ.

THE REV. WILLIAM STEVENSON, D.D.

THE HON. CHARLES FRANCIS STUART.

THE DUKE OF SUTHERLAND.

ARCHIBALD CAMPBELL SWINTON, ESQ.

ALEXANDER THOMSON, ESQ.

SIR WALTER CALVERLY TREVELYAN, BART.

WILLIAM B. D. D. TURNBULL, ESQ.

ADAM URQUHART, ESQ.

90 ALEXANDER MACONOCHIE WELWOOD, ESQ.

LIBRARIES.

THE BRITISH MUSEUM.

THE SOCIETY OF LINCOLN'S INN.

THE FACULTY OF ADVOCATES.

THE SOCIETY OF ANTIQUARIES OF SCOTLAND.

THE SOCIETY OF WRITERS TO H. M. SIGNET.

THE UNIVERSITY OF CAMBRIDGE.

THE UNIVERSITY OF EDINBURGH.

THE UNIVERSITY OF GLASGOW.

TRINITY COLLEGE, DUBLIN.

10 THE SMITHSONIAN INSTITUTION, WASHINGTON, U. S.

LIST OF THE PLATES.

VOL. I.

VOL. II.

PREFACE.

In the month of July, 1845, Mr. Stuart discovered at Panmure the original Register of the Bishoprick of Brechin, which was known to Dalrymple, Innes, and our first generation of antiquaries, but had escaped the notice of Macfarlane and the later collectors and transcribers (except General Hutton), so that its contents were in a manner new to the Scotch historical student. With the consent of the late Lord Panmure, Mr. Chalmers resolved to print this chartulary, as a second contribution to the Bannatyne Club, and he devoted his leisure for several years to collecting materials to illustrate it. His collections were scarcely completed at his death, and, unfortunately, no connected notice, nor even full notes of the results of his investigations, have been found among his papers. A few scattered memoranda and notes on the margins of his books seem to be all that remain to mark the progress of his inquiry; and thus, it is to be feared, his country, in his death, has lost the store of information he had treasured up by assiduous and most intelligent study, directed chiefly to the illustration of his own county and diocese.

Even the method and guiding principle of the present ample

collection are only to be gathered from the materials themselves, which must go forth without that explanation of the author's design which would have covered these dead bones with a living light and interest.

VOL. I. The first volume consists of the contents of the Bishoprick Register itself. The original vellum MS. at Panmure is written, for the most part, in an uniform hand, not older than the end of the fifteenth century; the later entries coming down to the Reformation.

VOL. II. The second volume is an Appendix drawn from various quarters, and arranged according to the sources from which the materials were derived.

I. Brechin, p. 1-252. I. First stands a large selection from the charters and papers in the charter room of the City of Brechin.

II. Arbroath, p. 255-72. II. Secondly, charters of the ancient Bishops of Brechin recorded in the Register of the Abbey of Arbroath, concerning churches and property held by the monks in their Diocese.

III. Miscellaneous, viz. III. Miscellaneous charters from various repositories, public and private, consisting of—

1. Findowry, p. 273-97. 1. Papers from the charter chest of the Arbuthnots of Findowry, now represented by Mr. Carnegy Arbuthnott of Balnamoon.

2. Kinnaird, p. 298-302. 2. A few writs of the family of Carnegie of Kinnaird, now restored to its old honour, the Earldom of Southesk.

3. Dun, p. 303-9. 3. Papers from the charter chest of Dun, the ancient inheritance of the Erskines of Dun.

4. Carreston, p. 310-11. 4. Papers from Carreston, once hereditarily attached to the

office which gave name to the family of Dempster, now the property of the Earl of Fife, through succession to the ancient family of Skene of that ilk.

5. A paper from the Ferne charter chest, the property of the Hon. William Maule. 5. Watterton, p. 312.

6. Documents from the charter room of the Burgh of Dundee. 6. Dundee, p. 314-7.

7. Notes of charters from the Register of the Great Seal of Scotland. 7. Great Seal, p. 319-25.

8. Notes of writs entered in the Record of the Privy Seal of Scotland. 8. Privy Seal, p. 327-79.

9. A Crown gift of a benefice in the Cathedral, preserved in the charter chest of Sir John Mure Mackenzie of Delvin. 9. Delvin, p. 380.

10. Seven documents from various charter chests, of which the references have been lost. They appear to have been mostly taken from the charter rooms of the burghs of Montrose and Brechin. 10. E variis scriniis, p. 380-5.

11. Notes of Papal bulls and rescripts, from the "Monumenta Britannica" in the British Museum, an immense collection of Roman documents illustrative of British history, selected from the originals in the Vatican under the direction of the Papal Government, and presented to the British Government, in the present century. 11. Literæ papales, p. 387-416.

12. Rentals of the lay Lordship of Brechin, and of the Bishoprick, chiefly from the original accounts preserved among the national records in the General Register House at Edinburgh. 12. Rentals, p. 417-45.

From such various sources were collected the documents

which Mr. Chalmers designed for the illustration of the history of his Diocese and its Cathedral of venerable antiquity.

Brechin was a seat of ecclesiastical institutions long before King David founded its Bishoprick. An ancient chronicle, speaking of Kenneth Mac Malcolm (who is supposed to have reigned about the end of the tenth century), says—*Hic est qui tribuit magnam civitatem Brechne Domino.*[1] Here, certainly, as in a few other places of Scotland, were preserved vestiges of that primæval Christian establishment which had fallen into strange laxity of life, and, perhaps, of doctrine, and was destined to give way altogether before the new and stricter rule introduced by Saint David. Among the few architectural relics of that early church, the Culdees of Brechin, like the Culdees of Abernethy, have left us one of those remarkable "round towers" which serve to perpetuate the memory of the Irish origin of the church which gave them birth.

We have charter evidence of a college of Culdees at Brechin existing before, and remaining for some time after, the erection of the Episcopal see. There is proof, indeed, that, upon its erection, the old Culdee convent and its Prior (submitting, it may be, to stricter rule of discipline), became, as perhaps in other cases, the electoral Chapter of the new Bishoprick. But the head of this Culdee convent, the Abbot of Brechin, had already become secularised, and had appropriated to himself, and transmitted to his family, the territories which his predecessors had administered for the church. During the reign

[1] Apud Innes' Critical Essay, p. 788.

of David I. this "impropriator" occurs, sometimes styled Leod of Brechin, sometimes Leod the Abbot, but still among the lay lords who accompanied the King, not ranked with the clerics.[1]

In the reign of William the Lion, we find Dovenald, Abbot of Brechin, granting lands to the monks of Arbroath, for the weal of his father Sampson. Dovenald is elsewhere styled the grandson of Leod; so it is probable that Sampson was son of Leod, and, perhaps, Abbot of Brechin. By this time, the office of Abbot had given a sort of surname to the family; and they still keep up their connection with the Culdees; for Maolbride, the Prior, witnesses the Abbot's grant to Arbroath;[2] and another Prior, Bricius, as still really a clerk, has precedence in a Bishop's charter, over Abbot Dovenald, now regarded as only a layman.[3]

In 1219 John was Abbot of Brechin,[4] and one of his charters is witnessed by Morgund and John his sons, and Malcolm his brother.[5]

With Morgund, who derived his surname from the family office, the race of the Abbots of the Culdees of Brechin disappears. The next personage who derived his style from Brechin, was Henry de Brechin, the son of David Earl of Huntingdon, in whose descendants the Lordship of Brechin (probably identical with the old lay Abbacy) remained till the Black Parliament of King Robert I.

The history of the successive Bishops of Brechin is very de-

1 Registers of St. Andrews, Dunfermlin, Cambuskenneth, &c.

2 Registers of Arbroath and St. Andrews.

3 Register of Arbroath, p. 134.

4 Ibid., p. 163.

5 Ibid., p. 47, 48.

fective. Spottiswood threw into it his usual amount of errors, and Keith had not materials to correct them. It is the more to be regretted that a careful search has discovered no continuous work of Mr. Chalmers' on the subject. A few hasty notes on the margin of his 'Keith' are all that have been found to throw any light on it. With the help of these, the following list has been prepared, which, however imperfect, and in some places conjectural, is better than those hitherto published :—

The See founded c. 1150.

1. T. Bishop, c. 1155-6.

2. Sampon, c. 1158.

3. Turpin, elect 1178; was probably consecrated in that year, and may have been Bishop till 1198.

4. Ralph was elect in 1198; consecrated 1202.

5. His successor probably was Hugh, who styles Ralph his predecessor,[1] and who must have been Bishop of Brechin in 1214, since one of his charters is witnessed by Robert Elect of Ross, who was so designated in that year. Hugh died in 1218.

6. Gregory the archdeacon succeeded, who enumerates Turpin, Ralph, and Hugh, as his predecessors in the Bishoprick of Brechin He continued Bishop till 1246.

(Gilbert is said to have died Bishop of Brechin in 1249; succeeded by his Archdeacon Robert, perhaps through confusion of a former event in the See)[3]

[1] Arbroath, 186

Chron. Melr. "Obiit Episcopus de Breyn, cui successit dominus Gregorius archidiaconus ejusdem episcopatus."

[3] Keith : Chron. Melr.

7. In 1247, Pope Innocent IV. ordered the consecration of Albinus, formerly Precentor (?) of the Cathedral, who had been elected by the Chapter, Bishop of Brechin, dispensing with his illegitimacy.[1] Albinus enumerates as his predecessors Turpin, Ralph, Hugh, and Gregory. In 1248 Albinus witnessed, and had evidently promoted, the foundation of the Maison Dieu by William de Brechin, grandson of David, Earl of Huntingdon. Albinus, Bishop of Brechin, by charter dated at Finchale, in 1248, granted an indulgence to all who should help the building of the new church of the Priory of Finchale; and by a charter dated at Durham 4th March, 1256, a similar indulgence to those visiting any of the five altars in front of the Church of Durham.[2] He is known, also, from transactions with the Monks of Arbroath, and he died Bishop in 1269.[3]

8. The next steps are uncertain; but a chronicle, not of the highest authority,[4] has perhaps given the account most reconcilable with record. On the death of Albinus, William Dean of Brechin, a man of excellent character, but of a harsh voice, was elected by the Chapter. The Legate refused him confirmation, but on appeal the Pope at once granted it. William, *elect* of Brechin, died in 1274 in the Council at Lyons, and Friar William, of the Friars Preachers (*Rector fratrum predicatorum de Perth*),[4] was elected Bishop of Brechin, who refused the See on account of the smallness of the revenues.

[1] p. 388.

[2] "Priory of Finchale," p. 175-6: "Rites of Durham," p. 133. Surtees Soc., where Bishop Albin's seal is engraved.

[3] Chron. Melr.

[4] Extracta e variis cronicis.

[5] Chron. Melr.

(Keith, quoting the Chartulary of Arbroath, which he probably had not himself seen, states that Robert, formerly Archdeacon of this See, was Bishop thereof in the year 1284.)

9. William, Bishop of Brechin, granted an indulgence at Durham on 16th August, 1286; and William was Bishop in 1290.[1]

10. John de Kininmunth was Bishop of Brechin on 21 October, 1304. He was one of the Bishops, who, in 1309, recognised Robert Bruce's title to the crown. He is named as Bishop in 1313, 1318, 1321, and in the sixteenth year of the reign of Robert (1323). We do not learn when he died.

11. The next Bishop was Adam de Moravia, who filled the See from 1328 to 1349. Bishop Adam is mentioned by name in the passports for the Ambassadors to England in 1336, and again, among the Ambassadors treating of the ransom of David II., in 1347-8-9.[2] By a clerical error in our Register, a precept of David II., in the thirty-first of his reign (1359) is made to be directed to Adam, instead of Patrick, Bishop of Brechin, "Chancellor;" and on that authority Spottiswood has erroneously stated that Adam was chancellor of Scotland.

12. Philip was Bishop of Brechin on the 13th March, 1350.[3]

13. Patrick de Locrys, previously Rector of Tyningham, became Bishop of Brechin in 1354, and, about the same time,

[1] Rites of Durham, p. 135.

[2] Rotuli Scotiæ.

[3] Ap., p. 16.

Chancellor of the Kingdom. He was Bishop and Chancellor from 1358 to 8 December, 1368 ; but was Bishop and no longer Chancellor on 4th April, 40th David II. (1369.)[1] On the morrow of the Holy Trinity, 1372, Bishop Patrick settled the constitution of the Chapter of his Cathedral,[2] and he was Bishop, and present in Parliament on the 4th April, 1373.

14. Stephen was Bishop of Brechin on the 23d February, 1384,[3] when he erected the Church of Lethnot into a prebend of the Cathedral.

15. Walter Forestar, Canon of Aberdeen, Secretary to the King, and Lord Clerk Register, got the Bishoprick of Brechin as early as 1401. On 16th July, 1420,[4] he assisted at a provincial synod and council general of the clergy of the kingdom held at Perth. In 1423 and 1424, Patrick, Bishop of Brechin, had passports from the King of England for returning from Flanders.[5]

16. John de Crannoch was Bishop of Brechin on Trinity Sunday the 22d day of May, 1429, when "Walter Stewart, knight, Palatyne of Stratherne, of Athole and of Cathenes erle, lorde of Brechyn and Cortequhy" made the munificent gift to the Church of an annual rent of £40 out of the lands of Cortoquhy.[6] Bishop John seems to have gone on more than one embassy to France for James I., besides accompanying the Scotch princess to her ill-omened marriage with the Dauphin,

1 Reg. Mag. Sig., 64-5.
2 I., p. 19.
3 p. 21.
4 p. 38.
5 Rotuli Scotiæ.
6 p. 14.

On 14 April, 1434, in a general chapter held in the chapter house at Brechin, being the morrow after a Synod had sat, Bishop John narrated how upon the sea, in his last voyage from France, he had made a vow to give to the Church of Brechin, in honour of the Blessed Trinity, two silver candlesticks, weighing nine marks Troy, in acquittance of which vow he delivered to John Liall, the Treasurer of the Church, six silver cups, gilt on the edges, of the weight of nine marks Troy, in one case of red leather. Moreover, the Bishop delivered into the hands of the Treasurer a silver gilt cup and cover, of the weight of four marks Troy, the cover having the rays of the sun spread over it, in a leather case, to be preserved and kept in the treasury for the use of the Dean and Canons in their common symposia, and for no other use.[1] It is another scene of church life we find recorded in an entry of our Register on the 20th and 21st of August 1448. Bishop John is at war with the Dean about the tax that ought to have been levied upon the Canons, under the name of repairing the hoods of the choir. He fulminates excommunication against the Archdeacon for laying violent hands on his Lordship, and waxing still more wrath, admonishes the Dean, then present, to remove from his house his concubine, and to abstain from all cohabitation, or suspect conversation with her, under pain of £40 current Scotch money. John, Bishop of Brechin, was Conservator of the privileges of the Scotican Church in 1445; and John was still Bishop in 1450, and on 4 September,

[1] p. 61.

1451.[1] The Auchinleck chronicle records that, in August, 1456, "decessit in Brechyne Master Jhone Crennok, Bischop of Brechyne, that wes callit a gud, actif, and vertuis man and all his tyme wele gouvernand."

17. George Schoriswod, previously Rector of Culter, Chancellor of Dunkeld, and one of the King's clerks, was Bishop of Brechin in 1454 (22 October) and, in the following year, became Chancellor of the Kingdom. He was Bishop of Brechin, and Chancellor of Scotland, 19 April, 1458. He seems to have held the See till 1462. In August, 1463, the See had been vacant for six months.

18. Patrick Graham, son to the Lord Graham, and nephew of James I., by his mother, Lady Mary Stewart, daughter to King Robert III., was Bishop of Brechin 2d January, the end of the year, 1463. In 1466, Patrick was translated to St. Andrews, where he became the first Archbishop.

19. John Balfour was the next Bishop. While yet only elect in November, 1465, Pope Paul granted him a dispensation to hold, in commendam, along with his Bishoprick, the parish church of Conveth (Laurencekirk), which he had held for nine years previously.[2] John was still Bishop of Brechin in 1477 and 1483.[3]

20. William Meldrum was made Bishop of Brechin in 1488-9, when we find him providing funds and taking account of expenditure for expeding his Bulls at the Papal Court; and he

[1] p. 152, and p. 175. Keith, misled by a clerical error, or mis-reading of a charter, inserts a Bishop Robert here.

[2] Ap. 413.

[3] p. 206.

continued an unusual length of time in the See. William, Bishop of Brechin, granted a precept of seisin in favour of John Carnegy, dated 'apud locum seu maneriem nostrum de Ferne,' the 12th of August, 1512, which he states to be the 24th year of his consecration. During his long Episcopate he seems to have surrounded himself with relatives in the chapter. One of his charters is witnessed by William Meldrum, precentor, Thomas Meldrum, chancellor, John Meldrum, prebendary of Buthirgyll.[1]

21. John Hepburn was also Bishop for a very long period. He granted a precept of seisin to John Carnegy, apparent of Kynard, and Agnes Wod his wife, in the lands of Addecatt, dated 6 October, 1556 'and the 33d year of his consecration.'[2] If he was consecrated in 1523, he may have been designated or elect a short time previously. He died in August, 1558.[3]

22. His successor, and the last of the ante-Reformation Bishops, was Donald Campbell, the person well known as Abbot of Cupar, who, Leslie informs us, did not assume the title of Bishop. He was Privy Seal; and died in 1562.

23. John Sinclair, previously Dean of Restalrig, was "put into the See" by the Queen, after Donald's death. "He was blind of one eye, and zealous against the Reformers."[4] He died on the 9th April, 1566, "betuix thre and foure houris in the morning in James Mosmanis hous in Frosteris Wynd within Edinburgh"[5]

[1] "Black's History of Brechin," a very useful book, worthy to be imitated by other Town Clerks of Scotch Burghs.

[2] Southesk charters.

[3] Keith and Leslie.

[4] Slaines MS.

[5] Diurnal of Occurrents, p. 98.

Mr. Chalmers has made no notes on the names and dates of Bishops after the Reformation, which it may be convenient to add here, chiefly from Keith—

1. Alexander Campbell, 1566, a son of Ardkinlas, appointed while yet a child, died in 1606

2. Andrew Lamb, previously Minister at Bruntisland, Bishop of Brechin, 1606; translated to Galloway, 1619. "He was one of the three Bishops who went by the King's order into England, where he received Episcopal consecration, on the 20th October, 1610."

3. David Lindsay, son of Colonel John Lindsay, a brother of the house of Edzell, consecrated at St. Andrews, 23d November, 1619; translated to Edinburgh, 1634.

4. Thomas Sydserf, afterwards better known as Bishop of Galloway and Bishop of Orkney, was Bishop of Brechin in 1635, though omitted by Keith.[1]

5. Walter Whitford, son of James Whitford of that ilk, previously Minister of Monkland, and Sub-dean of Glasgow, then Rector of Moffat; made Bishop of Brechin, 1635. He retained his Sub-deanery *in commendam.* Deprived by the General Assembly in 1638: "after which he fled into England, as being reckoned a forward man for the Liturgy and Book of Canons; and there he died in the year 1643." Keith appears not to have known that, after the Glasgow Assembly, 1638, the King presented Bishop Whitford to the living of Waldegrave in Northamptonshire.[2]

[1] Bishop Forbes's Funerals. Edition 1845, p. 226. [2] Bridges' Northamptonshire, I., 284.

6. David Strachan, Parson of Fettercairn, was, upon the Restoration, (1660) promoted to the See of Brechin, and consecrated 1st June, 1662; died 1671. "He was preferred by the interest of the Earl of Middleton the Commissioner, his parishioner. He was buried in the Cathedral, before the pulpit."[1]

7. Robert Laurie, "a celebrated preacher, and a man of moderation," was made Dean of Edinburgh upon the Restoration, and afterwards promoted to the See of Brechin. "But the benefice of this Bishopric being small, he was allowed to retain his Deanry, and continued to exercise a particular ministry at the Church of the Holy Trinity in Edinburgh, till his death in 1677. "A man of a graceful person, and a popular preacher."

8. George Haliburton, previously Minister at Cupar Angus, consecrated Bishop of Brechin, 1678; translated to Aberdeen in 1682.

9 Robert Douglas, previously Dean of Glasgow, promoted to the Bishoprick of Brechin in 1682; translated to Dunblane, 1684.

10. Alexander Cairncross. This remarkable person was Bishop of Brechin only for a few months, having been translated to Glasgow in December, 1684. After the Revolution he was made Bishop of Raphoe by King William, and held the Bishoprick from 1693 to 1701—the only instance of such promotion after the abolition of Episcopacy in Scotland.

11. James Drummond, previously parson of Muthill, consecrated Bishop of Brechin in the Church of Holyrood, 25th De-

[1] Account of Scotch Bishops at Slaines. [2] Ibid.

cember, 1684. Deprived at the Revolution, 1688, with the rest of his brethren. "He lived after this for the most part with the Earl of Errol, and he died in 1695, aged 66. It is to be said of this Prelate, that, though he had been promoted by the favour of his Chief, the Earl of Perth, then Chancellor of the Kingdom, yet he always showed himself as averse to Popery as any person in the Church; and, it is certain, there were but very few of the Bishops (if any at all) who favoured an alteration in religion." "He was a pious and good man, diligent in his office, and read the Scripture daily in the original tongues. After the Revolution, he suffered cheerfully, and retired to the Earl of Errol's house at Slains, where having lived four years, he died of a dropsy, (wherewith he had been long afflicted) aged about 70, 1695. He was buried in the isle of Cruden Church."[1]

For the names and succession of the Bishops subsequent to the Revolution I am indebted chiefly to the kindness of the present Bishop of Brechin.

12. John Falconer, 1709. "A good and grave man and very modest, tall, black, and stooping. He dyed at Englishmadie, July 6, 1723, and was buried at Pert."[2]

13. Robert Norrie, 1724.

14. John Ochterlonie, 1726.

15. James Raitt, 1742.

16. George Innes, 1778.

17. Dr. William Abernethy Drummond, of Hawthornden, 1787.

[1] Account of Scotch Bishops at Slaines. [2] Ibid.

other things, the frequent and gradually increasing interference of the Popes with the patronage of all ecclesiastical benefices. The considerations which weighed at Rome are carefully set forth in the transaction with Guaspar Bonciani, a Florentine merchant and the correspondent of the great Roman bankers, Philip de Strozzi & Co., for procuring the promotion of William Meldrum to the Bishoprick in 1488.[1]

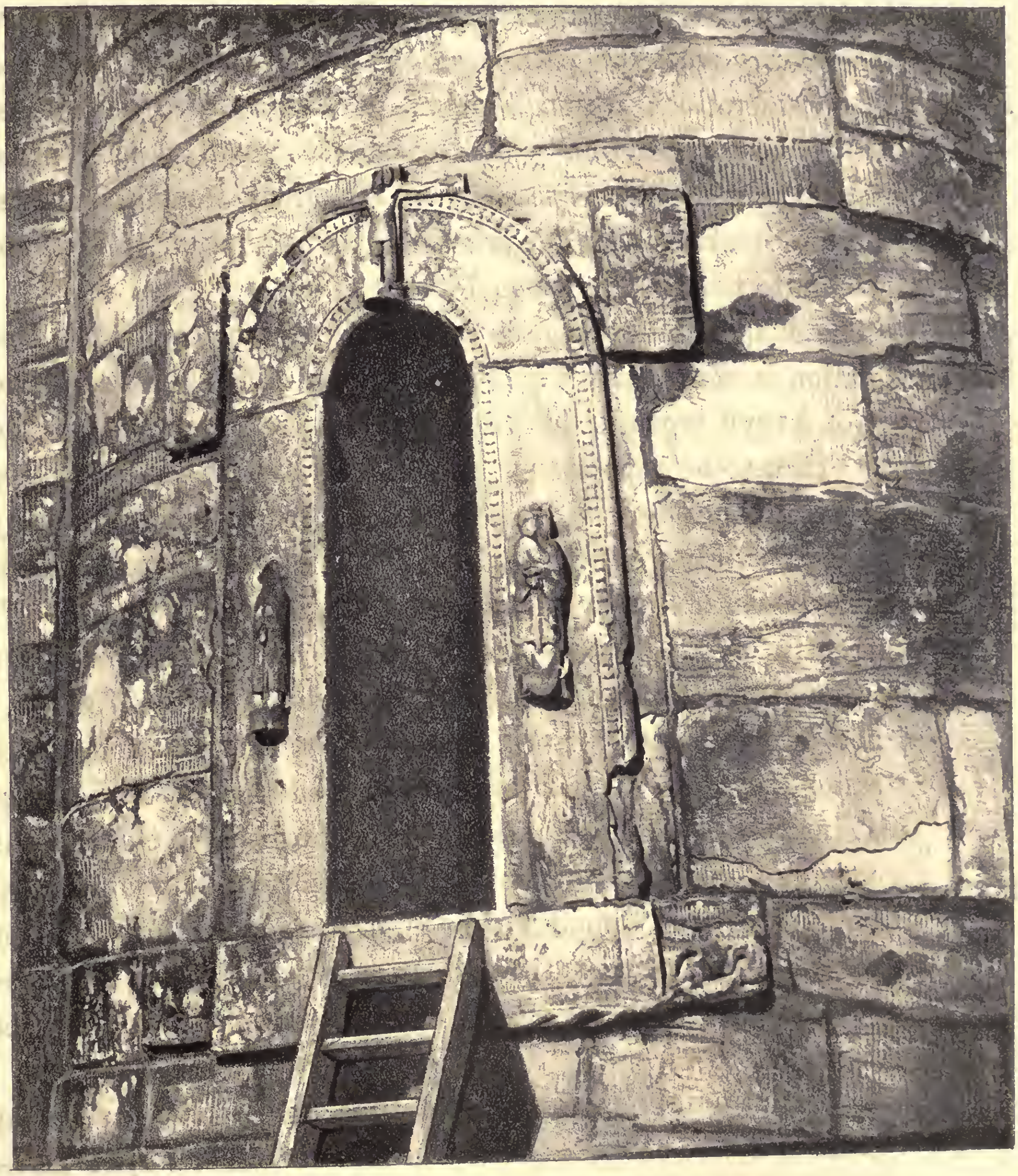
The dilapidation of church property upon the eve of the Reformation is more marked in Brechin than other dioceses. The Earl of Argyll procured his kinsman, Alexander Campbell, while yet a child, to be appointed to the Bishopric, with express power of "giving and disposing all the benefices which previously were in the Bishop's gift." How the boy Bishop was made to use that power is seen in the large alienations executed in 1566-7, apparently even before he had begun the education which we find him carrying on "in Geneva at the schuillis" in 1573.

The other charters of the period of the Reformation, while marking the rapid dilapidation of the Church property, are of great interest to the local antiquary, and furnish the chief means for tracing the history of the Episcopal city and its buildings. Unfortunately, the Round Tower of mysterious antiquity is not once mentioned. The anti-reformation clergy treated this solitary monument of the primæval church with the same neglect as their successors.[2]

The next buildings in order of time, in Brechin, are what

[1] p. 124.

[2] Dr. Petrie, perhaps relying on the passage quoted by Innes, (*Crit. Essay*, p. 788), proposed to fix its date c. 1020. The style of masonry and ornament would afford better criteria, and apparently lead to a not very different result.

Doorway of Brechin Round Tower.

Vizetelly & Co.

remains of the Maison dieu, founded in 1264 by William of Brechin, son of the Lord Henry of Brechin, the son of Earl David, (the son of Prince Henry, the son of Saint David) and the Cathedral tower or *campanile*, built or repaired by Bishop Patrick between 1354 and 1373. The Bishop's palaces in Brechin, at Ferne, and at Farnel; the College—founded in the year 1429 by a mighty prince, Walter Stewart, son of King Robert II., Palatyne of Stratherne, Earl of Athol and of Caithness, (by marriage) Lord of Brechin and Cortoquhy, for four priests and six boys of the choir—the manses of the dignitaries and Canons, each with its garden attached, are frequently conveyed or described, and must, with a little study, be still easily identified. That pleasant labour, however, must be left to Mr. Black and Mr. Jervise; and it is fortunate that such antiquaries are to be found, where their service can be so usefully applied. It is no unworthy object to endeavour to throw round their city, which has almost forgotten its history, some of the interest of antiquity and historical association.

The learned Town-clerk will see reason to doubt his position, that "Brechin was a Royal Burgh in the twelfth century."[1] It was in the strictest sense an Episcopal city and burgh of Regality, subject in everything to the Bishop as long

[1] *History of Brechin, by David D. Black, town-clerk*, p. 1. The first condition of a Royal Burgh is to hold immediately of the Sovereign. But Brechin held of the Bishop; and the Bishop, to the very last, presided in the Town Council. The charter of James III., 1488, asserts, indeed, that the city "is a free burgh, paying taxes and contributions as the other burghs;" but, while erroneously styling it "free," that charter *gives* no express freedom or privilege, nor creates it a Royal Burgh. The Charter of Charles I., 1641, was not apparently acted upon (like others of

as there was one. It had, indeed, the privilege of trade, like many other burghs of the great Church lords, and, like several of them, it had the *burden* of sending Commissioners to Parliament.[1] But it did not become truly a Royal Burgh till 1695.

Among the later charters of the collection are some curious notices of the impurity of the old town, which, it is hoped, will seem strange and incredible to the present generation.[2]

To some, the information which this collection affords respecting the early transmission of property, its various tenures, and the minute divisions and notes of boundary, may be more interesting than the antiquities of the Church. It was evidently at least as much in the view of the compiler. The most ancient of the rent-rolls or valuations here preserved, is the account of the lay Lordship of Brechin and the Garviach,[3] while forming part of the dowery of Mary of Guelders, the young widow of King James II., who bestowed a large part of their rents on her

that period), nor even known, till brought forth to be made effective after the Revolution and the second downfall of Episcopacy. The Act of Parliament, 1695, which ratified it, declared Brechin a free Burgh Royal—reserving only the right of the Earls of Panmure, "of choising one of the Bailies of the said burgh, who shall be Constable and Justiciar therein, as use is." Next year, 1696, the Council elected Mr. Alexander Young the first Provost of the free Burgh Royal of Brechin.

[1] The Commissioner of Brechin appears in the sederunt of Parliament in 1478, 1481, &c. In 1693 Mr. Harry Maule of Kelly was Commissioner. By an order of the Town Council in May, 1700, the allowance by the Burgh to their Member was 30 shillings Scots for each day he is absent, detained in Parliament, besides horse-hire going and returning. *Black*, *p.* 121.

[2] It is the piece of land "lyand betuix the wall of our (the Bishop's) garding and the common calsay," which, in 1581, is described as *ceno et stercorariis repleta*, to such a foul degree that not only the citizens and inhabitants have caught distempers and sickness from the stench, "but even We cannot safely take the air in our pleasaunce and garden." (*p.* 217.) I have not met with so early a recognition of the unwholesomeness of filth, in Scotland.

[3] The early importance of the Castle of Brechin is proved by some entries in English records.

favourite foundation of the Trinity Church of Edinburgh; and one of the latest is the Taxt Roll of the County of Forfar divided into its four QUARTERS—of Dundee, of Kerrimure, of Brechin, and of Arbroath, as declared by Parliamentary Commissioners in 1614.[1]

A household or wardrobe account of Edward I. has the following payments—

To Gerard Dor and John de la Moille for sulphur for burning the Castle of Breghyn in August, 1303, iii s.

To Robert of Westminster for a wooden coffer delivered to John of Hauekele, clerk, for containing the charters, writings, and other memoranda found in the Castle of Breghin, 26 February, ii s. vj d.

The same record contains payments of £40 to a valet of the Queen, for his labour in the making of a war wolf (*lupi guerre*) for the storming of Stirling Castle wall, and £40 to John de la Muillie (*valletto hospicii Regis*) for his labour about making the Greek fire for burning the houses of the castle.

[1] I wish Mr. Chalmers had told us something more of the origin or antiquity, and the boundaries of these Quarters, each of which had its *Mair* or officer, to whom the Sheriff looked for executing his writs. Of the great Sheriffdom itself I find a few notes which, imperfect as they are, may be interesting to the gentry of the county.

Sheriffs of Angus.

1227. Thomas of Malherbe. *Regist. de Aberbrothoc*, 163.
1245. William of Uchterhous. *Ibid.*, 200.
1264. E. de Montealto. *Chamb. Rolls, I.*, 11.*
1264. W. de Montealto. *Ibid., I.*, 41.*
1266. John of Fenton. *Ibid., I.*, 34.* (*Quære. Sub-Sheriff?*)
1290. David of Betun, knight.
1328. John of Trequer. *Ibid., I.*, 12.
(1328. Patrick of Ogilvy is Steward of the Bishop of St. Andrews within Angus.
1359. John of Ramsay is one of the Collectors of one Quarter of Angus. *Chamb. Rolls, I.*, 355.)
1359-62. Robert of Ramsay. *Chamberl. Rolls and Roberts. Index.*
1365. Malcolm of Ramsay. *Roberts. Index*, 78, 116. Living in 1407.
1378-80. Sir Walter of Ogilvy. *G. Robertson's Shires of Aberdeen and Banff, II., p.* 43. *Charter seen by Mr. Stuart, March*, 1850.
1388-90. Alexander of Ogilvy. *Charter to W. of Fenton. See also Roberts. Index*, 149, 41.
1390. Walter of Ogilvy, lord of Oughterhous, 9 Mar., 1390. *Reg. Mag. Sig.*, 193, 2. Killed, 1392, at Glasclune.
1404-7. Alexander of Ogilvy. *Chamb. Rolls and Roberts. Index*, 165, 2.
1420. Alexander of Ogilvy. *Ch. Rob., III.*
1421. Alexander of Ogilvy of Uchterhous.
1425. Patrick of Ogilvy, knight. 2 May. Panmure Ch.
1428. Idem. He is now also *d. n. Regis Justiciarius. Fotheringham Writs.*

One deed, the grant of a toft and croft in Kincardin,[1] with liberty of brewing and baking and of all else pertaining to a free hostellry, recalls the curious tenures that sometimes gathered round our Royal dwellings. The Castle of Kincardin, an abode of our earlier monarchs, was surrounded by little tenements appropriated for the dwelling and support of the retainers of the court; and many of these retained the names of the officers whose appanage they were.[2] Another deed, a Crown charter of the Hermitage of Kilgerry,[3] opens a humbler piece of Angus local history. Hugh Cuminche was the Hermit, and possessed the hermitage of St. Mary's Chapel of the Forest of Kilgerry in the barony of Menmuir, *by a hereditary title*, together with the croft, the green, and three acres of arable land. These he resigned in the hands of the Sovereign, who regranted them to John Smyth, citizen of Brechin, on 12 May, 1445, for payment of services used and wont, and with a special reservation of the accustomed benefit of the Hermit's prayers. It does not appear that John Smyth was qualified to perform this part of the *Reddendo*, or to serve in the Forest Chapel of the Virgin; the ruins of which, till lately, existed in the vicinity of a fine spring, still known as the Lady Well.[4] The Brechin citizen sold the hermit-

[1] p. 334.

[2] The Fettercairn charter-chest shows several of these, so far as I can speak from memory, named after the pages and palfreymen, the tire-women, as well as the higher attendants on royalty. There were a few such tenures by menial service, in Brechin, which Mr. Chalmers ascribed to some ancient Royal occupation of the Castle. It is possible, however, that they derived their origin from the great Lords of Brechin, or even from the Bishops.

[3] p. 382.

[4] Mr. Jervise's "Land of the Lindsays," p. 248.

age and its pertinents to Somyr of Balyordie, who soon after had a Crown grant of half the Forest of Kilgerry, with vert and venison; Collace of Balnamoon having the other half;[1] and nothing more is heard of the Hermit of the Forest.

Feeling how imperfectly I have performed the last duty of an Editor, I cannot allow this contribution to the antiquities of Brechin and of Angus to be circulated without some notice of him who made the collection, and whose pleasure it would have been to illustrate it from his own rich stores of local learning.

The late Patrick Chalmers was born at Aldbar, on the 31st October, 1802. His father, though inheriting a good Scotch property, was engaged in extensive trade as a London merchant, and lived chiefly near London till 1819, when he came to reside permanently at Aldbar, where he died in 1826. Previous to 1819 Patrick was little in Scotland. He was educated partly at home and partly at the private school of Dr. Coghan, a good scholar and particularly esteemed a good Grecian, at Higham, two miles from his father's house at Walthamstow, a neighbourhood that permitted his spending his Saturdays and Sundays at home. Though Chalmers was long remembered by Dr. Coghan as a promising pupil, he brought away from school a very slender amount of classical scholarship, and hardly increased it during his residence at

[1] Original charters at Kinnaird, and in Lord Fife's charter-chest. Papers in the case of the Dukedom of Montrose, 1850-3.

Oxford. He was entered at Queen's College when sixteen, but did not reside long enough to take a degree; and was gazetted to a cornetcy in the Third Dragoon Guards in the autumn of 1821. Most of his military life was spent in Ireland. He attained the rank of Captain, but retired from service shortly after his father's death, and then settled at Aldbar.

Chalmers's first phasis of country life was as a sportsman. He kept a pack of fox-hounds, and after the first season was his own huntsman—an office which he filled with good repute, but which subjected him to fatigue and exposure, that probably had an injurious effect on his constitution. The death of a young lady to whom he was engaged, in 1830, affected him deeply, and this shock, together with an attack of illness, led him to give up his hounds. The country was now agitated with the great question of Parliamentary Reform; and Chalmers, long ere this thoroughly liberal in politics, threw himself into the struggle with the same zeal and energy he had shown as a sportsman. After a gallant but unsuccessful contest in 1832,[1] he was elected in 1834 without opposition, as Member for the Montrose District of burghs, and was again returned for the same constituency at the next general election. As soon as he had taken his seat in the House, he devoted himself to the study of

[1] His address to the electors, referring to the then exciting topics of the East India Charter, the Corn Laws, Slave Trade, Tithes, ran thus—"These subjects, however, cannot be satisfactorily discussed within the limits of an address to electors, nor do I think an honest man can pledge himself to the particular course he will pursue on any of them. But, though I will not pledge myself to details, I may say, with truth, that I have long desired to see a considerable change in the laws relating to these subjects, and that I am an enemy to monopolies, and to slavery in every shape."

its history and forms, his duty in Parliament and in committees, and to the local interests of his constituents, with indefatigable industry, and with an honesty of purpose which his stoutest opponents never questioned. There was no local public improvement in which he did not bear a leading part; and his constituents appreciated the enlightened interest he took in all their affairs. His services to the Burghs he represented were acknowledged by repeated public expressions of their approbation. It was not forgotten that he maintained the principles of freedom before they had become fashionable; and the feeling of regret when failing health compelled him to retire from Parliament was deep and universal.

In July, 1839, Chalmers married Jessie Anna Letitia, the younger of two daughters of John Herbert Foley of Ridgway, Pembrokeshire, and widow of Thomas Taylor Vernon of Hanbury Hall, Worcestershire. In less than a year, on the 7th April, 1840, that lady died, leaving two sons by her first husband. In addition to the sorrow of so untimely a bereavement, Chalmers's parliamentary attendance was now frequently interrupted by attacks of illness, and a chronic malady which never afterwards entirely quitted him. About the close of the session of 1841, he was advised to retire to Aldbar, and to seek, in complete repose, a cure for a threatening of spine disease; and, in spring of 1842, he gave up his seat in the House of Commons, and his active political life; though he never ceased to feel and express the heartiest interest on political questions, and was always ready with advice and sympathy, as well as more

material assistance, for any measure tending to the general good, or the interest of his district.

For the next nine years Chalmers was constantly in ill health. Riding and walking were alike impossible for him. Even in summer he could only at times take the air in a carriage. In winter, he was entirely confined to the house. Often in pain, always under the depression of a wearing malady, cut off from society as well as from all the pursuits that at different times had occupied him, he had to seek for new employment for his active mind, suited to his altered circumstances. He found it in the study of the charter history and antiquities of his native county; and he bestowed on that study the same energy he had thrown into every pursuit, and the most admirable and persevering industry.

He had to work from the foundation — to recover his school Latin, and to add to it the Latin of the middle ages—to learn the handwriting of old charters, and the more cramp hand of the sixteenth and seventeenth centuries — to pick up enough of Law to understand the terms of a tenure—to study the constitution of old Scotland and that of the ancient Church, which is at the root of historical antiquities —to be able to apply the criteria for dates. His first difficulty, as with all self-educated scholars, was to find the apparatus for work—sources of information. When he began the study, his library consisted mostly of his grandfather's books, who had been a lawyer and Sheriff of the county. There was plenty of old Scotch Law, and a good deal of general literature, but of the peculiar books of his new study,

hardly any. He had to furnish himself with the dictionaries and grammars of a new language and science, and that at a distance from advice, as well as from booksellers' shops. But these difficulties were, with Chalmers, only incitements to persevere. In a short time he gathered round him a capital archæological library, to which he was continually adding, and which in no long time he knew well how to turn to use. He corresponded, and became personally acquainted with most students of his country engaged in similar pursuits, and his acquaintances soon became friends. He stood very well with his country neighbours, and he used his popularity for obtaining access to every charter-room in his county, and made notes of all. His house became the pleasant haunt of many an antiquary and scholar, giving and taking knowledge. This was so, even when his thread of life seemed worn to a fibre; but, before the end of the nine years of habitual sickness, though still restricted to his own house, he had, in some measure, recovered strength and the power of locomotion, and was able to enjoy a more general intercourse.

Aldbar was then the centre of a very cultivated society. Along with country neighbours and English friends were to be found Scotchmen of his own pursuits, foreign antiquaries, artists, and scholars. All men of education or accomplishment were welcome; for he could appreciate intellect, however directed, and merit in any dress. His reputation as a local antiquary brought round him and imbued with his tastes, neighbours who had never dreamt of antiquities before,—the Laird curious about a family picture or pedigree, the Parson desirous of information as to teind or glebe.

His stores of information were open alike to all. If he could not solve the difficulty, he could advise where to seek for its solution. His own labour was given freely, and his large collections and books of reference were as much for his friends as for his own use. He devoted a good deal of time to preparing two works as contributions to the Bannatyne Club—one, a magnificent collection of the Ancient Sculptured Stones of Angus, those monuments full of mysterious symbols, and of unknown antiquity—the other, the present Register. He assisted largely in editing the Chartulary of Arbroath, and contributed smaller essays to various Antiquarian Societies and Repertories. Through all these occupations he kept up a very extensive correspondence with fellow-workmen, and knew whatever was drawing the attention of Antiquaries in all parts of the world.

Even before he had turned his mind to these studies, he had found occupation for hours of sickness in the improvement of his family estate. He was proud of his picturesque old castle, the structure of Sir Thomas Lyon of the sixteenth century, and delighted in embellishing it, and the quaint garden with which he surrounded it. He was a liberal and considerate landlord, and an enterprising improver, regarding his tenants' advantage as his own. For his greater operations he chose times of rural stagnation, when his employment was a boon to the labourer. He established schools, promoted cleanliness and comfort among his poor neighbours ; and during his long illness he never ceased to take the most lively interest in county business. None of these objects were overshadowed by his literary pursuits ; on the

contrary, he pursued them with a more intelligent taste, and on higher principles.

At length, after nine years of sickness and seclusion, Chalmers's constitution rallied, and he was gradually restored to comparative health. This naturally produced a change of his habits. He gave somewhat less of his thoughts to antiquarian studies and literature, and devoted more time to public and county business. Among other objects of more immediate interest, he applied his sound intellect and the business habits he had acquired in his parliamentary life, to working out a system of road reform ; on which subject he prepared a valuable report, as Convener of a committee of the County appointed to consider the consolidation of road districts, in 1851. After that year his health steadily improved, and admitted of his occasionally leaving home, and of visits to Edinburgh and London every season. It was delightful to witness his enjoyment in returning into society, and in using the sources of information he had so long wished to reach. There appeared in him so much vigour and freshness that his friends indulged in the hope of his entire recovery and long life. It was not, however, without misgiving that they heard him announce his intention of making a tour on the continent, in company with his step-son, in the Spring of 1854.

Chalmers left England in high spirits ; and his travels through France and Italy gave him great pleasure. To compare the condition of the people, their agriculture and habits of life, interested him no less than the study of their history and antiquities. The route of the travellers was down the Rhone to its mouth, and

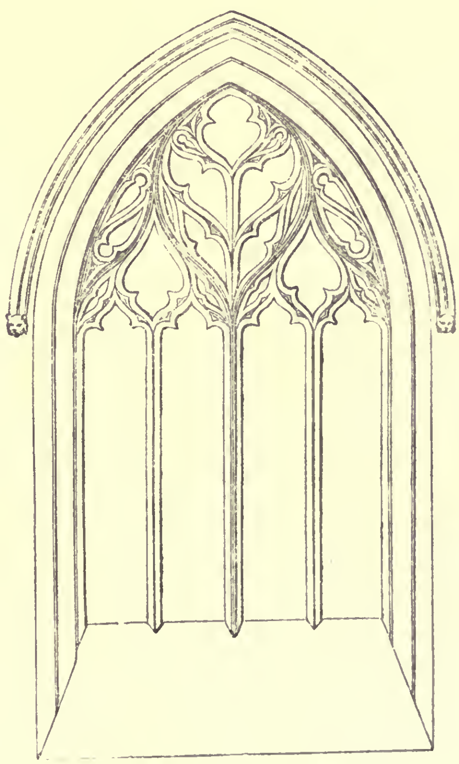
by steam to Genoa, Leghorn, and Rome. On their arrival at Rome, in the middle of March, Chalmers was attacked by small-pox, but made a rapid recovery, and spent some time in diligent study of the language, as well as the antiquities of the city, so interesting to an antiquary.

In May, he went to Naples, and, while there, had some alarming symptoms of his old malady. He was advised to leave Naples, and imprudently undertook the journey back to Rome by land. His complaint was aggravated by the exertion, and he arrived in a state of great exhaustion, from which he never recovered. He survived only a few days, and died at Rome, on the 23d of June, 1854. His remains were brought home, and the body of Patrick Chalmers is buried beside his father and mother in the cemetery of the little chapel in the glen, which was of old the parish church of Aldbar, and which he had taken great pleasure in restoring and rebuilding, chiefly with the stones of the ruined church.

His untimely death is deplored by the antiquaries and scholars of Scotland, and not by them only. If there be anywhere a belief that the cultivation of such studies as his, unfits a man for the real business of life, his course of energetic and practical usefulness should go far to remove it. In the circle of his own connections, among his friends and in society, he was much beloved. He was an exemplary landlord and country gentleman, while he did something to raise the standard of refinement among the rural aristocracy. As a politician, an economist and statist, a promoter of social improvement, he

held a high place. Through life he was an earnest supporter of those principles which, though they now form part of our constitution, had few advocates among country gentlemen when he began his career. He was a zealous friend to the cause of education, yet entirely free from sectarian bias. To every public and patriotic movement within the sphere of his influence his support was given with unfailing constancy. In his own district his death was felt to be a great public calamity, and all who take an interest in his native county of Angus will long lament the loss of Patrick Chalmers.

C. INNES.

WEST WINDOW OF BRECHIN.

R Petley — Vizetelly & Co

Cathedral and Round Tower.

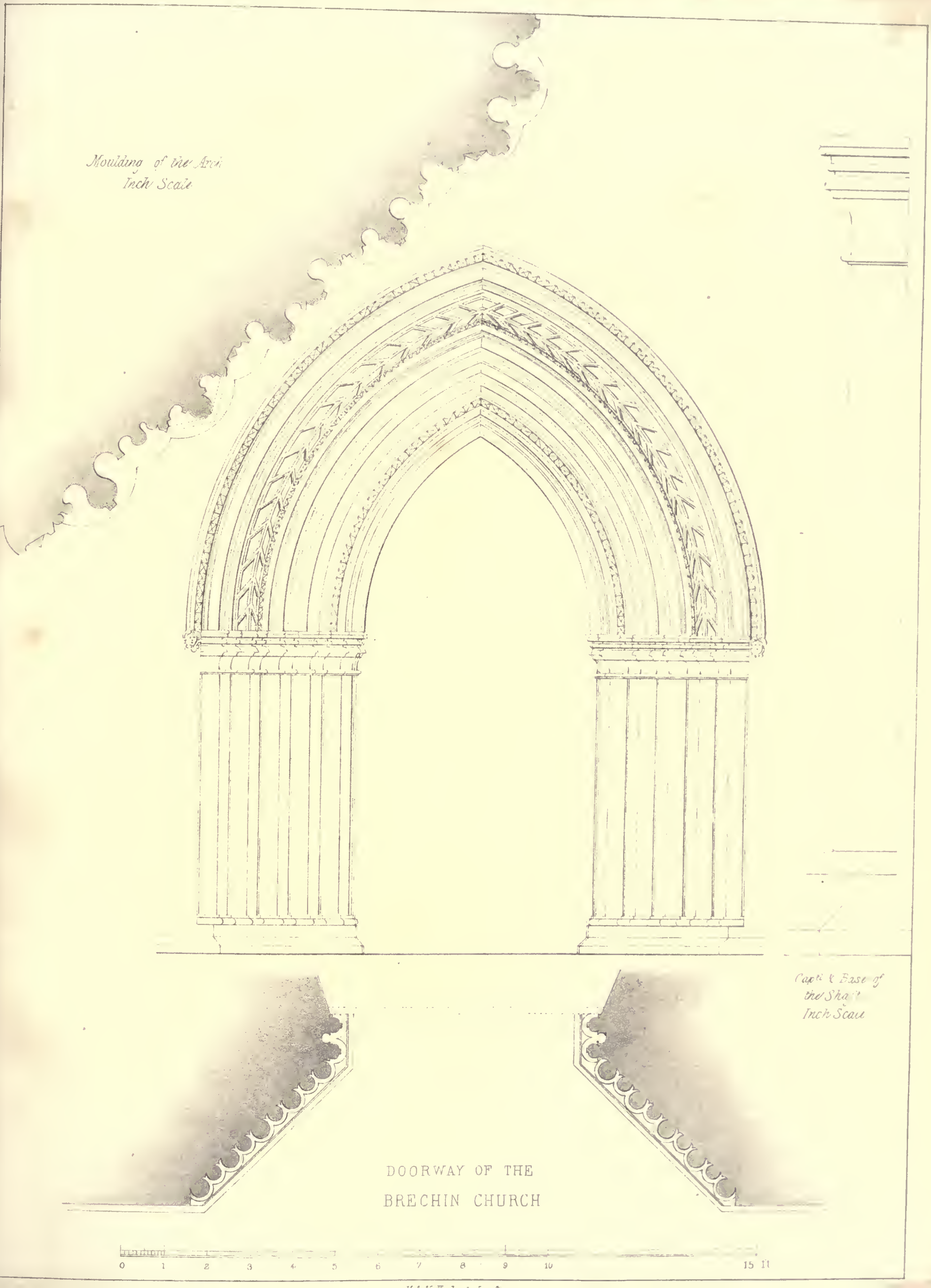
from Brechin Castle Park.

R. Petley

Vizetelly & Co

North View of Brechin Cathedral.

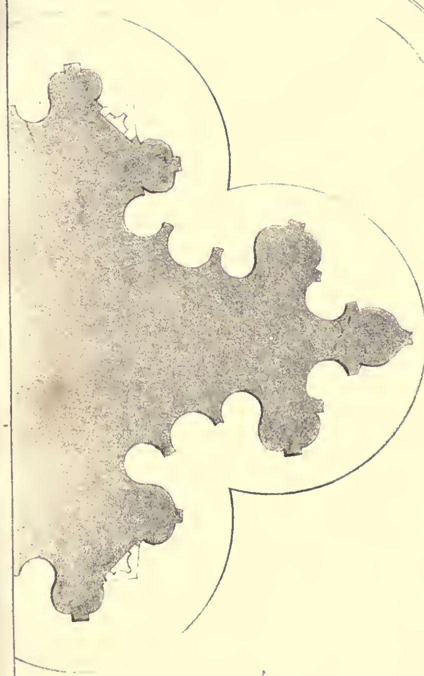

DOORWAY OF THE
BRECHIN CHURCH

CHANCEL OF THE CHURCH
AT
BRECHIN

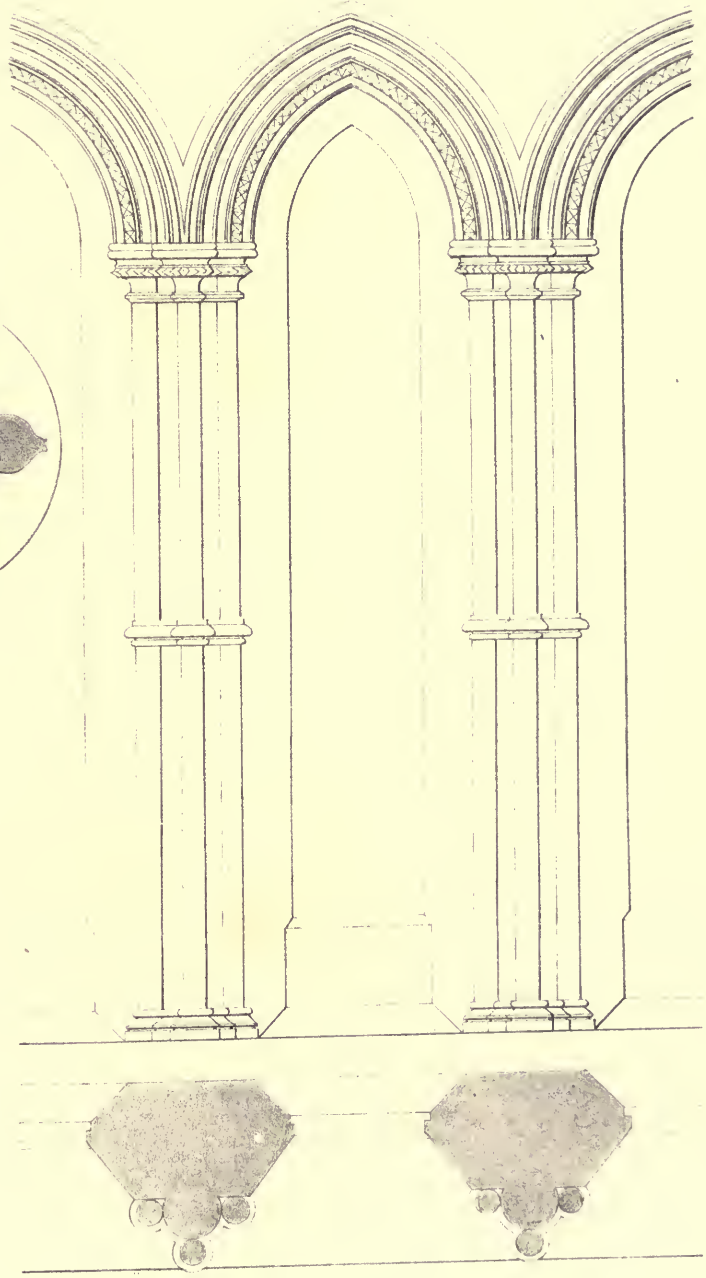
Archivolts

Mouldings of Archivolts
1½ inch Scale to one foot

Shafts
Scale

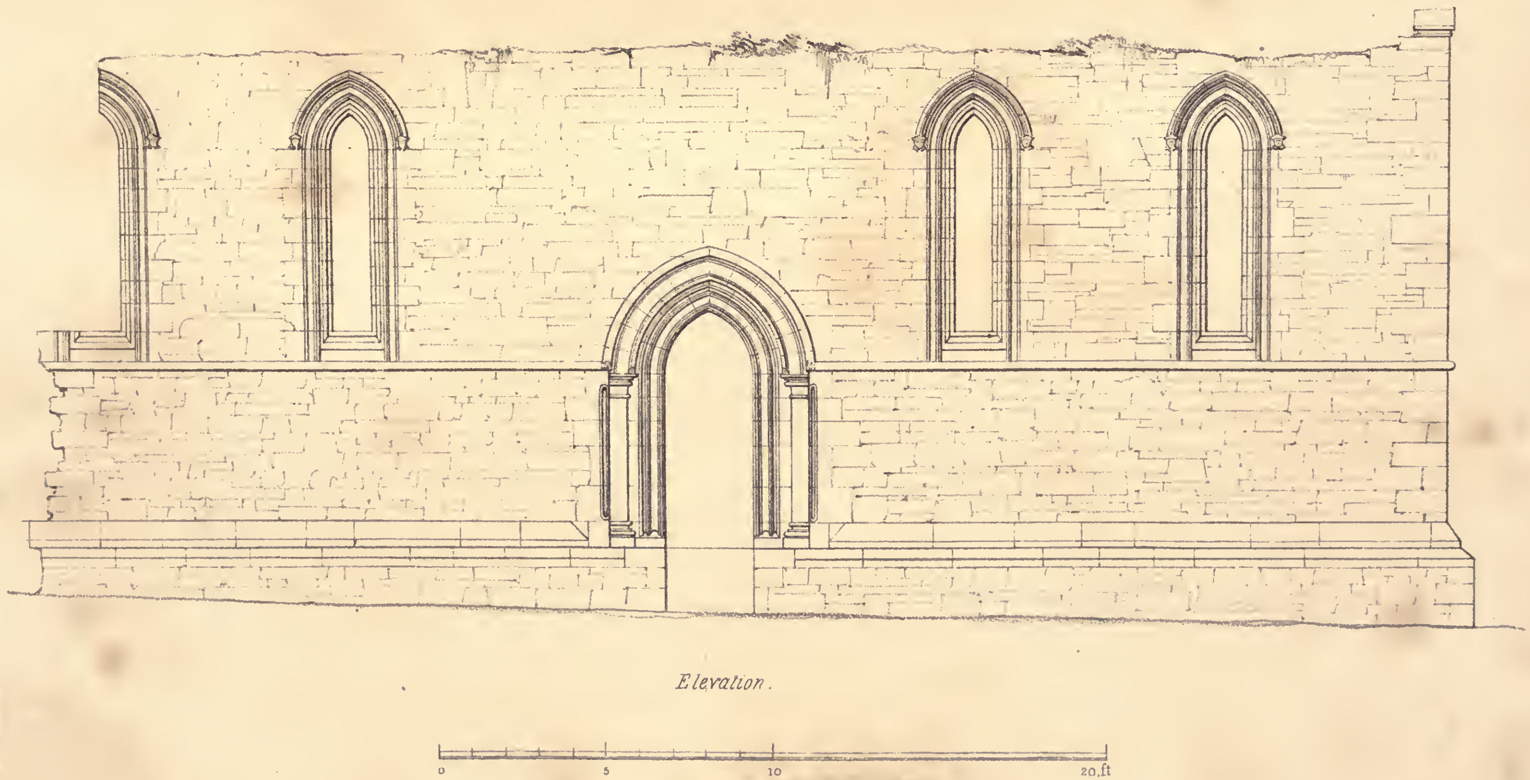

Plan & Elevation

M & N. Hanhart imp

MAISON DIEU HOSPITAL,
BRECHIN.

Elevation.

J. Maclaren. M. & N. Hanhart Imp.

TABULA.

TABULA.

REGISTRUM EPISCOPATUS BRECHINENSIS.

patrem Johannem Episcopum Brechinensem et Johannem de Cullace portionarium de Menmur. [19 Dec. 1450. fo. L.]

78. Depositiones testium penes Archidiaconum Brechinensem et ecclesiam de Straquhyne. [6 Mar. 1450-1. fo. cxliij.]

79. Preceptum Regis de obseruatione metarum inter Episcopum Brechinensem et Portionarios de Menmur. [30 Jun. 1451. fo. lv. b.]

80. Instrumentum ubi Episcopus Brechinensis protestatus est de emenda pro erectione lapidum et repletione fossarum factarum inter terras Ecclesie Brechinensis et Balnamone et Balzordi per Johannem Cullaiss et dominum de Balzordi, etc. [10 Maij 1451. fo. lij, b.]

81. Carta fundationis Capellani ad altare Sancte Crucis infra Cathedralem ecclesiam Brechinensem. [11 Jun. 1451. fo. cxj.]

82. Donatio fori Brechinensis ad diem Dominicum, etc. [1 Sep. 1451. fo. xxvj.]

83. Inquisitio facta apud Kincardine primo die mensis Aprilis A.D. millesimo cccc°. quadragesimo octauo super secundis decimis de Mernis. (Carta de Inspexisse.) [1 Sep. 1451. fo. lvj.]

84. Procuratorium Episcopi Brechinensis Decani et Capituli ejusdem et Communitatis Ciuitatis Brechinensis super perambulatione terrarum Ecclesie Brechinensis et Menmur. [4 Sep. 1451. fo. lj, b.]

85. Preceptum Vicecomitis de Forfar penes arrestationem bladorum seminatorum ex parte australi aque de Cruok per Dauid Balbirny marum Quartarii de Brechine. [8 et 9 Sep. 1451. fo. liiij, b.]

86. Facultas condendi testamenta concessa Episcopis. [24 Sep. 1451. fo. iii, v.]

87. Instrumentum super declaratione unionis Capelle Magdalene ad Capellaniam Sancte Crucis. [8 Maij 1456. fo. cxxj.]

88. Litera Regia directa Vicecomiti de Forfar et suis deputatis ad inhibendum Thome Cullaiss ne intromittat cum terris Ecclesie Brechinensi pertinentibus; Et citatio ejusdem. [6 et 29 Sept. 1457. fo. liij, b.]

89. Carta Johannis Smart ciuis Ciuitatis Brechinensis super fundatione unius capellanie ad altare Sancti Christofori. [19 April. 1458. fo. lxxxxix.]

90. Instrumentum Camerariatus ad tenendum Iter Camerarie in Ciuitate Brechinensi per Johannem

APPENDIX, I.

CARTÆ ORIGINALES IN ARCHIVIS CIVITATIS BRECHINENSIS ASSERVATÆ.

I. Carta Randulphi de Straethyn super terra de Bretulauch. [*c.* 1222.]

II. Carta Roberti Broyss super privilegiis Episcopi et Capituli Brechinensis. [4 Dec. 1309.]

III. Carta Roberti Regis Willelmo Barbitonsori tocius terre que fuit Ade de Hodholm. [16 Sept. 1317.] (A copy.)

IV. Carta Roberti Regis de libero foro. [10 Jul. 1321.]

V. Carta Episcopi Philippi concessa Helisco Fauconar super terris in Monross. [16 Mar. 1350-1.]

VI. Carta David II. Patricio Episcopo Brechinensi de libero introitu et exitu infra aquas de Tay et de Suth Esk. [4 April. 1369.]

VII. Carta Stephani Episcopi Brechinensis et Capituli ejusdem de creatione Lethnot in Prebendam. [23 Feb. 1384-5.]

VIII. Donatio Capellano in Dunde. [10 Dec. 1406.]

IX. Donatio Capellano de Kyrktoun et Haltoun. [10 Dec. 1406.]

X. Confirmatio eiusdem Capellanie de Dunde. [4 Feb. 1406-7.]

XI. Confirmatio donationis terrarum de Cortoqwhy Comiti Atholie unacum aduocatione ecclesie. [22 Sep. 1409.]

XII. Carta de Eglysjhone confecta per Johannem Erskyn militem. (Mortificatione and concessione to the bishop off Brechin off the lands of Eglisjon for payt. of 10 s. yerly to the chaplans and choristers.) [9 Nov. 1409.]

APPENDIX, II.

CARTAE EPISCOPORUM BRECHINENSIUM DE ECCLESIIS MONACHORUM DE ABERBROTHOC.

CARTAE MISCELLANEAE

E VARIIS SCRINIIS ALLATAE.

FINDOWRY.

KINNAIRD.

DUN.

CARRESTON.

WALTERSTON.

DUNDEE.

EX REGISTRO MAGNI SIGILLI.

EX REGISTRO SECRETI SIGILLI.

DELVIN.

E VARIIS SCRINIIS.

LITERAE PAPALES.

ROTULI REDITUUM EPISCOPATUS.

CCCCXLII. The Taxt Roll of the Shirefdome of Forfar gevin in to the commissioneris of Parliament be George Wardlaw, shireff clerk of Forfar. [21 Jan. 1613.] (From the Original.)

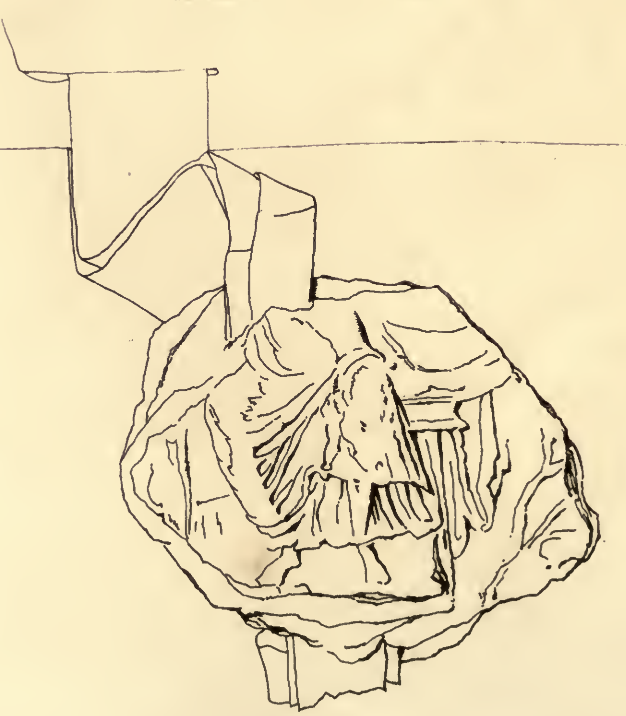
CCCCXLIII. The Few and Tynd silver dewtie of the Bishoprick of Brichen given up by Andrew Turnbull collector; and The Rental of the Bishoprick used by John Spence clerk of Brechin the Bishops factor in collecting the rents. [20 Dec. 1689.] (From a Manuscript, written about the year 1700, formerly in the library of George Chalmers, Esq. the well known antiquary, and now the property of the Maitland Club, Glasgow.)

REGISTRUM

EPISCOPATUS BRECHINENSIS.

Alex' Dei gra Rex Scott. Omnibus pbis hominibus tocius Terre sue clicis 7 laycis saltm. Sciant plentes
7 futuri nos concessisse 7 hac carta nostra confirmasse Gylandrys mac Lod has terras subscriptas. scilicet.
Heuethbarr. Culacmacarbaloch. Balebergrossyn. Beteth et Bennebred. Tenend 7 habend eidem Gylandrys
7 hedibus suis. de nob 7 heredibus nris. In feodo 7 hereditate. p rectas diuisas suas. 7 cu omnib iustis ptinenciis
suis. In bosco 7 plano. In tris 7 aquis. In ptis 7 pascuis. In moris 7 marescis. In stagnis 7 molendinis. Cu
Socco 7 sacca. Cum furca 7 fossa. Cum Thol 7 Them 7 Infangenthef. 7 cu omnibz aliis ad pdcas
terras iuste ptinentibus. Libere. Quiete. plenarie. 7 honorifice. p seruicium uni militis. saluis clicis de
Breychyn rectitudinibus suis. 7 saluis abbi de Breychyn annuatim Decem solidis de Bennebred.
Concessimus etiam eidem Gylandrys 7 heredibus suis qs habuerit de Forthelech filia Brici Judicis uxore
sua: Kedam 7 Brekkyn p rectas diuisas suas. 7 cum omnibus aliis iustis ptinenciis suis. plenarie.
7 honorifice. infra dictum seruicium unius militis. simul cum pdcis terris. Ita faciendo forinsecum
seruicium quod ptinet ad omnes predictas terras. Test. W. de Bondingtun cancellario. Walter
Byseth. Dauid de Hastengys. Dauid Cumyn. Willo de Haya. Will Byset. Mychael de Monte
alto. Thom Malherb. apud Forfar Vndecimo die Aprilis. Anno regni domini regis
Octauodecimo.

REGISTRUM

EPISCOPATUS BRECHINENSIS.

Carta Willelmi regis confirmationis Dauid regis de foro Brechinensi

1. Willelmus rex Scotie omnibus probis hominibus totius Scotie salutem Sciatis me concessisse et carta mea confirmasse Episcopis et Keldeis de ecclesia de Brechine donationem illam quam dedit ıllis rex Dauid auus meus per cartam suam de foro imperpetuum habituro in villa per dies dominicos adeo libere sicut Episcopus Sanctiandree forum habet T. Andrea episcopo de Cateness nostro cancellario [Nicholaio cancellario apud Brechine] (vide No. 69.)

* Carta Alexandri regis Scotorum facta Gillandris

2. Alexander Dei gratia rex Scottorum omnibus probis hominibus tocius terre sue clericis et laycis salutem · Sciant presentes et futuri nos concessisse et hac carta nostra confirmasse Gylandrys Mac Lod has terras subscriptas · scilicet · Neuethbarr · Tulachmaccarbaloch · Baleher-grofsyne · Katech̄e et Kennebred · Tenendas et habendas eidem Gylandrys et heredibus suis · de nobis et heredibus nostris · in feodo et

hereditate · per rectas diuisas suas · et cum omnibus iustis pertinentiis suis · in bosco et plano · in terris et aquis · in pratis et pascuis · in moris et maresiis · in stagnis et molendinis · cum socco et sacca · cum furca et fossa · cum thol et them · et infanganethef et cum omnibus aliis ad predictas terras iuste pertinentibus · libere · quiete · plenarie · et honorifice ⁊ per seruicium unius militis · saluis clericis de Breychin rectitudinibus suis · et saluis abbati de Breychin annuatim decem solidis de Kennebred · Concessimus eciam eidem Gylandrys et heredibus suis quos habuerit de Forthelech filia Bricii judicis uxore sua ⁊ Kerdan et Breckyn per rectas diuisas suas · et cum omnibus aliis iustis pertinenciis suis · plenarie et honorifice ⁊ infra dictum seruicium unius militis simul cum predictis terris · et faciendo forinsecum seruicium quod pertinet ad omnes predictas terras · Testibus · Willelmo de Bondingtun cancellario · Waltero Byseth · Dauid de Hastengys · Dauid Cumyn · Willelmo de Haya · Willelmo Byset · Mychael de Monte alto · Thoma Malherb · Apud Forfar Nonodecimo die Aprilis · Anno regni domini regis octauo decimo ·

Fundacio de Messyndew.

3. Omnibus sancte matris ecclesie filiis ad quos presens scriptum peruenerit Willelmus de Brechine filius domini Henrici de Brechine filii comitis Dauid salutem in domino sempiternam · Noueritis me diuine caritatis intuitu et pro salute animarum illustrium regum Scocie dominorum Willelmi et Alexandri domini Johannis comitis Cestrie domini Henrici patris mei et domine Juliane matris mee necnon et pro salute anime mee et animarum omnium predecessorum et successorum meorum nec non et omnium fidelium defunctorum dedisse concessisse et hac presenti carta mea confirmasse Deo et capelle Sancte Marie

virginis de Brechine per me fundate et magistro ac capellanis ac pauperibus ibidem deo imperpetuum seruituris in liberam puram et perpetuam elimosinam totam terram in qua capella sita est per rectas diuisas suas viz. incipiendo a terra Moisy scissoris usque ad quamdam siketam que vocatur Garnech et ab illa siketa versus occidentem usque ad quamdam calceam per quam itur ad Petariam de Brechine et sic versus aquilonem ex occidentali parte ville de Balherquhynn per viam que ducit in moram et inde versus orientem usque ad terram que vocatur Baldouegathy cum medietate illius terre cuius aliam medietatem Walterus Coquus tenet et inde versus austrum usque ad predictam siketam Garnech et inde usque ad riuulum currentem versus orientem ad altam viam que ducit de Brechine versus Kincardine descendendo per eandem viam usque ad villam de Brechine. Et insuper molendinum de Brechine cum multura eiusdem ville ad tercium decimum vas de blado ibidem crescente excepto blado meo dominico et heredum meorum quod ibidem libere debet moliri sicut hactenus conuenit et cum multura ville de Lwichlande ad sextum decimum vas cum multura ville de Heychame ad vicesimum vas cum multura terre de Baldougathy que est Walteri Coci ad vicesimum vas cum multura ville de Buthyrkil ad tercium decimum vas cum multura ville de Pettindreich ad tercium decimum vas cum multura terre Moysi scissoris ad vicesimum vas et cum omnibus forinsecis sectis et aliis que ad dictum molendinum pertinent et poterunt pertinere. Et si contingat quod dicte terre vel aliqua dictarum terrarum per me vel per aliquem heredum vel successorum meorum quoquo modo imperpetuum vel ad tempus alienentur quod semper multura dictarum terrarum secundum mensuras prius nominatas penes dictam domum sine aliqua diminucione permaneat. Volo eciam et concedo pro me et heredibus [meis] quod dictum molendinum et stagnum eiusdem per homines de schira sustententur et impos-

terum reparentur sicut hactenus dum dictum molendinum fuit in manu mea consueuit fieri. Molendinarii vero dicti molendini per magistrum dicte domus et non per alium institui et destitui debent. Volo eciam quod dicti magister et homines existentes in dicta domo et omnes homines in eorum terris habitantes a reparacione dictorum stagni et molendini sint immunes. Volo insuper quod ubi terre dicte domus sunt contigue adiacentes terris meis quod ab eorum terris habeant communem pasturam inter terram meam eisdem adiacentem. Tenendam et habendam predicte domui magistro capellanis ac pauperibus eiusdem domus imperpetuum cum omnibus asiamentis ad villam de Brechine spectantibus in moris et maresiis in pratis pascuis et communibus pasturis in petariis et in omnibus aliis libertatibus et asiamentis inter terram meam de Brechine existentibus tam pro seipsis quam pro hominibus suis habitantibus infra diuisas predictas adeo libere quiete plenarie et honorifice sicut aliqua elimosina in regno Scocie a comite vel barone in puram et perpetuam elimosinam data et concessa liberius quiecius plenius et honorificencius tenetur et possidetur. Nec volo quod aliquod soluunt racione predictorum nisi tantum preces et oraciones debitas et deuotas et ego Willelmus et heredes mei predictam terram totam et predictum molendinum cum omnibus asiamentis et pertinenciis suis prout superius plenius continetur predicte domui et magistro capellanis et pauperibus contra omnes homines et feminas varantizabimus imperpetuum acquietabimus et defendemus tam in forinsecis quam in aliis. Et sciendum quod cum magister illius domus decesserit vel decesserint alius loco sui per me heredes meos et non per alium episcopo loci qui pro tempore fuerit debet presentari et ad nostram presentacionem ibidem institui. Remanente eidem episcopo tantummodo cura spiritualium et obseruato michi et heredibus meis tantum jure patronatus. Et magister dicte domus qui ad meam

presentacionem vel heredum meorum in eadem fuerit institutus habebit liberam et generalem administracionem de omnibus rebus mobilibus et immobilibus nunc et imposterum ad dictam domum spectantibus et si quod absit ego vel aliquis ex heredibus meis contra hanc donacionem et concessionem meam in aliquo nuncquam venire presumpserimus volo et concedo quod dictus dominus episcopus contrauenientem sentencia excommunicacionis possit innodare et terras ecclesiastico supponere interdicto quousque ad condignam venerit satisfactionem Ut autem hec mea donacio et concessio robur obtineat perpetue firmitatis presens scriptum sigilli mei munimine roboraui hiis testibus venerabili patre domino Albino episcopo Brechinensi domino Sabino Abbate de Abirbrothok domino Willelmo priore de Rostinoth domino Willelmo decano de Brechine domino Roberto de Montealto domino Johanne Vischarde domino Willelmo de Arrade domino Laurencio de Montealto Thoma rectore ecclesie de Kinros domini pape capellano magistro Ricardo de Logywar Brechinensi canonico Willelmo Chaunteil Duncano judice Johanne Albo Petro de Ferne Symone clerico de Forfar Willelmo constabulario de Brechine.

Carta de libero introitu et exitu Messyndew de Brechine ·

4 Omnibus Christi fidelibus presens scriptum visuris vel audituris Willelmus de Brechine salutem eternam in domino Nouerit universitas vestra me diuine caritatis intuitu dedisse concessisse et hac carta mea confirmasse Deo et Beate Marie et domui Dei de Brechine liberum introitum et exitum ex parte australi illius ecclesie versus villam de Brechine Volo quod dictus introitus et exitus contineat in latitudine spacium triginta pedum In cuius rei testimonium presenti scripto sigillum meum apponi feci in castro de Brechine die Lune proxima post festum aposto-

lorum Petri et Pauli anno Gracie millesimo cc° sexagesimo septimo Testibus domino Willelmo de Arrath, Gilberto persona de Adall, Johanne Blundo Hugone fratre suo Flik Thoma Louel et aliis ·

Mandatum conseruationis fori Brechinensis a Roberto Bruyss Scotorum rege

5. **R**obertus Dei gratia Rex Scotorum [vicecomitibus et] balliuis suis de Forfar salutem vobis per presentes firmiter inhibemus ne forum de Brechine in [cuius libertate] et possessione diutina nunc sunt episcopus et canonici ecclesie Brechinensis et sui fuerunt predecessores a longo prout ex relatione fide digna concepimus [aut aliquas] marchandias ibidem exercendas [in aliquo] grauetis perturbetis vel impediatis aliter quam in forma communis justitie propter quascumque litteras a nobis forsitan impetratas hucusque vel de cetero [impetrandas] in preiudicium eorundem In cuius rei testimonium has litteras nostras vobis ostendendas penes ipsos episcopum et canonicos re mansuras sibi fieri fecimus [patentes] Datum apud Striueling septimo die Octobris anno regni nostri secundo ·

Carta Roberti Bruiss super immunitate terrarum et possessionum episcopi et capituli Brechinensis ab omni servitio et exactione seculari ·

6. **R**obertus Dei gratia Rex Scotorum justiciariis vicecomitibus burgorum prepositis et eorum balliuis ceterisque ministris et fidelibus nostris ad quos presentes litere nostre peruenerint salutem Nolentes secuti nec debemus quod terre ecclesie Brechinensis que episcopo decano canonicis aut capellanis eiusdem ecclesie communiter aut diuisim in puram

et perpetuam elimosinam sunt collate a diuersis fundatoribus et infeodatoribus suis quibuscunque qui seruicium nostrum facere tenentur pro eisdem ad predictum seruicium nostrum per quoscunque balliuos seu ministros de cetero compellantur vobis precipiendo mandamus quatenus quotienscunque seruicium nostrum de terris suis predictis debitum exigere vos contigerit ipsum seruicium a fundatoribus et infeodatoribus suis qui ad illud seruicium tenentur totaliter exigatis et eorum feoda capitalia si necesse fuerit pro dicto seruicio debite distringatis ita quod terre dictorum episcopi decani canonicorum et capellanorum et eorum possessiones ab huiusmodi oneribus et exactionibus libere sint penitus atque quiete. Firmiterque prohibemus ne quis ipsos episcopum decanum canonicos aut capellanos seu eorum aliquem homines suos seu eorum bona vel possessiones contra presentium literarum nostrarum tenorem aliqualiter grauare seu vexare presumat super nostram plenariam forisfacturam et si quid ab eiis in premissis exactum vel eiis iniuriatum fuerit id sibi restitui corrigi et reformari faciatis quotienscunque et quandocunque rationabiliter per ipsos vel ipsorum aliquem fueritis requisiti. In cuius rei testimonium has literas nostras vobis ostendendas et penes ipsam ecclesiam perpetuo remansuras sibi fieri fecimus patentes. Apud Brechine quarto die Decembris anno regni nostri quarto.

Transsumptum Willelmi et Willelmi Sanctiandree et Dunkeldensis Episcoporum carte Willelmi regis Scotie de donatione fori Brechinensis.

7. Universis presens transcriptum inspecturis Willelmus et Willelmus permissione diuina Sanctiandree et Dunkeldensis ecclesiarum episcopi salutem in Domino sempiternam. Constitutus in presentia nostra Johannes Dei gratia episcopus Brechinensis loco die et anno infrascriptis peciit a

nobis instanter ut quamdam cartam ipsum et ecclesiam suam tangentem deberemus inspicere. Et inspectam propter casus fortuitos transcribi facere ac ipsam transcriptam sigillorum nostrorum munimine roborari. Cuius carte tenor talis est. Willelmus rex Scotie omnibus probis hominibus tocius Scotie . . . [ut supra No. 1.] T. Andrea episcopo de Cateness nostro cancellario apud Brechine. Datum apud Sanctum Andream sub sigillis nostris die Jouis in octauis apostolorum Petri et Pauli anno Gratie millesimo trecentesimo decimo octauo.

Carta Ade episcopi Brechinensis de terris pertinentibus capellanie de Boith.

8. Uniuersis et singulis presentes litteras inspecturis Adam misceracione diuina episcopus Brechinensis salutem in Domino. Nouerit uniuersitas vestra nos ob diuini cultus augmentationem ly ecclesie nostre cathedrali Brechinensi dedisse concessisse et hac presenti carta nostra confirmasse Deo et ecclesie dicte Trinitatis de Brechine ad sustentationem duorum capellanorum perpetuorum quos de nouo fundauimus in eadem ecclesia capellaniam de Boith nostre dioceseos cum terris redditibus et juribus uniuersis ad dictam capellaniam spectantibus seu spectare valentibus in futurum quamquidem capellaniam cum pertinenciis bone memorie Walterus de Maulia dominus de Panmur nobis donauit intuitu persone nostre ac terram de Carncorty cum pertinenciis quam emimus de peculio nostro a predicto Waltero de consensu eciam capituli nostri in augmentum sustentationis predictorum capellanorum uniuimus ad premissa viginti solidos annui redditus in quibus singulis annis ad Penthecosten tenentur abbas et conuentus de Aberbrothoc ecclesie nostre soluere virtute cuiusdam compositionis nuper inite inter nos et ecclesiam nostram ex parte una et predictos abbatem et conuentum ex altera.

Volumus eciam et statuimus per presentes quod quicumque fuerit thezaurarius capituli Brechinensis ad hoc specialiter deputatus terras predicte capelle de Boith et de Carncorty cum pertinenciis husbandis quanto prudentius et utilius poterit ad utilitatem dictorum capellanorum assedet et pecunias firmarum earundem terrarum cum pertinenciis leuet leuatasque integraliter distribuat eisdem capellanis secundum ordinacionem decani et capituli ecclesie Brechinensis. Dictorum autem capellanorum unus diuina celebrabit ad altare beate Marie Virginis et alius ad altare Sancte Crucis in eadem ecclesia et pro salute anime nostre antecessorum et successorum nostrorum episcoporum ac canonicorum eiusdem ecclesie nec non pro salute anime predicti Walteri antecessorum et successorum suorum nec non pro salute Hugonis cancellarii. Volumus insuper et statuimus quod cum predicti capellani fuerint presentandi seu eorum alter presententur vel presentetur per episcopum Brechinensem qui pro tempore fuerit decano et capitulo ecclesie Brechinensis qui cum admissi fuerint vel admissus tenebuntur et tenebitur horis canonicis interesse personaliter et cum aliis in habitu decenti quos statutis et ordinacionibus decani et capituli ecclesie Brechinensis volumus subiacere et jurisdictioni predictorum decani et capituli sicut ceteri vicarii eiusdem ecclesie. Ita tamen quod ad missas ebdomadales et alia huiusmodi officia ad capellanum ebdomadalem spectantia non teneantur sicut vicarii aliorum canonicorum nisi ex deuocione voluerint huiusmodi officia adimplere. Volumus eciam et ordinamus quod si cedente decedente vel amoto dictorum capellanorum aliquo alius ydoneus capellanus non presentetur loco sui infra mensem a tempore vacacionis et noticie vacantis capellanie seu sede vacante ad predictos decanum et capitulum ipsius capellanie plena provisio seu collacio pro illa vacatione pertineat ac si episcopus infra prenominatum [tempus] presentaret. Pensata insuper utilitate Brechinensis ecclesie supradicte de consensu capituli

nostri quod quicumque fuerit vicarius de Panbride ecclesie singulis diebus Sabbati missam de beata Maria et quicumque pro tempore fuerit vicarius de Monzeky missam de beato Marnoco futuris perpetuis temporibus celebrent seu faciant celebrari. Ut autem hec omnia et singula premissa firma rata et perpetua perseverent Decanus et capitulum ecclesie Brechinensis habito prius super hiis communi diligenti et sufficienti tractatu pensato sue ecclesie commodo manifesto premissam ordinacionem nostram in omnibus suis articulis laudauerunt et probauerunt et ipsa firma et perpetua fore nobiscum statuerunt. In quorum omnium testimonium presentem cartam nostram sigilli nostri unacum sigillo communi capituli nostri fecimus appensione muniri. Datum in capitulo nostro die Jouis proxime festum beati Bartholomei apostoli anno Domini millesimo trecentesimo quadragesimo octauo.

* Carta regis Dauid confirmationis omnium terrarum possessionum et libertatum ecclesie de Brechine.

9. David Dei gratia rex Scottorum omnibus probis hominibus tocius terre sue presentibus et futuris Salutem. Cum nos deceat ex debito deuocionis regie ob timorem et reuerenciam Dei per quem reges regnant et principes principantur in hiis que pertinent ad libertatem ecclesiarum et conseruacionem religionis orthodoxe persuadente justitia nos reddere prompciores. Ac tamdiu durantibus inter regna guerrarum periculis et hostilitatis incommodis per que carte littere munimenta ac priuilegia et alia multa necessaria ecclesiarum cathedralium monasteriorum et aliorum locorum religiosorum alienata sunt combusta et sublata que ipsis ecclesiis et religiosis locis ex progenitorum nostrorum Regum Scocie et aliarum deuocione personarum ab antiquo donata fuerant et concessa. Volumus et concedimus ac tenore presentium sub arctiori pena qua

possumus precipimus et mandamus quatenus ecclesia cathedralis Sancte Trinitatis de Brechyn, cui ob reuerenciam eiusdem Sancte Trinitatis deuocius afficimur, omnibus suis possessionibus libertatibus conditionibus consuetudinibus metis et terminis ac priuilegiis quibuscunque in personis et rebus quibus tempore nostrorum progenitorum regum Scocie et specialiter tempore domini bone memorie patris nostri usa fuerat et gaudebat de cetero et imposterum plene et pacifice perutatur ac libere gaudeat et inconcussa. In cuius rei testimonium sigillum nostrum presentibus literis nostris precepimus apponi. Apud Sconam in pleno parliamento nostro ibidem tento vicesimo sexto die mensis Octobris anno Domini millesimo trecentesimo quinquagesimo nono. Et regni nostri tricesimo [primo.]

Preceptum Dauid Scotorum regis de confirmatione capellanie de Boith.

10 Dauid Dei gratia rex Scotorum venerabili in Cristo patri Ade [Patricio ?] episcopo Brechinensi cancellario nostro salutem Sciatis quod concessimus confirmationem nostram episcopo et ecclesie Brechinensi de capellania de Boith cum omnibus terris redditibus et juribus et de terra de Carncortye per quondam Walterum de Maulea de Panmur datis et concessis imperpetuum quondam Ade episcopo Brechinensi et ecclesie prenotate ac sibi de terra de Botmernok in tenemento de Panmur. Et de duabus marcis sterlingorum debitis de terris de Breckis per abbatem et conuentum de Abirbrothok annuatim datis et concessis capelle de le Boith per quondam Cristianam de Waloniis dominam de Panmur Quare vobis mandamus quatenus episcopum et ecclesiam Brechinensem predictos habere faciatis cartas nostras generaliter vel specialiter prout velit sub magno sigillo nostro super confirmatione nostra supradicta et

modo meliori quo possitis. Et hoc nullo modo omittatis. Datum sub sigillo nostro secreto. Apud Edinburgh vigesima die Nouembris anno nostro trigesimo primo.

Confirmatio capellanie de Boith per Dauid regem Scotorum.

11 David Dei gracia rex Scotorum omnibus probis hominibus totius terre sue clericis et laicis salutem Sciatis nos approbasse ratificasse et hac presenti carta nostra confirmasse donacionem illam et concessionem quas quondam Walterus de Maulea de Panmur fecit et concessit venerabili in Cristo patri quondam Ade ecclesie Brechinensis episcopo et eidem ecclesie sue de capellania de Boith et de terra de Carncorty cum pertinenciis ac etiam donacionem illam et concessionem quas quondam Cristina de Valoniis domina [de Panmur] fecit et concessit capelle de Boith de terra de Botmernok cum pertinenciis in tenemento de Panmur. Et de duabus marcis sterlingorum annuatim debitis de terra de Breckis per abbatem et conuentum monasterii de Abirbrothock tenendam et habendam eidem ecclesie Brechinensi episcopo que et canonicis eiusdem imperpetuum cum omnibus terris redditibus juribus libertatibus commoditatibus asiamentis et justis pertinenciis quibuscumque ad dictas capellam et terras spectantibus seu quoquomodo juste spectare valentibus in futurum libere plenarie pacifice et quiete. In cuius rei testimonium presenti carte confirmacionis nostre sigillum nostrum precepimus apponi Testibus venerabilibus in Cristo patribus Willelmo episcopo Sanctiandree et Johanne episcopo Dunkeldensi Roberto senescallo Scotie comite de Stratherne Patricio comite Marchie et Morauie Roberto de Erskyne et Johanne de Prestoun militibus. Apud Edinburgh vicesimo die Novembris anno regni nostri tricesimo primo.

Carta domini Roberti Erskyn de tertia parte annui redditus de Dunde et Petcarach.

12 David Dei gratia rex Scotorum . . . Sciatis nos dedisse concessisse et hac presenti carta nostra confirmasse Roberto de Erskyne militi dilecto bachilario nostro tertiam partem totius annui redditus nobis debiti de burgo de Dunde nec non et terciam partem totius terre de Petcarach cum pertinentiis juxta dictum burgum infra vicecomitatum de Forfar. In quibus quidem tertiis partibus annui redditus et terre quondam Johannes Campbel comes Atholie consanguineus noster per reuerende memorie dominum progenitorem nostrum infeodatus fuit infeodatione talliata Tenendas et habendas dictas tertias partes annui redditus atque terre cum omnibus et singulis libertatibus commoditatibus asiamentis ac justis pertinentiis presentibus et futuris sine retinemento vel diminutione quacumque de nobis et heredibus nostris dicto Roberto heredibus suis et suis assignatis quibuscumque in feodo et hereditate imperpetuum libere plenarie et quiete. Itaque volumus et expresse concedimus per presentes quod liceat eundem Robertum predictas partes annui redditus et terre cum pertinentiis omnimodis ut prenominatum est ad quamcumque manum mortuam religiosam vel secularem dare si velit et imperpetuum assignare. Reddendo inde dictus Robertus et heredes sui seu assignati quicumque nobis et heredibus nostris unum denarium argenti apud Forfar in festo Penthecostes annuatim nomine albe firme si petatur pro omni forinseco seruitio alio vel seculari demanda que exinde imperpetuum exigi valeant seu requiri In cuius rei testimonium presenti carte nostre sigillum nostrum precepimus apponi hiis testibus venerabilibus in Cristo patribus Willelmo episcopo Sanctiandree et Patricio episcopo Brechinensi cancellario nostro Roberto Sewer secretario nostro comite Stthurd. [Stratherne] nepote nostro Thoma senescalli comite de

Anguss Willelmo comite de Douglas consanguineis nostris Hugone de Eglentoun Johanne de Prestoun et Rogero de Mortumar militibus. Apud Striuelyne vicesimo tercio die Marcii anno regni nostri tricesimo.

Donacio capellaniarum de Dwnne.

13 Uniuersis tam posteris quam presentibus presentes literas inspecturis Robertus de Erskyne dominus eiusdem et baronie de Dwn salutem in Domino sempiternam. Nouerit uniuersitas vestra quod ego pro salute anime mee et animarum parentum et amicorum meorum infeodauerim per cartam et a domino nostro rege ego procurauerim confirmari duos capellanos celebrantes et imperpetuum celebraturos ad altare beate Marie Virginis in cathedrali ecclesia Brechinensi in tota illa proparte baronie de Dunde tam infra burgum quam extra tam in annuo redditu quam terra. Quamquidem propartem baronie dictus dominus noster rex michi pro me heredibus meis et assignatis quibuscumque etiam ad manum mortuam concessit hereditarie et donauit. Cumque tamen dicte baronie propartis predicte liberum tenementum ad mulierem ingenuam dominam Johannam comitissam de Strathne [Stratherne] pro ecce [vite ?] sue tempore debeat pertinere volens ut prefati capellani sint etiam medio tempore tam strate quam prompte de suis salariis deseruiti. Obligo me et heredes meos ac totam baroniam meam de Dwne antedictam ad soluendum capellanis predictis annuatim apud Brechine per duas portiones equales ad festa scilicet natalis Domini et natiuitatis beati Johannis Baptiste decem libras sterlingorum de firmis dicte baronie de Dwn per manus balliui euisdem per totum ipsum tempus quo prefata propars baronie de Dwne fuerit per comitissam predictam modo quo premittitur occupata. Qua vero occupatione cessante prefati capellani tenore predicte infeodationis sue propartis baronie predicte in cuius

feodo exnunc etiam sint saisiti se tenebunt per omnia et firmiter imperpetuum adherebunt presenti penitus conuentione relicta. Et subicio me et heredes meos totam terram meam de Dwn antedictam jurisdictioni domini episcopi Brechinensis et officiali eiusdem qui pro tempore fuerit in hoc casu ut possint me heredesque meos ad prefatam solucionem faciendam tempore durante predicto per censuram ecclesiasticam cohercere. In cuius rei testimonium sigillum meum presentibus apposui. Datum apud Edinburgh decimo octauo die mensis Nouembris anno Domini millesimo trecentesimo sexagesimo.

* Carta Roberti de Erskyne de duabus capellaniis etc.

14 Omnibus hoc scriptum visuris vel audituris . Robertus de Erskyne dominus eiusdem et baronie de Dun salutem in domino sempiternam . Noueritis me de et cum consensu et assensu ac licentia speciali excellentissimi principis et domini mei domini Dauid Dei gratia Regis Scottorum illustris pro salute anime mee et anime Cristiane de Keith sponse mee et anime quondam Beatricis coniugis mee. Necnon et pro salute animarum patris mei et matris mee omniumque fidelium defunctorum dedisse concessisse et hiis literis imperpetuum confirmasse duobus capellanis diuina celebrantibus et imperpetuum celebraturis pro salubri statu mei et meorum heredum dum vixerimus et pro anima mea et animabus ipsorum cum nos migrare contigerit ab hac luce atque pro animabus parentum meorum et omnium predictorum ad altare beate Marie Virginis in ecclesia Cathedrali Brechinensi totam illam propartem baronie de Dunde tam infra burgum quam extra tam in annuo redditu quam in terra concessam michi heredibus meis et assignatis quibuscumque eciam mortue manui per dominum nostrum regem antedictum sicut patet per suam cartam michi inde

confectam. Tenendam et habendam eisdem capellanis imperpetuum computando videlicet annuum redditum in burgo de Dunde pro decem marcis sterlingorum. Et terciam partem terre de Petkerach pro quinque marcis annuatim juxta ipsius assedationem factam seu fieri solitam annis communibus adeo libere plene integre et honorifice sicut aliquis comes vel baro regni Scocie aliquam elimosinam aliquibus capellanis potest concedere seu donare. Et in casu quo dicta tercia pars terre de Petkerach per dictos capellanos mediante auxilio mei vel meorum heredum siue balliui nostri baronie de Dun ad summam quinque marcarum extendi seu assedari non valeat. Volo et obligo me et heredes meos ad supplendum de firmis meis dicte baronie de Dun proporcionaliter ad duos anni terminos annuatim dictis capellanis quicquid eis deficerit de summa quinque marcarum predictarum in dicta terra de Petkerach. Preterea volo quod dicti capellani intersint communiter omnibus diuinis seruiciis in prefata ecclesia celebrandis videlicet missis matutinis vesperis et aliis horis canonicis sicut et stallarii alii dicte ecclesie interesse tenentur et in habitu consimili cum eisdem. Ita tamen quod iidem capellani non fiant ebdomadarii in dicta ecclesia nec arceantur ad missam aliquam celebrandum in ipsa ecclesia aut extra preterquam ad dicendum missas suas ad prefatum altare beate Marie sicut supra. Volo eciam quod quandocunque et quotienscunque contigerit dictos capellanos vel eorum alterum in fata decedere vel discedere aut ex causa rationabili amoueri ipsorum seu ipsius presentatio ad me et heredes meos pure pertineat imperpetuum. Et si per unum mensem a tempore vacationis ydoneum vel ydoneos capellanum vel capellanos ad supra dicta seruicia domino episcopo Brechinensi vel decano et capitulo eiusdem sede vacante non presentauero seu non presentauerint ex tunc liceat dicto domino episcopo aut decano et capitulo sede vacante ydoneos vel ydoneum capellanos vel capellanum

pro tunc in eisdem officiis ordinare jure presentationis penes me et heredes meos simpliciter alias sicut premittitur nichilominus remanente In cuius Rei testimonium sigillum meum presentibus apposui. Datum apud Edinburgh decimo octauo die Nouembris anno Domini millesimo trecentesimo sexagesimo.

Declaracio episcopi Brechinensis unacum toto capitulo de qualitate prebendarum eiusdem.

15 Uniuersis sancte matris ecclesie filiis ad quorum noticiam presentes littere peruenerint Patricius miseratione diuina episcopus Brechinensis et eiusdem loci capitulum salutem in domino sempiternam. Noueritis nos in nostro capitulo die confectionis presentium personaliter existentes congregatis ibidem nostris canonicis rectoribusque et vicariis nostre diœceseos senioribus ad hoc capitulariter vocatis super juribus et qualitatibus singulorum beneficiorum ecclesie nostre predicte tam per inspectionem statutorum et munimentorum quam per consuetudines approbatas et olim in predicta nostra ecclesia usitatas diligenter tractauisse inquisiuisse et cum competenti deliberatione declarasse Quot et qualia sint beneficia predicta. Et que ipsorum dignitates, que officia, que prebende. Ubi undecim beneficia in canonicatus in predicta ecclesia antiquitus fundata comperimus et creata. Quorum quatuor sunt dignitates videlicet. Decanatus, cantoria, cancellaria, et thezauraria, quintum vero videlicet archidiaconatus officium est in ecclesia predicta. Et ista quinque beneficia tanquam incompassibilia cum aliis beneficiis nuncupantur. Reliqua vero sex beneficia videlicet vicaria, pensionaria, subdiaconatus, Kilmoir, Butirgill, et Guthrie, simplices prebendas reperimus et compassibiles cum beneficio curato et cum alio qualicumque. Et licet prebendarii vicarie et subdiaconatus

et vicarius vocentur et subdecanus voce verbali, curam tamen nullam habent nec dignitatis prerogatiuam nec officium nec administrationem aliquam in ecclesia predicta vel extra sed eorum beneficia prebende sunt simplices et compassibiles ut superius est notatum. In cuius nostre et nostri capituli declaracionis testimonium sigillum nostrum unacum sigillo communi dicti nostri capituli presentibus litteris est appensum Datum in eodem capitulo nostro in presencia discretorum virorum dominorum Fergusii de Tulache precentoris, Ricardi de Monte Alto cancellarii, Mathei de Abirbrothoc thezaurarii, Stephani de Cellario Archidiaconi, Willelmi de Dalgarnok vicarii, Randulphi Wyld subdecani, Johannis de Drum prebendarii de Butirgill, Thome de Luchris prebendarii de Guthry, Johannis Wild rectoris de Logy, Johannis de Gaok vicarii de Monzeky, Alexandri Doge vicarii de Dunnychtyne, canonicorum ecclesie predicte, decano in remotis agente pensionario et prebendario de Kilmoir solummodo absentibus. Die Lune in crastino Sancte Trinitatis anno Domini millesimo ccc^{mo} septuagesimo secundo ·

* Cognitio facta coram Valtero de Bygar Camerario Scotie qualiter forum de Brechine usitatum fuerit tempore quondam regis Roberti ·

16 Cognicio facta apud Brechyn coram domino Valtero de Bygar rectore de Erole Camerario Scotie ibidem sedente ex deliberacione domini nostri regis et consilii sui qualiter forum de Brechyn usitatum fuit tempore quondam domini Regis Roberti per subscriptos juratos videlicet dominos Dauid de Grahame, et Johannem de Strathechine, milites, Henricum de Fodrynghay, Johannem de Rossy, Willelmum filium Ade, Johannem de Gelham, Johannem Lamby, Nicholam Scall, Robertum de Balbreny, Alexandrum de Stratoun, Johannem Wyschard, Willelmum M'son, Johannem de Inchmartin, Johannem de Ga-

luhill, Dauid de Foulertoun, Nicholam de Tolach, Patricium de Striuelyn, Andream Dempster auunculum, Johannem de Allirdas et Andream de Gledstan. Qui magno sacramento jurati dicunt quod forum de Brechyn ita libere et quiete usitatum fuit in omnibus et singulis emendis et uendendis tempore quondam dicti Regis Roberti sicut usitatum est dicto tempore cognitionis. Et quod dictum forum melius et maius fuit in omnibus venabilibus illo tempore dicti quondam domini Regis Roberti quam isto tempore cognitionis supradicte. In cuius rei testimonium sigilla quorumdam qui dicte cognitioni interfuerunt presentibus sunt appensa. Acta et data loco predicto decimo tercio die Februarii anno gratie millesimo trecentesimo sexagesimo quarto ·

Creatio de Lethnot in prebendam ·

17 Uniuersis sancte matris ecclesie filiis ad quorum noticias presentes litere peruenerint Stephanus Dei gratia episcopus Brechinensis salutem in omnium saluatore. Cum omnia jura diuina pariter et humana cultum diuinum licite ampliandum augmentari desiderent. Et non solum augmentantibus verum etiam augmentari procurantibus pium sit meritorium et laudabile. Noueritis nos de et cum communi mutuo et unanimi consensu et assensu capituli nostri habito super hoc prius solempni et frequenti tractatu in eodem nostro capitulo ecclesie nostre in hoc utilitate et honestate pensatis accedente etiam ad hoc voluntate consensu et rogatu speciali nobilis viri et potentis domini Dauid de Lyndsay militis domini de Glenesk veri et legittimi patroni ecclesie parochialis de Lethnot nostre diœceseos in eadem nostra ecclesia Cathedrali Brechinensi predictam ecclesiam parochialem de Lethnot creasse prebendam perpetuis futuris temporibus induraturam sub certis forma et modo inferius annotatis videlicet quod quicumque pro tempore

fuerit rector dicte ecclesie de Lethnot semper sit canonicus in dicta ecclesia nostra Brechinensi et quod stallum habeat in choro et locum in capitulo et de omnibus aliis que ad jus canonicatus pertinent eidem respondeatur in omnibus sicut uni alteri canonicorum nostre ecclesie supradicte. Quiquidem canonicus in prebendam suam omnes fructus redditus prouentus et obuentiones dicte ecclesie de Lethnot tam maiores quam minores habebit. Et inueniet annuatim in choro dicte nostre ecclesie subdiaconum sufficientem stallarium in habitu consimili cum stallariis aliorum canonicorum celebraturum et ministraturum tam in officio subdiaconi et cantoris quam in aliis officiis infra predictum chorum hactenus usitatis habebit etiam unum vicarium perpetuum in ecclesia parochiali de Lethnot predicta qui viginti duas marcas de redditibus dicte ecclesie de Lethnot percipiet annuatim ad terminos Penthecostes et sancti martini in hyeme per porciones equales si pro tanta habere poterit sin autem fiet augmentatio non perpetua sed temporalis prout temporis fertilitas seu sterilitas id exposcit. Qui et in dicta ecclesia de Lethnot residentiam personalem facere teneatur ac parochianis tam capelle de Lochley quam predicte matris ecclesie debite deseruire seu facere deseruiri. Qui et vicarius procurationes et synodalia ac omnia onera ordinaria domino episcopo et eius archidiacono qui pro tempore fuerit soluere teneatur. Iste vero vicarius per canonicum qui pro tempore fuerit domino episcopo presentabitur et ex eius mandato vicariam instituetur eandem. Et canonicus semper unus post alium cum prebendam de Lethnot vacare contigerit per dictum dominum Dauid Lyndsay et heredes suos presentabitur domino episcopo qui faciet eum ut moris est in canonicum recipi et debite installari. Et si dictus canonicus negligens fuerit in presentatione vicarii ad curam vel subdiaconi ad stallum cum vacauerint vel in solutione salarii eorundem ita ut infra mensem a tempore vacationis non presentauerit ad

utrumque vel salarium eorundem contra eorum voluntatem detinuerit ultra mensem ex tunc licebit episcopo vicariam sua autoritate conferre et subdiaconum conducere. Et in defectu solucionis salariorum eorundem vel eorum alterius fructus omnes dicte ecclesie sequestrare donec fiat suorum salariorum plena solutio de termino retroacto. Vicarius habebit unam acram terre de terra ecclesiastica in qua edificare valeat et residenciam facere personalem. Rector prebendarius chorum in tectura libris vestimentis et aliis ornamentis sufficienter ut decet suis sumptibus sustinebit. Et ad hec omnia bene et fideliter perimplenda et obseruanda singuli canonici nostre ecclesie predictam prebendam obtinentes in suo introitu prestabunt corporaliter juramentum et etiam pro statutis et consuetudinibus dicte ecclesie ab antiquo usitatis de cetero fideliter obseruandis salua nobis et capitulo nostro pensione annua viginti octo mercarum debita ex antiquo. In quorum omnium testimonium sigillum nostrum unacum sigillo communi capituli nostri ac etiam sigillo dicti domini Dauid de Lindsay patroni dicte prebende in signum sui consensus ad hoc prestiti scripto presenti appositum est patenter. Datum in eodem capitulo nostro Brechinensi vigesimo tertio die mensis Februarii anno Domini millesimo ccc$^{mo.}$ octuagesimo quarto .

* Donatio Capellanie de Melgynche de Bagraw .

18 **O**mnibus hanc cartam visuris vel audituris Dauid de Lyndesay comes de Craufurde salutem . . . Noueritis me cum consensu et assensu Alexandri de Lyndesay primogeniti mei et heredis pro salute anime mee patris mei et matris mee ac omnium animarum antecessorum et successorum meorum. Et specialiter pro animabus eorum quorum bona habui in hac vita et plenam satisfactionem inde non feci et pro anima bus omnium fidelium defunctorum dedisse . . . Deo et beate Marie

Virgini genetrici eiusdem ac uni capellano diuina celebranti . . . in ecclesia parochiali eiusdem beate Marie Virginis de Dunde pro salute anime mee et omnium animarum predictarum duodecem marcas annualis redditus annuatim leuandas de terris meis de Melginche de Bagraw et de molendino baronie de Melginche jacentibus infra vicecomitatum de Perth ad duos anni terminos consuetos Penthecostes viz. et Sancti Martini in hyeme . . . Tenendas et habendas dictas duodecem marcas . . . predicto capellano qui pro tempore fuerit in liberam puram et perpetuam elimosinam . . . volo etiam . . . quod quotienscumque . . . dictum capellanum . . . decedere seu ex aliqua causa rationabili a dicta capellania amoueri contigerit. Extunc heredes mei . . . infra mensem a tempore vacationis eiusdem alium capellanum ydoneum . . . episcopo Brechinensi vel decano et capitulo sede vacante presentent admittendum . . . celebraturum cum hoc etiam adiecto quod dictus capellanus . . . quotidie intersit singulis horis diuinis in dicta ecclesia Sancte Marie de Dunde viz. matutinis missis vesperis et aliis horis si que sint presto ibidem coadiuturus in diuinis cantandis et legendis cum nota. Etiam volo et per presentes ordino quod dictus capellanus . . . quolibet die feriali intersit uni misse de requiem ad altare beati Georgii Martiris in predicta ecclesia de Dunde hora nona diei unacum ceteris capellanis per me in dicta ecclesia fundatis pro salute anime mee et omnium animarum predictarum cum nota cantande. Et quod in cursu suo prout sibi incumbit dictam missam cum nota cantet. Et si super hiis negligens fuerit vel in visitatione obstans repertus licebit heredibus meis alium ydoneum capellanum presentare et dictum penitus amouere. Volo etiam quod a dicto capellano per aliquem heredum meorum nichil penitus exigatur preter orationum suffragia deuotarum. Et quod quandocumque dictum capellanum . . . ad aliquod aliud beneficium ecclesiasticum contigerit promoueri statim postquam illud perceperit dicta capellania vacabit. Insuper volo . . .

quod si dictus annuus redditus . . . ad dictos terminos . . . non soluatur licebit extunc dicto capellano sine licentia alicuius ministri predictas terras de Melginche Bagraw et molendinum baronie de Melginche cum pertinentiis distringere et namare quousque de dicto annuo redditu sibi annuatim fuerit satisfactum. In cuius rei testimonium presenti carte mee sigillum meum est appensum. Apud Dunde decimo die mensis Decembris anno Domini millesimo quadringentesimo sexto hiis testibus dominis Willelmo et Waltero de Lyndesay militibus fratribus meis Alexandro de Lyndesay primogenito meo et herede Johanne Mortimer Adam Clerk et Willelmo Man Secretario meo cum multis aliis ·

Confirmatio donationis terrarum de Cortoquhy comiti Atholie unacum aduocatione ecclesie ·

19 Robertus dux Albanie comes de Fyff et de Manteith ac gubernator regni Scotie · · · Sciatis nos dedisse concessisse et hac presenti carta nostra confirmasse carissimo fratri nostro Waltero senescalli comiti Atholie et Catheness militi omnes et singulas terras baronie de Cortoquhy cum pertinentiis unacum aduocatione ecclesie parochialis eiusdem jacentes infra vicecomitatum de Forfar · Quequidem terre cum pertinentiis et aduocatio dicte ecclesie fuerunt carissimi consanguinei nostri Archibaldi comitis de Douglass et quas idem Archibaldus non vi · · · in presencia plurium nobilium regni procerum et baronum ac testium subscriptorum nobis per fustem et baculum ac per suas literas patentes apud Perth sursum reddidit pure et simpliciter resignauit ac totum jus et clameum que in dictis terris et aduocatione ecclesie habuit uel habere poterit pro se et heredibus suis omnino quiete clamauit imperpetuum · Tenendas et habendas dictas terras et aduoca-

cionem ecclesie de Cortoquhy cum pertinentiis prefato Waltero fratri nostro heredibus suis et assignatis de domino nostro rege et heredibus suis in feodo et hereditate imperpetuum per omnes rectas metas et diuisas suas antiquas in unam integram liberam baroniam cum furca et fossa · Sok sak tholl theme infangande theif *and outfangande theif cum tenandriis et liberetenentium seruiciis cum curiis eschaetis et curiarum exitibus bondis bondagiis natiuis et eorum sequelis in boscis planis · · · ac cum omnibus aliis et singulis libertatibus · · · ad dictas terras et aduocacionem ecclesie spectantibus · · · adeo libere · · · in omnibus et per omnia sicut dictus Archibaldûs aut predecessores sui · · · de domino nostro rege ante dictam resignacionem nobis factam · · · possederunt ffaciendo domino nostro regi et successoribus suis dictus Walterus heredes sui et assignati de dictis terris et aduocatione ecclesie predicte cum pertinentiis seruitia debita et consueta · In cuius rei testimonium presenti carte nostre sigillum officii nostri apponi precepimus · Testibus reuerendo in Cristo patre Gilberto episcopo Aberdonensi cancellario Scotie carissimo filio nostro Johanne senescalli domino de Buchane Patricio comite de Stratherne Johanne Señ. de Lorne Waltero Señ. de Ralistoun militibus consanguineis nostris Roberto de Rooss et Thoma Brisbane Thoma de Carnotho et Johanne de Spenss · Apud Perth vicesimo secundo die mensis Septembris anno Domini millesimo quadringentesimo nono · Et gubernacionis nostre anno quarto ·

* *sic.*

Instrumentum de moro de Fernwell penes dominum de Kynnarde etc.

20 In Dei nomine Amen · Per hoc presens publicum instrumentum cunctis pateat euidenter quod anno Domini millesimo quadringentesimo decimo mensis Julij die secunda indictione tertia pontificatus · · · Bene-

dicti · · · pape tertiodecimi anno decimo sexto · · · personaliter constitutus · Reuerendus in Cristo pater dominus Walterus permissione diuina Brechinensis Episcopus in capitulo cathedralis ecclesie sedens cum nonnullis de canonicis suis superveniens nobilis vir Duthacus de Carnegy unus dominorum de Kynnarde juxta Kuikstoune · Et post plura locuta inter ipsos penes quamdam libertatem quam ipse Duthacus pretendebat se habere in moro de Fernwell Episcopo asserente ipsum non habere talem libertatem · Interrogauit dominus episcopus predictum Duthacum si cognouit aut sciuit quod fundum illius mori fuit episcopi et ecclesie Brechinensis · Respondet quod sit nec fundum ad se pertinere clamauit sed quamdam libertatem in moro · Super quo responso ipse dominus episcopus a me notario publico et aliis notariis tunc presentibus infrascriptis nomine suo et ecclesie peciit publicum instrumentum unum vel plura · Acta fuerunt hec in capitulo predicto anno die mense indictione et pontificatu predictis Testibus venerabilibus et nobilibus viris · domino Cuthberto de Brechine decano prefate ecclesie Alexandro de Ogiluy domino de Ouchtirhouss vicecomite de Anguss domino Gilberto Browne cantore eiusdem ecclesie magistro Dauid de Idwy archidiacono Brechinensi magistro Thoma Bell vicario de Murrouss licentiato in jure canonico officiali Brechinensi · Willelmo de Fentoun Johanne de Seittone domino Johanne Brekbell capellanis et notariis publicis et aliis pluribus testibus ad premissa vocatis et requisitis · Et ego Robertus Barberij presbiter Aberdonensis diœceseos publicus imperiali autoritate notarius · [etc.] ·

Preceptum perambulacionis Roberti ducis Albanie ad perambulandum limites et diuisas inter terras communitatis episcopi Brechinensis et aliorum ut in eodem continetur Alexandro Ogilby vicecomiti de Forfar commisso ·

21 Robertus dux Albanie comes de Fif et de Manteith ac regni Scotie gubernator · · · Sciatis quod fecimus · · · et per presentes ordinavimus dilectum nostrum Alexandrum de Ogiluy de Ouchterhouss vicecomitem de Forfar justiciarii assignatum infra vicecomitatum de Forfar predicto specialiter deputatum · Dantes et concedentes nostram plenam potestatem et mandatum speciale ad perambulandum rectas metas et diuisas inter terras de Ballewnye que sunt reuerendi in Cristo patris Walteri episcopi Brechinensis ex parte una · Et terras dominii de Menmur que sunt Walteri senescalli comitis Atholie ex parte una · Et inter terras de Fernwell et Litilpetcorthy que sunt dicti Walteri episcopi ex parte una · Et terras de Pettintoscall que sunt eiusdem comitis ex parte altera Necnon et inter terras de Estirdrum que sunt dicti Walteri episcopi ex parte una et terras de Buthirgill que sunt dicti comitis ex parte altera jacentes infra vicecomitatum predictum · Quare omnibus et singulis vicecomitatum predictum inhabitantibus ac ceteris quorum interest · · · mandamus quatenus prefato Alexandro tanquam Justiciario assignato in omnibus et singulis dictam perambulationem tangentibus prompte respondeant pareant et intendant · Datum sub testimonio magni sigilli officii nostri apud Perth vicesimo die mensis Julii anno Domini millesimo quadringentesimo decimo · Et gubernacionis nostre anno quinto ·

Declaracio more de Ferwell sub sigillo vicecomitis Walterus 2410

Till all that this lettres heris and seis Alex[ande]r of Ogilby lard of Outhirhous and schef of Angus Greting in god ay lestand We mak a knawin be thir present vitness the suthfastness that we ware a do of our office that Reverend fathir in god Walter throu god[is] sufferante bishope of Brechine ffand ane borch in our hand as schef in this forme sayand We Walt[er] bishope of Brechine says to the s[chef] that the moir land[is] of the manis off Ferwell is the kirk of Brechine and our propirte & our predecessouris hes bene and we possessable in possessioun off the said moir and land and of the pasture of it And we a borch findis that we aucht nocht to be distroublit in our possessioun na that na man or clamand for nane [illegible] [illegible] hastit pastour in our propir [illegible] na cast

* Presentatio comitis Craufurdie canonicatus et prebende de Lethnot ·

22 Reuerendo in Cristo patri ac domino domino Waltero miseracione diuina episcopo Brechinensi · Alexander Lyndesay comes de Crawfurde · Reuerencias debitas et honores Ad canonicatum et prebendam de Lethnot in ecclesia vestra Brechinensi de jure et de facto vacantem per mortem domini Willelmi Wrycht ultimi prebendarii eiusdem ad nostram presentationem vestramque collationem spectantem Dilectum consanguineum nostrum Andream de Ogilvy clericum Dunkeldensis dyœceseos latorem presentium vestre presentamus paternitati · Eandem affectuose deprecantes quatenus dictum Andream presentatum nostrum post debitam examinationem de scientia et moribus ipsius factam ad dictum canonicatum et prebendam de Lethnot in dicta ecclesia vestra Brechinensi caritatis intuitu admittatis ipsumque in corporalem atque realem possessionem fructuum et obuencionum eiusdem inducatis et instituatis institutumque inductumque canonice defendatis stallumque in choro et locum in capitulo eidem assignantes contradictores si qui sint prout vobis incumbit ex officio arctius compescendo · In cuius presentationis nostre testimonium sigillum nostrum presentibus est appensum apud Dunde sexto die mensis Decembris anno Domini millesimo quadringentesimo decimo.

Declaracio more de Fernwell sub sigillo vicecomitis ·

23 Tyll all yat yir lettres heris and seis, Alexander of Ogilby lord of Ouchterhouss and schref of Anguss, gretyng in God ay lestand we mak a' knawin berand witness til suythfastness as we awe ado of our office, yat reuerend fathir in God Walter, throu Goddis sufferance bischope

of Brechine, ffand ane borcħ in our hand as schref, in yis forme, sayand, we, Walter bischop of Brechine, says to you schir schreff, that ye moir lyand to ye manyss of Fernwell is ye kyrkis of Brechine and our propirte, and our predecessouris hes beine, and we pessablie in possessioun of ye said moir and land, and of ye pastuir of it, and we a borcħ findis yat we aw nocht to be distroblit in our possessioun, na yir aw na man oyir clamand for nane naykit wourd haiff pastour in our propir muyr, na cast turwiss in our foirsaid moir. The quhilk borcħ David Panter Dutho of Carnegy and William of Crawmond calland yaim lardis of Kynnard, recontret; ye quhilk recontre yai affermyt with ane borcħ, and yan ye bischop strekyt ane borcħ, yat ye foirsaid partye aw nocht till wiss ye foirsaid possessioun, noyir with pastour, na fewell, turfe, nor heddir, quhyll it war determinit betuix yaim; the quhilk borrowis we gart inrolle, and with assent of bayth ye partyeis assingnit yaim our schreff court to be haldine on Lammas ewyne nixt following, at ye foirsaid moirsyd towart Fernwell, to tak yer determinacioun of yir borrowis as law will. This was done in ye chaptre of the Cathedral Kirk of Brechine, ye secund day of Julii, ye yer of our Lord ane thousand four hundretht and ten, and syne wpon ye foirsaid Lammass ewyne, in ye court haldine at ye foirsaid moirsyid of Fernwell, the partyeis foirsaid callit and apperand, ye bischop rehersand his borcħ, the toyir part sayand yat was nocht fundyng in sic form, for thy yat ye rollement was nocht in yat court reddy, and ye bischop reportit hym till ye rollement. The court delait the determinatioun till ane oyir court, and we assignit til ye partieis ye law day and hed court nixt eftir Michelmess nixt to cum, at Forfar, to tak yer determinacioun as law will. And at ye law day eftir Mychaelmes, at ye schref court haldine at Forfar, the parteis foirsaid apperand in ye court, the rollement red and the parteis awaiand to the court wpon bayth ye sidis,

and eftir yair awaieis withdrawand yaim, and fyndis borrowis of yair entre as custum is, the court awisit and ye partyss callit in, it was said to ye partyeis yat yat day the court culd [not?] be awisit to determine ye afoirsaid borch, bot distolatit and respitit till ane othir court for to be bettir awisit, and yan we assignit yaim the court to be haldine at Forfar ye tend day of Nouember nixt followand, to tak yan yair determinacioun of ye court of yair foirsaid borrowis, and at ye schref court, haldine at Forfar ye tend day of Nouember foirsaid the bischop and his partye apperand, the bischop askand determinacioun and warde of his borrowis fundyne. Eftir yair awaieis the partye, as ye custum is, withdrawand yaim fyndand borrowis of yair entre, the court awisit callit in ye foirsaid parteis, be a deput of ye court was said to ye parteis yat ye court was waik yat day, and mony of ye grit baroniss war absent, and yairfor yai respitit ye determinacioun of yair borrowis till ye law day, and ye heid court nixt eftir Zuill, to be haldine at Forfar befoirsaid, and at ye heid court haldine at Forfar wpon ye law day eftir Zuill, the Setterday ye tent day of Januar, in ye zer of grace befoir writine, ye parteis foirsaid apperand at Forfar in ye court, the bischop askit determinacioun and ward of his borrowis, the quhilk war respitit in to thre courtis befoir, the rollement red, and ye bischop awaiand for his part, David Panter foirspekar for ye toyir part, renunsit til ye recontre yai hed maid befoir. Neuiryeless eftir syndry altricationiss and wordis we bad the parteis ramwif and fynd borrowis til entire and heir ye determinacioun of ye court, the parteis ramwit the court awisit callit in ye forsaid parteis, the quhilk enterit and yan of deliuerance of the baronis and the court, the borrowis rehersit ye dempstar of ye court, Rowine of deere, gaf dome in yis forme sayand, this grit court wardis and I gif for dome yat ye bischop of Brechineis borrowis foirsaid is of wertu and force, and Dauid Panter Dutho of

Carnegy and William of Crawmond in sic amerciament as yai aw to tyn in to yis court for ye wranguss reconteryng of the said borcħ fundyne throu ye bischop, wpon ye quhilk dome ye bischop askit ane instrument. The quhilk dome was gewyn at Forfar, ye day and zeir foirwretin, in presence of noble and mychty lordis, Jhone Stewart ye sone of our lord ye duic of Albanye, gouernour of Scotland, lord of Buchane, Alexander ye Lyndsay erl of Craufurd, den Walter Panter abbot of Abbroth, den Thomas abbot of Jedwart, den James off Keitht priour of Rostinoth, Dauid ye Lindsay lord of Kynneffe, schir William ye Lindsay lord of Rossye, William ye Fenton lord of ye Baikye, William (*sic*) of Fentoun his broyir, Johne of Ogilby undirschref, Maistyr Cuthberth den of Brechine, schyr Gilbert Broky chantour, Maister Dauid of Edwy archden of Brechine, Maister Thomas Bell vicar of Montroiss, official of Brechine, Johne of Setoun, James Lamby our schref clerk, and ye haill court; and in witness of al yis, our seil we haf sett to zir lettres maid out of rollement of court, zeir, moneth, and day foirsaid.

* Confirmatio de Eglisjhone Roberti ducis Albanie protunc gubernatoris Scotie date anni Domini millesimi quadringentesimi decimi · Et gubernationis sue anno quinto ·

24 Robertus dux Albanie · · · ac regni Scotie gubernator · · · Sciatis nos quasdam literas Johannis de Erskine de Dun militis factas et concessas sub sigillo suo Reuerendo in Cristo patri Waltero episcopo Brechinensi et successoribus suis pro perpetuo super condonatione · · · totius seruitutis secte hominum suorum et annui redditus auenarum ac omnium aliorum seruiciorum secularium que dictus Johannes pretendebat sibi deberi de terris de Eglisione que sunt dicti episcopi iacentes in baronia de Dun in uicecomitatū de Forfar de mandato nostro visas

· · · non cancellatas · · · intellixisse ad plenum in hec verba · Omnibus Cristi fidelibus ad quorum noticiam presentes litere peruenerint Johannes de Erskine miles dominus de Dun salutem in Domino vestra nouerit uniuersitas quod quia concepi quod progenitores mei vendicauerunt quod episcopus Brechinensis et homines sui commorantes in terris episcopi de Eglisjhone infra baroniam et dominium meum de Dun infra vicecomitatum de Forfar ad sectam curie de Dun faciendam ac ad seruicia debita et consueta tenebantur et ad hec facienda compellebant ipsos et amerciabant et superioritatem se habere clamabant · Ego vero consimilia seruicia michi deberi ab episcopo et incolis suis de Eglisjhone et superioritatem vendicaui · Quia tamen dominus bone memorie progenitor meus dominus Thomas de Erskine omnia huiusmodi sectas et seruicia annuum redditum auenarum et quecumque alia fieri consueta per ipsos episcopos vel homines ipsius deuocione motus episcopo Brechinensi et successoribus suis in vita sua remisit et condonauit ac quiteclamauit pro se heredibus suis et assignatis pro qua remissione et condonacione episcopus qui pro tempore fuerit debebat facere annuatim celebrare anniuersarium bone memorie dominorum Roberti de Erskine aui mei ac Thome de Erskine patris mei semel in anno in ecclesia cathedrali Brechinensi per capellanos chori dicendo solempniter in vesperis · Placebo et Dirigo · Et in crastino unam missam de requiem solempnem quibus capellanis episcopus dare faceret de firmis terrarum suarum de Eglisjhone termini Sancti Martini decem solidos monete Scotie · Ego vero eadem deuocione motus ob reuerenciam Sancte Trinitatis et ut memoria progenitorum meorum predictorum anno quolibet recenter habeatur · Ob etiam affectionem quam habeo ad reuerendum in Cristo patrem dominum Walterum Dei gratia nunc episcopum Brechinensem quitumclamo condono et remitto predicto domino episcopo et successoribus suis imperpetuum pro me et heredi-

bus meis assignatis et omnibus causam a nobis habentibus omnem seruitutem pretensam sectam suam et hominum suorum annuum redditum auenarum antiquitus debitarum et omnia alia seruicia debita et consueta · Et ipsas terras de Eglisjhone cum omnibus suis pertinenciis et libertatibus in pascuis et pasturis in moris et maresiis et omnibus aliis asiamentis quibus uti consueuerunt husbandi earundem quibuscumque temporibus retroactis ipsi episcopo et successoribus suis libere concedo et quatenus possum pro me et heredibus meis et assignatis do et ecclesie Brechinensi mortifico nichil michi vel heredibus meis reseruando preterquam pias preces et orationes domini episcopi · Et memoriam anniuersarii parentum meorum faciendam singulis annis ut predicitur per capellanos chori Brechinensis · Quibus dominus episcopus et successores sui qui pro tempore fuerint dabunt annuatim de firmis suis termini Sancti Martini de eisdem terris decem solidos monete currentis prout superius est expressum · In cuius rei testimonium presentibus sigillum meum est appensum · Datum et concessum · Apud Brechine in ecclesia cathedrali eiusdem nono die mensis Nouembris anno gracie millesimo quadringentesimo nono · Testibus venerabilibus viris dominis Cutberto decano Gilberto Broun cantore magistro Dauid de Idvy archidiacono Johanne Lyel thesaurario ecclesie Brechinensis nobili viro Alexandro de Ogilvy vicecomite de Angus Gilberto de Carnegy et Johanne Brekevell capellano notario publico et multis aliis · Quasquidem literas · · · in omnibus suis punctis · · · ratificamus et autoritate officii nostri gubernacionis regni predicti ad manum mortuam in perpetuum confirmamus nichil inde faciendo domino nostro regi dictus episcopus et successores sui preter orationum suffragia deuotarum · In cuius rei testimonium presenti carte nostre confirmacionis sigillum officii nostri apponi precepimus testibus reuerendis in Cristo patribus Henrico episcopo Sancti Andree Willelmo episcopo Glasguensi Gilberto

episcopo Aberdonensi cancellario Scocie Archibaldo comite de Douglas Alexandro comite de Marre Roberto senescallo de Fyfe nepote nostro · Et Andrea de Hawyk rectore de Lystone secretario nostro · Apud Edinburgh decimo octauo die mensis Martij anno Domini millesimo quadringentesimo decimo et gubernacionis nostre anno quinto ·

Carta secundarum decimarum de Meyrniss ·

25 Robertus dux Albanie comes de Fyff et de Menteith et gubernator regni Scotie vicecomiti et balliuis suis de Kyncardin · Quia per certam relationem nobis factam in scaccario apud Perth sumus veraciter informati quod ab antiquissimis temporibus ecclesia Brechinensis et episcopi eiusdem qui pro tempore fuerint secundas decimas percipere consueuerunt de omnibus et singulis prouentubus domino nostro regi pertinentibus infra balliam vestram videlicet wardis releuiis maritagiis finibus et eschaetis ac curiarum justiciarii camerarii et vicecomitis exitibus aliisque emolumentis dominii regis dicte ballie vestre pari modo et forma sicut episcopus Aberdonensis huiusmodi secundas decimas percipit infra vicecomitatum de Abirdein et de Banf vel prior de Restinot infra vicecomitatum de Forfar quodque predecessores Reuerendi in Cristo patris Walteri episcopi Brechinensis qui nunc est fuerunt in continua possessione percipiendi secundas decimas antedictas · Vobis firmiter precipiendo mandamus quatenus prefatum dominum episcopum tam de wardis releuiis et ceteris aliis emolumentis regiis totius ballie vestre supradicte secundas decimas habere faciatis Non obstantibus quibuscumque concessionibus per nos factis seu remissionibus de wardis releuiis seu maritagiis aut emolumentis aliis supradictis in quibus concessionibus seu remissionibus nostris de secundis decimis dicto episcopo debitis nullam fecimus mentionem · Quia non est nostre intentionis voluntas ecclesie Brechinensi

aut ipsius episcopo in aliquo derogare sed potius diuine pietatis intuitu libertatem ipsorum illesam seruare ac statum episcopi et ecclesie sue totis nostris viribus augmentare · In cuius rei testimonium presentibus litteris nostris vobis ostendendis et penes episcopum predictum et ecclesiam suam remansuris magnum sigillum officii nostri apponi precepimus apud Perth tempore ultimi scaccarii nostri ultimo die mensis Junii anno Domini millesimo cccc^{mo} tertiodecimo · Et nostre gubernacionis octauo ·

De secundis decimis de ly Mernyss ·

26 Robert duce of Albanye, erl of Fyff and of Menteith, and gouernour of Scotland, to the schref and his bailzeis of Kyncardin gretyng : Wit ze, yat it is not our will ne our entent to do any preiudice to ye kirk of Brechine, ne to ye bischop of it in ye takyng or rasyng of his teynd penny aucht til hyme of relewis, wardis, mariagis, malis, finis, eschaetis, or ischeis of courtis of zowris, or of ye justiciaris pertenand til our lord ye King within zour bailzery, throu ony accordance forgewyng or sellyng, maid or to be maid be our letteris send to zou, or to be send for ony personis yairupoun. And thairfor we byd zou, and commandis yat nochtaganstandand ony letteris send to zou be ws, or to be send wpoun ye forgewing, sellyng, or accordance wpoun ye foirsaid, att wardis, relewis, mariagis, maillis, finis, or eschaetis befoirsaid, ze raiss and distrenze for ye teind penny aucht to ye said bischop of ye foirsaid thingis, deliuerand yaim and paiand yaim redile to ye said bischop or his deputis, sa yat we heir na rychtuiss complaint yerof in tyme to cum. The quhilk teind penny we will be allowit to zow in zour comptis, zeir by zeir as is custumit to be, and yis ondir al pane yat ma affer ye leif nocht undone. In ye witnes of ye quhilk thing til yir our letteris for

ye tym of our gowernal til enduir to zow to be schawit, and with ye said bischop to remaine, we haf gart put ye grit seil of our office, at Perth, ye tyme of our chekar haldin in ye xx day of Junij, ye zeir of our Lord j thousand four hundreth and fyften, and of our gouernall ye tent.

Carta confirmationis Johannis Conane facta per fratrem Alexandrum Lichttoune militem ordinis sancti Johannis Jerosolomitani.

27 Uniuersis sancte matris ecclesie filiis ad quos presentes littere peruenerint ffrater Alexander de Lichttoune miles ordinis Sancti Johannis Jerosolomitani prior de Torfechen · · · Noueritis nos · · · dedisse et · · · confirmasse · Nobili viro Johanni de Conane juniori tenementum seu toftum nostrum de Kethik cum quadam pecia terre de Dalgady predicto tenemento seu tofto annexa jacens infra vicecomitatum de Forfar Tenendum · · · in pace sicut aliqua terra · · · dicte domus de Torfichene per aliquem vassallum siue tenentem eiusdem infra regnum Scotie · · · Reddendo inde · · · annuatim sex solidos et octo denarios in festo decollationis beati Johannis baptiste apud Dunde · Et faciendo unam sectam tantum ibidem quolibet anno ad curiam nostram capitalem pro omni alio seruicio seculari · · · In cuius rei testimonium sigillum nostrum apponi fecimus apud Abbirbrothoce vigesimo die mensis Januarii anno Domini millesimo quadringentesimo decimo quinto ·

Declaratio ducis Roberti de secundis decimis de Lye Meirnyss pro episcopo de Brechine de data anni Domini jm quadringentesimi et [decimi septimi] xxvj diei mensis Junii.

28 Robert ducke off Albain · · · gouernoure off Scotlande til ye schreff

of Kincardine and his bailzeis gretinge, we lat zou wit yat we treittande or accordande, with ony off my Lorde ye Kingis liegis, ffor wardis or relewis for ony certane sowme or fforgyffande yaim · · · It is nocht our entent · · · to treit, sell, or forgyff, ye teinde penny or ony thinge pertenande to ye bischope and ye kirk of Brechine; the quhilk was and is, off ald tyme, in possessioune of ye teinde penny of all wardis, relewiss, mariagis, ussis off courtis, eschaetis, and uthris profeitis fallande to ye Kinge in to ye foirsaide schreffdome of Kincardine. Quharfor to zou · · · we giff straitlye in commandment · · · yat ze nocht aganestandande ony accorde · · · maid throu ws in tyme bigane, or for to mak with ony off ye Kingis liegis · · · ze gare ye foirsaide bischope haff his teind pennye distrenzeande yairfoir · · · Gewine undir our priue seil, at Perth in ye general counsal, ye xxvj day of Junii, ye zeir off grace ane thowsande foure hundreth and sewintene, and of our gouernale ye elleuende.

Declaratio pro portione canonica pro confirmatione testamentorum ·

29 In Dei nomine Amen · Nouerint uniuersi ad quorum noticiam presentes litere peruenerint quod anno ab Incarnatione Domini millesimo quadringentesimo vicesimo indictione decima tercia mensis Julij die decima sexta pontificatus · · · Martini · · · pape quinti anno tertio congregata fuit apud Perth in ecclesia fratrum predicatorum synodus prouincialis et consilium generale cleri regni Scotie prout moris est · · In quo consilio post missam et inuocationem Sancti Spiritus ad sermonem ad clerum concorditer electus fuit in conseruatorem preuilegiorum · Reuerendus in Cristo pater dominus Willelmus Dei gratia Dunblanensis episcopus presentibus in Cristo patribus dominis Dei gratia episcopis Henrico videlicet Sancti Andree Willelmo Glasguensi Roberto Dun-

blanensi [Dunkeldensi ?] Gilberto Aberdonensi Waltero Brechinensi · Nec non procuratoribus dominorum episcoporum Henrici Morauiensis Thome Candidecase Alexandri Cathaniensis ac Johannis electi confirmati Rossensis presentibus etiam venerabilibus patribus priore Sancti Andree et abbatibus monasteriorum de Camyskynnet de Lundoris de Cupro de Newbottle ac procuratoribus abbatum de Dunfermlynge de Calcow de Melross de Sancta Cruce de Aberbroith de Ghedworth de Driburch et de Paslate · Necnon quamplurimis decanis archidiaconis prioribus monasteriorum et maiore parte cleri que in consilio et synodo generali consueuit congregari perlectisque priuilegiis et statutis continuatoque consilio petiit prefatus dominus conseruator declarari que consuetudo in singulis dioecesibus in confirmatione testamentorum retroactis temporibus consueuit obseruari · Et ad declarationem huiusmodi faciendam per antiquiores de clero de singulis dioecesibus in suis conscientiis per juramentum ad sancta Dei euangelia onerauit · Qui omnes auisati concorditer declarauerunt quod episcopi et ordinariam habentes jurisdictionem consueuerunt a tam longo tempore de cuius contrario non est memoria hominum confirmare testamenta et codicillos decedentium subditorum suorum testantium et decedentibus ab intestato dare executores insuper sequestrare facere defunctorum bona quousque testamenta ipsorum forent ordinariis presentata et ab eiis si legitime essent confirmata · Item consueuerunt petere ab executoribus tam testantium quam decedentium ab intestato de fideli juramento facto vel faciendo juramentum insuper quod fideliter exequentur juxta posse rationabilem defuncti voluntatem · Item quod parati erunt reddere ordinario racionem et illis quorum interest de commissa sibi administratione quando super hoc fuerint moniti seu debite requisiti que premissa asserebant notoria et manifeste obseruata et de eis erat vox publica et communis fama · Et quia de quota soluenda fuit questio facta Deliberatum

fuit quod de bonis defunctorum mobilibus consueuerunt fieri tres partes de quibus solutis debitis si fuerint uxor et filii consueuit uxor habere unam tertiam bonorum mobilium filii autem et liberi unam alteram tertiam · Et de tertia parte que remanebat consueuerunt executores disponere pro exequiis et anima defuncti et legata persoluere · De qua tertia parte defuncti consueuerunt executores persoluere ordinariis pro confirmatione testamenti et laboribus sibi incumbentibus duodecim denarios de libra vel saltem componere pro eadem · Quam consuetudinem ut laudabilem rationabilem consuetam et approbatam decreuit ipse consueruator a clero et populo debere obseruari · Rogando dictos episcopos presentes cum congregatione synodi presens decretum suis sigillis attenticis communiri · Acta fuerunt hec in consilio predicto anno indictione mense die et pontificatu supradictis · Testibus predictis dominis episcopis qui sua apposuerunt sigilla necnon magistris Thoma de Lawadir et Johanne Brekbell notariis publicis ad premissa rogatis pariter et requisitis · Sequitur subscriptio notarii ·

Et ego Thomas de Lawadire magister in artibus vicarius de Erskyne Glasguensis dioecesis publicus autoritate apostolica notarius · Declaracioni prefate consuetudinis et decreto conseruacionis et approbationis omnibusque aliis et singulis dum sic ut premittitur agerentur et fierent unacum prenominatis testibus dominis episcopis abbatibus et clero presens interfui eaque omnia et singula sic fieri vidi et audiui et in notam recepi huic presenti instrumento aliena manu fideliter scripto signum meum solitum et consuetum apposui meaque propria manu subscripsi in omnium premissorum fidem et testimonium Thomas de Lawdyre ·

* Instrumentum de donacione terrarum de Cortoqwhy ·

30 In nomine Domini Amen · Anno ab incarnatione eiusdem millesimo quadringentesimo vicesimo nono die Sancte Trinitatis que fuit vicesima secunda dies mensis Maij · Indictione septima pontificatus · · · Martini · · · pape quinti anno duodecimo Magnificus princeps et potens dominus dominus Walterus Stewart recolende memorie domini Roberti secundi quondam regis Scotie filius legittimus palatinus de Stratherne Atholie et Cathanie comes dominus de Brechine et de Cortaqwy diligenti auisamento et matura deliberacione prehabitis dedit in puram et perpetuam elimosinam pro sue et suorum antecessorum ac successorum animarum salute Deo et Beatissime Trinitati et duobus capellanis et sex pueris in ecclesia Cathedrali Brechinensi pro anima sua ac suorum antecessorum et successorum predictorum juxta et secundum ordinacionem et appunctuationem inter dictum dominum comitem et episcopum decanum et capitulum Brechinensia super hoc faciendas pro perpetuo celebraturis et pro congrua et honesta sustentatione eorundem quadraginta libras annui redditus monete regni Scotie pro tempore currentis de terris suis de Cortaqwy predictis quibus forte deficientibus seu alia via quacumque ad paupertatem seu tantam impotenciam deductis quod de dictis terris dicta summa quadraginta librarum leuari non possit de dominio et de terris suis de Brechin annuatim absque dolo seu fraude percipiendas et leuandas · Nomine cuius annui redditus Idem dominus comes coram summo altari dicte ecclesie Brechinensis dictis die et loco hora magne misse et tempore oblacionis in signum possessionis predicti annui redditus per eum traditi certam argenti summam necnon et cedulam quandam papiream premissa in se continentem propriis manibus ad manus reuerendi in Cristo patris et domini domini Johannis Dei et

apostolice sedis gratia episcopi Brechinensis predicti optulit et tradidit realiter et cum effectu · Tenor vero cedule supradicte sequitur in hec verba I Waltere Stewart Knycht Palatyne off Stratherne, of Athole and of Cathenes eyrle, lord of Brechyn and of Cortaquhy, gyffis and grayntis in pure and perpetuale almus for ye heil of my sawle, my antecessouris and my successourys to God and his modir Mari, and ye cathedrale kyrk of Brechyne, fourty punde of annuale rent zerly to be raysyt of my landys of Cortaqwy, and falzeand yairof throw ony manar of way, were, pouirte, ore ony othir gate to be raysyt of my landis of ye lordschyp off Brechin, without fraude ore gyle, to ye sustentatioun of twa chapellanyss, and sex chyldir to uphald and minyster Goddys seruice in ye sayde qwere and kyrk, as it sal be appunctit in my euident, and ye byscoppys and ye cheptouris yaeron to be made. In witnes heireof I offyr, in name of possessioun, a certane sowme of syluir and yis byl. Acta fuerunt hec . . . presentibus ibidem Episcopo decano et capitulo predictis dictas oblaciones gratis recipientibus · Nobili viro et domino domino Dauid Lyndesay filio primogenito et herede nobilis et potentis domini Alexandri Lyndesay comitis Crawfurdie discretis viris dominis Willelmo Heslyope de Cortaqwy Nicholao de Greynlaw de Auldbar Hugone Huntar de Muckart parochialium ecclesiarum rectoribus honorabilibus uiris Waltero Dempstar de Ouchtirlace Johanne de Ogiluy Willelmo de Foulertoun Alexandro de Strahekyn de Thorntoun scutiferis uenerabilibus viris magistro Alexandro Lyndesay et Roberto de Maxtoun clericis notariis publicis cum multis aliis . . . Super quibus omnibus et singulis supradicti comes et episcopus a me necnon et a notariis subscriptis pecierunt et quilibet eorum peciit publicum instrumentum et publica instrumenta et in meliori forma coram testibus supradictis ·

Et ego Gilbertus forestarii clericus Brechinensis diœcesis magister in artibus publicus apostolica autoritate notarius . . . etc. Et ego

Robertus de Maxtoun clericus Sancti Andree diœcesis publicus autoritate imperiali notarius . . . Et ego Alexander Lyndesay clericus Sancti Andree diœcesis publicus autoritate apostolica notarius . . .

* Indulgentia in festo corporis Christi concessa omnibus ecclesiis .

31 Martinus episcopus seruus seruorum Dei ad perpetuam rei memoriam Ineffabile sacramenti quod sacerdos in eternum Christus Dominus instante quam pro peccatoribus subire voluit sue mortis tempore nobis ut eo digne refecti diuinitatis ipsius participes sint in memoriale reliquit gloriosi corporis et sanguinis eius misterium precipuis a fidelium quolibet attollendum fore recensentes honoribus ac deuotissimis laudum studiis amplectendum mistici dispensatione thesauri fideles eosdem quidem tam pretiocissimi veneracioni sacramenti sinceris affectibus et dignis obsequiis feruenter intendant excitare satagimus ut huiusmodi in eis fructum mors afferat et illis celesti pabulo vegetatis ipsius institutio sacramenti prosit iugiter ad salutem Sane dudum felicis recordacionis Urbanus papa quartus predecessor noster ad orthodoxe corroborationem et exaltationem fidei digne ac rationabiliter statuens ut de tanto sacramento preter illam que dietim in ecclesia fieret annuatim memoria solennior ac specialior haberetur et ad celebrandum eius tam excelsum tamque gloriosum festum Quintam post Octauas Penthecostes feriam designans ipsosque fideles ad colendum illud donis spiritualibus animare volens omnibus vere penitentibus et confessis qui in Matutinali officio festi eiusdem in ecclesia in qua illud celebraretur interessent Centum qui vero Misse totidem et qui in Primis ipsius festi vesperis similiter Centum . Qui autem in Secundis totidem Illis vero qui Prime Tertie Sexte None ac Completorii horarum officiis pro qualibet ipsarum Quadraginta Eis autem qui per Octauas ipsius festi Matutinalibus Vespertinis Misse ac predict-

arum horarum officiis interessent singulis Octauarum ipsarum diebus etiam Centum dies de iniunctis sibi penitentiis misericorditer relaxauit · Nos vero qui huius curricula mundi superstitiosis heresum fomentis guerrarumque turbinibus necnon pestis et aliarum que dietim ex diuine maiestatis ut formidamus offensa circumstrepunt calamitatum dispendiis fines proch dolor adducere cernimus passim deteriores amplioribus spiritualis recompensationis impendiis fideles eosdem ad impertienda pro veneratione sacramenti huiusmodi · Et ut illud quo pascantur et saluentur ipsorum corda perlustret potiora reuerentie et deuotionis exercitia firmare summopere cupientes singulis ex eis vere penitentibus et confessis qui et quotiens in ipsius sacramenti pro festo jeiunium vel loco illius aliud pium juxta suorum consilia Confessorum opus fecerint Centum et qui premissis in ecclesiis quibus illa celebrari contigerit officiis interfuerint necnon Episcopis et aliis Prelatis superioribus qui dictis officiis libenter interessent sed eis quominus in ipsis ecclesiis interesse possint pro conseruandis suarum dignitatum juribus et alias legitime tunc impeditis pro Matutinali ducentos et pro Misse officiis totidem · Ac pro qualibet vesperarum etiam ducentos · Reliquarum vero viz. Prime Tercie Sexte None et Completorii festi Octuaginta Rursus autem in quibuslibet octauarum diebus pro singulis Matutinalium · Missarum et vesperarum similiter Centum · Necnon reliquarum horarum officiorum huiusmodi Quadraginta · Illis preterea qui processiones in quibus ipsum vinificum sacramentum dicto festo juxta prefatarum ritus ecclesiarum deferetur continuo secuti fuerint et quibuslibet in festo ac Octauarum diebus huiusmodi pro pace et tranquillitate ecclesie Missas deuote celebrantibus pro singulis ipsarum · Necnon aliis in eodem festo Euchariste sacramentum deuote sumentibus etiam Centum singulis annis profecto vice qualibet eis qui dum corpus dominicum communicandis defertur infirmis illud cum incenso luminari precedendo vel se-

quendo venerentur similiter Centum · Et qui tunc illud alias deuote secuti fuerint etiam Quinquaginta dies de omnipotentis Dei misericordia ac beatorum apostolorum eius Petri et Pauli auctoritate confisi de iniunctis eis penitentiis misericorditer relaxamus · Quodque in festo et diebus Octauarum huiusmodi etiam in terris et locis ecclesiastico quauis auctoritate suppositis interdicto pulsatis campanis januis apertis et alta voce excommunicatis prorsus exclusis sed interdictis ut citius reconciliari studeant admissis et illis qui causam vel occasionem huiusmodi interdicti dederint altari tunc nullatenus appropinquantibus Misse et officia premissa licite celebrari possint auctoritate apostolica concedimus per presentes aliis que circa obseruationem interdictorum a nostris sunt instituta predecessoribus in suo robore duraturis · Et insuper uniuersos Patriarchas Archiepiscopos Episcopos et alios ecclesiarum Prelatos monemus et hortamur in domino ac eis per apostolica scripta in virtute sancte obedientie districte precipiendo mandamus et in remissionem peccaminum iniungimus ut per se vel alios eorum subditos per singulas suarum ciuitatum et diœcesis ecclesias in dominica feriam et festum predicta proxime precedente salutaribus ad venerationem potissime sacramenti huiusmodi monitis et exhortationibus presentium literarum continentiam et effectum publicare et insinuare procurent ut eodem suffragante misterio subditi et fideles ipsi gratiarum uberiori fulciantur augmento et ab illo qui se pro ipsis immolauit hostiam post huius vite cursum ad gloriam perducantur eternam · Verum quia difficile foret huiusmodi literas singulis exhiberi volumus et eadem auctoritate decernimus quod ipsarum transumpto manu publica et sigillo alicuius episcopalis vel superioris ecclesiastice Curie munito tanquam prefatis si originales exhiberentur litteris plena fides adhibeatur et perinde stetur ac si dicte originales littere forent exhibite vel ostense · Datum Rome apud sanctos apostolos vij kalendas Junii Pontificatus nostri anno duodecimo · de Curia Jo. de Nursia · [In dorso, Ro. de molendino ·]

* Donacio juris patronatus ecclesie de Cortoqwhy ecclesie et capitulo Brechinensi ·

32 Universis Cristi fidelibus presentes literas visuris vel audituris Walterus Palatinus de Stratherne Atholie et Cathanie Comes ac dominus de Brechyne et de Cortowquhy salutem in Domino · Quia inter ceteras ecclesias regni Scotie ad ecclesiam cathedralem Brechinensem intuitum nostrum dirigentes · Consideramus quod decanus et capitulum ac singuli canonici et ministri dicte ecclesie pro nobis antecessoribus et successoribus nostris in diuersis diuinis officiis et seruiciis et specialiter exequiis nostris ac aliis multipliciter onerati et strictius obligati existunt quoque attentis eorundem canonicorum laboribus et oneribus fructus suarum prebendarum nimis sunt tenues et exiles et ad quorundam ipsorum sufficientem sustentationem minus sufficientes · Volentes igitur eidem ecclesie de aliquo releuamine prouidere ad honorem Dei Omnipotentis et Beatissime Trinitatis et augmentum cultus diuini in ipsa ecclesia futuris temporibus ampliandum · Et pro anima nostra et animabus antecessorum et successorum nostrorum Jus patronatus ecclesie parochialis de Cortowquhy Brechinensis diœcesis ac omne et totum jus quod nos habemus · · · in dicta ecclesia unacum ceteris et possessionibus ac aliis pertinentiis ad eandem ecclesiam spectantibus · · · Decano Capitulo et Canonicis in eadem Brechinensi ecclesia Deo seruientibus et imperpetuum seruituris consentiente ad hoc reuerendo in Cristo patre et domino domino Johanne Dei gratia episcopo Brechinensi concedimus ac pure et simpliciter in puram et perpetuam elemosinam perfecta donatione largimur · Et ad finem quod dicti decanus et canonici in possessione plenaria juris huiusmodi constituantur · Volumus et ordinamus ac tenore presentium concedimus quod dominus Willelmus

Heslyhop nunc rector et vicarius ecclesie antedicte de cetero dictis decano et canonicis tanquam suo patrono in omnibus pareat et intendat · Et super hoc requisiuimus prefatum reuerendum patrem episcopum Brechinensem quatenus prenominatum dominum Willelmum tanquam presentatum ipsorum decani et canonicorum admitteret et in posterum reputaret · Quibus omnibus idem episcopus auctoritatem prebuit et consensum ut plenius in literis reuerendi patris episcopi continentur · In cujus rei testimonium sigillum nostrum presentibus apponi fecimus · Apud castrum nostrum de Brechyne vicesimo die mensis Octobris anno Domini millesimo quadringentesimo vicesimo nono ·

* Carta donacionis xl librarum terrarum de Cortoqwhy ·

33 Omnibus hanc cartam visuris vel audituris Walterus Palatinus de Strathern · Atholie et Cathanie comes, ac dominus de Brechyne et de Cortowquhy Salutem in Domino sempiternam Vestra nouerit uniuersitas nos dedisse · · · in honore Omnipotentis Dei et Beate Marie Virginis sue matris ac omnium ciuium supernorum ecclesie cathedrali Sancte Trinitatis de Brechyn pro salute animarum progenitoris nostri et genetricis nostre anime nostre animarumque antecessorum nostrorum et successorum in puram et perpetuam elimosinam quadraginta libras annui redditus annuatim de terris nostris de Cortowquhy jacentibus infra vicecomitatum de Forfar leuandas et recipiendas annuatim ad duos anni terminos usuales viz. festa Penthecostes et Sancti Martini in hyeme per equales portiones per procuratorem communem dicte ecclesie de Brechine qui pro tempore fuerit ad sustentationem duorum capellanorum sex puerorum misteria diuina in dicta ecclesia de Brechyn pro perpetuo celebraturorum viz. per dictos duos presbyteros omni die duas missas alternatis vicibus · Unam altam

missam ad magnum altare in choro immediate post matutinas et primam · Uno capellano cum dictis sex pueris chorum tenentibus · Et altero capellano magnam missam celebrante · Bassa vero missa per secundum capellanum ad altare beati Johannis Baptiste situatum in dicta ecclesia dicetur incipiendo immediate post leuacionem magne misse · Ter in septimana de requiem et quater de Sancto Spiritu · Et semper cum officio de Sancto Johanne post missam · Magna vero missa bis de Trinitate bis de Sancto Spiritu bis de requiem et semel pro pace et serenitate aeris · etc. · Salus populi Ego sum · etc. Dicti vero duo capellani et sex pueri cum predicto nostro seruitio ad omnia diuina seruicia in choro fieri consueta tenebuntur interesse personaliter cum aliis in habitu decenti · Quos omnes statutis et ordinacionibus decani et capituli dicte ecclesie de Brechyn volumus subjacere et jurisdictioni eorundem sicut ceteri vicarii eiusdem ecclesie · Ita tamen quod ad missas ebdomadarias ac etiam ad missam nostre domine et ad huiusmodi officia ad capellanum ebdomodalem spectantia non tenebuntur · Volumus insuper dictos capellanos et pueros in una domo per nos ipsis ordinata simul cohabitare tam in mensa quam in lecto et adinuicem horis debitis ad dicta seruicia celebranda in superpelliciis et caputiis nigris nigro foderatis de domo ad ecclesiam transire · Nec permittantur dicti pueri ad quamcunque partem extra domum vagare nisi cum licentia petita et obtenta a principaliori duorum capellanorum vel in ejus absentia ab altero et ad campos ordinate cum dictis duobus capellanis vel ad minus uno in tunicis honestis, talaribus strictis, manicis et de eodem colore scilicet de persico vel blauio · Et quod quilibet puerorum habeat tonsuram bene latam et rotundam durante tempore sue ministrationis in ecclesia antedicta · Volumus insuper quod unus dictorum capellanorum magis sufficiens et ad hoc ydoneus in domo inter eos presideat ac autoritatem habeat tam in mensa camera quam loco et ordine ac puerorum regimen ut dictis

episcopo decano et capitulo magis videbitur expedire · Item quod unus dictorum capellanorum sit excellenter sufficiens in musica et cantu · Et alter in grammatica ad instruendum dictos pueros in predictis scientiis horis a dicto seruitio diuino vacantibus · Tenendum et habendum predictum annuum redditum xl librarum de terris nostris supradictis predicte ecclesie presbiteris que et pueris prenotatis diuina ministrantibus et pro perpetuo ministraturis ut premittitur libere quiete · · · cum omnibus et singulis libertatibus · · · ad dictum annuum redditum spectantibus · · · sine reuocatione · · · vel demanda quibuscunque nostrum vel heredum nostrorum seu successorum in contrarium premissorum quoquomodo fiendis · Et si contingat dictas terras nostras de Cortowquhy per guerram depredationem seu depaupertationem vel per quemcunque casum fortuitum deuastari seu depredari in toto vel in parte unde dicti episcopus et capitulum seu eius procurator dictas xl libras annui redditus annuatim leuare non poterint ut predicitur Volumus et pro nobis et heredibus nostris et nostris successoribus concedimus quod dicte xl libre annui redditus vel tanta summa quanta de xl libris predictis de terris nostris de Cortowquhy leuari non poterint vel poterit leuentur seu leuetur · · · per predictum procuratorem de terris Dominii nostri de Brechyn pari forma ut predicitur de terris nostris de Cortowquhy ut superius expressatur · Et si necesse fuerit ad distringendum et namandum pro eisdem sine licentia nostrum heredum nostrorum seu nostrorum successorum totiens quotiens necesse fuerit siue defectus in solutione dicti annui redditus non soluti modo quo premissum est · Et ad id faciendum ac ad omnia alia et singula que circa solutionem dicti annui redditus modo et forma quibus predicitur sine dolo et fraude obseruandis dicto procuratori qui pro tempore fuerit pro nobis heredibus · · · nostram liberam et plenariam committimus potestatem tam in terris nostris de Cortowquhy

quam in dominio nostro de Brechyn ad leuandum et recipiendum dictam summam modo quo premittitur primo de terris nostris de Cortowquhy ante solutionem cuiuscunque alterius summe ubi melius commodius et citius haberi poterit expedientiusque leuari dicto procuratori videbitur et conformiter de terris dominii de Brechyn in defectu terrarum de Cortowquhy volumus idem obseruari · Item volumus quod dicti duo presbiteri et sex pueri continuam faciant residentiam in dicta ecclesia dictum seruicium continuando · Et si contingat dictos presbiteros aut pueros aut aliquem eorum deficere in continua residentia sine seruicio continuo · Volumus quod locorum ipsorum deficientium seu deficientis per nos heredes nostros et nostros successores de alio seu de aliis de facto et incontinenti provideatur nullo juris remedio aut privilegio speciali aut generali seu episcopi aut capituli licentia in nostre prouisionis contrarium valituris · Reseruata ideo nobis et heredibus nostris et nostris successoribus presentatione presbiterorum et puerorum quotienscunque et quandocunque contigerit vacare et taliter ut dicti capellani et pueri primo cantori et cancellario dicte ecclesie de Brechyn presententur ut in cantu et in lectura per ipsos examinentur deinde decano et capitulo quibus per ipsos visis sufficientibus episcopo dicte ecclesie presententur et per eundem si sufficientes videantur recipientur ad diuina · Volumus etiam quod dicti episcopus decanus et capitulum ordinent unum de dictis capellanis si videatur expediens qui dictos pueros et alios ecclesiasticos superuenientes teneat commensales pro competenti pretio secundum discretionem dictorum episcopi decani et capituli · Et si nullus dictorum duorum capellanorum ad hoc videatur sufficiens ordinetur alius capellanus per dictum episcopum decanum et capitulum qui ministrabit in dicta domo commensalibus et recipiat singula utensilia totius domus · Et a procuratore capituli per compotum et in exitu sui officii dicta utensilia reformet et restauret in eodem

statu quo eadem recepit · Quilibet autem capellanorum recipiet et habebit annuatim ad duos anni terminos per equales portiones per manus dicti procuratoris decem libras monete pro tempore currentis de dictis xl libris · Qui vero dicti duo capellani supportabunt et sustinebunt omnes et singulas quascunque minutas reparaciones dicte domus meremio superiore tecti renouatione et parietum seu murorum reedificatione duntaxat exceptis quas magnas reparaciones dicte domus dicti decanus et capitulum pro perpetuo propriis suis expensis sustinebunt simili statu in reparatione et edificatione sicut eisdem per nos tempore prime fundationis et edificationis edificata fuerat et constructa · Etiam volumus quod quilibet sex puerorum predictorum recipiat annuatim per dictum procuratorem ut predicitur quinque marcas annui redditus predicti quousque perueniat ad etatem viginti annorum et non ultra · Etiam volumus quod alii duo presbiteri cum nostris predictis presbiteris in eadem domo tam in cameris quam in mensa et aliis dicte domus aisiamentis et pertinentiis quibuscunque sint simul residentes et commorantes quorum duorum presbiterorum unum sustinet decanus et capitulum expensarum et proficuorum de diuersis bonis et beneficiis per nos ipsis ad hoc collatis · Et alium sustinet episcopus propriis expensis pro cuius presbiteri sustentatione ac aliis suis benemeritis nobis sepius impensis de omnibus missis oracionibus ceterisque bonis meritis omnibus per dictos capellanos imperpetuum pro nobis et successoribus nostris fiendis dictum reuerendum in Cristo patrem Johannem episcopum modernum Brechynensem participem facimus imperpetuum duraturis · Presentatione tamen dicti presbiteri per decanum et capitulum sustentati et sustinendi nobis et nostris successoribus penitus reservata quandocunque contigerit invacare · Missa vero capellani sustinendi per decanum et capitulum fiet ad altare nostre Domine semper incipiendo in secundo pulsu ad matutinas omni tempore anni et

semper de nostra domina cum officio de die post missam · Quarta vero missa ad altare Sancte Crucis incipietur in primo pulsu ad magnam missam et erit semper de cruce cum officio de die · Nos vero dicti Walterus heredes nostri et nostri successores dictas donationem et concessionem nostras predicti annui redditus de terris nostris de Cortowquhy et dominii nostri de Brechyn · · · dictis ecclesie episcopo decano et capitulo warantizabimus · · · In cuius rei testimonium huic presenti carte nostre sigillum nostrum apponi fecimus · Apud castrum nostrum de Brechyn vicesimo secundo die mensis Octobris anno Domini millesimo quadringentesimo vicesimo nono ·

* Carta de domo collegii de Brechine ·

34 Omnibus hanc cartam visuris vel audituris Walterus Palatinus de Stratherne Atholie et Cathanie comes dominus de Brechin et de Cortowquhy salutem in Domino · Sciatis nos dedisse concessisse et intuitu caritatis hac presenti carta nostra confirmasse Deo et ecclesie Sancte Trinitatis de Brechin · Illam terram nostram jacentem in fine occidentali ville de Brechine ex parte occidentali cuiusdam venelle extendente in longitudine versus austrum et boream inter terram heredum quondam Johannis de Guthry ex boreali ex parte una et quandam venellam strictam ex australi ex parte altera ad perpetuam residentiam et habitationem quatuor presbiterorum et sex puerorum per nos et reuerendum in Cristo patrem Johannem episcopum in dicta ecclesia ad diuina celebranda nouiter fundatorum · Tenendam et habendam totam predictam terram cum pertinentiis predictis ecclesie presbiteris et pueris ac suis successoribus a nobis et nostris successoribus in feodo et hereditate imperpetuum in forma que sequitur videlicet quod presbiter qui commensales in habitatione sustinet et recipit habeat medietatem orti ad pro-

prium usum et sustentationem commensalium · Et alii tres presbiteri alteram medietatem orti habeant inter ipsos equaliter ad suos proprios usus diuidendam quamdiu in dicta habitatione residentiam fecerint · · · cum omnibus et singulis libertatibus · · · Reddendo inde imperpetuum dicti presbiteri et pueri orationum suffragia tam pro omni alio onere seruicio seculari exactione seu demanda que per quoscunque de dicta terra exigi poterint quomodolibet vel requiri · Nos vero Walterus et heredes nostri dictam terram ad residentiam et perpetuam habitationem dictis capellanis et pueris ut premissum est contra omnes mortales warantizabimus et imperpetuum defendemus · In cuius rei testimonium presenti carte nostre sigillum nostrum apponi fecimus apud Brechin ultimo die mensis Octobris anno Domini millesimo quadringentesimo vicesimonono ·

* Unio ecclesie de Cortoquhy ecclesie et capitulo Brechinensi ·

35 Uniuersis Sancte Matris ecclesie filiis ad quorum notitiam presentes litere peruenerint Johannes permissione Diuina episcopus Brechinensis salutem in omnium Saluatore Uniuersitati vestre notum esse facimus . Quia cum illustris et magnificus princeps Walterus regis Scocie filius palatinus Stratherne Atholie ac Cathanie comes dominus de Brechine et Cortouchy caritatis intuitu motus jus patronatus ecclesie parochialis dicti dominii de Cortouchy nostre diœcesis non solum voto proprio verum eciam ex sana sua deliberacione consilii decano et capitulo ecclesie cathedrali Brechinensi et canonicis ibidem Deo et Sancte Trinitati seruientibus et imperpetuum seruituris mera quoque et pura deuocione duxerit concedendum secundum quod per cartam dicti domini Walteri super dicta donatione predictis decano et canonicis liquide vidimus testari · Nos paupertatem et prebendarum ac singulorum fructuum dictorum decani et canonicorum tam in communi quam in particulari

exilitatem cognoscentes et attente considerantes · Nolentes id quod ad Dei et Sacrosancte ecclesie cultum cedit minuere vel quolibet impedire ymmo potius concessiones hujusmodi quatenus ad nos spectat eatenus adminiculo fouere possibili cupientes prelibatam ecclesiam de Cortouchy cum omnibus et singulis redditibus terris possessionibus prouentibus fructibus obuencionibus decimis maioribus et minoribus iuribus et pertinentiis uniuersis eiusdem ecclesie prefatis decano et canonicis ecclesie cathedralis Brechinensis Dei et Sancte Trinitatis contemplatione paupertate et exilitate dictorum canonicorum luculenter cognita de consensu et assensu capituli nostri Brechinensis ad hoc specialiter convocati et solenniter congregati conjunximus anneximus et uniuimus ac tenore presentis carte nostre conjungimus annectimus et unimus ita quod sit cum contigerit dominum Willelmum de Heslyhop nunc rectorem et vicarium dicte ecclesie de Cortouchy eidem cedere vel ab eadem ecclesia decedere tunc cedat ipsa ecclesia de Cortouchy in usus proprios antedictorum decani et capituli et canonicorum eiusdem adeo libere et quiete durabiliter integre et pacifice · · · sicut aliqua ecclesia infra regnum Scocie liberius · · · possidetur · · · Et quod eodem casu liceat eisdem decano et canonicis per se alios vel alium possessionem memorate ecclesie intrare et eam · · · tenere cum omnibus juribus et pertinenciis prout superius est expressum Salua et reseruata pensione perpetua decem librarum usualis monete Scocie cum domo tofta et crofta consuetis vicario dicte ecclesie qui pro tempore fuerit per decanum et capitulum episcopo presentando post cessum vel decessum dicti domini Willelmi de redditibus eiusdem ecclesie pro sua sustentacione per decanum et capitulum reddenda et per ipsum vicarium singulis annis recipienda · Juribus vero episcopalibus ordinariis et archidiaconatibus per dictum vicarium de ipsa pensione annuatim persoluendis sustentatio autem et omnimoda reparatio dicte ecclesie tam extra qnam infra expensis dictorum

decani et capituli sufficienter fiat set domus et mansionis sustentatio per vicarium qui pro tempore fuerit · In cuius rei testimonium sigillum nostrum auctenticum et sigillum commune dicti capituli nostri presenti carte nostre sunt appensa · Apud Brechin octauo die mensis Nouembris anno Domini millesimo quadringentesimo vicesimo nono ·

36 Unio ecclesie de Cortoquhy (vide supra No. 35.)

* Mortificatio annue pensionis terrarum de Cortoquhy ·

37 **J**acobus Dei gratia Scotorum · · · Sciatis nos duas cartas carissimi auunculi nostri Walteri Palatini de Stratherne Atholie et Cathanie comitis ac domini de Brechin et de Cortowquhy factas ad honorem omnipotentis Dei et beate Marie Virginis matris sue gloriose ac ecclesie cathedrali Brechinensi pro salute animarum progenitoris sui et genetricis sue unam videlicet de quadraginta libris annui redditus annuatim de terris suis de Cortowquhy · · · Et aliam de una terra sua iacente in fine occidentali ville de Brechine ex parte occidentali cuiusdam venelle extendente in longitudinem versus austrum et boream inter terram heredum quondam Johannis de Guthry ex parte boreali ex parte una et quandam venellam strictam ex australi ex parte altera De mandato nostro visas · · · non rasas · · · Sed omnino prorsus vitio et suspicione carentes ad plenum intellexisse cuius prime carte tenor sequitur · · · (vide ante No. 33) Secunde vero carte tenor sequitur · · · (vide No. 34) · · · Quasquidem cartas · · · Ratificamus et ad mortuam manum imperpetuum confirmamus faciendo nobis et successoribus nostris dicti capellani et sui successores qui pro tempore fuerint pro dictis terra et annuo redditu orationum suffragia deuotarum · In cuius rei testimonium

presenti carte nostre magnum sigillum nostrum apponi precepimus · Testibus reuerendo in Cristo patre Johanne episcopo Glasguensi cancellario nostro Johanne Forestarii Camerario nostro Waltero de Ogilby thesuarario nostro militibus magistro Willelmo Foulis preposito ecclesie collegiate de Bothuile nostri priuati sigilli custode et magistro Thoma de Myretoun decano Glasguensi apud Edinburgh ultimo die mensis Nouembris anno regni nostri vicesimo quarto.

* Transumptum de tribus cartis principalibus ecclesie Brechinensis · Et alia transumpta etc ·

38 Cum pium sit et meritorium testimonium perhibere veritati precipue in hiis rebus que ecclesiarum libertates et priuilegia ex intimis concernere videntur hinc est quod nos Robertus Dei et apostolice sedis gracia episcopus Dunkeldensis certificamus omnibus quorum interest per presentes quod nobis pro tribunali in judicio sedentibus magistro Donaldo de Maknachane decano nostro et officiali ac decretorum doctore cum diuersis aliis nobis assistentibus per reuerendum patrem Johannem eadem gratia episcopum Brechinensem presentate nobis fuerunt tres carte trium regum Scocie viz. Willelmi Roberti et Dauid eorum magnis sigillis pendentibus roborate et sigillate quas cartas ad dicti reuerendi patris requestam publice perlegi fecimus · Post quarumquidem lecturam ac diligentem earundem tam in scriptura quam in sigillis ad dicti episcopi requestam examinationem reperimus quod dicte carte cum earum sigillis sane et integre fuerunt non rase non cancellate ymmo omni prorsus suspicionis vitio tam in se quam in suis sigillis omnino et penitus carentes cuius carte Willelmi regis tenor sequitur de verbo in verbum et est talis Willelmus Rex Scocie omnibus probis hominibus tocius Scocie salutem Sciatis me concessisse et carta mea confirmasse

episcopis et Keldeis de ecclesia de Brechine donacionem illam quam dedit eiis rex Dauid auus meus per cartam suam de foro imperpetuum habituro in villa per dies dominicos adeo libere sicut episcopus Sancti Andree forum habet · T. Andrea episcopo de Catines Nycholaio cancellario apud Brechin · Tenor carte Roberti Brouyss de verbo in verbum sequitur qui est talis Robertus Dei gratia rex Scotorum · Omnibus probis hominibus tocius terre sue tam clericis quam laicis salutem Sciatis nos concessisse venerabili in Cristo patri Johanni Dei gracia episcopo Brechinensi capitulo et canonicis ecslesie Sancte Trinitatis loci eiusdem et eorum successoribus imperpetuum quod habeant teneant et possideant forum in ciuitate Brechinensi singulis diebus dominicis sicut dictis ecclesie et canonicis concessum est per Reges Scocie predecessores nostros · Et sicut libertate dicti fori plenius liberius et quiecius usi fuerunt tempore bone memorie Alexandri regis Scocie predecessoris nostri ultimo defuncti · Quare mandamus et firmiter precipimus justiciariis vicecomitibus prepositis et eorum balliuis quod dictum episcopum capitulum et canonicos ac eorum successores in libertate fori sui predicti juste manuteneant et defendant non permittendo eos contra hanc concessionem nostram quatenus in eiis fuerit aliquatenus iniuste perturbari · In cuius rei testimonium presenti concessioni nostre sigillum nostrum precepimus apponi · Testibus venerabilibus in Cristo Patribus Willelmo Willelmo et Henrico Dei gratia Sanctiandree Dunkeldensis et Aberdonensis ecclesiarum episcopis Duncano comite de Fyfe Malicio comite de Stratherne Waltero Senescallo Scotie et Alexandro Fraser camerario Scotie militibus · Apud Sconam decimo die Julii anno regni nostri sexto decimo · Tenor vero carte Dauid regis sequitur de verbo in verbum et est talis Dauid Dei gratia rex Scotorum omnibus probis hominibus tocius terre sue salutem · Sciatis nos dedisse concessisse et hac presenti carta nostra confirmasse venerabili in Cristo Patri Patricio

episcopo Brechinensi quod omnes mercatores villam de Brechin pro tempore inhabitantes de cetero liberum introitum habeant et exitum infra aquas de Tay et Suthesk infra vicecomitatum de Forfar cum suis marcandiis et bonis quotiens et quando voluerint in batellis nauibus et farcostis Soluendo nobis et aliis quorum interest custumas tam maiores quam minores debitas et consuetas · Non obstante aliqua assedatione per nos vel per camerarium nostrum burgensibus de Dunde et de Monross de eorum burgis hucusque facta vel imposterum facienda imperpetuum vel ad tempus · Quare omnibus et singulis burgensibus et fratribus gildarum dictorum burgorum de Dunde et de Monross ceterisque quorum interest vel interesse poterit firmiter inhibemus ne quis aliquem predictorum mercatorum villam de Brechin pro tempore inhabitantium contra hanc nostram concessionem grauare perturbare vel aliqualiter impedire presumat sub pena que exinde poterit provenire · In cuius rei testimonium presenti carte nostre sigillum precepimus apponi · Testibus venerabilibus in Cristo patribus Willelmo episcopo Sanctiandree et Waltero episcopo Glasguensi Roberto Senescallo Scotie nepote nostro Willelmo comite de Dulglass Johanne de Carryk canonico Glasguensi cancellario nostro Waltero de Bigare rectore ecclesie de Erole camerario nostro Archibaldo de Dulglass Jacobo de Dulglass et Willelmo de Dischintoun militibus · Apud Edinburgh quarto die Aprilis anno regni nostri quadragesimo · Quibus cartis perlectis et debite per nos examinatis dictus reuerendus pater episcopus Brechinensis transsumptum dictarum cartarum sub nostro sigillo dicti etiam nostri decani cum testimonio notariorum subscriptorum sibi dari nobis cum instancia humiliter supplicauit · Nos vero attendentes in cartarum custodia infinita eminere pericula ex quarum perdicione quamplurima dampna ecclesiis sepissime contingere videntur volentes huiusmodi transsumpto fidem indubiam sicut dictarum cartarum originalibus adhiberi

huic transsumpto fideliter ab originalibus extracto sigillum nostrum cum sigillo dicti decani ad perpetuam rei memoriam decreuimus apponi presentibus notariis in hoc transsumpto subscriptis vocatis prius omnibus et singulis quorum interest et hoc in testimonium veritatis · Acta fuerunt hec in cimeterio ecclesie parochialis de Tybyrmur hora quasi sexta ante meridiem decimo sexto die mensis Maii anno Domini millesimo quadringentesimo tricesimo tercio · Presentibus magnifico et potente domino domino Alexandro comite de Mar et de Garioch magistro Jacobo Stewart ecclesiarum Aberdonensis et Moraviensis canonico Alano de Lorn Dauid de Crannoch ecclesiarum Dunkeldensis et Aberdonensis canonico Alexandro de Bonkyll notario publico et Georgio Peny cum multis aliis ad premissa vocatis specialiter et rogatis ·

Et me Andrea Mauricii clerico Sanctiandree diœcesis publico autoritate apostolica notario · Qui premissis peticioni cartarum examinacioni earumque de originalibus extractioni et decreti in testimonium veritatis interposicioni ac omnibus aliis et singulis · · · presens interfui · · · Et istud transsumptum me in aliis occupato per alium scribi feci · Id tamen meis signo et subscriptione roboraui requisitus et rogatus in testimonium veritatis omnium et singulorum premissorum · Et ego Robertus Scharp presbiter Sanctiandree diœcesis publicus autoritate imperiali notarius · · · Et ego Robertus de Maxtoun clericus Sanctiandree diœcesis publicus autoritate imperiali notarius · · ·

Instrumentum donacionis tassearum et ciphi capitulo Brechinensi per Johannem Episcopum Brechinensem ·

39 In nomine Domini Amen · Anno incarnacionis dominice millesimo quadringentesimo tricesimo quarto mensis vero Aprilis die decimo quarto

indictione duodecima pontificatus sanctissimi patris . . . Eugenii . . . pape quarti anno quarto . . . personaliter constitutus reuerendus in Cristo pater . . . Johannes episcopus Brechinensis dixit et publice asseruit quod ipse ultimate veniendo de Francia super mare ad Scotiam vouit dare ecclesie Brechinensi in honore Trinitatis duo candelabra argentea de pondere nouem marcarum trecentis scilicet troyis . Et timens mortem ante persolutionem voti volens se de dicto voto acquietare pure et simpliciter dedit ac in manibus domini Johannis Liel thezaurarii dicte ecclesie realiter deliberauit sex tasseas argenteas ponderum nouem marcarum trecentis deauratas in extremitatibus in una cassa de rubro corio . Necnon dictus episcopus realiter et cum effectu tunc dedit et in manibus dicti thezaurarii deliberauit unum ciphum argenteum deauratum et coopertum cum radiis solis sparsis super coopertorium de pondere quattuor marcarum de troyiss in cassa de corio seruandum et in thezauro capituli perpetuo custodiendum ad usum dicti capituli scilicet decani et canonicorum dicte ecclesie in suis potationibus communibus pro ipsis et suis successoribus . Et nullo modo ad alios usus alienandum Super quibus omnibus et singulis a me notario publico subscripto prefatus thezaurarius nomine et ex parte decani et canonicorum capituli Brechinensis tunc presentium sibi fieri petiit publicum instrumentum . . . Acta fuerunt hec in capitulo Brechinensi in capitulo generali tunc ibidem more solito in crastino synodi congregato et tento sub anno die mense indictione et pontificatu quibus supra presentibus ibidem venerabilibus viris dominis Cuthberto decano Gilberto cantore Gaufrido cancellario Hugone subdecano Johanne Steil prebendario de Kilmoir Willelmo Hawik prebendario de Guthre Willelmo de Heslyhoipe rectore de Cortoquhy Roberto Wylye vicario de Kilcoldrum Johanne Willelmi officiali Brechinensi Johanne Guydfallo vicario de Glenberwy Alexandro Thome vicario de Stracathro cum multis aliis tam de dyœcesi quam de capellanis chori

specialiter vocatis et rogatis · Et ego Laurencius Pyot presbiter Sanctiandree diœcesis publicus apostolica autoritate notarius etc. ·

Instrumentum donationis ciphi Capitulo Brechinensi ·

40 In nomine Domini Amen · Anno incarnationis dominice millesimo quadringentesimo tricesimoquarto mensis vero Aprilis die decimoquarto indictione duodecima pontificatus sanctissimi in Cristo patris · · · Eugenii · · · pape quarti anno quarto · In mei notarii publici et testium subcriptorum presentia personaliter constitutus reuerendus in Cristo pater · · · Johannes episcopus Brechinensis qui inter cetera attendens quam honorificum et apud Deum et homines laudabile suam matrem ecclesiam sub cuius alis tot bona suscepit jocalibus congruentibus pro suo tempore decorare quod et fecit ut in thezauro ecclesie atque eadem ratione considerans suis fratribus decano et canonicis vasis argenteis destitutis pro suis collacionibus in memoriam sui possetenus prouidere · Unum ciphum argenteum deauratum et coopertum cum radiis solis super coopertorium sparsis de pondere quattuor marcarum de troyss et ultra in cassa de corio seruandum et in thezauro capituli perpetuo custodiendum realiter et cum effectu tunc dedit et in manibus thezaurarii deliberauit ad usum prefatorum decani ac canonicorum dicte ecclesie in suis potationibus communibus pro ipsis et suis successoribus et nullo modo ad alios usus alienandum · Et ne dictus ciphus imposterum ad alios usus esset conuersus hac conditione adiecta predictum ciphum tunc dedit viz. quod decanus et canonici ecclesie Brechinensis dictum ciphum cuicunque persone qualitercunque alienantes sive in alios usus conuertentes aut alias quouismodo commutantes seu transportantes extra thezaurum predicti capituli nisi precise ad usus predictos · Dicti decanus et capitulum qui pro tempore fuerint plenarie soluent et integre satisfacient Episcopo Bre-

chinensi qui pro tempore fuerit quadraginta libras sterlingorum vel verum valorem eorundem ad voluntatem dicti domini episcopi qui pro tempore fuerit de bonis communibus predicti capituli per dictum episcopum ad suum beneplacitum leuandorum · Ad que omnia et singula premissa fideliter firmiter inuiolabiliter et irreuocabiliter obseruanda perficienda et perimplenda dicti decanus et capitulum se et suos successores firmiter et fideliter obligarunt presentis instrumenti per tenorem sigillo communi capituli roborati · Quia dictus Johannes episcopus dictum ciphum prescriptis condicionibus decano et capitulo dedit et non aliter · Et decanus et capitulum dictum ciphum sub dicta obligatione et pena sua spontanea voluntate acceptarunt et non aliter preuia et matura deliberatione capitulariter prehabita per decanum et capitulum utilitate et honore dictorum decani et capituli multipliciter pensatis et consideratis super quibus omnibus et singulis a me notario publico subscripto dominus Johannes Liel prefatus thezaurarius nomine et ex parte decani et canonicorum capituli Brechinensis sibi fieri petiit publicum instrumentum Acta fuerunt hec · · · (ut supra) Et ego Johannes Ydile clericus Sancti Andree diœcesis publicus autoritate imperiali notarius · · ·

41 Aliud instrumentum donacionis ciphi capitulo Brechinensi ·

(Idem quod supra per notarium eundem signatum ·)

Instrumentum collacionis scole et scolarium de Dunde facte magistro Laurencio Lownan pleno jure per Johannem episcopum Brechinensem ·

42 In nomine Domini Amen · · · pateat euidenter quod anno Incarnacionis Dominice millesimo quadringentesimo tricesimo quarto mensis

vero Augusti die vicesima secunda · · · Indictione duodecima pontificatus · · · domini Eugenii · · · Pape quarti anno quarto · · · Coram · · · domino Johanne episcopo Brechinensi in capitulo eiusdem pro tribunali sedente comparuit discretus vir dominus Gilbertus Knycht presbyter cognoscens defectum suum et petens veniam a dicto episcopo ac potestatem suo confessori ad absoluendum ipsum de hoc quod non obediuit mandatis licitis et honestis dicti episcopi in facto regiminis scolarium ville de Dunde sed jus abbatis de Lundoris defendendo in collacione et omnimoda prouisione dicte scole et scolarium sibi factis per dictum abbatem a dicto reuerendo patre appellauit quam appellationem reuocauit cassauit et annullauit tanquam non factam neque intimatam cognouitque seipsum dictum Gilbertum in defensione predicta male appellasse · In signum cuius in manibus dicti reuerendi patris omne jus suum ad dictas scolas et ad regimen earundem quod habuit quoquo jure pure et simpliciter resignauit · Necnon omni juri quocumque titulo acquisito seu a quocumque in dictis scolis vel regimini earundem simpliciter renunciauit · Dictus vero episcopus resignacionem dictarum scolarum necnon renuntiationem quo-ad omne jus quod habuit vel habere potuit publice recipiens dictas scolas et regimen earundem magistro Laurencio Lownane pleno jure contulit ut patet per suas litteras quas magno sigillo suo super collacione facta dicto magistro Laurencio Lownane sigillari precepit · Super quibus omnibus et singulis Idem reuerendus pater a me notario publico subscripto sibi fieri petiit publicum instrumentum · · · Acta fuerunt hec in capitulo predicto · · · Presentibus ibidem honorabilibus viris dominis Cuthberto decano Johanne Liel thezaurario Gilberto Forstar archidiacono Hugone subdecano Johanne Steil cantore Brechinensi cum multis aliis · · · Et ego Fynlaius Dempster clericus Dunkeldensis diœcesis publicus apostolica autoritate notarius · · ·

* Resignatio de Marynton per Willelmum Foularton ·

43 In nomine Domini Amen · Per hoc presens publicum instrumentum cunctis pateat euidenter quod anno Incarnacionis Dominice millesimo quadringentesimo tricesimo quarto mensis vero Augusti die vicesima quarta hora decima ante meridiem vel eocirca indictione duodecima pontificatus sanctissimi in Cristo patris et Domini nostri domini Eugenii diuina prouidentia pape quarti anno quarto · In mei notarii publici et testium infrascriptorum presencia coram reuerendo in Cristo patre domino Johanne episcopo Brechinensi in capitulo eiusdem pro tribunali sedente comparuit nobilis et discretus vir Willelmus Foularton manens in villa de Marynton cognoscens se non habere aliquod jus nec aliquam assedationem ville predicte de Marynton aut decimarum eiusdem a quocumque episcopo Brechinensi moderno vel defuncto pure et simpliciter in manibus dicti reuerendi patris si quod jus ad dictam villam vel decimas eiusdem a quocumque episcopo Brechinensi seu assedationem pro se vel heredibus suis haberet vel quocumque tempore preterito a quocumque habuisset sponte et libere ad genua sedendo fuste et baculo sursum dedit et resignauit ac omni assedationi sibi in quocumque tempore preterito a quocumque facte penitus renunciauit supplicans dicto episcopo ut sibi dictam villam cum decimis pro tempore vite sue assedaret · Qui reuerendus pater dictus sursum dationem cum fuste et baculo et resignacionem sponte in manibus suis ut prefertur factas recepit · Et considerans et attendens bonum seruicium eius ex consensu fratrum suorum ad hoc specialiter vocatorum dictam villam cum decimis eiusdem sibi pro tempore vite sue duntaxat assedauit pro undecim libris sex solidis et octo denariis · Super quibus omnibus et singulis Idem episcopus a me notario publico sibi fieri

petiit publicum instrumentum vel instrumenta · Acta fuerunt hec in capitulo predicto · · · Presentibus discretis viris dominis Cuthberto decano Gilberto Broun cantore Johanne Lyell thesaurario Hugone Henrici subdecano Johanne Steyll canonico Brechinensi Waltero Dempster domino de Ochterless Simone Clerici et Johanne Henrici de Arbrothoc cum multis aliis testibus · · · Et ego Finlaus Dempster clericus Dunkeldensis diœcesis · · · notarius · · ·

Mandatum inquisicionis super pecia terre jacente in Monrwmont directum vicecomitibus et balliuis suis de Forfar ·

44 Jacobus Dei gracia rex Scotorum vicecomiti et balliuis suis de Forfar salutem. Exposuit nobis reuerendus in Cristo pater Johannes episcopus Brechinensis quod sui predecessores bone memorie episcopi et ecclesia Brechinensis libere pacifice et quiete absque contradictione cuiuscumque quandam particulam siue peciam terre et more de le Monrwmond de propinquo jacentem ad grangiam suam de Fernwell infra balliam vestram possidebant · Quequidem particula siue pecia terre de magno tempore culta non fuerat licet vestigium culture de presenti in ea appareat et quam idem episcopus reducere cupit et proponit ad culturam timet tamen per circumuicinos inquietationem et impedimentum super eadem pecia terre sibi inferri · Dubitans itaque idem episcopus ne per temporis successum copia probationis super illa possessione antiqua fortuitis casibus subtrahatur · Supplicauit nobis sibi super hoc de juris remedio prouidere · Quare vobis precipimus et mandamus quatenus testes quos prefatus episcopus coram vobis duxerit producendos et illos maxime de quorum morte vel absentia diuturna verisimiliter timetur magno juramento interueniente juxta formam examinandorum testium recipiatis · Et de dicta possessione et aliis circumstantiis ipsam pos-

sessionem tangentibus diligenter examinetis · Et quid per depositiones huiusmodi testium sic receptorum et examinatorum reperire poteritis sub sigillo vestro in scriptis clausis usque ad litem super huiusmodi particula terre forte mouendam dicto episcopo tradatis conseruandum · Datum sub testimonio magni sigilli nostri apud Strivueling duodecimo die mensis Marcii anno regni nostri vicesimo octauo ·

Instrumentum statuti Capituli Brechinensis de solutione pro cappis ·

45 In nomine Domini Amen · Per hoc presens publicum instrumentum cunctis pateat euidenter quod anno incarnacionis Dominice millesimo quadringentesimo tricesimo quinto mensis vero Augusti die duodecima indictione decima tercia pontificatus sanctisssimi in Cristo patris et Domini nostri domini Eugenii diuina prouidencia pape quarti anno quinto · In mei notarii publici et testium infrascriptorum presencia reuerendus in Cristo pater dominus Johannes miseracione diuina episcopus Brechinensis necnon venerabiles et circumspecti magistri magister Cuthbertus decanus ecclesie Brechinensis et dominus Gilbertus precentor ac alii canonici et prebendarii ecclesie predicte in domo capitulari eiusdem personaliter conuenerunt · Quiquidem decanus asseruit se ex ordinacione capituli Brechinensis uniuersos et singulos canonicos dicte ecclesie cathedralis Brechinensis singillatim in suis stallis per quadraginta dies ab ante legitime citasse ad comparendum capitulo predicto ad duodecimum diem Augusti prenotatum ad auisandum deliberandum concludendum et statuendum super certis materiis honorem commodum et utilitatem dicte ecclesie cathedralis concernentibus et specialiter super materia hic inferius inserta cui vero assercioni tam dictus reuerendus pater quam eciam alii canonici eciam et dominus Johannes Steile notarius publicus testimonium perhibuerunt · Quo facto prefatus dominus

decanus ad hostium capituli predicti accessit personaliter ibidemque universos et singulos canonicos et prebendarios ecclesie predicte singillatim et nominatim repetitis vicibus ut moris est per quemdam capellanum fecit convocari quibus conuocatis et comparentibus protunc presentibus prefatus reuerendus pater diuersa puncta proposuit et inter alia qualiter ecclesia cathedralis predicta communitas et capitulum existunt paupertate grauata necnon vestimentis ecclesiasticis ac ceteris ornamentis ad decorem et necessitatem dicte ecclesie requisitis penitus destituta · Ideo omnes predicti volentes prefatis defectubus remedium proponere oportunum unanimi consensu et assensu matura deliberacione precedente deliberarunt concluserunt · Et ad perpetuam rei memoriam concorditer statuerunt quod pro vestimentis et ornamentis in dicta ecclesia emendis et renouandis quilibet episcopus in suo nouo introitu ac decanus et singuli canonici pari forma de primis fructibus suorum beneficiorum soluerent modo et forma ut subsequitur et de hoc ante suam receptionem a capitulo darent bonam securitatem et manibus dicti decani vel maioris de capitulo in sua absentia cautionem prestarent juratoriam · Et primo Episcopus quia prebendarius de Brechine soluet decem marcas monete currentis pro tempore pro cappa sue prebende predicte · Item decanus, precentor, archidiaconus, wicarius, Lethnot, Glenberwy, quilibet quinque marcas · Et omnes alie dignitates et prebende quelibet quadraginta solidos De et super quibus omnibus et singulis prefatus reuerendus pater a me notario publico subscripto sibi fieri petiit publicum instrumentum vel instrumenta Acta fuerunt hec in capitulo Brechinensi anno die mense indictione et pontificatu quibus supra presentibus discretis viris domino Herwart vicario de Fernwell Brechinensis diœcesis Ricardo Dote vicario de Balhelwye Aberdonensis diœcesis et domino Patricio Nicholaii presbitero ac notario publico multis aliis testibus ad premissa vocatis pariter et rogatis · Et ad amplius testimonium dictus reueren-

dus pater suum sigillum autenticum · Et prefatum capitulum sigillum commune presentibus appendi fecerunt · Et ego Johannes Ydile clericus Sanctiandree diœcesis publicus autoritate imperiali notarius predictis assertioni conuocacioni deliberacioni conclusioni et statuto ceterisque premissis omnibus et singulis dum sic ut premittitur agerentur dicerentur et fierent unacum prenominatis testibus presens interfui · Eaque sic fieri vidi et audiui et in notam recepi ex qua hoc presens publicum instrumentum aliena manu scriptum me hic propria manu subscribendo extraxi idque signo et nomine meis solitis et consuetis signaui rogatus et requisitus in testimonium veritatis omnium premissorum ·

Unio capelle diue Marie Magdalene ·

46 In Dei nomine Amen · Anno Incarnacionis Dominice millesimo quadringentesimo tricesimo quinto mensis vero Augusti die duodecima · Indictione decima tercia pontificatus · · · domini Eugenii · · · Pape quarti anno quinto · In mei notarii · · · presencia reuerendus in Cristo pater et dominus Johannes · · · episcopus Brechinensis · Nec non venerabiles et circumspecti viri magister Cuthbertus decanus ecclesie Brechinensis et dominus Gilbertus precentor ac alii canonici et prebendarii ecclesie predicte in domo capitulari eiusdem conuenerunt · Quiquidem decanus asseruit se ex ordinatione capituli Brechinensis universos et singulos canonicos · · · singillatim in suis stallis per quadraginta dies ab ante legittime citasse ad comparendum in capitulo predicto ad duodecimum diem Augusti prenotatum ad auisandum · · · et statuendum · super certis materiis honorem commodum et utilitatem dicte ecclesie cathedralis concernentibus · Et specialiter super una materia hic inferius inserta · Cui vero assertioni ipsius decani tam dictus reuerendus pater quam eciam alii canonici ecclesie predicte ac Johannes Steill no-

tarius publicus testimonium perhibuerunt · Quo facto prefatus dominus decanus ad hostium capituli predicti personaliter accessit · Ibidemque universos et singulos canonicos et prebendarios ecclesie predicte singillatam et nominatim repetitis vicibus ut moris est per quemdam capellanum fecit conuocari · Quibus conuocatis et comparentibus pro tunc presentibus prefatus reuerendus pater diuersa puncta proposuit inter alia qualiter pro bono et honore dicte ecclesie ampliando et ad cultum diuinum in eadem augmentandum ex consilio · · · fratrum suorum ad hoc specialiter conuocatorum obligauit se · · · principi domino Waltero Stewart comiti palatino de Stratherne et domino de Brechine ad fundandum in dicta ecclesia ad altare Sancte Crucis unum capellanum pro perpetuo celebraturum ibidem pro animabus predictorum episcopi et principis ac antecessorum et successorum eorundem secundum · · · tenorem carte exinde confecte · Quamquidem obligationem dictus episcopus ut prefertur ea inteutione fecit ad mouendum et inclinandum animum dicti principis sicut de facto fecit ad fundandum collegium duorum capellanorum et sex puerorum in ecclesia predicta inter quos et in domo ad hec ordinata predictus capellanus episcopi collocaretur et residenciam faceret ac etiam ut caritatiue imperpetuum daret et concederet ad proprios usus dicti capituli ecclesiam de Cortoquhy cum suis fructibus · · · prout fecit sicut per cartam exinde confectam clare constare poterit · · · Et quia dictus episcopus ut dicebat nimium extitit grauatus propter magnas et diuersas reparaciones tam super dicta ecclesia Brechinensi quam edificiis episcopalibus non potens dictum capellanum tam cito ut opus erat ex suis propriis fundare capellaniam beate Marie Magdalene de Errot Brechinensis diœcesis ad collacionem prouisionem et omnimodam disposicionem episcopi Brechinensis qui pro tempore fuerit pleno jure spectantem cuius capellam nouiter reedificauit prefato capellano in dicto seruicio pro perpetuo ministraturo

unire annectere et incorporare animo proposuit et aduisauit sed quia fructus dicte capelle exigui et minuti erant nec ad sustentacionem capellani sufficiebant de decimis garbalibus villarum de Isakistoune et Chapeltoune unam celdram farine dicto eciam seruicio adunire proposuit donec et quousque de quattour marcis in redditibus per ipsum dominum episcopum aut suos successores dicto capellano in dicto seruicio pro tempore ministranti prouideretur nec in hoc suos successores ut dicebat et sibi apparuit ullo modo grauauit quia dictum seruicium non plus sibi quam eis attingebat sed ad trahendum et instigandum dicti principis animum ad cultum diuinum in ecclesia cathedrali predicta augmentandum sine quo non fuisset ut asseruit factum · Ideo hoc erat commune et debitum et omnibus episcopis faciendum quibus sic per prefatum reuerendum patrem publice coram canonicis in capitulo propositis matura et auisata deliberatione · · · super hoc prehabitis domini de capitulo propositum concorditer laudarunt pariter et approbarunt · Ideo dictam capellaniam cum omnibus terris possessionibus fructibus et pertinenciis quibuscumque ac emolumentis ad dictam capellaniam de jure seu consuetudine spectantibus seu spectare debentibus oblacionibus et quotidianis elemosinis ad sustentacionem capelle tam intra quam extra de consensu vicarii Brechinensis pro se et suis successoribus duntaxat exceptis Cum eciam prefata summa victualium dictus reuerendus pater pro se et suis successoribus unanimi consensu · · · totius capituli ad hoc specialiter conuocati · · · prefato capellano in dicto seruicio ministraturo · · · modo quo supra aduniuit annexuit et incorporauit et per presentes adunit · · · hac adiecta condicione quod semper episcopo qui pro tempore fuerit licebit dicta victualia redimere cum quattuor marcis in sufficientibus redditibus capella[no] predicto firmiter et secure assignatis · Qui capellanus annuatim pro perpetuo et semel in qualibet ebdomada die lune Mercurii vel Veneris feriata tamen in dicta capella missam pro animabus ffunda-

torum dicte capelle antecessorum et successorum eorundem in honore Trinitatis beate Marie Virginis et beate Marie Magdalene in persona propria celebrabit vel expensis suis per alium celebrari faciet si episcopo decano et capitulo videatur hoc expediens · · · Predicti eciam decanus et capitulum vinum et panem ad predictas missas ministrabunt oblaciones et elemosinas quotidianas dicte capelle recipient et seruabunt · Et pro reparacione dicte capelle tam intra quam extra cum opus fuerit ministrabunt Super quibus omnibus et singulis dominus Ricardus Doite capellanus dicte capelle a me notario · · · sibi fieri petiit publicum instrumentum Acta fuerunt hec in capitulo ecclesie cathedralis Brechinensis predictis anno · · · quibus supra Presentibus dominis de capitulo supradictis domino Willelmo Herwart vicario de Fernwell Brechinensis diœcesis et domino Patricio Nicholaii notario publico cum multis aliis · · · Et ad amplius testimonium dictus reuerendus pater suum sigillum auctenticum et prefatum capitulum sigillum commune presentibus appendi fecerunt in robur et firmitatem omnium prescriptorum · Et ego Johannes Ydile clericus Sanctiandree diœcesis publicus auctoritate imperiali notarius · · ·

* Examinatio testium super certis articulis per episcopum Brechinensem et decanum eiusdem ad perpetuam rei memoriam super annuo redditu ecclesie de Lethnot pro dictis soluendo ecclesie de Brechine ·

47 Curia consistorialis tenta apud Brechine in loco consistoriali consueto prima die mensis Februarii anno Domini millesimo quadringentesimo tricesimo quinto per reuerendum in Cristo patrem et dominum dominum Johannem episcopum Brechinensem · Quo die comparuit in judicio venerabilis vir dominus Johannes Lyale procurator et nomine procuratorio quo supra et quandam citationis sedulam a dicto reuerendo

patre emanatam ac ipsius sigillo rotundo sigillatam produxit et in judicio exhibuit qua perlecta dictus procurator citatorum in dicte citationis sedula contentorum non comparentium contumaciam accusauit eosque contumaces petiit reputari atque in eorum contumaciam eos iterum citari per literas dicti reuerendi patris tercio et peremptorie ad procedi videndum in causa huiusmodi prout fuerit rationis quam citationem dictus reuerendus pater concessit et citari ad undecimum diem dicti mensis peremptorie fieri voluit et mandauit · Et quod dictus procurator aliquos testes ad suam intentionem in huiusmodi causa probandam senes et valetudinarios de quorum morte ut dixit verisimilime timebatur sibi esse necessarios asseruit quorum aliqui in judicio presentes fuerunt viz. venerabiles viri et domini Gilbertus Broun precentor Brechinensis et Galfridus cancellarius quos per judicem instanter citari petiit apud acta ac alios testes per ipsum procuratorem nominandos senes scilicet et valetudinarios in penam contumacie dicti magistri Dauid et aliorum interesse habentium · Et ne veritas occultaretur et copia probacionis fortuitis casubus subtraheretur perhibituri fidele testimonium veritati in dicta causa per dictum reuerendum patrem legittime citari instanter postulauit · Unde dictus iudex ac reuerendus pater attendens huiusmodi petitionem dicti procuratoris esse juri consonam testes tunc presentes dictos scilicet dominos Gilbertum et Galfridum vive vocis oraculo ad acta citauit et alios testes senes et valetudinarios absentes et precipue magistrum Cuthbertum decanum Brechinensem qui pro tunc graui infirmitate detinebatur et alios testes per dictum procuratorem nominandos per me scribam curie Patricium Nicholai notarium publicum citari decreuit et mandauit ad comparendum sub pena excommunicationis perhibituros fidele testimonium in dicta causa coram domino Roberto Wyschart rectore de Cukystoun Sanctiandree diœcesis in hac parte dicti reuerendi patris substituto nono die mensis Februarii

proximo futuro · Curia consistorialis tenta apud Brechin in loco consistoriali eiusdem consueto nono die mensis Februarii anno Domini millesimo quadringentesimo tricesimo quinto per venerabilem et circumspectum virum Robertum Wyscharte rectorem de Cukistoun Sanctiandree diœcesis commissarium reuerendi in Christo patris ac domini Johannis episcopi Brechinensis ad unicum actum tantum viz. ad audiendum certos testes productos seu producendos senes scilicet et valetudinarios respondere positionibus et articulis dandis et exhibendis per venerabilem virum dominum Johannem Lyall thesaurarium ecclesie Brechinensis procuratorem generalem dicti reverendi patris et capituli Brechinensis in causa que vertitur seu verti speratur inter predictum reverendum patrem episcopum Brechinensem et capitulum eiusdem ex una et venerabilem virum magistrum Dauid de Ogilwy rectorem de Lethnot partibus ex altera de et super pensione annua viginti octo marcarum debita annuatim de fructibus ecclesie de Lethnot dicto · · · episcopo Brechinensi et capitulo ejusdem · Quo die in judicio comparente coram predicto commissario · · · domino Johanne Lyall · · · procuratore dicti reverendi patris et capituli · · · predicto commissario instanter requisivit quatenus duos testes tunc presentes senes viz. et valetudinarios scilicet dominum Gilbertum Broun precentorem ecclesie Brechinensis et magistrum Galfridum ejusdem ecclesie cancellarium alias apud acta citatos per · · · Johannem episcopum Brechinensem jurare faceret · Nec non facere jurare et de subscriptis articulis deponere alios tres testes senes et valetudinarios viz. magistrum Cuthbertum decanum Brechinensem dominum Adam Rogeri presbiterum et Duncanum Mare per dominum Patricium Nicholai scribam curiæ et notarium publicum subscriptum ad dictum nonum diem ex mandato dicti reverendi patris in presentia domini Alexandri Thome vicarii de Stracathro notarii publici et Johannis Nicholai junioris legitime citatos respondendum de positioni-

bus et articulis in causa predicta et in judicio porrectis subscriptos articulos et positiones super quibus instanter petiit dictos testes singulariter et singillatim examinari ·

Positiones et articulos subscriptos dat et exhibet Johannes Lyall · · · procurator · · · episcopi Brechinensis et capituli eiusdem in causa que vertitur seu verti speratur inter dictum reuerendum patrem et capitulum eiusdem actores ab una et discretum virum magistrum Dauid de Ogilwy rectorem ecclesie de Lethnot seu quemcumque alium vel alios interesse in dicta causa habentes seu habere putantes · Super quibus petit testes per ipsum productos singulariter et singillatim examinari juramento prius prestito de veritate dicenda · Primo ponit et probare intendit quod ecclesia de Lethnot tenetur astricta episcopo Brechinensi et capitulo eiusdem in pensione annua viginti octo marcarum · Secundo ponit et probare intendit quod dictus reuerendus pater et capitulum fuerunt et sunt in possessione dicte pensionis · Tertio quod dictus reuerendus pater et capitulum habent literam autenticam sigillo nobilis viri et potentis domini domini Dauid de Lyndsay militis domini de Glenesk veri quondam patroni dicte ecclesie de Lethnot sigillatam consentientis et approbantis dictam annuam pensionem ut prescriptum est deberi · Quarto ponit et probare intendit quod quondam nobilis vir Henricus de Lechton arrendator dicte ecclesie pater Johannis de Lychton soluit et cum effectu realiter deliberauit reuerendo patri domino Patricio episcopo Brechinensi et capitulo eiusdem unum magnum equum album in partem solutionis dicte pensionis · Quinto quod idem Henricus de Lechton ad ducendum lapides ad edificationem campanilis ecclesie Brechinensis tempore quondam domini Patricii episcopi Brechinensis realiter et cum effectu dedit unum currum quem fecit Elisius Wrycht tunc commorans apud Fynnewyn super le bank de Lymyny in partem solutionis dicte pensionis · Sexto ponit et probare intendit quod magister Johannes de Angus fuit pri-

mus prebendarius dicte ecclesie de Lethnot in ecclesia cathedrali Brechinensi tempore domini Stephani episcopi ad hoc consentientis unacum predicto patrono ut per literam eorum sigillis sigillatam clare constat · Septimo quod capitulum Brechinense quousque facta fuisset integra solutio de resta dicte pensionis recusauit pro tunc sigillare dictam literam creationis nec adhuc sigillauit propter eandem causam prout constat per literam propter quod dictus patronus graues intulit minas discreto viro domino Willelmo Ade tunc pensionario in dicta ecclesia Brechinensi et domino Thome de Luthris · Octavo ponit et probare intendit quod defuncto domino Johanne de Angus predictus patronus presentauit discretum virum dominum Willelmum Wrycht ad dictam ecclesiam qui dominus Willelmus publice in capitulo per episcopum Stephanum requisitus ut dictam pensionem solueret respondit quod non moriretur in debito dicti episcopi et capituli quoad dictam pensionem propter quod conscientia motus dedit et realiter cum effectu deliberauit bone memorie Waltero episcopo et capitulo Brechinensi iiij^{xx} libras auri antiqui in partem solucionis dicte pensionis · Nono quod predictus dominus Willelmus Wrycht premissa asseruit quoad pensionem citra triginta septem annos · Decimo quod defuncto domino Willelmo Wrycht dominus de Glenesk nunc patronus dicte ecclesie presentauit Andream de Ogilwy uiuum ad dictam ecclesiam quem bone memorie dominus Walterus episcopus recusauit acceptare quousque dicta pensio de tempore transacto esset persoluta · Undecimo quod bone memorie nobilis vir Alexander de Ogilwy quondam vicecomes de Forfar pater dicti Andree venit personaliter ad capitulum Brechinense pro concordia solutionis dicte pensionis facienda qui ut filius suus reciperetur presentauit decano unum vicarium in stallo de Lethnot loco subdiaconi prius existentis in partem recompensationis dicte pensionis dicto filio suo rectore de Lethnot hanc translationem gratam habente salarium dicti vicarii soluente de fructibus dicte ecclesie

qui vicarius usque in hodiernum diem sic continuauit solutus · Duodecimo ponit et probare intendit quod dictus vicecomes in presentia dicti Walteri episcopi et capituli deuenit debitor de residuo dicte pensionis ad voluntatem dictorum episcopi et capituli dicendo · Ego intendo deo duce antequam moriar plus proficere episcopo et capitulo quam tota pensio valet ·

Examinatio testium in causa predicta primus testis magister Cuthbertus Henrici decanus Brechinensis octogenarius et ultra juratus et diligenter examinatus interrogatus · De primo articulo per suum juramentum dixit quod ecclesia predicta de Lethnot tenetur astricta episcopo Brechinensi et capitulo eiusdem in pensione annua viginti octo marcarum et ita fuit communis fama omnium suorum predecessorum · Ad secundum articulum affirmative respondit · Ad tertium articulum respondit affirmative · Ad quartum articulum respondet affirmatiue et ultra hoc dicit quod vidit illum equum deliberatum in partem solutionis dicte pensionis Ad quintum articulum respondit affirmatiue · Ad sextum articulum respondit negatiue et dixit quod unus prebendarius ecclesie predicte de Lethnot viz. Willelmus de Enuerpeffir precedebat magistrum Johannem de Angus · Ad septimum articulum respondit affirmatiue · Ad octauum articulum respondit quod dominus Willelmus Wrycht reliquit talem summam episcopo et capitulo Brechinensi et credit quod reliquit illam summam in partem solucionis dicte pensionis · Ad nonum articulum respondit affirmatiue · Ad decimum articulum respondit affirmatiue · Ad undecimum articulum respondit affirmatiue · Ad duodecimum articulum respondit affirmatiue · Et ista per suum juramentum dixit nec prece pretio odio vel fauore sed tantummodo ad perhibendum fidele testimonium veritati · Dominus Gilbertus Broun precentor ecclesie Brechinensis secundus testis septuagenarius et ultra juratus et diligenter examinatus in omnibus concordat cum primo

teste · Et ista per suum juramentum dixit nec prece · · · Magister Galfridus cancellarius Brechinensis tertius testis quinquagenarius et ultra Juratus · · · interrogatus de primo articulo secundo et tertio concordat cum duobus testibus precedentibus · Interrogatus de quarto articulo respondet quod audiuit quod sic de quinto et sexto respondet quod audiuit quod sic · Interrogatus de septimo articulo octauo nono decimo undecimo et duodecimo concordat cum duobus testibus precedentibus · Et ista per suum juramentum dixit . . . Dominus Adam Roger presbiter quartus testis nonagenarius et ultra juratus · · · interrogatus in omnibus articulis concordat cum duobus primis testibus preter in ultimo articulo dixit quod audiuit quod sic · Et ista per suum juramentum dixit · · · Duncanus Mar quintus testis quinquagenarius et ultra juratus · · · interrogatus de primo articulo dixit quod de primo articulo secundo tertio quarto quinto sexto et septimo nichil scit · interrogatus de octauo articulo dixit quod mansit diu cum dicto domino Willelmo Wrycht et usque ad mortem eiusdem domini Willelmi et audiuit ipsum sepius dicentem quod ipse dictus dominus Willelmus Wrycht tenebatur in magna summa pecunie domino episcopo Brechinensi et capitulo eiusdem · Ob quam causam reliquit domino Waltero Forestar episcopo Brechinensi et capitulo eiusdem centum libras auri quam summam dominus Ricardus Wrycht presbiter frater dicti domini Willelmi Wrycht predicto domino Waltero episcopo Brechinensi et capitulo eiusdem presente ipso prefato Duncano Mar plenarie et integre persoluebat · Interrogatus si audiuit aliquam questionem factam predicto domino Willelmo Wrycht de dicta pensione respondit quod sic · Quia quando prefatus dominus Willelmus Wrycht jacebat in lecto egritudinis in villa de Dunde vidit dominum Walterum Forestar episcopum Brechinensem intrantem ad predictum Willelmum et petentem pensionem annuam episcopo et capitulo Brechinensi debitam de ecclesia sua de Lethnot · Qui uero dictus dominus Willelmus Wrycht respondebat quod antequam moriar per Dei gratiam

vobis et capitulo de aliqua parte dicte summe satisfaciam · Qui vero episcopus respondebat quod omnia que habes non possunt nobis et capitulo nostro satisfacere pro pensione nobis debita · Interrogatus de nono articulo et decimo dixit quod nichil scit · Interrogatus de undecimo articulo respondit quod fuit commorans cum predicto vicecomite quando ipse vicecomes veniebat tractare cum Waltero Forestar episcopo Brechinensi pro dicta pensione · Et dictus vicecomes pernoctauit in Fernwell cum dicto domino episcopo · In signum cuius illa nocte Ratones roderunt et lacerauerunt ocreas dicti domini vicecomitis et in crastino dictus vicecomes cum prefato domino episcopo veniebat apud Brechin ad capitulum · Interrogatus de duodecimo articulo respondit affirmatiue et quod fuit presens cum dicto domino vicecomite quando promisit contentare dominum episcopum et capitulum · Et ista per suum juramentum dixit · · ·

Et ego Alexander Thome de Kyndrochat presbiter Brechinensis diœcesis publicus imperiali autoritate notarius predictorum testium citationibus eorumque vocationibus et juramentis nec non eorum singulariter et singillatim depositionibus suprascriptis ac omnibus aliis et singulis interfui · · · Et ego Fynlaius Dempster clericus Dunkeldensis diœcesis publicus apostolica autoritate · · · Et ego Patricius Nicholai presbiter Brechinensis · · · autoritate imperiali notarius · · · Et ego Robertus Wyschart rector de Cokstoun judex substitutus reuerendi in Cristo patris Johannis episcopi Brechinensis in causa predicta tantum · Et quia in omnibus et singulis suprascriptis presens et tanquam judex substitutus interfui · Eaque omnia et singula subscripta sciui vidi et audiui ut prescribuntur · Ideo hoc presens scriptum clausum sigillo discreti viri magistri Walteri Lychtoun per me cum instancia in presencia honorabilium et nobilium virorum Willelmi Dolesse et Johannis Bouer procurato sigillaui in absentia sigilli mei · Apud Brechin et propria manu scripsi decima die Februarii anno suprascripto xxxv$^{to.}$

* Deposiciones testium de annuo redditu de Falconaris landis de Montroiss ·

48 Decimo quinto die mensis Februarii anno Domini millesimo quadringentesimo tricesimo quinto comparuit in judicio loco consistoriali Reuerendus in Cristo pater Johannes episcopus Brechinensis in ecclesia cathedrali eiusdem et literam citationis a dicto patre emanatam ad certos testes citandos sub pena excommunicationis viz · Walterum Clerk Willelmum Rugby Nicholaium Fowlar Willelmum Colini Dauid de Camera Willelmum Lang et Alexandrum Galfridi · Et quia dictus reuerendus pater considerauit quod huiusmodi causa ipsum principaliter concernebat alium scilicet magistrum Walterum de Lychtoun rectorem de Adzell Sanctiandree diœcesis ad huiusmodi testes examinandos substituit · Et ut dictus reuerendus pater asserebat huiusmodi testes senes et valetudinarios et esse sibi necessarios ad suum in hac causa probandum unde a dicto substituto petiit quatenus dictos testes magno interueniente sacramento juxta formam examinandorum testium reciperet cum de ipsorum morte ut asseruit verisimiliter timebatur · Et ne veritas occultaretur et copia probacionis sibi fortuitis casibus subtraheretur · Et ipsos juxta articulos ipsius reuerendi patris in judicio prouidos viros exhibitos diligenter examinaret dictus vero Judex substitutus dictos nominatos testes jurari fecit · Et quia aliqui eorum videlicet Willelmus Colini Willelmus Lang et Dauid de Camera non fuerunt senes nec valetudinarii ipsos predictus judex substitutus non admisit recipiendos · Dictus insuper reuerendus in Cristo pater per me dominum Patricium Nicholai scribam curie ac publicum notarium venerabiles et prouidos viros magistrum Cuthbertum decanum Brechinensem qui protunc graui infirmitate detinebatur dominum Gilbertum Broun precentorem ecclesie

Brechinensis dominum Johannem Wild presbiterum et Alexandrum Cristini citari precepit et mandauit quos personaliter apprehensos citaui decimo tercio die dicti mensis coram hiis testibus viz. domino Gilberto Nicholai Johanne Nicholaij domino Johanne Barry et domino Andrea Betone capellanis ad comparendum coram predicto judice substituto dicto decimo quinto die mensis Februarii ad respondendum positionibus et articulis subscriptis per dictum reuerendum patrem in judicio exhibitis quorum articulorum tenor sequitur ·

Articulos subscriptos dat et exhibet reuerendus in Cristo pater Johannes episcopus Brechinensis super quibus omnibus et singulis petit testes per ipsum producendos singillatim et singulariter examinari juramento ab eisdem prius prestito de veritate dicenda de singulis · Primo dicit et probare intendit quod in burgo de Montross est quoddam tenementum quod vocatur Falconaris landis · Secundo quod dictum tenementum communiter et vulgariter vocatur ye bischoppis landis · Tertio quod dictum tenementum licet nunc diuisum a xxxvj annis fuit unum tenementum · Quarto quod illo tempore quo fuit unum tenementum debebat viginti solidos annui redditus episcopo Brechinensi · Quinto quod episcopi Brechinenses diuersis temporibus namauerunt inhabitantes dictum tenementum pro prefato annuo redditu · Sexto quod episcopi Brechinenses citra quadraginta annos fuerunt soluti de illo annuo redditu per inhabitantes in dicto tenemento etc.

Examinatio testium per dictum judicem substitutum anno die et mense suprascriptis in presentia discretorum virorum judici substituto assistentium viz. magistri Roberti de Hoprew domini Alexandri Thome vicarii de Stracathro et domini Patricii Nicholai scribe curie apostolica et imperiali autoritatibus publicorum notariorum · Primus testis viz. magister Cuthbertus Henrici decanus ecclesie Brechinensis octogenarius et ultra juratus et diligenter examinatus ad primum articulum re-

spondet affirmative · Et etiam ad omnes alios articulos · Et ultra hoc dicit quo ad sextum articulum vidit et presens fuit quando bone memorie reuerendus in Cristo pater dominus Walterus Forster episcopus Brechinensis [sine?] impedimento de dicto tenemento recepit annuatim viginti solidos · Et hoc non dicit prece pretio timore odio vel fauore sed tantummodo virtute sui juramenti ad perhibendum fidele testimonium veritati .

Secundus testis viz. dominus Gilbertus Brown precentor ecclesie Brechinensis septuagenarius et ultra concordat in omnibus cum primo teste · Tertius testis viz. dominus Johannes Wild quinquagenarius et ultra · · · in omnibus concordat cum duobus primis testibus et ultra hoc in judicio porrexit registrum siue rentale quondam domini Walteri episcopi Brechinensis in quo registro scripta fuit recepcio viginti solidorum annui redditus de prescripto tenemento per prefatum episcopum et suos officiarios · Quartus testis viz. Alexander Cristini coniugatus bone fame quinquagenarius et ultra ad primum articulum respondet affirmatiue · Ad secundum respondet negatiue ad tertium et ad quartum respondet affirmatiue · Et etiam ad quintum et ad sextum · Et ultra hoc dixit quod recepit de dicto tenemento post diuisionem ipsius nomine quondam Walteri episcopi Brechinensis viginti solidos per quinque annos continuos annui redditus de dicto tenemento · Quintus testis viz. Willelmus Alani quinquagenarius · · · ad primum articulum respondet affirmatiue · Ad secundum articulum respondet quod a pluribus audiuit quod predictum tenementum vocabatur ye bischopis land · Ad tertium articulum respondet affirmatiue · Ad quartum articulum respondet quod nescit quantam firmam dictum tenementum debebat episcopo Brechinensi · Ad sextum articulum respondet affirmatiue · Sextus testis viz. Alexander Galfridi septuagenarius · · · Ad primos duos articulos respondet affirmatiue · Et ulterius dicit quo ad secundum arti-

culum quod infra viginti quinque annos immediate elapsos tenementum predictum publice et vulgariter vocabatur ye bischopis land · Ad tertium articulum respondit affirmatiue · Ad quartum articulum respondet quod bene scit quod tenementum predictum debet annuatim episcopo Brechinensi annuum redditum sed nescit quantum · Ad quintum dicit quod Walterus episcopus Brechinensis recepit annuum redditum de dicto tenemento sine namacione · Ad sextum respondet affirmatiue · Septimus testis viz. Nicholaus Fowlar in omnibus concordat cum duobus primis testibus et ultra hoc addit quod vidit Walterum episcopum Brechinensem sine impedimento annuatim recipere de dicto tenemento xxſſ · Octauus testis scilicet Willelmus Rugby sexagenarius · · · in omnibus concordat cum quinto teste · Et ultra hoc addit quod dominus Henricus Scely camerarius quondam Stephani episcopi Brechinensis dedit sibi ex parte domini episcopi xxſſ receptos de annuo redditu dicti tenementi · Et ista supradicta dicunt predicti testes · · ·

Sequuntur subscriptiones notariorum etc.

Et ego Robertus de Hopprew magister in artibus presbiter Glasguensis · · · apostolica autoritate notarius · · · (etc.)

Et ego Alexander Thome de Kyndrochat presbiter Brechinensis · · · imperiali autoritate notarius · · ·

Et ego Patricius Nicholai presbiter Brechinensis · · · autoritate notarius imperiali · · ·

Et ego Walterus de Lychtoune rector de Addelle · Judex substitutus · · · in causa predicta tantum · Et quia in omnibus et singulis suprascriptis presens et tanquam Judex substitutus interfui · · · ideo hoc presens scriptum clausum sigillo meo sigillaui et manu propria subscripsi · Apud Brechine decimo sexto die mensis Februarii anno tricesimo quinto ·

Transumptum instrumenti quondam Johannis Brekbell notarii publici quale seruicium tenentes et viri inhabitantes villam de Kuykstoune tenentur facere episcopo Brechinensi ·

49 In nomine Domini Amen · Uniuersis et singulis presens publicum instrumentum siue transumptum inspecturis Donaldus Macnachtan decretorum doctor ac decanus ecclesie cathedralis Dunkeldensis salutem in Domino · Noueritis quod reuerendus in Cristo pater Johannes permissione diuina episcopus Brechinensis quoddam instrumentum sub forma publica redactum signo nomine et subscriptione Johannis Brekbel notarii publici subscripti signatum cuius instrumenti tenor inferius est insertus coram nobis exhibuit et judicialiter presentauit · · · petens · · · ut huiusmodi instrumentum · · · transsumi · · · mandari dignaremur · · · Cuiusquidem instrumenti [tenor] sequitur et est talis · In Dei nomine Amen · Per hoc presens publicum instrumentum cunctis pateat euidenter quod die veneris nono die mensis Maii anno Domini millesimo quadringentesimo decimo indictione tercia pontificatus sanctissimi in Cristo patris · · · Benedicti · · · pape xiij anno decimo sexto nobili viro Alexandro de Ogilby vicecomite de Anguss ac balliuo reuerendi in Cristo patris · · · Henrici episcopi Sanctiandree sedente ac tenente curiam dicti domini episcopi in villa de Kuikstoun juxta Fernwell · In mei notarii publici presencia personaliter veniens reuerendus in Cristo pater dominus Walterus episcopus Brechinensis requisiuit dictum dominum vicecomitem quod vellet per probos et fideles homines patrie ibidem existentes inquisicionem facere quale seruicium tenentes ville de Kuykstoune et inhabitantes facere debeant episcopo Brechinensi et facere consueuerant predecessori suo · Et quid dictis episcopus predictus solebat facere pro dicto seruicio · Qui dominus vicecomes ac balliuus domini

episcopi Sanctiandree vocauit tenentes dicte ville tunc ibidem presentes viz. Nicholaium Speid Willelmum filium Johannis Robertum Adyson et Jacobum filium Alexandri · Et interrogauit eos si ad hoc vellent consentire · Qui auisati responderunt quod bene placuit eis · Et tunc onerauit dictus balliuus assisam tunc electam ut ipsi de predictis seruiciis vellent inquirere nec non et de obsequiis episcopi et fidelem facere relacionem · Et statim post hoc dicti domini electi retrahentes se ad partem et deliberantes super hoc post auisamentum ipsorum redierunt in curiam et per Willelmum de Fentoune prolocutorem dicte assise concordes responderunt quod predicti tenentes de Kuikstoune et inhabitantes consueverunt seruire episcopis Brechinensibus quolibet anno quum dicti episcopi hoc petebant quilibet eorum per unum diem de aratris suis in demania sua de Fernwel · Et de una dieta de Harrowis · Item de una dieta in autumpno de messoribus · Et de una dieta in ductione bladi · Et quod quilbet eorum solebat seruire sibi cum plaustro suo in ductione feni · Et per unam dietam cum plaustris in ductione turbarum · Item consueverunt molire blada sua ad molendinum episcopi de Fernwell pro libera multura · Et habebunt proximum locum post dominum · Et solueret quilibet eorum unam firlotam ordei in anno pro ryngis · Et pro isto seruicio tenetur episcopus dare eis unam viam que dicitur Lonynge per quam possent ire ad magnam moram ac licenciam capiendi bruarium in mora sua de Fernwell ad usum ipsorum · Et si desiderarent proiicere turbas in mora sua per sergeandum suum ad peticionem ipsorum assignaret eis campum ad commodum et ad usum ipsorum ubi non foret magnum dampnum episcopo · Qua deliberacione sic recitata per assisam dictus dominus episcopus petiit a me notario publico super hiis sibi fieri publicum instrumentum Acta fuerunt hec in dicta curia apud Kuykstoune die mense anno indictione et pontificatu supradictis testibus nobilibus viris Alexandro de Ogiluy vicecomite predicto ac balliuo dicti domini episcopi

Sanctiandree Duncano de Lychtoune Andrea Malewile Alexandro de Gardin Willelmo de Fentoune · Gilberto Carnegy Duthaco Carnegy Patricio de Annande super hoc specialiter rogatis et requisitis · Subscriptio notarii sic incipit · Et ego Johannes Brekbell clericus Sanctiandree diœcesis publicus autoritate imperiali notarius · · ·

Postquam omnia et singula supradicta nos Donaldus decanus prefatus · · · decernimus quod presenti transsumpto publico tanquam prescripto originali · · · possit · · · indubitata fides adhiberi · · · In quorum omnium testimonium hoc presens publicum · · · transsumptum · · · sigilli nostri jussimus et fecimus appensione communiri datum et actum apud Tulilum Dunkeldensis diœcesis nobis inibi pro tribunali sedentibus sub anno incarnacionis dominice millesimo quadringentesimo tricesimo quinto mensis vero Marcii die vicesima tercia hora undecima ante meridiem vel eocirca indictione decima tercia pontificatus sanctissimi in Cristo patris · · · Eugenii · · · pape quarti anno quinto presentibus ibidem venerabili patre Waltero miseracione diuina abbate insule Sancti Columbe ordinis Sancti Augustini Dunkeldensis diœcesis honorabili domino magistro Johanne Stewart preposito de Meffen domino Petro Masoune canonico dicti monasterii Dauid Dempster scutifero et domino Johanne Steil canonico Brechinensi cum multis aliis testibus ad premissa vocatis · · · Et me Andrea Mauricii clerico Sanctiandree diœcesis publico autoritate apostolica notario · Qui · · ·

* Instrumentum protestationis nomine episcopi contra Rectorem de Lethnot · (Wreittis off my lord Crafurdis concerning the hospitall) ·

50 In nomine Domini Amen · Anno Incarnacionis Dominice millesimo quadringentesimo tricesimo nono mensis vero Junij die decima tertia indictione secunda pontificatus · · · Eugenii · · · Pape quarti anno

nono · · · personaliter constitutus · Venerabilis vir magister Johannes Willelmi vicarius de Munzeky ac officialis Brechinensis in loco capitulari eiusdem canonicis ibidem pro tunc capitulariter congregatis · In quorum presencia prefatus officialis nomine et ex parte · · · domini Johannis · · · episcopi Brechinensis protestabatur quod quedam innouationes facte infra chorum Brechinensem in absentia dicti domini episcopi et citra consensum suum que ut asseruit ad aures dicti domini episcopi de nouo peruenerint in detrimentum et diminutionem cultus diuini et seruicii soliti dicti chori ac dicti domini episcopi et ecclesie sue Brechinensis grauem lesionem derogationem et grauamen non modicum et precipue in ammotione cuiusdam capellani ebdomadarii de stallo prebende de Lethnot et impositione cuiusdam pueri loco eiusdem capellani prefato domino episcopo absente aut suo capitulo seu juri sue ecclesie in nullo preiudicarent · Protestabatur insuper prefatus officialis nomine quo supra de quadam pensione annua viginti octo marcarum prefato domino episcopo et suo capitulo de fructibus dicte prebende singulis annis debitis in cuius solutione prebendarius dicte prebende per aliquos annos minus juste cessauit prosequenda coram judice competenti loco et tempore oportunis · Insuper requisiuit dictus officialis magistrum Johannem Lychtoune procuratorem communem capituli nomine quo supra quatenus juxta vim formam et tenorem cuiusdam statuti editi per dictum dominum episcopum cum consensu sui capituli certas pecuniarum summas ad reparacionem capparum dicte ecelesie seu aliorum ornamentorum per canonicos ipsius ecclesie post huiusmodi statuti editionem in dicta ecclesia receptos et beneficiatos omni diligentia et solicitudine peteret exigeret et leuaret et in casu quo premissa facere deferreret aut negligeret in dampnum et preiudicium dicti domini episcopi et sui capituli aut minorem summam reciperet in prefato statuto taxatam protestatus est quod prefatus dominus episcopus contra ipsum

super huiusmodi dilatione et negligentia haberet actionem super dampnis et interesse si que contigeret ipsum et suum capitulum in premissis culpa sua sustinere · De et super quibus omnibus et singulis dictus dominus officialis a me notario · · · petiit publicum instrumentum · · · Acta erant hec in capitulo Brechinensi · · · Presentibus ibidem venerabilibus viris de capitulo magistris et dominis Gilberto Broun precentore Brechinensi Galfrido cancellario Thoma Archar thesaurario Johanne Steill prebendario de Kylmoir Patricio Reid prebendario de Buthirgill testibus · · ·

Et ego Finlaius Dempster clericus Dunkeldensis diœcesis publicus apostolica autoritate notarius · · ·

* Bulla papalis pro augmentatione vestimentorum et capparum ecclesie Brechinensis ·

51 Eugenius episcopus seruus seruorum Dei · Ad perpetuam rei memoriam · Jis que pro diuini cultus augmento et ecclesiarum presertim cathedralium decore et prospero statu proinde facta sunt ut illibata persistant libenter cum a nobis petitur apostolici muniminis adiicimus firmitatem · Sane pro parte venerabilis fratris nostri Johannis episcopi Brechinensis · et dilectorum filiorum Decani Canonicorum et Capituli ecclesie Brechinensis petitio continebat quod olim ipsi attendentes quod dicta ecclesia paupertate grauata ac vestimentis et ornamentis ecclesiasticis aliisque ad cultum huiusmodi et decorem dicte ecclesie necessariis destituta erat · Volentesque super hoc salubriter prouidere die ad id prefixa ut moris est conuenientes in unum, maturo inter se precedente tractatu unanimi consensu pariter et assensu statuto perpetuo deliberarunt et eciam concluserunt quod ex tunc in antea Episcopus Brechinensis eidem ecclesie preficiendus · Ratione Cappe sue

prebende de Brechine inibi que sibi canonice debetur Decem ac quilibet illorum cui Decanatus Precentoria Archidiaconatus et Vicariatus necnon Lethnot et Glenberwi prebende Quinque marcas, ceteri vero quibus relique dignitates necnon canonicatus et prebende dicte ecclesie conferentur pro tempore singulos Quadraginta solidos monete currentis in uestimentis ornamentis et aliis necessariis predictis perpetuo conuertendis et exponendis in primeuo eorum introitu de primis fructibus quos inde percipient soluere ac de hiis seruandis adimplendisque securitatem et cautionem in manibus Decani ipsius ecclesie pro tempore existentis vel in eius absentia maioris de huiusmodi Capitulo antequam per ipsos admitterentur medio juramento prestare deberent et tenerentur prout in instrumento publico desuper confecto dictorum Johannis Episcopi et Capituli sigillis munito quod in Cancellaria nostra diligenter inspici et examinari · Cuiusque tenorem de verbo ad verbum presentibus inseri fecimus noscitur plenius contineri · Quare pro parte eorundem Johannis Episcopi Canonicorum et Capituli nobis fuit humiliter supplicatum ut statuto deliberationi et conclusioni huiusmodi pro eorum subsistentia firmiori robur apostolice confirmationis adiicere de benignitate apostolica dignaremur · Nos itaque fauore cultus ac decoris huiusmodi dictis supplicationibus inclinati statutum deliberationem et conclusionem predicta omniaque alia et singula in instrumento contenta huiusmodi ac quecumque inde secuta rata habentes et grata illa auctoritate apostolica ex certa scientia confirmamus et etiam approbamus ac presentis scripti patrocinio communimus supplentes omnes defectus si qui forsan interuenerint in eisdem · Non obstantibus constitutionibus apostolicis, necnon dicte ecclesie iuramento confirmatione apostolica vel quauis firmitate alia roboratis statutis et consuetudinibus ceterisque contrariis quibuscumque · Volumus autem quod singuli ex Johanne Episcopo predicto, necnon modernis ibidem Decano Precentori Archidiacono Vicario

Lethnot Glenberwy dictasque dignitates et prebendas alias obtinentibus etiam pariformiter pro vestimentis et ornamentis prefatis tot ex ipsis marchis et solidis quot eorum inde successores per conclusionem et statutum huiusmodi contingunt infra annum a tempore quo presentium litterarum notitiam habuerint eis quos ipsi Capitulum ad id deputauerint efficaciter persoluere debeant et teneantur · Alioquin ipso anno elapso donec solutionem huiusmodi fecerint ab omnium ecclesiasticorum que alias eis ibidem debita forent fructuum et emolumentorum perceptione sint suspensi · Tenor vero instrumenti huiusmodi sequitur et est talis · In nomine domini · · · (etc.) · (Vide No. 45) ·

Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostre ratihabitionis confirmationis approbationis communitionis suppletionis et voluntatis infringere vel ei ausu temerario contraire · Si quis autem hoc attemptare presumpserit indignationem omnipotentis Dei et beatorum Petri et Pauli Apostolorum eius se nouerit incursurum · Datum Florentie anno Incarnationis dominice millesimo quadringentesimo quadragesimo secundo septimo idus Septembris Pontificatus nostri anno duodecimo · ·

Confirmatio carte Dauid Connane terrarum de Tempilhill de Kethik facta per Andream Meldrum militem de Torfechen ·

52 Omnibus hanc cartam visuris vel audituris ffrater Andreas de Meldrum Miles ordinis Sancti Johannis Jerosolimitani Commendator preceptorie eiusdem magister de Torfechene infra regnum Scotie in capite et in membris tam in spiritualibus quam in temporalibus ubilibet constitutus · · · Sciatis nos · · · inspexisse · · · quamdam cartam prouidi viri Dauid de Conane desuper certis terris confectam · · · Cuiusquidem carte tenor · · · est talis · Omnibus hanc cartam visuris · · · Dauid de Conane salutem · · · Nouerit universitas vestra Me · · · vendidisse · · · sim-

pliciter titulo vendicionis · · · nobili et generoso viro Dauid Dempster de Ouchtirless armigero totas et integras terras meas de Tempilhill cum quadam pecia terre in villa de Dalgady cum pertinentiis suis infra vicecomitatum de Forfar · Tenendas · · · de magistro als preceptorie hospitalis Sancti Johannis Jerosolimitani de Torfechene · · · in feodo et hereditate imperpetuum · · · Reddendo inde annuatim · · · sex solidos et octo denarios usualis monete Scotie ad festum Sancti Johannis baptiste cum una secta quolibet anno ad curiam Sancti Johannis infra vicecomitatum de Forfar tenendam tantum pro omnibus aliis · · · seruitiis · · · In cuius rei testimonium sigillum meum huic presenti carte mee est appensum apud Brechine prima die mensis Julii anno domini millesimo quadringentesimo quadragesimotertio · Quamquidem cartam · · · confirmamus · In cuius rei testimonium huic presenti carte nostre confirmationis sigillum nostrum commune est appensum apud Brechine secundo die Mensis Julii anno Domini millesimo quadringentesimo quadragesimo tertio coram hiis testibus videlicet magistro Johanne Laurentii licentiati in decretis vicario de Culessy domino Dauid Meldrum rectore de Obyne Henrico de Meldrum armigero domino Alexandro Thome vicario de Stracathro notario publico et domino Andrea Walteri presbitero cum multis aliis ·

Obligatio de Dunde pro reparatione ecclesie eiusdem ·

53 Uniuersis et singulis ad quorum notitiam presentes littere peruenerint · Prepositus balliui burgenses consules et communitas burgi de Dunde Brechinensis diœcesis salutem · · · Nouerit uniuersitas vestra quod nuper inter venerabilem · · · Jacobum · · · Abbatem monasterii de Londoris Sanctiandree diœcesis et eiusdem loci conuentum qui rectores ecclesie parochialis existunt et grossos fructus eiusdem per-

cipiunt ab una parte et nos parte ab altera super constructione sustentatione supportatione reformatione et reparatione chori dicte parochialis ecclesie sub forma que sequitur · Tales composiciones · · · et concordie · · · interuenerunt · Videlicet quod nos onus constructionis et reparationis huiusmodi in nobis totaliter assumpsimus · Et exinde predictos abbatem et conuentum liberauimus · · · omnino imperpetuum · Et viceversa pro oneris huiusmodi assumptione et in eius recompensatione de certis tenementis et terris infra burgum de Dunde jacentibus prefati religiosi nobis concesserunt · · · summam quinque marcarum annui redditus annuatim prout in quibusdam indenturis super hoc confectis plenius continetur · Quarum tenor sequitur · · · Nouerint uniuersi et singuli hanc presentem indenturam visuri vel audituri quod cum pridem super reformatione sustentatione et reparatione vestimentorum librorum calicis palliorum magni altaris et ceterorum ornamentorum in choro ecclesie parochialis Sancte Marie burgi de Dunde Brechinensis diœcesis de · · · domino Jacobo de Rossy abbate monasterii de Lundoris Sanctiandree diœcesis et eiusdem loci conuentu qui rectores dicte parochialis ecclesie existunt et fructus eiusdem ad rectores spectantes percipiunt per honorabiles viros burgenses consules et communitatem dicti burgi de Dunde coram · · · domino Johanne · · · episcopo Brechinensi et eius officialibus et ministris officium visitationis apud eandem ecclesiam singulis annis impendentibus frequens et assidua querela deposita erat · Cuius occasione non tantum dicti fructus ad predictos religiosos rectores spectantes sepissime erant sequestrati verum etiam discordie · · · complurime inter prefatos · · · rectores et burgenses · · · frequenter exorti fuerant · Cumque · · · communicationes · · · diuerse inter prenominatos · · · per plures annos absque concordia perdurarent · Tandem conuenientes in unum ad querele predicteque discordie sedationem · · · sub forma que sequitur · Tales composi-

tiones · · · interuenerunt, videlicet quod burgenses consules et communitas dicti burgi ac parochia dicte parochialis ecclesie in constructione sustentatione · · · et reparatione chori dicte parochialis ecclesie in muris fenestris columpnis fenestrarum vitrationibus fabricis ligneis tecturis et coopperturis tam supra quam subtus necnon et in vestimentis libris calice palleis et lintheis magni altaris et ceteris ornamentis in quibuscumque ad chorum dicte parochialis ecclesie qualitercumque spectantibus onus in se totaliter assument de illis de illisque uniuersis et singulis tam non expressatis quam expressatis prelibatos abbatem et conuentum · · · exonerabunt · · · ymmo exnunc onus · · · in se assumunt · · · et · · · rectores · · · de predictis omnibus exonerant · · · omnino imperpetuum · Verum et viceversa pro oneris huiusmodi assumptione · · · omnium et singulorum predictorum in muris lapideis fenestris columpnis fenestrarum vitrationibus fabricis ligneis tecturis et cooperturis dicti chori tam subtus quam infra et extra necnon in vestimentis libris calice palleis magni altaris et ceterorum ornamentorum in quibuscumque rebus existant ad chorum dicte ecclesie qualitercumque spectantibus · · · ut premittitur prenominati abbas et conuentus rectores · · · dederunt · · · et hoc presenti scripto sub forma indenture loco et nomine solempnis carte confirmauerunt summam quinque marcarum annuorum reddituum de tenementis et terris infrascriptis · · · Burgensibus consulibus et communitati predictis et eorum successoribus annuatim percipiendam · videlicet de tenemento Thome de Spaldinge et Dauid de Spaldinge fratrum germanorum viginti solidos · Et de tenemento Walteri de Abirkirdor viginti solidos · Quequidem duo tenementa predicta jacent contigua in dicto burgo in vico fori ex parte australi eiusdem vici inter tenementum Thome de Leis ex parte occidentali ex parte una · Et tenementum Jacobi Scrymgeour ex parte orientali ex parte altera · Item de tenemento Roberti Bane jacenti in eodem burgo in vico qui dicitur le

Flukargait ex parte australi eiusdem vici inter tenementum quondam Johannis Mortimar ex parte occidentali ex parte una et terram quondam Dauid Wild ex parte orientali ex parte altera viginti solidos · Et de terris campestribus rudis burgalibus que sunt Nycholaii Elge filii quondam Thome Elge sex solidos et octo denarios · Quequidem terre de dictis religiosis tenentur in feodo et hereditate et jacent ex parte australi vici qui dicitur Argilisgait extendentes se versus austrum a cruce que vulgariter dicitur le Hedyne croiss inferius usque ad mare · Et habent terras Jacobi Elge ex parte orientali usque ad dimidietatem · Et deinde sunt terre capelle siue hospitalis Sancti Johannis baptiste · Et ex parte occidentali jacent terre dicti Nycholaii Elge · Quas terras emit pater suus quondam Thomas Elge a quondam Waltero Spankye et extendunt quasi ad dimidietatem dictarum terrarum · Et deinde inferius usque terre dicti Nycholaii Elge · Quosquidem annuos redditus nobilis dominus Johannes Scrymgeour constabularius de Dunde miles dicti monasterii balliuus potestatem et mandatum speciale sub sigillo communi capituli eiusdem monasterii ad hoc habens per traditionem terre et lapidis super solum seu fundum tenementorum et terrarum predictarum nomine saisine perpetue in manibus honorabilis viri Willelmi de Strathachyne tunc temporis prepositi dicti burgi nomine et ex parte burgensium consulum et communitatis eiusdem sursum reddidit pureque et simpliciter resignauit · Ac omne fundamentale jus et clameum que in dictis annuis redditibus prenominati abbas et conuentus habuerunt seu habere potuerunt pro se et successoribus suis quiete clamarunt imperpetuum · Tenendos et habendos dictos annuos redditus fundamentaliter de tenementis et terris prescriptis annuatim percipiendos et leuandos ad usum pretactum et non in alios usus exponendos et conuertendos sepedictis burgensibus consulibus et communitati dicti burgi et eorum successoribus in feodo et hereditate imper-

petuum adeo libere · · · et per omnia fundamentalititer sicut pretacti abbas et conuentus et eorum successores [predecessores?] prenominatos annuos redditus ante Resignationem huiusmodi exinde factam habuerunt · · · Ita videlicet quod si tenementa predicta vel eorum aliquod aliquibus casibus fortuitis destruantur deuastentur et demolliantur · · · et ad talem ruinam deuenire contingant · · · quod ad soluendum et reddendum annuos redditus vel annuum redditum de ipsis aut eorum aliquo debitos · · · non sufficiant · · · et facta fuerint indistringibilia · · · tunc licebit uni de burgensibus dicti burgi potestatem sub sigillo secreto dicti burgi ad hoc habenti per presentationem terre et lapidis sumptorum de solo seu de fundo tenementorum vel tenementi que seu quod de solutione annuorum reddituum · · · deficiunt · · · ad curias capitales dicti burgi processum legitimum facere · Et dicta tenementa · · · vigore processus huiusmodi recuperare et ad usus prescriptos appropriare · · · sicut in casibus prescriptis predicti religiosi ante dictam resignationem talem processum · · · facere poterant si dicti annui redditus in manibus eorum permansissent · Et ad fidem · · · compositionis · · · et conclusionis finalis huiusmodi et omnium aliorum et singulorum prescriptorum ac recitatorum parti huius indenture cum prefatis abbate et conuentu remanenti Sigillum commune burgi de Dunde unacum Sigillis magnifici et potentis domini domini Dauid comitis Craufurdie · Et venerabilis viri magistri Ricardi de Crag licentiati in decretis vicarii de Dunde est appensum · Et parti eiusdem cum dictis burgensibus consulibus et communitate remanenti · Sigillum commune capituli Monasterii de Lundoris est appensum · Apud Dunde decimo die mensis Marcii anno Domini millesimo quadringentesimo quadragesimo secundo · Verum cum composiciones et tractatus huiusmodi absque domini nostri episcopi ordinarii et capituli sui Brechinensis approbatione consensu et ratificatione secure procedere non valeant nec suum debitum de jure

sortiri effectum quodque dictus dominus noster episcopus ordinarius et sui successores loco abbatis et conuentus predictorum fructuumque et prouentuum infra parochiam ecclesie parochialis predicte ad ipsos spectantium pro constructione · · · et reparatione chori prescripti necnon librorum vestimentorum calicis et aliorum ornamentorum ad ipsum chorum spectantium perpetuis temporibus in futuris sufficientes habeant debitores eis responsales · Nos prepositus balliui et burgenses consules et communitas prenominati pro nobis et successoribus nostris obligamus · · · et astringimus nos ad omnia onera predicta supportanda ymmo fideliter promittimus quod in casu quo predictus dominus noster Episcopus ordinarius et sui successores vel eorum officiales et ministri in suis annuis visitationibus circa constructionem reformationem et reparationem chori sepedicti vestimentorum · · · eiusdem aliqua reperiant defectuosa et minus sufficientia quo ad constructionem · · · et reparationem defectuum huiusmodi repertorum dictus dominus noster Episcopus ordinarius et sui successores officiales et ministri per sequestrationem bonorum nostrorum et per censuras ecclesiasticas penas et coherciones quascumque legittimas prout eis melius valere et expedire videbitur nos et successores nostros compellere arcere et distringere valeant prout per sequestrationem fructuum et prouentuum infra burgum et parochiam de Dunde existentium prefatos Religiosos compellere et arcere poterant ante tempus compositionis et tractatus pretactorum · Ad que uniuersa et singula premissa subeunda et subiacenda ut premissum est · Nos et successores nostros · · · firmiter obligamus · In cuius rei testimonium sigillum commune burgi nostri presentibus est appensum · Apud Dunde quarto die mensis Julii anno Domini millesimo quadringentesimo quadragesimo tertio ·

* Indentura concordie inter Regem et Capitulum de ecclesia de Cortoquhy .

54 This endentur maid at Streuelyng ye fiftende day off ye monetht off Juli, ye yher of our Lorde a thousand four hundreth fourty and thre yheris, betuix our souerane lorde ye Kyng and ye lordis of his consale on a part, and mastir Jhon off Lichtoun, deyne, and maistir Gilbert Forstar, ersdeyne off Brechine, on ye behalff off ye hale cheptur and colege off Brechine, hafand yarto speciale commissioun and power sufficient on ye tothir part, proportis and beris witnes yat upoun ye mater off ye kirk off Cortaqwi, off ye quhilk ye King pretendis patronage and presentatioun, and ye said colege unioun full richt and possessioun, yat it is accordit in maner and fourme and effect as efter followis: That is to say yat it plesis till ye Kyng and his consale yat ye said colege joyss ye said kirk and froytis of it pesabilly, but obstakill or impediment, under the Kingis protectioune till ye terme off Witsonday next to cum, and thre yheris yareftir next folowand, quhilk sall be ye Witsonday of ye yher a thousand four hunder fourty and sevyn yheris, reservand till ye King, be speciale conditioune and protestatioune made be his consale, and consent of ye said deyne, cheptur, and chanonys, be causs off his tendir age, als mikil richt as he has or had till present to the said kirk, be dissess off Sir Williame Hesliop last possessour then—with four moneth till ryn, and till beggine fra ye said terme of Witsonday off ye said yher fourty and sevyn, but preiudice in ye meyne tyme to ye King, and als but preiudice off ye colege unioun, possessioun and swilk like rycht as yai hafe ye said day and date off ye making off yis wryt and contract; ilke part expressly protestand and protestis for yair richtis then as now and now as then. In witnes of ye qwilk, til ye part of yis endentur to remayn

with ye King, ye forsaid den and archedekin, has set to yar seil, and signet with ye common seil of ye cheptur appendit. And to ye tothir part, to remayn with ye den and cheptur, the selis of a Reuerend fader, James, bischop of Sanctandrois, Schir Alexander of Levynstoun, Lord of Calendar, and James of Levynstoun, his son, ar to set, day and place forwritin ·

* Carta Dauid Conan penes terras de Kethik ·

55 Omnibus hanc cartam visuris vel audituris Dauid de Connane · · · Sciatis me vendidisse · · · Reuerendo in Cristo patri · · · domino Johanni · · · episcopo Brechinensi · · · Totum et integrum toftum seu tenementum meum tempellarium jacens in villa de Kethik infra vicecomitatum de Forfar cum certa pecia terre arabilis eidem tofto seu tenemento annexa et ex antiquo spectante una cum tresdecem solidis et quatuor denariis usualis monete Scotie annui redditus de terris ville de Tempylhill cum pertinentiis infra dictam baroniam de Kethik jacentibus ad duos anni terminos consuetos viz. Penthecostes et Sancti Martini in hyeme annuatim per equales portiones libere et fideliter leuandis et percipiendis · Tenendum et habendum totum et integrum predictum toftum · · · cum predicta pecia terre arabilis et aliis suis justis pertinentiis una cum predictis tresdecem solidis et quatuor denariis annui redditus prefato reuerendo · · · domino Johanni episcopo Brechinensi · · · heredibus suis et suis assignatis de magistro hospitii sancti Johannis Jerosolimitani et suis successoribus · · · in feodo et hereditate imperpetuum · · · Et ego vero · · · et heredes mei · · · warantizabimus · · · In cuius rei testimonium huic presenti carte mee sigillum meum est appensum apud Brechyn decima tercia die mensis Februarii anno Domino millesimo quadringentesimo quadragesimo quar-

to · Testibus magistro Roberto de Crannacht cantore Brechinensi dominis Alexandro Thome vicario de Stracathro Gawyno Thome capellano et Alexandro Cristini ciue Brechinensi cum diuersis aliis ·

* Transsumptum duarum bullarum de priuilegio episcoporum in morte ·

56 In nomine Domini Amen · Uniuersis et singulis presens publicum instrumentum siue transsumptum inspecturis Johannes Dei et apostolice sedis gratia episcopus Brechinensis ac conseruator preuilegiorum ecclesie Scoticane · Et Johannes Senes decretorum doctor ecclesiarum Glasguen. et Aberdonen. canonicus ac officialis Sanctiandree generaliter constitutus · Salutem in domino et presentibus fidem indubiam adhibere · Noueritis quod Reuerendus in Christo pater Johannes episcopus Morauiensis procurator et procuratorio nomine prelatorum et cleri totius Scotie de cuius mandato sufficienter nobis constabat quasquidem literas apostolicas unam viz. domini quondam Gregorii Pape · Aliam quondam domini Martini Pape eorumque veris bullis plumbeis more Romane Curie impendentibus bullatis coram nobis exhibuit presentauit et judicialiter produxit petens humiliter a nobis ut huiusmodi litteras apostolicas transsumi et exemplari mandare dignaremur ad futuram rei memoriam · · · Unde nos Johannes episcopus Brechinensis ac conseruator et Johannes Senes officialis · · · huiusmodi petitioni · · · annuentes · Et quia post diligentem inspectionem comperimus huiusmodi bullas fore sanas · · · et suspicione carentes · Idcirco nos · · · prefatas bullas per notarios subscriptos transsumi · · · jussimus · · · Citatis prius omnibus et singulis penes dictas bullas sua interesse pretendentibus per literas nostras quas in valuis ecclesie parochialis Sancti Egidii de Edinburgh publice affigi fecimus ad comparendum certis die et loco subscriptis ad videndum et audiendum huiusmodi transsumptum decerni vel ad

allegandum · · · causas quare transsumptum · · · decerni non deberet · Quarum vero bullarum tenor de verbo ad verbum sequitur et est talis Gregorius episcopus seruus seruorum Dei ad futuram rei memoriam pastoralis officii debitum cui disponente domino presidemus exposcit ut ad ea per que ecclesiarum ac personarum ecclesiasticarum statui salubriter consulatur solicitis studiis quantum possumus intendamus · Nuper siquidem relatione fide digna percepimus quod olim nonnulli Reges Scotie pretextu cuiusdam ut asserebant consuetudinis que dicenda erat potius corruptela omnia res et bona mobilia que Episcopi dicti regni pro tempore existentes tempore sui obitus obtinebant seu possidebant · Eisdem Episcopis decedentibus de facto recipientes et usurpantes sibimet ipsis appropriare temere presumebant · Et · quod licet olim clare memorie Dauid rex Scotie dum ageret in humanis pie considerans quod huiusmodi consuetudo abusiua et detestabilis existebat eam aboleri decreuisset ac illam penitus reuocasset et substulisset ac mandasset illam de cetero nullatenus obseruari · Ac postmodum carissimus in Cristo filius noster Robertus rex Scotie illustris predicti Dauid successor huiusmodi reuocationem ac mandatum approbasset et confirmasset Tamen nonnulli eiusdem regis officiales et alii quoque pretextu dicte consuetudinis et nomine dicti Roberti regis quorumdam episcoporum et prelatorum in dicto regno decedentium bona rapere et camere dicti regis vel aliis usibus appropriare temere presumpserunt hactenus et presumunt · Nos igitur attendentes quod nostra interest super hiis de oportuno remedio prouidere ac volentes huiusmodi presumptuosis ausibus quantum cum deo possumus salubriter obuiare presentium tenore districtius inhibemus omnibus et singulis personis in dicto regno consistentibus ne pretextu predicte detestande consuetudinis immouerius corruptele aliqua bona cuiuscumque Episcopi vel prelati in predicto regno decedentis recipere vel quoquo modo usurpare presumant · Nos

enim omnes et singulos qui de cetero contra huiusmodi inhibitionem nostram bona aliquorum Episcoporum vel prelatorum dicti Regni deinceps decedentium rapere vel usurpare presumpserint · etiamsi huiusmodi presumptores regali vel quauis alia prefulgeant dignitate sententiam excommunicationis incurrere decernimus eo ipso · A qua nullatenus preter quam in mortis articulo possint absolui · Nisi prius bona per eos sic rapta vel usurpata contra inhibitionem huiusmodi illis quibus de jure debebantur integre restituerint cum effectu · Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostre inhibitionis et constitutionis infringere vel ei ausu temerario contraire · Si quis autem hoc attemptare presumpserit indignationem omnipotentis Dei et beatorum Petri et Pauli apostolorum eius se nouerit incursurum · Datum apud Auinion. xiiij. kal. Aprilis pontificatus nostri anno quinto ·

Martinus episcopus seruus seruorum Dei venerabilibus fratribus Sanctiandree et Dunblanensi episcopis salutem et apostolicam benedictionem Credite nobis dispensationis urgemur officio ut qui dispositione diuina cunctis orbis ecclesiis potestatis plenitudine presidemus tanto prelatorum eorundem excessus feruencius corrigere studeamus · Quanto plures eorum corrumpuntur exemplo si remanent incorrecti ad audientiam siquidem nostram ex carissimi in Cristo filii nostri Jacobi regis Scotorum illustris relatione peruenit quod venerabilis frater Fynlaus episcopus Ergadiensis alias Lismorensis proprie salutis immemor ac Dei timore postposito contra debitum   officii pastoralis nonnullis seditiosis proditoribus et notorie rebellibus ipsius regis adherens illis contra statum suum et regni sui multifarie machinando consilium auxilium dedit et fauorem crimenque lesemaiestatis in Regem ipsum commisit · Ac idem Fynlaus cum prefatis proditoribus et rebellibus de dicto regno propter hoc aufugit et suam reliquit ecclesiam pastoris solatio destitutam de suo reditu ad illam perpetuo desperatus Quodque propter pre-

missa et alia detestanda in tanto odio clericorum et laicorum existit quod in illis partibus sine grauissimo scandalo tolerari non potest · Et propterea ipsa ecclesia grauia in spiritualibus et temporalibus hactenus passa fuit et patitur cotidie detrimenta ac fidelium populus sibi commissus quasi grex absque pastore remanet desolutus in eiusdem populi animarum periculum pontificalis dignitatis vilipendium et exemplum detestabile plurimorum · Nos igitur attendentes quod veris existentibus supradictis idem Fynlaus se pontificali dignitate reddidit indignum ac de premissis certam notitiam non habentes volentesque huiusmodi scandalis obuiare · Et super hiis oportunum remedium adhibere fraternitati vestre per apostolica scripta committimus et mandamus quatenus vos aut unus vestrum vocato dicto Fynlao et citato personaliter si in ciuitate vel diœcese Ergadiensi reperiatur · Alioquin publice in ipsa Ergadiensi ecclesia inter missarum solempnia et citatione huiusmodi in valuis ipsius ecclesie affixa super premissis et aliis ex parte dicti Regis exponendis · Et de quibus prefatum episcopum per informationem summariam repereritis defamatum contra ipsum episcopum vocatum et presentem vel absentem per contumaciam in forma inquisitionis procedentes expositis capitulis de quibus ut prefertur extiterit defamatus inquiratis super illis veritatem · Et que super hiis repereritis cum toto processu inquisitionis huiuismodi in forma auctentica ad nos fideliter remittatis ut super illis per nos iusticia ministretur et alias disponatur prout nobis videbitur expedire · Et insuper si prefatum episcopum a ciuitate vel diœcesi predictis absentem esse inueneritis et ecclesiam ac populum sibi subditum reliquisse pendente processu huiusmodi inquisitionis et ipsius episcopi durante absentia regimen et administrationem ipsius ecclesie in spiritualibus et temporalibus alicui episcopo vel alii probo viro ad hoc ydoneo autoritate nostra committatis donec per nos super hoc prouisum fuerit aut alias ordinatum iniungentes nichilominus ei cui ipsius ecclesie

administrationem duxeritis committendam ut prefate ecclesie debitis supportatis oneribus residuos ipsius ecclesie fructus redditus et prouentus diligenter conseruare procuret vel futuro successori prefati episcopi si forsan de alterius persona eedem ecclesie prouisum per nos interim fuerit aut alteri prout a nobis habuerit in mandatis de quibus diligenter teneatur reddere rationem · Non obstantibus tam felicis recordationis Bonifacii pape viij. predecessoris nostri in quibus cauetur quod nullus extra suam ciuitatem et diœcesim nisi in certis exceptis casibus et in illis ultra unam dietam a fine diœcesis sue ad judicium euocetur · Seu ve judices a sede apostolica deputati contra quoscumque procedere aut alii vel aliis vices suas committere aut aliquos ultra unam dietam a fine diœcesis eorundem trahere presumant · Et de duobus dietis in consilio generali quam aliis constitutionibus apostolicis contrariis quibuscumque · Aut si dicto Finlao vel quibusuis aliis communiter uel diuisim a dicta sede sit indultum quod interdici suspendi vel excommunicari aut extra vel ultra certa loca ad judicium euocari non possint per literas apostolicas non facientes plenam et expressam ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem · Testes autem qui fuerint nominati si se gratia odio vel timore subtraxerint censura simili appellatione cessante compellatis veritati testimonium perhibere Datum Rome apud Sanctum Petrum iij° Ydus Maii pontificatus nostri Anno Nono · Postquam omnia et singula supradicta · Nos prefati Conseruator et Officialis presens transsumptum publicum cum ipsis bullis originalibus diligenter auscultari collationari et concordari fecimus · Et tandem quia post diligentem collationem · · · comperimus presens transsumptum · · · in omnibus et per omnia concordare · · · igitur · · · decernimus quod presenti transsumpto publico tanquam prescriptis bullis originalibus · · · debeat · · · indubitata fides adhiberi · · · In quorum omnium et singulorum fidem et testimonium hoc presens instrumentum publicum siue transsumptum

per notarios nostros publicos subscriptos de mandato nostro desuper publicatum sigillorum nostrorum jussimus et fecimus appensionibus communiri · Acta fuerunt hec apud Edinburgh in domo habitationis vicarii eiusdem ubi triginta sex deputati ex ordinatione trium statuum Regni et parliamenti in dicto burgo de Edinburgh Rege presente tenti fuerunt solempniter tunc congregati vicesima octaua die mensis Junii Anno Domini Millesimo quadringentesimo quadragesimo quinto · Indictione octaua pontificatus sanctissimi in Cristo patris · · · Eugenii · · · pape quarti anno decimo quinto Presentibus ibidem reuerendis in Cristo patribus Jacobo Episcopo Dunkeldensi Cancellario Scotie Johanne Episcopo Glasguensi Michaeli Episcopo Dunblanensi et Georgio Episcopo Ergadiensi · Necnon venerabilibus Patribus dominis Willelmo de Calko Ricardo de Dunfermelyn Jacobo de Lundoris Patricio sancte Crucis apud Edinburgh Jacobo de Driburgh Willelmo de Cupro Johanne de Dere Ricardo de Balmurynoch et Jacobo de Kynloss abbatibus · Ac etiam nobilibus et valentibus dominis viz. Alexandro de Montegomery Herberto domino de Maxwel Patricio Lyon domino de Glammys Johanne domino de Lyndesay de Biris Alexandro Erwyn de Drum Johanne Ogilvy de Luntrethyng Johanne Skyrmegeour constabulario de Dunde Dauid Murray de Gask et Laurencio domino de Abirnethy militibus Andrea domino le Gray de Foulis Willelmo domino de Summervile armigeris · Necnon honorabilibus et prouidis viris Johanne de Leuyntoun commissario de Edinburgh Johanne de Hadyntoun commissario de Perth Johanne Scrogis commissario de Abirdeyn Willelmo de Strathzaqwyn commissario de Dunde Andrea Rede commissario de Endernes Waltero de Tuloch commissario de Monross testibus ad premissa vocatis pariter et rogatis ·

Et ego Dauid Bell clericus Sanctiandree diœcesis publicus apostolica et imperiali auctoritatibus notarius premissarum literarum apostolicarum presentationi receptioni publicationi lecture inspectioni examina-

tioni et decreti interpositioni ceterisque omnibus et singulis supradictis · · · presens interfui · · · Et ideo presens publicum instrumentum siue transsumptum publicum prescriptas literas apostolicas de verbo ad verbum nichil addito vel remoto quod ipsarum literarum apostolicarum substantiam mutare possit aut in aliquo variare in se continens manu alterius me aliis arduis prepedito negotiis scriptum · Signo et nomine meis solitis et consuetis unacum prefatorum reuerendi in Cristo patris et domini Episcopi Brechinensis et Conseruatoris ac Officialis Sigillorum appensionibus communitum signaui · · · Dauid Bell · Et ego Thomas Boile presbiter Aberdonensis diœcesis · · · Et ego Alexander Thome presbiter Brechinensis diœcesis · · ·

* Ultima conducio Dauid Conane ·

57 In Dei nomine Amen · Per presens publicum instrumentum cunctis pateat · · · quod anno incarnationis dominice millesimo quadringentesimo quadragesimo sexto mensis vero Maij die quarta indictione nona pontificatus · · · domini Eugenii · · · pape quarti anno decimo sexto · In mei notarii · · · presentia personaliter constitutus reverendus · · · pater · · · Johannes · · · Episcopus Brechinensis tenens in manu sua quamdam literam papiriam · · · sigillatam proprio sigillo honorabilis viri Dauid de Conan quam · · · dictus reuerendus pater fecit perlegi · · · per me notarium · · · Cuius litere tenor · · · est talis · Be it kend til all men be yir present lettres, me Dauid of Conan til haff resauyt fra ane reuerend fadyr in Criste, Johne bischop of Brechin, thre and thretty markis usual moneth of Scotland, of ye qwhilk sowme I hald me weil payit and fully content · For ye qwhilk xxxiij markis I ye said Dauid has sald uterly to ye said lord ye bischope, my tempilland of Kethik with ye pertinens, and xiij ss. and iiij d. of anuel rent

zerly of ye Tempilhil, ye said lord ye bischop payand til Dauid Dempster of Owchtirles vij markis, the quhilkis I borowit fra ye said Dauid Dempster apon ye said anuell rent, oblysande me straitly and fermly, undyr my gud fath, and undyr ye payn of al my gudis, mouabill and unmouabill, to be takyn, and at ye wil of ye said lorde ye bischope to be away led and demanyt gyf I mak nocht ye said lord ye bischop or his assignis, ane or ma, sickyre of ye forsaid landis with ye pertinence, and ye said anuell rent of ye Tempilhil zerly, and ger hym or yaim haff ful possessioun and heretabil staite yeroff · Alsua, I oblyis me in lyk forme and maner as befor to do al my power and delygens, als fer as ye commwn law ma extende to get fra ye forsaid Dauid Dempster of Ouchtirles ane lettir of reuersioun of al ye landis of ye Tempilhil wyth ye pertenence, and ger ye said lord ye bischop or his assignis haf herytabil stat and possessioun of yaim, lyk as he has of ye Tempyland of Kethik the said bischop payand to ye forsaid Dauid Dempster xxxvj markis of usuale mone the quhilkis I tuk fra ye forsaid Dauid Dempsteris fader apon ye said landis and to yis I oblys me be the trouth of my body and be gret athe sworne and wndyr payn of al my gudis, mowabil and unmowabil as is before sayd. In witnes of ye quhilk thyng to yis present writ I haff affixit my seell at Brechin, ye ferd day of ye moneth of Maij ye zeir of our Lord j^{m} four hundyr fourty and sex yhere, befor yir witnes, Jon Bouer of ye Frertoun Schere Alexander Thomsoun wicare of Stracathro and Schere William Henrysoun chapellan of ye kyrk of Brechin, with oyeris sindry. And this lettir writtyn with ye hand of ye said Sr Alexander, vicare of Stracathro; of ye quhilk lettir and of ye contenyt in it ye said bischop askyt an instrument befor ye forsaid witnes and in ye presens of ye said Dauid of Conan til all ye foirsayd thyngis consentand, and Alexander Cristysoun witnes · Qua totaliter perlecta

dictus reuerendus pater petiuit ipsi Dauid an illud sigillum cognouit tanquam suum proprium · Respondit quod sic secundo petiuit an fecit illam litteram sigillari sigillo suo affirmando omnia contenta in ea · Respondit ad utrumque quod sic · Petiuit iterum an omnia illa intendebat et vellet obseruare illesa · Respondit quod sic · Et hoc affirmauit fide media et magno publice coram omnibus prestito juramento · Super quibus omnibus et singulis et dicta litera sigillata et superius inserta dictus Reuerendus pater a me notario · · · sibi fieri petiit publicum instrumentum · · · Acta fuerunt hec apud Brechin in camera dicti reuerendi patris anno · · · quibus supra presentibus testibus suprascriptis et Alexandro Cristini ciue Brechinensi cum multis aliis · · ·

Et ego Alexander Thome presbyter Brechinensis diœcesis publicus imperiali auctoritate notarius · · ·

Inquisitio facta quale seruicium tenetur capellanus de Caldhame facere episcopo Brechinensi ·

58 **B**e it kend til al mene be yis present writ me, Patrik Nicholsone perpetual chaiplene of Caldhame to be moneist be ane reuerend fathir in Crist Jhone bischop of Brechine our lord bayth spiritual and temporal of ye saidis landis of Caldhame throw guid informatioune and inquisitioune lauchfully maid be my predecessouris Schir Johne Roched beand chaiplene of ye said landis of Caldhame fourty zeir and mair and als be oyiris ald tenentis of ye said landis and als of Brechine to be lauchfully strenzeit and compellit and be ald uss and custum fundyne yat ye said land of Caldhame and possessour and tenent of it aw of law and uiss and custum of it to ye said lord and his courtis soit and seruice thriss in ye zeir at thre heid courtis. Item aw mowtir and mowtir schaiff to ye

litil myl of Brechine of ye saidis lordis and to mak or gar mak lyk part of ye said myl houss and lik part of it to red ye dame as othiris yat ar thirlit to ye said myl and mak careage for his part for ye bryngyng hayme of ye mylstane quhen it hapnis to neide to ye said myle · Item aw to pay to ye girst of ye said myl ye twenteat cwrne as oyiris tenentis pais to ye said myle ffor ye quhilkis and throw ye said inquisitioune I haf pait my part to ye said myll houss makyng and dame reddyng and frely and rewilfully consentis for me and my successoris, and for wiss and custum yat ay hes beine befoir til al ye foirsaid thingis, yat yai be kepit in forme and maner as is befoir writine for my predecessoris, and I kepit al ye foirsaid thingis and sall keip yaim for my tyme and be yir my presentis letteris giwis bidding to my tenent, Syme Clerk and al uthir tenentis for my tyme to keip al yir foirsaid thingis as is befoir writine but obstacle in ony tyne to cum for sa is fundyne to be done be law wiss and custum of sa lang tyme yat na memor is in the contrar · In witness herof becauss I had na seil of my awne I haf procurit with instance ye seil of ane discreit man Syme Clerk tenent of ye said landis of Caldhame to yis present writ to be affixt at Brechine ye xxv. day of ye moneth of Maij in ye zeir of our Lord ane thousand four hundreth fourty and sax zeris in presence of Schir William Henrisoun, Schir Laurence of Crannoch, and Schir Donald Mamess, chaiplennis, and Schir William of Crannoch, witness, yertil askit and requirit and signyt yis lettir with my hand, and als with ye hand of ye said Syme Clerk in witnessing and in taikine of consent til al ye foirsaid thingis Sequuntur subscriptiones · Ego Patricius Nycholaij ad omnia et singula supradicta consentio, teste manu propria · Syme Clerk manu propria ·

* Instrumentum resignationis de Maryntoun per procuratores Jonete Ogilby ·

59 In Dei nomine Amen · Per hoc presens publicum instrumentum cunctis pateat euidenter quod anno Domini millesimo quadringentesimo quadragesimo sexto secundum cursum et computacionem ecclesie Scoticane mensis vero Junii die secunda indictione nona pontificatus Sanctissimi in Cristo patris · · · Eugenii · · . pape quarti anno decimo sexto · · · personaliter constitutus reuerendus in Cristo pater · · · Johannes · · · Episcopus Brechinensis in curia sua seculari presidens et tenta in porta exteriori domus sue · Post multas altercaciones hincinde factas inter dictum reuerendum patrem ab una et nobiles viros Johannem de Ogilby de Luntrethyn militem Robertum Ricardum Johannem et Johannem de Fowlartown ab altera super materia infra contenta concordauerunt in facie dicte curie plane et bona fide in forma et tenore ut sequitur · Be it kend til al men be thir present letteris, ws John of Ogilby of Luntrethyn knycht, Robert Rychart Jhone and Jhone of Fowlartoun to be oblyst and be yir owr present letteris and ye trowthis of owr bodyis oblyss ws conniunctly and seueraly wndir al payn of landis and gudys tyl ane reuerend fadir in Crist Jhon throw ye grace of God byschap of Brechin that we sal ger ane nobyl woman Jonate of Ogilby now duelland in Maryntown ratify and apprwffe ye resygnacioun and ye wp gyffyn of ye tak of ye said landis of Maryntown wyth ye pertinence · The qwhylk said tak ye forsaid Robert of Fowlartoun throw power of ye said Jonet his modir yair opynly red in ye playn cort and seilyt wyth an procuryt seil of Wat of Carnegy in ye handis of ye forsaid lord ye byschap frely and quytly resygnyt and wpgefe, and on ye said Jonetis behalf knew and confessyt yat of na byschap bygane, na zeit in na tym bygane, yat ye said Jonet hed ony rycht to ye said tak bot anerly

of tholance, als weil of byschop Stevyn, Walter as now of byschap Jhone. The qwhylk we oblyss ws as befor to ger hyr afferm ratyfy and apprwfe and befor ony settyn or to mail lattyn of ye said tak of Maryntown maid or to be maid be ye said lord ye byschap to ye said Jonet. Alswa we oblyss ws as befor to ye said lord ye byschap and his successowris yat gyf it hapynnys yat Pattown of Fowlartown eldast sone of ye said Jonetis or ony of his sonnys or hyr sonnys clamys or ony rycht pretendis to ye said landis of Maryntown throw tytil of ony settyn bygane of ony byschap of Brechine now present, or of his predecessowris, and throw yat claym vexis, or dystrubylys, or lettis ye said byschap or his successowris eftyr ye deceiss of ye said Jonet to dyspone ye said landis of Maryntown at yair awn fredome, yat we sal tak part wyth ye said byschap and his successowris agane ye said personnys and defend and susten at al owr ful power ye said byschap and his successowris, to joys peisably ye said landis, and dispone at yair awn lykyng. In wytnes of ye qwhylk thyng, grantyt and accordit be ws in ye said lord ye byschapis cowrt our handis twychyt wyth hys to yis present wryt we ye forsaid Jhone of Ogilby of Luntrethyn knycht, Robert and Rychart of Fowlartoun for ws and yaim contenyt in yis wryt, hes affyxyt owr seilys at Brechine ye secund day of ye moneth of Juny ye zeir of owr lord j^{m} cccc fourty and sex zeris, befor yir wytnes, Davy Dempstar of Caraldistown, Davy Dempstar of Ochterles balze of ye said byschap, Alexander of Crawmond of yat ylk, Gylbert of Spens, Henry of Rate, Sym Clerk, Alexander Cristisone, Davy Frostar, Andro Materis, Gylbert of Fermory, Lawrens Fettas, Jone Brown, Thom of Crannoch, Sr Jamys Steyl clerk of ye said cowrt, and Sr Alexander Thomsone, vycar of Strocathrow and publyc notare, of qwhom ye said byschap askyt an instrument of al yir forsaid thyngis · De et super quibus omnibus et singulis dictus re-

uerendus pater a me notario publico subscripto sibi fieri peciit publicum instrumentum · · · Acta fuerunt hec apud Brechine in dicta curia Anno · · · quibus supra et hora undecima ante meridiem · · · presentibus supradictis cum multis aliis testibus · · ·

Et ego Alexander Thome presbiter Brechinensis · · ·

* Carta Alexandri de Cravmund dñi de Sowthmelgunde et Aldbar facta Johanni episcopo Brechinensi super certis annuis redditibus de anno Domini millesimo quadringentesimo xlvij° ·

60 Omnibus hanc cartam visuris vel audituris Alexander de Cravmund dominus de Sowthmelgunde et Aldbar infra vicecomitatum de Forfare · · · Sciatis me libere dedisse · · · et assignasse cum consensu et assensu Thome heredis mei · Reuerendo · · · patri Johanni · · · Episcopo Brechinensi pro suis multiplicibus benefactis michi sepius temporibus retroactis gratuiter impensis quemdam annuum redditum viginti sex solidorum et octo denariorum usualis monete Scotie annuatim et pro perpetuo per dictum · · · episcopum et suos assignatos · · · ad festa Pentecostes et Sancti Martini in yeme · · · leuandum · · · de · · · tenementis et terris meis infrascriptis secundum ordinem infrascriptum viz. de tenemento anglice vocato Lammyslande jacente infra ciuitatem Brechinensem · Et deficiendo de solutione dicte summe de illo tenemento ex causis subscriptis vel aliqua earum de tenemento meo vocato anglice Wischardislande que duo tenementa jacent in parte orientali de via directa versus Glenesk inter tenementum Dauid Dempstar ex parte boreali ab una et Jacobi de Rynde ex parte australi ab alia parte · Que duo tenementa ego teneo in capite de domino Episcopo Brechinensi · Quibus deficientibus ut dictum est de tenemento meo jacente inter fabrile regis a parte occidentali ab una

et tenementum anglice vocatum Thowlace lande ex parte orientali a parte altera · Quibus omnibus tenementis et terris deficientibus ex causis subscriptis · · · de terra mea de Aldbar infra vicecomitatum de Forfar · Tenendum · · · prefatum annuum redditum · · · dicto domino Episcopo · · · et suis assignatis · · · a me heredibus meis et meis successoribus quibuscumque in feodo et hereditate imperpetuum · · · Et si forte contingat quod dicte terre mee seu tenementa infra ciuitatem Brechinensem jacentia · · · longi temporis processu ruinam patiantur aut ignis incendio seu aliquo alio quocumque casu destruantur seu consumantur aut deuastentur vel per forefacturam aut confiscationem ad manus Regis Episcopi Brechinensis vel cuiuscumque alterius deuenire contingant et facte fuerint indistringibiles seu indistringibilia unde dictus annuus redditus non possit annuatim de terris et tenementis predictis · · · leuari per dictum · · · Episcopum vel suos assignatos · · · aut quocumque tempore per ipsum vel capitulum Brechinense assignandos · · · Licebit · · · dicto episcopo et suis assignatis per se vel capitulum ut supra uniuersas et singulas terras meas de Aldbar predictas cum pertinenciis ac habitantes in eisdem eorumdemque inhabitancium bona et catalla quecumque astringere et namare et suis propriis usibus applicare · Donec dicto domino episcopo et suis assignatis vel capituli ut supra de prefato annuo redditu viginti sex solidorum et octo denariorum plenarie · · · fuerit annuatim ad terminos prescriptos persolutum · · · Ad quod faciendum eidem · · · episcopo et suis assignatis · · · exnunc prout extunc et e conuerso pro me et heredibus meis et meis successoribus assignatis vel assignandis nostram plenariam · · · potestatem damus · · · meque heredes meos successores et assignatos ad hoc bona fide astringendo · · · sine fraude · · · vel obstaculo quibuscumque · Et ego vero dictus Alexander heredes mei · · · prefatum annuum redditum · · · varantizabimus · · · Ac sub ypotheca et obli-

gatione omnium terrarum mearum de Aldbar · · · In quorum fidem et testimonium sigillum meum presentibus est appensum apud Brechine cum signo meo manuali et dicti Thome filii mei et heredis nona die mensis Decembris Anno Domini millesimo quadringentesimo quadragesimo septimo · Presentibus hiis testibus viz. Dauid Dempstar domino de Caraldistoun, Dauid Dempstar domino de Ochterles, Magistro Roberto de Cranoch cantore Brechinensi, Johanne Willelmi officiali eiusdem et Johanne Steill canonico eiusdem, Symone clerici et Alexandro Cristini ciuibus Brechinensibus cum multis aliis · · ·

Litera de le teinde penny de Mernyss facta in curia vicecomitis de Kyncardine tenta apud Enuerberwy de data anni Domini millesimi quadringentesimi quadragesimi octavi ·

61 In Dei nomine Amen · Per hoc presens publicum instrumentum cunctis pateat euidenter quod anno Domini millesimo quadringentesimo quadragesimo octauo · Mensis vero Aprilis die prima · Indictione undecima pontificatus sanctissimi in Cristo patris · · · Nicholaii · · · pape quinti anno secundo · In nostrum notariorum · · · presentia · In curia vicecomitis de Kyncardine tenta apud Enuerberwy quarta die mensis martii ultimo elapsi per Willelmum de Keith vicecomitem dicti vicecomitatus comparuit reuerendus in Cristo pater Johannes episcopus Brechinensis et presentauit dicto vicecomiti duas patentes literas Domini nostri Regis unam sub priuato sigillo et aliam sub signeto · Et quia multa ardua in dicta curia erant agenda Ideo visis et auditis dictis literis barones et alii de assisa per organum Alexandri de Strathachyne de Thorntoune deliberauerunt et proposuerunt quod in proxima curia capitali tenenda apud Kyncardyn predicta prima die Aprilis determinarent materias contentas in huiusmodi literis et super contentis in eisdem

tunc darent responsum dicto reuerendo patri · Qua die prima Aprilis antedicti veniente · et curia prefati vicecomitis apud Kincardine tenta per honorabilem et nobilem virum Patricium Barclay dicti vicecomitis deputatum · Superuenit dictus reuerendus pater et fecit legi primo dictam literam regiam sub priuato sigillo datam apud Perth decima quarta die Februarii immediate precedentis · Per quam literam mandatur vicecomiti de Kyncardine et eius deputatis quod si inueniatur quod episcopus Brechinensis et sui predecessores fuerunt in possessione de secundis decimis de ly Meyrnyss de omnibus et singulis wardis releuiis curiarum justiciarii et camerarii et vicecomitis ac aliis emolumentis quo ad secundas decimas quod sine impedimento aut obstaculo faceret dictum episcopum et successores suos integre de predictis persolui · Consequenter dictus episcopus fecit legi aliam literam patentem cum magno sigillo regio de anno Domini millesimo quadringentisimo decimotertio et de ultima die mensis Junii datam tempore gubernationis Roberti Ducis Albanie · · · In qua mandatur vicecomiti deputatis et balliuis de Kyncardine ut sequitur · Quia per certam relationem · · · [etc. vide No. 25.]

Deinde dictus reuerendus pater fecit legi aliam literam patentem cum sigillo secreto pendente in cera rubea albe impressa · Cuius tenor sequitur Robert Duce of Albany · · · [etc. vide No. 26·]

Deinde dictus reuerendus pater fecit legi publice dictam literam patentem sub signeto cuius tenor sequitur de verbo in verbum et est talis · James be ye grace off Gode Kinge off Scottis til our schreff of Kincardine and his deputis gretinge. For alsmekle as it [is] complenzeit til ws be a reuerende fathir in Criste ye bischop off Brechine That nochtwithstandinge yat ye said reuerende fathir as he informis ws aw na comperans in our Justice ayris off ye Meirnyss for his landis of Kingorny na nane oyiris within zour bailzery ze cal hyme and

fawtis hym for his absens and distressis yarfor in grit hurt and preiudice of ye kyrk off Brechine and ye said reuerend fathir; Our will is yat be ye eldast worthyast and yaim yat best knawis within ye said bailzeri ze inquyr yarupoun with maturite and diligence; and gif it beis fundyn yat ye said reuerende fathir na his predecessouris aw na comperance for ye said landis of Kyngorny na uthiris in ye said schrefdome, that ze nothir in tym cumin cal na fawt ye said reuerend fathir na lift na raiss amersiament na unlaw for ye causis forsaid. And heiratour we charge zow yat ze tak alsa inquisitioun gif ony vnlawis or amersiamentis war takin or rasit off ye said reuerende fathir or his predecessouris for his or yair absens fra ye said ayris nochtwithstandinge yat it be wsit to cal yaim at ye said justice airis as it is said. And gif it beis fundyne be ane guyd and leile inquisitioune yat yai war nocht fawtit na nane unlawis rasit of yaim in tyme bigane for yar absence fra ye said justice airis, it is our wil yat yai be nocht fawtit na nane vnlawis rasit off yaim be zou in na tyme to cum for yar absence fra our said justice airis haldinge yir lettres for zour warrande. Gewyne undir our signet, at Fowlez ye xij day off Februar and off regnne ye xj zeir. Post quarumquidem literarum lecturam assisa meliorum et notabiliorum dicti vicecomitatus et presentium viz· dominus Andreas Ogilby de Inchmartene Dauid Falconar de Halcartoune Alexander Strathachine de Thorntoune Alexander de Strathachine de Duchewarde Georgius Barclay de Matheris Robertus Arbuthnot de eodem Dauid Scrymgeour de Balmakwyne Robertus Bisset de Kynneff Walterus Ramsay de Canterlande Willelmus Malwyne de Berress Robertus Mortymar de Balandrow Dauid Cruykschank et Andreas de Stratoune · Que assisa concorditer deliberauit et per organum dictus Alexander de Strathachine de Thorntoun prefate assise prelocutor in facie curie publice protulit quod omnia in dictis literis regiis sub priuato sigillo contenta · et

etiam in literis Ducis Albanie bone memorie sunt solita fieri et consueta cum dictorum secundis decimis et de omni dictarum curiarum et amerciamentorum decimis · De quibus omnibus dictus reuerendus pater modernus et sui predecessores fuerunt et sunt in possessione et pacifice usque in hanc diem sunt gauisi · Et ideo dicti barones et alii dicti vicecomitatus obedire voluerunt et de facto obediunt dictis literis et omnibus in eisdem contentis · Et quo ad literam regiam patentem sub signeto ibidem publice perlectam assisa predicta concorditer deliberauit et per organum dicti Alexandri protulit quod nuncquam audiuerunt nec viderunt quemcumque episcopum Brechinensem vocari pro terris de Kyngornye ipsas exprimendo nec pro quacumque alia terra expressata infra vicecomitatum de Meirnyss nec suam presentiam tamquam vocatus in dicta curia Justiciarii pro dictis adhibere nec per quamcumque vocationem eorum in dicta curia Justiciarii viderunt nec audiuerunt quodcumque amerciamentum capi vel leuari a dicto reuerendo patre vel eius predecessoribus pro eius aut eorum absentia a dictis curiis justiciarii licet vocari consueuerunt in dictis curiis justiciarii nullo tamen modo puniebantur pro eorum absentia · De et super quibus omnibus et singulis prefatus reuerendus pater a nobis notariis publicis subscriptis sibi fieri petiit publicum instrumentum · · · Sigillo dicti Patricii Barclay deputati cum sigillis quorundam qui dicte assise intererant ad maiorem predictorum euidentiam roborari Acta fuerunt hec apud Enuerberwye et Kyncardyne ut supra Anno mense diebus · · · quibus supra · Presentibus ubique nobilibus et discretis viris dictis dominis de assisa Magistro Johanne Willelmi officiali Brechinensi Dauid Dempster de Ochterless Johanne Bonar de Freirtoune Stratino de Myddiltoun Dauid Rait et Alexandro Liell cum multis aliis clericis et laicis testibus ad premissa vocatis · · · Et ego Alexander Thome presbiter Brechinensis diœcesis publicus autoritate imperiali notarius · · · Et ego Johannes Petkarne clericus Sanctiandree diœcesis publicus autoritate imperiali notarius · · · &c.

* Transsumptum carte Willelmi Regis de libero foro Brechinensi et cognitionis eiusdem factum apud Brechine per Camerarium Regis et ex eius mandato de libertate dicti fori ·

62 Uniuersis et singulis presens publicum instrumentum siue transsumptum inspecturis Jacobus Dei et apostolice sedis gratia episcopus Sanctiandree salutem in Domino et presentibus fidem indubiam adhibere · Noueritis quod reuerendus in Cristo pater Johannes eadem gratia Episcopus Brechinensis quasdam literas libertates et priuilegia sue ecclesie tangentes · unam videlicet excellentissimi et serenissimi bone memorie principis Willelmi quondam regis Scotie suo magno sigillo pendente roboratam · Aliam vero literam cuiusdam cognitionis facte apud Brechin coram domino Waltero de Bygar rectore de Erole camerario Scotie ibidem sedente ex deliberatione domini nostri regis et sui consilii ut in dicta litera cognitionis asseritur cum quorundam sigillis in caudis pendentibus qui dicte cognitioni interfuerunt coram nobis presentauit exhibuit et judicialiter produxit petens humiliter a nobis ut propter casus fortuitos huiusmodi literas transsumi et exemplari mandare dignaremur ad futuram rei memoriam ex autoritate nobis in hac parte commissa · Ita et taliter quod ipsi transsumpto possit et debeat ubique locorum plena fides adhiberi sicut dictis literis originalibus si in medium in ipsarum originali forma producerentur · Unde nos Jacobus episcopus antedictus huiusmodi peticioni ut decuit annuentes dictas literas examinari fecimus · Et quia post diligentem inspectionem et examinationem comperimus huiusmodi literas non vitiatas non cancellatas nec in ipsarum aliqua parte suspectas sed omnino prorsus vitio et suspicione carentes Idcirco nos Jacobus episcopus antedictus pro tribunali sedentes prefatas literas per notarium subscriptum transsumi · · · jussimus ad futuram rei memoriam · Citatis prius omnibus et singulis sua interesse penes dictas

literas pretendentibus per literas nostras quas abante in valuis ecclesie nostre cathedralis publice affigi fecimus ad comparendum dictis die et loco subscriptis ad videndum et audiendum huiusmodi transsumptum decerni vel ad allegandum causam vel causas rationabiles quare transsumptum huiusmodi literarum decerni non deberet · Quarum literarum tenor de verbo ad verbum sequitur et est talis Willelmus Rex Scotie omnibus probis hominibus totius Scotie salutem · Sciatis me concessisse et carta mea confirmasse episcopis et Keldeis de ecclesia de Brechin donationem illam quam dedit eis Rex Dauid auus meus per cartam suam de foro imperpetuum habituro in villa per dies dominicos adeo libere sicut Episcopus Sanctiandree forum habet · T. Andrea episcopo de Cathenes Nicholaio cancellario · Apud Brechine · Tenor secunde litere est talis · Cognicio facta apud Brechine coram domino Waltero de Bygar rectore de Eroll camerario Scotie ibidem sedente ex deliberatione domini nostri regis et consilii sui qualiter forum de Brechine usitatum fuit tempore quondam domini regis Roberti per subscriptos Juratos viz. dominos David de Grahame et Johannem de Strathethyn milites Henricum de Fodrynghay Johannem de Rossy Willelmum filium Ade Johannem de Velham Johannem Lamby Nicholam Scall Robertum de Balbreny Alexandrum de Stratoun Johannem Wyscharde Willelmum Mcsone Johannem de Inchemetan Johannem de Galuhill David de Foulertoun Urthin de Tolach Patricium de Strivelyn Andream Dempstar auunculum Johannem de Allirdas et Andream de Gledstan · Qui magno sacramento jurati dicunt quod forum de Brechin ita libere et quiete usitatum fuit in omnibus et singulis emendis et vendendis tempore quondam dicti regis Roberti sicut usitatum est die et tempore cognitionis supradicte et quod dictum forum melius et maius fuit in omnibus venalibus illo tempore dicti quondam domini Regis Roberti quam isto tempore cognitionis antedicte · In cuius rei testi-

monium sigilla quorundam qui dicte cognitioni interfuerunt presentibus sunt appensa . Acta et data loco predicto $xiij^{o}$ die Februarii anno gratie millesimo $\overset{ooo}{ccc}$ sexagesimo quarto · Post que omnia et singula supradicta Nos Jacobus Episcopus antedictus presens transsumptum publicum cum ipsis dictis literis originalibus diligenter ascultari collacionari et concordari fecimus · Et tandem quia post diligentem inspectionem et ascultationem comperimus presens transsumptum cum dictis literis originalibus in omnibus et per omnia concordare et in nullo discrepare · Idcirco auctoritate qua fungimur in hac parte decreuimus · · · quod presenti transsumpto publico tanquam prescriptis literis originalibus · · · merito · · · debeat plena · · · fides adhiberi ac talis et tanta qualis et quanta dictis literis originalibus adhibetur · · · In quorum omnium et singulorum fidem et testimonium hoc · · · transumptum · · · sigilli nostri autentici jussimus et fecimus appensione communiri · Apud Sanctumandream in loco nostro consistoriali consueto decima sexta die mensis Maii anno Domini millesimo quadringentesimo quadragesimo octauo et consecrationis nostre anno decimo · Presentibus nobilibus et venerabilibus viris ac magnifico principe domino Georgio de Dowglas comite de Angus Magistris et dominis Johanne Feldew rectore uniuersitatis Sanctiandree Johanne Scheues officiali nostro generali Johanne Betone doctore in utroque jure Johanne Olyfant de Kelly Henrico Wardlaw de Wilton Roberto Grahame de Ewisdail Ricardo Lovell de Ballumby Johanne Lummysden de Gligernach Thoma Monipeny de Petmuly Jacobo Trayll de Malgask cum multis aliis ·

Et ego Willelmus Clerici bacallarius in decretis presbyter Sanctiandree diœcesis publicus autoritate imperiali notarius · · · Et per alium michi fidum me circa alia legitime occupato scribi feci · · · &c.

63 Transsumptum carte Willelmi regis Scotorum de libero foro Brechinensi et de cognitione eiusdem facta apud Brechine per camerarium Regis Dauid ·

[Vide No. 62.]

Requisitio per bullam pro Cappis ·

64 In Dei nomine Amen · · · Pateat euidenter quod anno Domini millesimo quadringentesimo octauo mensis vero Julii die duodecima indictione undecima pontificatus sanctissimi in Cristo patris · · · Nicholaii · · · pape quinti anno secundo · · · Comparuit in capitulo Brechinensi · · · Reuerendus in Cristo pater Johannes episcopus Brechinensis cum aliis confratribus et quibusdam canonicis dicte ecclesie inferius nominandis ad capitulum generale per dictum reuerendum patrem et decanum de quadraginta diebus abante sufficienter vocatum super certis et diuersis articulis honorem et utilitatem dicti capituli tangentibus et hac die in capitulo perlectis et hincinde pro auisamento habendo · Canonicis destributis inter que legebatur quedam bulla sana et integra sanctissimi domini nostri pape Eugenii bone memorie de confirmatione cuiusdam statuti editi per dictum capitulum et in dicta bulla de verbo in verbum inserti de nonnullis pecuniarum summis et taxatione dictorum episcopi decani et aliorum canonicorum pro augmentatione capparum chori Brechinensis · Qua bulla totaliter perlecta dictus reuerendus pater venerabilem virum magistrum Johannem Lychtoune decanum Brechinensem tanquam procuratorem communem capituli requisiuit et monuit quatenus diligentiam consuetam et competentem faceret pro solutione dictarum summarum a dicta duodecima die Julii usque ad decimamnonam diem mensis Augusti proxime sequentis · Ad

quam decimamnonam diem cum continuacione dierum propter absencias aliorum canoniorum et alias causas racionabiles per prefatum episcopum decanum et canonicos tunc presentes dictum capitulum est continuatum sic quod per eum non staret defectus quin dicte summe de facto soluerentur · Et quia decanus petiuit copiam ad ostendendum canonicis qui debebant · Dictus reuerendus pater sibi dari decreuit et de facto dedit · Super qua eciam materia fecit dictus reuerendus pater legi quoddam instrumentum de anno Domini millesimo quadringentesimo tricesimonono et mensis Junii die decimatercia de requisicione Magistri Johannis Lychtoune dicti decani et procuratoris communis prefati capituli quod faceret solui summas taxatas sic quod per eum non staret quin soluerentur et secundum [tenorem] statuti dicti capituli quod instrumentum signatum est per Findelaum Dempster clericum Dunkeldensis diœcesis publicum autoritate apostolica notarium · Et requisicio facta fuit ex parte dicti reuerendi patris per venerabilem virum Magistrum Johannem Willelmi vicarium parochialis ecclesie de Monzeky Brechinensis diœcesis ac officialem generalem Brechinensem · Prefati eciam reuerendus pater et decanus solempniter protestabantur nomine capituli de ammotione cappellani a stallo de Lethnot in choro Brechinensi et de pensione viginti octo marcarum debita dictis episcopo et capitulo annuatim per prebendarium de Lethnot quod nullum eorum cederet eis in preiudicium · De et super quibus omnibus et singulis prefatus reuerendus pater a me notario publico subscripto sibi fieri petiit publicum instrumentum · · · Acta fuerunt hec in capitulo Brechinensi sub anno · · · quibus supra · Presentibus venerabilibus viris Magistris Johanne Lychtoune decano Roberto de Crannoch cantore et Johanne Monypenny prebendario de Buttirgail testibus · · · Et ego Johannes Steill presbiter Dunkeldensis diœcesis · · · notarius · · · &c.

* De deliberatis in capitulo · Inquisitioune vpon ye Paipis Bull to certane chanonis for making payment off certane taxaciones ·

65 In Dei nomine Amen · · · pateat euidenter quod anno Incarnacionis Dominice millesimo quadringentesimo quadragesimo octauo mensis vero Augusti diebus decimanona et vicesima · Indictione undecima pontificatus sanctissimi in Cristo patris · · · domini Nycholai · · · pape quinti anno secundo · · · Comparuit in capitulo Brechinensi reuerendus in Cristo pater Johannes episcopus Brechinensis cum decano et nonnullis canonicis dicte ecclesie inferius nominandis ad capitulum generale per dictum reuerendum patrem et decanum ad duodecimam diem Julii ultimo lapsi de quadraginta diebus ab ante sufficienter vocatum · Et usque ad decimamnonam diem mensis Augusti cum continuatione dierum per dictos reuerendum patrem et decanum cum aliis canonicis tunc presentibus ex certis causis racionabilibus continuatum · Super certis et diuersis articulis et punctis honorem et utilitatem dicti capituli tangentibus dicta duodecima die Julii in capitulo perlectis et hinc inde pro auisamento habendo canonicis distributis ut omnia constant per instrumentum publicum signo et subscriptione Johannis Steil notarii publici signatum de dicta duodecima die Julii · Quo reuerendo patre cum decano et nonnullis canonicis in capitulo congregatis inter alia per dictum reuerendum patrem proposita fecit legi quamdam bullam sanam et integram sanctissimi domini nostri pape Eugenii bone memorie de confirmatione cuiusdam statuti editi per dictum capitulum et in dicta bulla de verbo in verbum inserti de nonnullis pecuniarum summis et taxacione dictorum Episcopi decani et aliorum canonicorum pro augmentacione capparum chori Brechinensis · ffecit eciam legi quoddam instrumentum de anno Domini millesimo quadrin-

gentesimo tricesimonono et mensis Junii die decima tercia de requisicione venerabilis viri Magistri Johannis Lychtoun dicti decani et procuratoris communis capituli Brechinensis quod faceret solui summas taxatas sic quod per eum non staret quin soluerentur et secundum formam statuti dicti Capituli · Quod instrumentum signatum est per Findelaum Dempster clericum Dunkeldensis diœcesis publicum apostolica auctoritate notarium · Et requisicio facta fuit ex parte dicti reuerendi patris per venerabilem virum Magistrum Johannem Willelmi vicarium parochialis ecclesie de Moneky ac officialem generalem Brechinensem · Quibus totaliter perlectis prefatus reuerendus pater monuit et requisivit dictum decanum procuratorem communem quatenus diligenciam faceret de solucione summarum contentarum in dicta bulla ex taxacione episcopi decani et aliorum canonicorum pro reparacione capparum chori Brechinensis · et talem diligenciam faceret quod per eum non staret quominus dicte summe soluerentur secundum tenorem bulle et statuti in dicta bulla de longo inserti · Protestando quod procurator communis capituli Brechinensis viz. Magister Johannes Lychtoune decanus eiusdem debuisset a tempore assumptionis officii procuratoris communis dicti capituli laborasse pro solucione dictarum summarum et adhuc debere secundum consuetudinem hactenus obseruatam in dicto Capitulo per procuratorem communem eiusdem Quia ut dicebat dictus reuerendus pater prefatus decanus assumens officium procuratoris communis viuente domino Johanne procuratore communi ante decanum recepit ab eo de pecuniis debitis pro cappis summam sex librarum monete Scotie · Quam summam dictus dominus Johannes Lyell tanquam procurator communis recepit a diuersis canonicis ex debito pro cappis et tradidit dicto decano tanquam procuratori communi ut ipse similiter faceret quo ad alios canonicos intrantes tempore procuracionis sue communis et illos qui non soluerunt tempore suo · Protestabatur ergo dictus reuerendus

pater quod intendebat et voluit prosequi dictum decanum de omnibus summis per quoscumque canonicos debitis post introitum in officium procuracionis ipsius decani et alios qui pro tempore introitus sui ab ante debebant quia per eum stetit ut prefatus reuerendus pater dixit quominus dicte summe essent solute · secundum consuetudinem hactenus obseruatam per communem procuratorem capituli et contenta in dictis bulla et statuto · Protestabatur iterum dictus reuerendus pater quod ad taxacionem bulle quantum ad ipsum debitam pro cappa vellet de facto obedire · et Magister Robertus Crannoch cantor Brechinensis idem protestabatur · Canonici intrantes post officium assumptum procuracionis communis per dictum decanum qui nondum soluerunt nec ante soluerunt sunt isti sequentes ut dicebat dictus reuerendus pater et lecti tunc in capitulo de longo · viz. dominus Johannes Episcopus Brechinensis decem marcas secundum bullam, quam summam dicit se soluisse · Magister Gilbertus Forestar archidiaconus et Magister Johannes Clat prebendarius de Glenberuy quilibet quinque marcas secundum bullam quia ante emanationem dicte bulle non soluerunt · Magister Dauid de Ogilvy pro prebenda de Lethnot ex statuto viginti solidos · Et Magister Willelmus Hawik ex statuto viginti solidos pro prebenda de Guthry quia dimiserunt prebendas ante ostentationem bulle et post statutum editum et tempore procuracionis dicti decani · Magister Duncanus Lychtoun pro decanatu quinque marcas et pro vicaria quinque marcas · Magister Johannes Lychtoun decanus pro vicaria quinque marcas et pro decanatu quinque marcas · Magister Robertus Crannoch Cantor quinque marcas · Magister Alexander Lychtoun pro Lethnot quinque marcas · Magister Thomas Archar pro thezauraria quadraginta solidos · Magister Henricus Rynd pro subdecanatu quadraginta solidos · Magister Laurencius Pyot pro pensionaria quadraginta solidos · Magister Johannes Monypeny pro Buthirgyll quadraginta solidos · Magister Ri-

cardus Wyly pro Cancellaria quadraginta solidos · Magister Dauid Crannoch pro cancellaria quadraginta solidos · Magister Stephanus Angus pro thezauraria quadraginta solidos · Magister Ricardus Guthry pro Lethnot quinque marcas · Willelmus de Forbas pro Guthry quadraginta solidos · Preterea dictus dominus Episcopus fecit legi duo instrumenta publica unum de anno domini millesimo quadringentesimo tricesimo quarto et mensis Februarii die penultima signatum signo et subscriptione Johannis Steill presbiteri Dunkeldensis diœcesis publici autoritate imperiali notarii de denunciatione Magistri Gilberti Forestar archidiaconi Brechinensis propter violentam manuum iniectionem in personam dicti reuerendi patris · Postea vero fecit legi aliud instrumentum de anno domini millesimo quadragintesimo quadragesimo octauo et mensis Julii die penultima signatum signis et subscriptionibus Alexandri Thome et dicti Johannis Steyll notariorum publicorum de declaratione dicti archidiaconi pro excommunicato teneri propter violentam manuum iniectionem alias in personam dicti reuerendi patris · et tanquam talem debere vitari in sua tota diœcesi et alibi quousque absolucionem sufficientem dictus archidiaconus ostenderet · Quibus per me notarium publicum perlectis monuit dictus reuerendus pater prescriptos decanum et canonicos quatenus sub penis incumbentibus dictum archidiaconum tanquam excommunicatum tenerent et ipsum · ut talem vitarent quousque aliud reciperent in mandatis a dicto reuerendo patre et eis legitime constiterit de sufficienti absolucione dicti archidiaconi de tam horribili dicto crimine · Insuper prefatus reuerendus pater monuit dictum decanum tunc presentem quod ipse remoueret suam [focariam] de domo sua et abstineret se de cetero ab omni cohabitacione et suspecta conuersatione cum ea sub pena quadraginta librarum monete Scotie currentis · Protestando de leuacione pene preterite sibi desuper ex eadem causa imposite in quam publice incidit ut asseruit

dictus reuerendus pater, pena prius imposita patet per instrumentum publicum manu Magistri Johanis Steill canonici Brechinensis et notarii publici signatum · De et super quibus omnibus et singulis prefatus reuerendus pater a me notario publico subscripto fieri peciit publicum instrumentum seu publica instrumenta · Acta fuerunt hec in Capitulo Brechinensi sub anno mense diebus indictione pontificatu quibus supra · Presentibus suprascriptis canonicis testibus ad premissa vocatis pariter et rogatis ·

Et ego Patricius Nycholaij presbyter Brechinensis diœcesis publicus imperiali autoritate notarius · · · In fidem et testimonium veritatis omnium et singulorum premissorum · Et interlineationem huius verbi vitari factam in xxxij linea a principio computando approbo et ratifico ·

* Carta Johannis Smert ciuis ciuitatis Brechinensis super fundatione capellanie ad altare Sancti Cristofori infra ecclesiam Brechinensem ·

66 Omnibus hanc cartam visuris vel audituris Johannes Smert Ciuis Brechinensis · · · Sciatis me cum consensu et assensu · · · domini Johannis · · · Episcopi Brechinensis Decani et Capituli eiusdem ad laudem et gloriam omnipotentis Dei et beatissime Marie Virginis ac beati Cristofori martiris · Necnon et omnium celestis curie sanctorum libere dedisse · · · deo · · · et omnibus sanctis supradictis ac uni Capellano ad altare Sancti Cristofori martiris in ecclesia cathedrali Brechinensi diuina celebranti et suis successoribus · · · Pro salute anime mee et Margarete uxoris mee et animarum patris mei et antecessorum et successorum meorum et omnium illorum quibus deliqui et emendam condignam non feci ac omnium fidelium defunctorum · In puram et perpetuam elimosinam totum et integrum tenementum meum cum pertinentiis jacens ex parte orientali communis vici ville Brechi-

nensis extendentis versus Drumgrane inter terram Johannis Grub ex parte boreali ex parte una et terram Roberti de Hill ex parte australi ex parte altera · Item quadraginta solidos usualis monete Scotie annui redditus de tenemento meo jacente ex occidentali parte dicti vici inter terram Cuthberti Rede ex parte boreali ex parte una et terram quondam Lielis Blak ex parte australi ex parte altera · Item in burgo de Dunde xiij. solidos et iiij [OR] denarios annui redditus de uno tenemento quod quondam fuit Johannis Walteri jacente ex parte occidentali venelle que dicitur le Horswynd · Item in dicto burgo de tenemento Johannis Cardros decem solidos annui redditus · Item in eodem burgo de tenemento Symonis Littystar quadraginta denarios annui redditus · Et de tenemento Petri Scot xxxij. denarios annui redditus · Tenendum et habendum · · · dictum tenementum · · · cum · · · predicto annuo redditu dicto capellano et successoribus suis ad predictum altare Sancti Cristofori martiris diuina celebrantibus · · · in puram et perpetuam elimosinam · · · Item volo et ordino quod in ferialibus diebus prima missa pro dominis de Erskyng finita, dictus capellanus meus et sui successores celebrent missam suam · Et quod veniant in supellicio ad omnes horas canonicas sicut capellani de Dwne et alii capellani perpetui faciunt ut consuetum est · Et etiam in dominica magna missa finita capellanus meus et successores sui celebrent missam suam neque aliud seruicium habeant in dicta ecclesia aut extra set continuam in dicta capellania faciant residentiam absque aliquo alio seruicio, alioquin capellanus qui alias facere presumpserit ipso facto eadem capellania penitus sit priuatus · Insuper volo et pro me et heredibus meis ordino et dispono quod jus patronatus et presentandi ad dictam capellaniam ydoneam personam · · · episcopo Brechinensi · · · seu eius vicario generali in spiritualibus sede vacante, cum et quotiens eadem capellania vacauerit ad me et heredes meos pleno jure pertineat · · · Quibus forte deficientibus volo · · · quod dominus

episcopus Brechinensis · · · et capitulum eiusdem de ydoneo capellano prouideant · Et ego vero Johannes et heredes mei · · · varantizabimus · · · In cuius rei testimonium sigillum meum huic presenti carte mee est appensum una cum sigillo predicti · · · Episcopi Brechinensis et sigillo communi capituli eiusdem apud Brechyne septimo die mensis Marcii anno domini millesimo quadringentesimo quadragesimo nono · hiis testibus *(carentibus)* ·

Litera Regia directa maro quartarii Brechinensis ad inhibendum Johannem Cullace de Balnamone ne intromittat cum communitate Brechinensi · Et ne perturbet inhabitantes eiusdem Ciuitatis in gauisione huiusmodi communitatis ·

67 James be the grace off God Kinge of Scottis Till our seruitour William Nudrie mair off fe off our landis off Brechine gretinge · Fforsamekle as we haff wnderstandinge that Jhone of Cullace of Balnamone perturbis and lattis ye inhabitantis off ye citte of Brechine til oiss and laubur yar commone gewin and maid to yaim off ald lang tyme bigane and in ald possessioune yeroff baith in pastour castynge and wynnynge of eldinge as efferis to ye uiss of ye inhabitantis of ye said citte Quharfor gif sua be our wil is and we charge zou straitly and commandis yat ze on our behalf commande ye said Johne off Cullace and al othir to cess yat yai in tyme to cum lat nocht na perturbe nocht ye said inhabitantis to joiss laubur and occupy yar said commoune and til amend ye skaithis and ye wrangis done to yaim be hyme and gif he wil nocht cess yerfra and amend to yaim yat zou arest ye said Jhone of Cullace and summond hym to compeir befoir ws quhar it sal happine ws to be ye saxt day eftir ye summondis And yis ze do befoir guyd witness bryngand yir lettris with ze lauchfully execute and yis be na way ze leiff undone

undir al pane and chargo ma efter follow in yis part Gewine under our singnet at Perth ye xij. day of May and off our regnne ye xiiij zheir ·

Transumptum diuersarum clausularum de diuersis litteris super ordine dignitatum ecclesie Brechinensis ·

68 In nomine Domini Amen · Uniuersis et singulis hoc presens publicum instrumentum inspecturis Johannes Willelmi Magister in artibus et bacalarius in decretis officialis generalis Brechinensis Salutem in Domino Noueritis quod venerabiles et circumspecti viri Magister Robertus de Crannoch cantor Brechinensis et Dauid de Crannoch cancellarius eiusdem quasdam literas in pergameno et unam in papiro patentes Reuerendorum in Cristo patrum et dominorum Patricii bone memorie quondam episcopi Brechinensis Valteri Forestar quondam etiam episcopi Brechinensis et Johannis episcopi Brechinensis moderni quedam etiam ex illis literis transumpta sigillis dictorum reuerendorum patrum sigillatis ac aliquas sigillo communi capituli Brechinensis necnon sigillo nostro sigillatas Quandam etiam literam quinque sigillis sigillatam prout inferius describitur in judicio presentarunt · Quibus literis et transsumptis nobis in judicio publice presentatis et coram nobis et notariis subscriptis de longo ad longum perlectis predicti venerabiles viri Magister Robertus et Dauid humiliter a nobis petierunt quatenus certas clausulas huiusmodi literarum et transsumptorum transsumi et exemplari ad futuram rei memoriam dignaremur mandare ad euitandam prolixitatem dictarum literarum et transsumptorum ita et taliter, quod ipsi transsumpto de dictis clausulis possit et debeat ubi locorum tam in judicio quam extra plenaria fides adhiberi sicut dictis clausulis in predictis literis et transsumptis si cum in forma in originalibus literis et

transumptis producerentur · Unde nos Johannes prefatus officialis huiusmodi peticioni fauorabaliter annuentes volentesque in huiusmodi negotio rite procedere vocatisque prius omnibus et singulis sua communiter vel diuisim interesse putantibus et quos infrascriptum tangit negocium per edictum publicum in valuis ecclesie cathedralis Brechinensis publice affixum et ad vicesimam diem mensis Junii ad videndum et audiendum prefatas clausulas · · · per nos Johannem officialem predictum mandari judicialiter transsumi · · · vel ad allegandam justam causam · · · quare non deberent transsumi · Qua die vicesima deueniente et nemine allegante causam rationabilem quare non debent transsumi · · · Et quia post diligentem inspectionem · · · comperimus huiusmodi clausulas in dictis literis contentas sanas et non abolitas · · · Ideo nos Johannes · · · pro tribunali sedentes dictas clausulas · · · transsumi · · · jussimus ad futuram rei memoriam · Quarum clausularum tenores sequuntur · Et primo litera bone memorie domini Patricii episcopi Brechinensis · · · sic incipit UNIUERSIS sancte matris ecclesie filiis · · · Patricius miseratione diuina episcopus Brechinensis et eiusdem loci capitulum · Salutem in domino sempiternam · Noueritis nos in nostro capitulo die confectionis presentium personaliter existentes, congregatis ibidem nostris canonicis rectoribusque et vicariis nostre diœcesis senioribus ad hoc specialiter vocatis super juribus et qualitatibus singulorum beneficiorum ecclesie nostre predicte tam per inspectionem statutorum et munimentorum quam per consuetudines approbatas ab olim in predicta nostra ecclesia usitatis diligenter tractauisse inquisiuisse et cum competenti deliberatione declarasse quot et qualia sint beneficia predicta et que ipsorum dignitates que officia que prebende · Ubi undecim beneficia in canonicatus in predicta ecclesia antiquitus fundata comperimus et creata, quorum quatuor sunt dignitates viz. Decanatus Cantoria Cancellaria et Thesauraria, quintum vero viz. archidiaconatus officium est in ecclesia

predicta et ista quinque beneficia tanquam incompassibilia cum aliis beneficiis nuncupantur · Alia et ultima clausula sequitur in eadem litera · Datum in eodem capitulo nostro in presentia discretorum virorum dominorum Fergusii de Tulath precentoris Ricardi de Montealto cancellarii Mathei de Abbirbrothoc thesaurarii Stephani de Cellario archidiaconi Willelmi de Dalgarnok vicarii Radulfi Wild subdecani Johannis de Drum prebendarii de Buthirgil et Thome de Lathress prebendarii de Guthri Johannis Wild rectoris de Logi Johannis de Taok vicarii de Moneky Alexandri Dog vicarii de Dunnychtyne canonicorum ecclesie predicte Decano in remotis agente Pensionario et Prebendario de Kylmore solummodo absentibus ob causam · Die lune in crastino Sancte Trinitatis anno Domini millesimo trecentesimo septuagesimo secundo · Preterea Johannes Episcopus modernus dedit transsumptum suo auctentico sigillo sigillatum pendente in cera rubea albe impressa signatum signo et manu Johannis Steyl canonici Brechinensis et notarii publici · De dicta litera reuerendi patris Patricii quondam episcopi Brechinensis quod transsumptum tenuimus et legi fecimus de longo ad longum coram nobis et notariis subscriptis publice in judicio deinde in statutis ordinatis et conclusis per Reuerendum Patrem Walterum Forestar quondam episcopum Brechinensem sigillis dicti episcopi et communi capituli Brechinensis in cera rubea alba impressa et pendentibus, sub manibus notariorum Johannis Brekbel et Rogeri Mariscalli incipientibus in prima clausula · In nomine Patris et Filii et Spiritus Sancti Amen · Nouerint uniuersi presentes literas visuri vel audituri quod anno ab incarnatione domini millesimo quadringentesimo decimo die Mercurii nono die mensis Aprilis vocatis ad capitulum ecclesie cathedralis Brechinensis omnibus et singulis canonicis eiusdem ecclesie citatis prius ad stalla sua ipsis canonicis ut moris est · Et conuenientibus imprimis reuerendo in Cristo patre domino Waltero Forestar permissione diuina episcopo Brechinensi

domino Cuthberto de Brechyne decano ecclesie predicte domino Gilberto Broun cantore Magistro Galfrido de Abirbrothoch cancellario Domino Johanne Lyell thesaurario Magistro Dauid de Yduy archidiacono Waltero de Lychtoun subdecano Magistro Willelmo Ade pensionario Magistro Andrea Trebrun prebendario de Buthirgil Domino Thoma de Luchris prebendario de Kylmoyr domino Johanne Mowet prebendario de Guthre domino Willelmo Wricht prebendario de Lethnot canonicis prefate ecclesie · Et versus finem in dictis statutis Valteri episcopi scribitur · Que statuta et ordinaciones predicta presentes canonici in presentia domini episcopi prenominati seruare jurauerunt quatenus ad quemlibet ipsorum pertinent juxta posse · Primo dominus Cuthbertus de Brechine decanus Dominus Gilbertus Broun cantor Magister Galfridus cancellarius Dominus Johannes Lyel thesaurarius Magister Willelmus Ade pensionarius Magister Dauid de Yduy archidiaconus Magister Andreas de Treburne prebendarius de Buthyrgil · Item in dorso dictorum statutorum Walteri quondam episcopi aliqua fuerunt statuta facta per Johannem episcopum modernum ut ibidem apparent et scripta manu Cuthberti de Brechine quondam decani Brechinensis et signata manibus Johannis episcopi moderni et diuersorum canonicorum ut apparet Quorum tenor de verbo in verbum sequitur · CONSTITUTIONES et ordinationes Johannis episcopi Brechinensis decani et capituli omniumque canonicorum eiusdem ad sequentes constitutiones faciendas specialiter et legitime secundum consuetudinem hactenus in dicto capitulo obseruatam conuocatorum et aggregatorum et iteratis vicibus prehabita matura deliberatione unanimi consensu statuentium et concludentium in forma que sequitur · Primo quod quilibet canonicus ecclesie predicte Brechinensis cuiuscumque dignitatis aut status existens de hinc imperpetuum discedens habens mansionem infra clausuram relinquet et dimittet utensilia et domicilia dicte mansioni sue secundum

exigentiam et facultatem dignitatis sue vel prebende requisita et conuenientia · Item quod quatuor dignitates in dicta ecclesia viz. decanatus cantoria cancellaria et thesauraria sint prime in choro et capitulo dicte ecclesie tam loco ordine quam honore et earum possessores qui pro tempore fuerint · Item quod dictus episcopus decanus et omnes canonici jurauerunt obseruare fundationem excellentis principis Walteri Senescalli Comitis Palatini de Stratherne Atholl et Cateness de quatuor presbiteris et sex pueris prout in sua carta continetur · In quorum omnium testimonium ego Cuthbertus decanus predicte ecclesie has predictas constitutiones propria manu scripsi in capitulo dicte ecclesie · Item sequitur propria manu dicti episcopi ut apparet · Nos Johannes episcopus Brechinensis presens fuimus et consensum expressum prebuimus ad suprascripta et conclusimus · Acta fuerunt hec et statuta in loco capitulari Brechinensi omnia suprascripta ex consensu dicti capituli nostri teste ac scriptura manu propria loco et die suprascriptis xxiiij die Maii anno tricesimo quinto · Item in eodem dorso scribitur · Et ego Gilbertus Broun precentor ecclesie Brechinensis presens fui et consensum expressum prebui ad supradicta et conclusi omnia supradicta ex consensu dicti capituli teste subscriptione manu propria loco et die supradictis · Et ego Galfridus de Abyrbroth cancellarius dicte ecclesie presentibus consentii et juraui me manu propria subscripsi · Et ego Johannes Lyel thesaurarius dicte ecclesie presentibus consentii et juraui et me per alium subscribi feci · Et ego Hugo Henrici subdecanus dicte ecclesie presentibus consentii et juraui et me per alium subscribi feci · Et ego Magr. Willelmus de Hawyk prebendarius de Guthri consentii et juraui et manu propria hanc literam subscripsi · Et ego Thomas Bel canonicus dicte ecclesie et prebendarius de Kylmoyr supradictis constitutionibus et ordinationibus consentii et juraui manu própria subscripsi · Item in quadam litera papiria sigil-

lata subtus in margine sigillo communi de data xvj die mensis Decembris de anno Domini millesimo quadringentesimo tricesimo quarto et scripta et subscripta de manu Magistri Johannis Steyl canonici Brechinensis et notarii publici de xx. die Augusti anno etc. quadragesimo octauo continetur hec clausula · Primo quod possidentes quatuor dignitates dicte ecclesie Brechinensis viz. decanus precentor cancellarius et thesaurarius debent precedere omnes alios canonicos eiusdem ecclesie Brechinensis cuiuscumque status vel dignitatis fuerint infra chorum et capitulum in reuerentia et honore loco et ordine etc. supra qua litera papiria data est litera in pergameno sub sigillo communi pendente in cera rubea albe impressa et subscripta manu dicti Magistri Johannis que litera in pergameno continet dictam literam papiriam de verbo in verbum et subscripsio notarii est de vicesima die Augusti anno Domini millesimo quadringentesimo quadragesimo octavo · Item super eadem litera papiria datum est transsumptum in pergameno de anno Domini millesimo quadringentesimo quadragesimo sexto · Et mensis Decembris die vicesimaquarta cum sigillo officialatus Brechinensis pendente in cera rubea albe impressa · Et sub duobus notariis Johanne Steyl et Alexandro Thome · Item in quadam litera pergameni sigillata quinque sigillis dominorum sequentium · Et signata per notarium Andream Mauricii notarium publicum · Et de anno domini millesimo quadringentesimo tricesimoquarto mensis Marcii die decimonono continetur talis clausula · Nos Willelmus miseratione diuina abbas monasterii de Cupro Cisterciensis ordinis Sanctiandree diœcesis Donaldus Maknachtan Magister in artibus decretorum doctor decanus Dunkeldensis Johannes Stewart Magister licentiatus in legibus prepositus ecclesie collegiate de Methfan Dugallus de Lotqwo licentiatus in decretis rector eiusdem et Alexander de Castilstarris bacularius in decretis vicarius ecclesie parochialis de Muktone arbifri arbitratores seu

amicabiles compositores in certis litibus controuersiis et discordiis ortis et motis inter reuerendum in Cristo Patrem Johannem miseratione diuina episcopum Brechinensem ab una et venerabilem et circumspectum virum Magistrum Gilbertum Forestar archidiaconum Brechinensem ab altera partibus sedandis sopiendis ac Dei omnipotentis adiutorio nostro intercedente decreto seu laudo fine debito terminandis per prefatas partes ad predictas debatas decidendas quatenus vos aut duo vestrum et etiam concorditer electi in capella Sancti Pauli apostoli in Perth Sanctiandree diœcesis decimonono die mensis Marçii anno Domini millesimo quadringentesimo tricesimo quarto arbitraliter cognoscendis visis intellectis discussis et diligenter rimatis scripturis euidentiis instrumentis depositionibus testium ceterisque munimentis coram nobis productis communicato consilio peritorum quibus fidelem relationem fecimus in premissis solum Deum pre oculis habentes ac eius sanctissimo nomine inuocato per hoc nostrum arbitrium seu laudum pronuntiamus decernimus ac arbitraliter declaramus juxta ea que vidimus et coram nobis producta cognitionem ac indaginem judicialem causarum omnium correctionem excessuum tam clericorum quam laicorum et testamentorum omnium et singulorum confirmationes ad dictum dominum episcopum ubilibet infra suam diœcesim spectare et pertinere ipsumque archidiaconum antedictum posse per totam diœcesim excepta ecclesia cathedrali Brechinensi tam super excessibus clericorum quam laicorum inquirere et visitare ac locis per eum visitatis posse procurationes sibi debitas recipere Necnon infra ecclesiam de Strathachyne archidiaconatui annexam valere excessus exiles et minutos tunc simplices viz. fornicatores et consimiles pena debita prout secundum Deum et jura viderit efficacius peragendum corripere et punire aliosque excessus maiores et correctiones eorundem omnium ubicunque in dicta dioecesi commissos debere episcopo aut eius misso in spiritualibus referre ac dictum archidiaconum

supradicti domini episcopi sequestrationem infregisse et violasse Necnon secundum ordinem statum et modum super ordine et prioritate dignitatum et canonicorum infra chorum ecclesie cathedralis Brechinensis per subscriptum dominum episcopum decanum et capitulum Brechinensem ecclesie predicte alias statutum et ordinatum et ut juxta producta concepimus usui in dicta ecclesia Brechinensi et aliis vicinis regni Scotie cathedralibus ecclesiis secularibus obseruato consonum decernimus arbitraliter obseruandum donec et quousque oppositum per archidiaconum qui pro tempore fuerit legitime extiterit comprobatum · Item de dicta litera prefatus reuerendus pater Johannes episcopus modernus petiuit transsumptum sibi dari sub sigillo officialatus et manu notarii quod concessum est per nos Johannem Willelmi Magistrum in artibus et bacularium in decretis ac officialem ecclesie et episcopi Brechinensis in pergameno cum sigillo officialatus pendente in cera rubea albe impressa · Et sub signo et manu Johannis Ydyl publici notarii de anno Incarnationis Dominice millesimo quadringentesimo tricesimo quinto mensis vero Januarii die decima quod transsumptum perlectum est publice in judicio et in presentia notariorum subscriptorum cum aliis literis subscriptis · Item in ultimis statutis factis a Johanne episcopo moderno Brechinensi decano magistro Johanne Lychtone et aliis canonicis in dictis statutis scriptis de anno Domini millesimo quadringentesimo quadragesimo octauo et die decimanona Augusti in rotulo sigillato sigillis autenticis dicti reuerendi patris Johannis episcopi et sigillo communi pendentibus in cera rubea albe impressa signato manibus notariorum Alexandri Thome presbiteri Brechinensis diœcesis et Johannis Steyl presbiteri Dunkeldensis diœcesis in secundo articulo continetur ut sequitur · Secundo concluserunt statuerunt et confirmarunt omnia statuta contenta in quodam rotulo pergameni tam in dextro latere quam in dorso sigillato sigillo reuerendi patris domini Walteri Forestar quondam episcopi Brechinensis ultimate

defuncti et sigillo communi capituli Brechinensis pendentibus in cera rubea albe impressa signato etiam duobus notariis Johanne Brekbel et Rogero Mariscally statuerunt itaque predicti reuerendus pater et canonici et per presentes statuunt quod omnia predicta statuta sint valoris roboris et firmitatis et sicut sunt statuta sequentia · Item in tricesimo articulo dicitur · Item statutum est in tricesimo quod in die obitus domini Walteri Stewart quondam Comitis Atholie domini de Brechine et Cortoquhy · Et etiam in die obitus Johannis de Crannoch moderni episcopi Brechinensis fient solempniter vigilie mortuorum · Et missa solempnis de requiem per episcopum si sit presens · Et in eius absentia per decanum quo absente per notabiliorem canonicum dicte ecclesie cum singulis capellanis · Et hoc omni anno in die obitus eorum · Et ad istud faciendum et interessendum compellentur canonici et capellani secundum formam obligationis episcopi decani et canonicorum que obligatio sigillata est sigillo dicti Johannis episcopi et sigillo communi sigillis etiam Cuthberti decano Gilberti Broun cantoris Galfridi cancellarii et Johannis Lyel thesaurarii · Et quod fiet cotidie memoria expressa cum collecta ad hoc speciali per quemlibet capellanum celebrantem in ecclesia cathedrali pro animabus dictorum Johannis episcopi et Walteri comitis ac etiam animabus regum episcoporum canonicorum et fundatorum ecclesie et collegii Brechinensis omnium eorundem benefactorum et fidelium defunctorum . Et quod decanus et capitulum qui ad hoc sunt obligati compellant omnes capellanos ad hoc faciendum sub pena quatuor denariorum pro quolibet defectu et de hoc eis credatur per juramentum in quolibet sabbato · Et habebunt capellani marcam inter se pro istis seruiciis et memoriali perpetuo in qualibet missa ut supra scriptum est · Quam marcam soluet procurator communis · Et istud statutum prius factum fuit tempore dictorum Johannis episcopi et canonicorum in quatuor dignitatibus constitutorum cum

diuersis aliis canonicis manibus propriis subscriptis in dorso diuersorum statutorum per bone memorie Walterum Forestar episcopum Brechinensem factorum cum diuersis aliis statutis scriptis in dorso manu propria dicti Cuthberti decani ut apparet · Primo viz. quod quilibet canonicus ecclesie predicte Brechinensis cuiuscunque dignitatis aut status existat de hinc imperpetuum decedens huiusmodi mansionem infra clausuram relinquat et dimittat utensilia et domicilia dicte mansioni sue secundum exigentiam et facultatem dignitatis sue et prebende requisita et conuenientia · Item secundo scribitur in dorso dictorum statutorum quod quatuor dignitates in dicta ecclesia viz. decanatus cantoria cancellaria et thezauraria sint prime in choro et capitulo dicte ecclesie tam loco ordine quam honore et earum possessores qui pro tempore fuerint · Item tertio ut pro parte est tactum quod episcopi Brechinenses decani et omnes canonici jurarent in suo introitu obseruare fundationem excellentis principis dicti Walteri Stewart de quatuor presbiteris et sex pueris et prout in sua carta continetur · Et etiam in carta episcopi et capituli dictis quinque sigillis sigillata hec tria statuta ultimo scripta et in dorso dictorum statutorum Walteri episcopi etiam scripta facta sunt tempore dicti Johannis episcopi dictorum Cuthberti decani et aliorum canonicorum ut constat manibus propriis ibidem vigesima quarta Maii anno tricesimo quinto · Post que omnia et singula supradicta nos Johannes officialis prefatus presens transsumptum publicum cum originalibus diligenter ascultari collationari et concordari fecimus · Et tandem quia post diligentem collationem et ascultationem comperimus presens transsumptum cum prescriptis originalibus in omnibus et per omnia concordare et in nullo discrepare · Idcirco autoritate nostra predicta decreuimus et tenore presentium decernimus quod presenti transsumpto publico tanquam prescriptis originalibus · · · debeat plenaria · · · fides adhiberi ut · · · origina-

libus adhiberetur · · · In quorum omnium testimonium hoc presens publicum instrumentum siue transsumptum · · · Sigilli nostri jussimus et fecimus appensione communiri · Datum et actum apud Brechine in loco consistoriali nostro consueto nobis inibi sedentibus · Sub anno Incarnationis Dominice millesimo quadringentesimo quinquagesimo mensis vero Junii die vicesima undecima hora ante meridiem vel eocirca indictione decima tertia pontificatus · · · Nicholaii · · · pape quinti anno quarto presentibus ibidem discretis viris et dominis Andrea Schull vicario de Guthre Willelmo Henrici Donaldo Mames Thoma Nesse Andrea Fynlaii Roberto Crumby capellanis cum multis aliis testibus ad premissa vocatis pariter et rogatis ·

Et ego Alexander Thome · · · notarius · · · Et ego Johannes Steyll · · · notarius · · · Rasuram · · · in medio none linee a fine · · ·

* Transsumptum quarumdam cartarum ecclesie Brechinensis ·

69 Sequuntur vere copie cartarum et literarum ecclesie episcopi decani et capituli Brechinensis quo ad liberum forum in diebus dominicis in dicta ciuitate Brechinensi · Et alia dictum forum concernentia · Que carte et litere sane et integre fuerunt tam in sigillis quam in scripturis ut nos Johannes de Ogilwy de Luntrethyn miles vicecomes deputatus a supremo domino nostro rege ad faciendum inquiri per probos et fideles patrie de libertate dicti fori et aliis concernentibus dictum forum Certificamus omnibus quorum interest et quia nobis sedentibus in ciuitate Brechinensi et vocatis diuersis nobilibus probis et fidelibus patrie ad faciendam dictam inquisitionem fecimus legi dictas cartas et literas publice coram omnibus in suis originalibus et collationari cum copiis sequentibus · Et quia vidimus et audiuimus predictas copias cum originalibus in omnibus concordare ad futuram et perpetuam rei memoriam

fecimus dictas copias per notarios subscriptos signari et sigillo nostro et sigillis quorumdam qui dicte inquisitioni interfuerunt communiri apud Brechine vicesima prima die mensis Julii anno Domini millesimo quadringentesimo quinquagesimo et anno mense et die quibus dicta inquisitio facta est quarum cartarum et literarum tenores sequuntur WILLELMUS Rex Scotie omnibus probis hominibus totius Scotie salutem sciatis me concessisse et carta mea confirmasse episcopis et kyldeis de ecclesia de Brechine donationem illam quam dedit eis Rex Dauid auus meus per cartam suam de foro imperpetuum habituro in villa per dies dominicos adeo libere sicut episcopus Sanctiandree forum habet Testibus Andrea episcopo de Catenes Nicholaio cancellario apud Brechine · ROBERTUS Dei gratia rex Scotorum vicecomitibus et balliuis suis de Forfar salutem .Vobis per presentes firmiter inhibemus ne forum de Brechine in cuius libertate et possessione diutina nunc sunt episcopus et canonici ecclesie Brechinensis et sui fuerunt predecessores a longo prout relatione fide digna concepimus aut aliquas marcandias ibidem exercendas in aliquo grauetis perturbetis nec impediatis aliter quam in forma communis justitie propter quascumque literas a nobis forsitan impetratas hucusque vel de cetero impetrandas in preiudicium eorundem · In cuius rei testimonium has literas nostras vobis ostendendas penes ipsos episcopum et canonicos remansuras sibi fieri fecimus patentes apud Striuelynge septimo die Octobris anno regni nostri secundo · ROBERTUS Dei gratia rex Scotorum · · · [vide No. 38] · · ·

ROBERTUS Dei gratia rex Scotorum justiciariis vicecomitibus burgorum prepositis et eorum balliuis ceterisque ministris et fidelibus nostris ad quos presentes litere nostre peruenerint salutem · Nolentes sicuti nec debemus quod terre ecclesie Brechinensis que episcopo decano canonicis aut capellanis eiusdem ecclesie communiter vel diuisim in puram et perpetuam elimosinam sunt collate a diuersis fundatoribus et infeodatoribus suis quibus-

cumque qui seruicium nostrum facere tenentur pro eisdem ad predictum seruicium nostrum per quoscumque balliuos seu ministros de cetero compellantur · Vobis precipiendo mandamus quatenus quotienscumque seruicium nostrum de terris suis predictis debitum exigere vos contigerit ipsum seruicium a fundatoribus et infeodatoribus suis qui ad illud seruicium tenentur totaliter exigatis et eorum feoda capitalia si necesse fuerit pro dicto seruicio debite distringatis · Ita quod terre dictorum episcopi decani canonicorum et capellanorum ac eorum possessiones ab huiusmodi oneribus et exactionibus libere sint penitus atque quiete Firmiterque prohibemus ne quis ipsos episcopum decanum canonicos aut capellanos seu eorum aliquem homines suos seu eorum bona vel possesiones contra presentium nostrarum literarum tenorem aliqualiter grauare seu vexare presumat super nostram plenariam forisfacturam · Et si quid ab eis in premissis exactum vel eis iniuriatum fuerit id sibi restitui corrigi et reformari faciatis quotienscumque et quandocumque rationabiliter per ipsos vel ipsorum aliquem fueritis requisiti · In cuius rei testimonium has literas nostras vobis ostendendas et penes ipsam ecclesiam perpetuo remansuras sibi fieri fecimus patentes apud Brechine quarto die Decembris anno regni nostri quarto · DAUID Dei gratia rex Scotorum omnibus · · · [vide No. 9] · · · COGNITIO facta apud Brechine coram domino Waltero de Bygar rectore de Errole camerario Scotie · · · [vide No. 16] · · · DAUID Dei gratia rex Scotorum omnibus · · · [vide No. 38] · · · Super quibus omnibus et singulis dictus reuerendus pater pro se Venerabiles viri cantor cancellarius et ceteri canonici Brechinenses tunc presentes nomine eiusdem capituli petierunt et quilibet eorum petiit eis et eorum cuilibet fieri publicum instrumentum · · · Acta fuerunt hec apud Brechine in pretorio eiusdem sub anno mense et die predictis indictione decimatertia pontificatus · · · domini Nicholaii · · · pape quinti anno quarto Presentibus ibidem nobilibus et

honorabilibus viris viz. Waltero Lindesay de Kynblathmont Waltero Ogilwy de Beufurd Willelmo Ouchtirlony de Kelly Magistro Alexandro de Guthre Dauid Dempster de Carraldstoun Thoma Fentoun de Ogil Willelmo de Foulertoune Roberto de Foulertoune Johanne Carnegy de eodem Johanne de Crawmonde Waltero Carnegy de Guthre Dauid Walterstoun de eodem Willelmo Symmer de Balzordy Dauid Annand de Kynquhery Dauid Moncur de Knap Jacobo Rynde de Broxmuthe Georgio de Strathauchine Dauid Fodringaym de Poury Johanne Cairncorss de Balmaschenar Henrico de Fethye de Ballesok Patricio Gardine de eodem Jacobo Ogilwy Willelmo Fentoune de Cardane Dauid Forester et Alexandro Liel testibus ad premissa vocatis specialiter et rogatis qui vero testes personaliter omnes super assisam in dicta inquisitione intererant ·

Et ego Alexander Thome presbyter Brechinensis diœcesis publicus imperiali autoritate notarius · · · coram dicto vicecomite · · · pro tribunali sedente · · · presens publicum instrumentum · · · confeci · · · signo · · · et subscriptione meis solitis · · · unacum sigillo dicti judicis et sigillis quorumdam qui dicte inquisitioni intererant communitum et sigillatum signaui · · ·

Et ego Dauid Andree presbyter Brechinensis · · · imperiali autoritate notarius · · ·

* Carta Dauid Dempster de Ouchterless super alienatione terrarum de Tempilhill de Kethik ·

70 Omnibus hanc cartam visuris vel audituris Dauid Dempstar de Ouchterles · · · Nouerit uniuersitas vestra me · · · dedisse · · · et hac presenti carta mea a me et heredibus meis imperpetuum alienasse · · · Reuerendo patri · · · domino Johanni episcopo Brechinensi moderno

suisque assignatis · · · totas et integras terras meas de Tempilhill de Kethik juxta Brechyn cum domibus toftis et croftis et eorum pertinentiis et cum quadam pecia terre in Dalgady cum pertinentiis suis jacentes infra vicecomitatum de Forfar · Tenendas et habendas · · · prenominatas terras cum pertinentiis dicto reuerendo patri suisque assignatis · · · de fratre Henrico de Lewynstoun milite ordinis sancti Johannis Jerosolomitani commendatore preceptorie eiusdem magistroque de Torfechyn infra regnum Scotie et suis successoribus · · · dominis superioribus dictarum terrarum cum pertinentiis in feodo et hereditate imperpetuum per omnes rectas metas · · · jure hereditario imperpetuum · Reddendo inde annuatim dictus reuerendus pater suique assignati · · · prefato Magistro de Torfechyn · · · et suis successoribus sex solidos et octo denarios usualis monete Scotie ad festum sancti Johannis baptiste cum una secta quolibet anno ad curiam dicti sancti Johannis infra vicecomitatum de Forfar tenendum tantum pro omnibus oneribus seruiciis · · · Et ego vero prefatus Dauid et heredes mei · · · prenominatas terras · · · prefato reuerendo patri suisque assignatis · · · varantizabimus · · · In cuius rei testimonium sigillum meum huic presenti carte mee est appensum apud Brechine decimo septimo die mensis Augusti anno Domini millesimo quadringentesimo quinquagesimo ·

* Confirmatio carte Dauid Dempster de Ouchtirless de terris de Tempilhill juxta Kethik ·

71 Omnibus hanc cartam visuris vel audituris Frater Henricus de Lewynstoun miles ordinis sancti Johannis Jerosolomitani Commendator preceptorie eiusdem Magister de Torfechyn infra regnum Scotie in capite et in membris tam in spiritualibus quam in temporalibus ubilibet constitutus salutem in omnium saluatore · Sciatis nos quamdam cartam dilecti

quondam tenentis nostri Dauid Dempstar de Ouchterles factam et concessam reuerendo in Cristo patri Johanni episcopo Brechinensi super terris de Tempilhill de Kethik juxta Brechyne cum una certa pecia terre jacente juxta Villam de Dalgady cum domibus toftis et croftis et aliis pertinentiis quibuscumque · · · inspexisse · · · sub hac forma · · · [vide No. 70] · · · Quamquidem cartam · · · in omnibus · · · Ratificamus ac pro nobis et successoribus nostris · · · imperpetuum confirmamus · In cuius rei testimonium huic presenti carte nostre confirmationis Sigillum nostrum commune est appensum apud Torfechyn vicesimo secundo die mensis Augusti anno Domini millesimo quadringentesimo quinquagesimo · Testibus Magistro Johanne Willelmi officiali Brechinense dominis Michaele de Benyne vicario de Torfechyn Alexandro Thome vicario de Strocathro Johanne Fowlar capellano Willelmo et Willelmo Crannoth Magistris in artibus Johanne de Meldrum fratre domini Andree de Meldrum militis · Et Johanne Bouere de Frertoun Armigeris cum multis aliis ·

[In dorso, Quinto Maij a° 1542 product. Judi^r. et admiſs. per Dnm̄ Superiorem · R. Collesone Scriba.]

Preceptum regis de obseruatione metarum inter episcopum Brechinensem et portionarios de Menmur ·

72 James be ye grace of God kinge of Scottis til our schref off Forfar and his deputis greting Our wil is and we charge zou straitly and commandis yat yir our letteris sene but delay ze in our name mak ye boundis and ye marchis off ye landis off Menmur bayth off propirtye and commontye betuix a reuerende fathir in Crist ye bischop and ye kirk off Brechine on ye ta part and Johne of Cullace on ye toyir part be red and obseruit and kepit in tym to cum eftir ye tenor off ane perambulatioune be breuis of our chapell passit yarupone off befoir sua

yat in defalt off zour ministratioune off zour office we heir na rychtwiss complaint in tyme to cum under all pane and charge yat eftir ma follow deliueringe yir our letteris be zou deulie execut agane to ye berer gewin ondir our singnet at Falkland ye xxviij day off August and off our regnne ye xiiij zheir.

Transsumptum diuersarum cartarum factum per prouidum virum Symonem Clerk balliuum in hac parte venerabilis viri fratris Henrici de Lewenstoune militis Sancti Johannis Jerosolomitani ·

73 In Dei nomine Amen · · · cunctis pateat · · · quod anno Incarnationis Dominice millesimo quadringentesimo quinquagesimo ultima vero die mensis Augusti indictione decima tercia pontificatus sanctissimi patris · · · Nicholaii · · · pape quinti anno quarto · · · personaliter constitutus prouidus vir Symon Clerk balliuus in hac parte honorabilis viri fratris Henrici de Lewynstoune militis Sancti Johannis Jerosolomitani Commendatoris preceptorie eiusdem Magistrique de Torfechyne prout cunctis intuentibus publice patere potuit per literas patentes dicti fratris Henrici sigilloque communi dicte domus de Torfechyne sigillatas ac per reuerendum in Cristo patrem Johannem episcopum Brechinensem eidem Symoni presentatas et per me notarium subscriptum in villa de Tempilhill juxta Kethik coram subscriptis testibus publice perlectas quarumquidem literarum tenor de verbo in verbum sequitur et est talis · ffrater Henricus Lewynstoune miles ordinis Sancti Johannis Jerosolomitani ac commendator preceptorie eiusdem Magister de Torfechyne infra regnum Scotie in capite et in membris tam in spiritualibus quam in temporalibus ubilibet constitutus dilectis nostris Alexandro Cristini et Symoni Clerici et cuilibet eorum coniunctim et diuisim balliuis nostris ad infrascripta salutem · Sciatis quod concessimus · · ·

reuerendo in Cristo patri · · · Johanni episcopo Brechinensi omnes et singulas terras nostras de Tempilhill de Kethik juxta Brechine cum una pecia terre jacente juxta Villam de Dalgady infra vicecomitatum de Forfar cum pertinentiis · Quasquidem terras cum pertinentiis dilectus quondam tenens noster Dauid Dempster de Ouchterless per suum procuratorem · · · in manibus nostris · · · per fustem et baculum resignauit · Quare vobis · · · mandamus quatenus visis presentibus personaliter ad predictas terras de Tempilhill accedentes · · · prefato reuerendo patri aut eius procuratori · · · ministretis statum saisinam et hereditariam possessionem dictarum terrarum · · · secundum tenorem carte nostre confirmationis eidem reuerendo patri · · · cartam dicti Dauidis in se continentis · · · In cuius rei testimonium sigillum nostrum commune presentibus est affixum apud Torfechyne vicesimo secundo die mensis Augusti anno Domini millesimo quadringentesimo quinquagesimo · Quarumquidem literarum virtute · · · prefatus Symon balliuus · · · in hac parte · · · cum terra et lapidibus manualiter ministrauit prefato reuerendo patri Johanni episcopo Brechinensi · · · saisinam · · · terrarum dicte ville de Tempilhill cum pertinentiis secundum · · · tenorem carte confirmationis dicti fratris Henrici eidem reuerendo patri inde confecte, Et per me notarium subscriptum · · · publice ibidem perlecte · Cuiusquidem carte confirmationis tenor · · · est talis · Omnibus · · · (vide No. 71.) · Deinde in continenti exiuit ad villam de Kethik et in eadem forma · · · ministrauit eidem reuerendo patri · · · saisinam . . . de domo templarie de Kethik · · · virtute dictarum litere saisine et carte dicti fratris Henrici ac deinde exiuit ad villam de Dalgatye et ibidem ministrauit eidem reuerendo patri · · · saisinam · · · de una pecia terre jacente infra terram dicte ville de Dalgatye secundum formam et tenorem dictarum litere saisine et carte confirmationis dicti fratris Henrici eidem reuerendo patri inde confecte · · · et per me

notarium · · · publice perlecte cum litera etiam saisine publice perlecta · De et super quibus omnibus et singulis · Ipse prefatus reuerendus pater a me notario · · · petiit publicum instrumentum quodque dictus balliuus ad maiorem rei notitiam sigillo suo communiuit et corroborauit · Acta fuerunt hec primo apud villam de Tempilhil secundo apud villam de Kethik et tertio apud Dalgatye supra fundum dicte pecie terre anno · · · supra dictis Presentibus apud Tempilhil et Kethik prouidis et honorabilibus viris viz. Dauid Dempster de Carraldstoune Dauid Dempster de Ouchtirless Alexandro Crawmond de Melgond Duncano Fentoune nepote dicti Alexandri Johanne Crawmond de Ferne Thoma Neway Andrea Roberti in dicta villa de Tempilhill commorante et Alexandro Tailzour commorante in domo templarie de Kethik presentibus etiam apud Dalgatye discretis viris viz. domino Dauid Willelmi presbitero parochiali Brechinensi Johanne Smyth ciue eiusdem ville Dauid Symonis Willelmo de Murray Donaldo Tailzour Alexandro Pacis et Thoma Donaldi testibus · · · Et ego Alexander Thome presbiter Brechinensis diœcesis · · · notarius · · ·

Aresta de terris communitatis Brechinensis prope Cruok per Dauid Balbirny marum quartarii Brechinensis ·

74 I Dauid Balbirny mair off ye quartar off Brechine on ye xj day of September ye zer of God a thousand cccc and fifty at ye command off ye letteris off Wat off Ogiluy schreff deput passit til certane corne sawine within ye commone off ye kirk off Brechine be ye inhabitantis of Menmur fra Brauchtinch wost up ye wattir of Cruok to Lochty and yar in certane placis in ye name of our souerane lord ye Kinge James ye schref off Anguss Alexander of Ogiluy and his deput Wat of Ogiluy of Bewfort I Dauid Balbirny arrestit comandit and chargit opinly yat na

mane undir al pane suld analy na tak away ye said cornis sawin in sindry placis in halchis quhil ye tyme ye said cornis be lauchfully lowsit at ye said schreff or his depute and in takine off yat sett thre sindry corsis at ilk end ane in ye myddis befoir yir witness al done Jhone Litstar Johne Smyth Nychol Kyd Johne Kyd and Schir Dauid Andersone chaiplene and notar and befoir yir witness ye said Dauid askit at me notar ane instrument at ye kill of ye Blakhall off Balnamone v houris or yarabout eftir nwyne zeir day foirsaid ye xiij · Indictione Nycholaii ye v paip ye ferd zeir teste manu propria mei domini Dauid Andree notarii ·

* Declaracio super metis et diuisis terrarum de Menmor inter episcopum Brechinensem et Johannem de Cullace ·

75 Ego Walterus de Ogylwy de Bewfort deputatus Vicecomitis de Forfar de precepto domini nostri Regis per suas literas patentes sub signeto · Quarum tenor sequitur et est talis · James be ye grace of God King of Scottis til our schrefe of Forfar and his deputis gretyng Our will is and we charge yhow stratly and commandis yat yir our letteris seene but delay ze in our name mak ye boundis and merchis of ye landis of Menmvr bayth of propirte and common betuix ane reuerend fadyr in Crist ye bischope and ye kirk of Brechine on ye ta part and Jhone of Cullace on ye tothir part be red and obseruit and kepit in tyme to cum eftir ye tenour of ane perambulatioun be breuis of our chapell passit yairupone of befor sua yat in defaute of ministratioun of zour office we here na rychtwyss complaynt in tyme to cum undir all payne and charge yat eftir ma follow delyueryng yir our lettres be zou deuly execut agayne to ye berer gewin undyr our signet at Favklande ye xxviij day of August and of our Regne ye xiiij yher · Quibus publice perlectis coram sequentibus juratis

feci executionem secundum earundem tenorem · Et per probos et fidedignos subscriptos magno interueniente juramento duodecima et decimotercia diebus mensis Octobris anno Domini millesimo quadringentesimo quinquagesimo · Super aquam de Cruok feci videri et considerari certas metas inter commune reuerendi patris episcopi ecclesie et capituli Brechinensis ab una et proprias terras Johannis de Culace et portionariorum earundem de Menmur ab altera alias de mandato Regis per vicecomitem de Forfar perambulatas · Incipiendo ab oriente super dictam aquam de Cruok a loco qui dicitur ye Threpehalchfurde in Cruok vel ye Alrynburne extendendo super dictam aquam versus occidentem usque ad locum ubi Lochty intrat in Cruok vel eocirca semper ex australi latere dicte aque de Cruok preter duas paruas insulas a parte boreali · Et quia nox superuenit recessimus et pro ampliori auisamento continuauimus usque in crastinum · Crastino superueniente comparuerunt super dictam aquam ad orientem in loco predicto de mane omnes dicti jurati et subscripti viz. Johannes Scrymgeour constabillarius de Dunde miles Ricardus Lovell de Ballumby Willelmus Lyel de Balnagerro, Patricius Rinde et Jacobus Rinde de Casse, Robertus Fulertoun, Henricus Fethy de Balyesok, Johannes Carnegy de eodem, Walterus Carnegy de Guthere, Willelmus Guthere de Lownan, Walterus Carnegy de Kynnarde, Dauid Walterstoun de eodem, et Thomas Lamby quorum diuersi in quadam perambulatione super eadem aqua et in eisdem merchiis inter predictas partes ex precepto Regis et vicecomitis de Forfar personaliter ut assertum ibi erat interfuerunt et ut ipsimet asseruerunt · Ego cum predictis juratis auisauimus de longo ab oriente usque in occidentem et e contra et toto spatio et itinere debite consideratis auditis omnibus sua interesse putantibus, testibus etiam pro omni parte ut placuit auditis feci ex dictorum juratorum deliberatione et declaratione declarari et deliberari rectas metas et diuisas alias per breue domini nostri Regis per quandam priorem

perambulationem factas et declaratas inter terras et partes predictas super dicta aqua · Et quasi totaliter super ripam aque de Cruok quo ad australem partem ab oriente usque ad occidentem quo ad terminos dictos · Et secundum dictam declarationem in presentia dictorum juratorum et aliorum iu maximo numero posui metas et lapides in fossatis ut sequitur · Et primo incipiendo apud ly Threphalchfurde in Cruok extendendo versus occidentem secundum antiquum cursum aque de Cruok determinando unam magnam peciam terre pro communitate Brechinensi que dicebatur pertinere ville de Cruok · Deinde terra de Balzovrdy usque ad terram de Balnamvn erat pro aliis sicut aqua consueuit currere In inceptione terre que dicebatur de Balnamvne pro Johanne de Culas et inter illam terram et Balzourdy recte super aquam de Cruok factum fuit magnum fossatum et crux cum magno lapide supposito et ab illo loco usque ad quoddam torrium cum uno ly ruyff que dicebantur esse Nicholai Kyde semper tenendo aquam de Cruok et super propinquam ripam facta sunt fossata et positi sunt lapides quod totum illud erat commune communitati Brechinensi · Et quia dictum torrium et ly ruyf declarabantur esse infra metas communitatis Brechinensis · Ideo funditus destructum est dictum torrium et ly ruyff quia stabant in dicto communi Brechinensi et tunc dicebantur pro Nicholaio Kyd et prius pro Jopsone · Deinde declarauerunt ab illo loco semper tenendo ripam de Cruok usque ly Blacklech at ye Waynfurde of Cruok super ripam de Cruok in oppositum ubi manebat Tueddall ab alio latere de Cruok et ly ruyff ibi prope ad austrum quod vocabatur ly Tueddall ruiff prostratum ad terram per assisam · Et ista ultima meta in occidente est prope locum ubi intrat Lochty in Cruok · Sed circa mediam viam inter dictum torrium de Jopsoue et illam metam in occidente declarauerunt duas insulas a parte boreali de Cruok quasi contiguas esse pro communitate Brechinensi · Et in eis facta sunt

fossata et positi sunt magni lapides sicut in toto itinere ab oriente usque ad occidentem positi sunt cum fossatis et crucibus ex declaratione dicte assise sicut prius et sicut ab antiquo perambulatio facta fuit ut per eorum juramenta ipsi de assisa asseruerunt · Quibus expeditis in presentia dictorum juratorum et circa medium itineris perambulati feci per Dauid Balbyrny marum quarterii de Brechin publice proclamari ex parte supremi domini nostri Regis et dicta decimatertia die Octobris Ne quis cuiuscumque status aut conditionis existeret et sub pena proditionis et confiscationis omnium terrarum et bonorum dictam declarationem infringeret et aut metas seu signa remoueret aut destrueret publice vel occulte directe seu indirecte quocunque pretenso seu quesito jure aut colore testibus in omnibus predictis tam dictis prima quam secunda diebus Jacobo Skrymgeour filio et herede domini Johannis Skrymgeour suprascripti Thoma de Ogilwy filio quondam Dauid Ogilwy de eodem Dauid Fulertoun, Georgio Fulertoun, Waltero Guthere filio Willelmi Guthere, Waltero Carnegy filio Walteri Carnegy de Kynnarde, Willelmo Ramsay, Dauid Maxwell, et Willelmo Nudry · Acta sunt hec super dictam aquam de Cruok diebus anno et mense predictis · Et sub testimonio sigilli mei cum sigillis quorundam de dicta assisa cum signis notariorum subscriptorum per dictum reuerendum patrem requisitorum et in presentia dictorum testium ad testimonium premissorum specialiter vocatorum et rogatorum ·

Et ego Dauid Andree presbiter Brechinensis diœcesis · · ·

Et ego Fynlaius Dempstar clericus Dunkeldensis diœcesis publicus apostolica autoritate notarius · · · Ff Dempstar ·

* Decretum perambulationis Walteri Ogilby vicecomitis de Forfar · Super metis terrarum episcopi Brechinensis et Menmur de mandato su-

premi domini nostri regis de data anni domini millesimi cccc^{mi} quinquagesimi duodecimoque [13] die mensis Octobris · (In dorso; Ane just double of the north syd of the moor of Brechin perambulat and marched be the Sheriff of Forfar be ane assise in obedience to the Kings wreite and stones and crocis set up and ditches casten with the peice of ground benorth Crewok in October 1450.)

76 [Vide No. 75.]

Citatio Alexandri Ogiluy Vicecomitis de Forfar ad perambulandum terras et metas inter reuerendum patrem Johannem episcopum Brechinensem Et Johannem de Cullace portionarium de Menmur ·

77 Alexander of Ogiluy schref of Forfar til Thome M^{c}chisoun mair of ye quarter of Brechine greting ffor quhy yat be ane patent lettir of our souerane lord ye Kyng send til ws and our deputis til red ye boundis and ye marchis betuix ane reuerende fathir ye bischop and ye kirk of Brechine on ye ta part and Johne of Cullace and ye lardis of Menmur on ye toyir part and to gar yai boundis and marchis be obseruit and keipit in tyme to cum eftir ye tenor of ane perambulatioune maid yarupon befor The quhilkis boundis and marchis betuix ye saidis parteis we haf gart mak rede and cleire declaratioune, Syndry beande present of Anguss yat was at ye first perambulatioune with mony uthir noble lordis and gentillis and gart sett proppis mony and sindry at ye saidis boundis and yat nochtgaynstandand certane personis rebellouris til ye Kingis biddyng and ordinance ar cumin on ye wattir of Cruok and tane away ye said proppis and cassyne mony of yaim in ye said wattir of Cruok undoande ye saidis marchis and boundis eftir ye awiss of ane notable assiss and agane ye bidding and oppine proclamyng of our deire

bruthir and shref depute on ye Kingis behalf · Quharfor we charge zou yat ze summonde lauchfully thir wndirwritine personis in yar personis or at yar duelling placis to compeir befoir ws or our deputis ane or ma ye nynt day of Januar nixt till cum in Forfar at ye hed court yar til be haldyne and at yai compeir undir ye panis at eftir followis Thir ar the persones tilbe summonde Jhone of Cullace Wil Somer Jhone Campbell sone and air til Wil Campbell Thome of Cullace sone and air til Jhone of Cullace Martine of Cullace bygottine sone til Jhone of Cullace Nycol of Crag Wil of Crag Nycol Kyd Robert Kyd Sande Kid Thome Kyd callit Balty Kid Jhone Kyd Henry Mathisoune and Tueddail duelland in Loichty and wpone yir said summondis ze bryng til ye court guid witness Gewyn wndir our singnet at Brechine ye xix day of December ye zeir of our Lord a thousand cccc and fyfty.

Depositiones testium penes archidiaconum Brechinensem et ecclesiam de Straquhyne ·

78 In Dei nomine Amen · Per hoc presens publicum instrumentum cunctis pateat euidenter quod anno Domini millesimo quadringentesimo quinquagesimo secundum cursum et computationem ecclesie Scoticane mensis vero martii die sexta · Indictione decima quarta pontificatus · · · domini Nicholaii · · · pape quinti anno quarto · In nostrum notariorum publicorum et testium subscriptorum presentia comparuit in consistorio publico et consueto Brechinensi · Reuerendus · · · dominus Johannes · · · episcopus Brechinensis et pro tribunali in judicio sedens dixit et declarauit quod quia materia sequens non tantum ecclesiam Brechinensem sed etiam personam suam de propinquo tangebat Et Ideo ne partes aduerse causam conquerendi aut male suspicandi haberent voluit et de facto substituit loco sui venerabilem virum Magis-

trum Johannem Willelmi Magistrum in artibus et bacalaurium in decretis ac officialem generalem Brechinensem · Ad incipiendum continuandum et complendum omnia que agenda erant in illa die et desiderium huius diei que agenda patent in quodam instrumento signato manibus et signis Dauid Andree presbyteri Et Alexandri Thome etiam presbyteri Brechinensis diœcesis notariorum publicorum de data primi diei mensis Martii anno predicto quod instrumentum publicum ibidem fuit perlectum dicto domino officiali presidente · Quo perlecto virtute illius instrumenti vocatus est Magister Gilbertus Foresterii assertus archidiaconus Brechinensis ad comparendum videndum et audiendum certos testes legitime citatos ad dictum diem jurari et ad deponendum in materiis sequentibus super materia contrauersie inter dictos reuerendum patrem et assertum archidiaconum qui ter vocatus diu et usque ad duodecimam horam vel eocirca expectatus per promotorem curie accusata est eius contumacia · Et eo non comparente nec aliquo pro ipso reputatus est contumax et in penam contumacie conclusum est ulterius procedere secundum formam dicti instrumenti de prima die mensis Martii · Deinde perlecta est citatio quorumdam de Dunde viz venerabilium virorum Magistrorum Ricardi de Craige de Dunde Willelmi de Cairnis de Glammyss Dauid Huyd de Luntrathyne vicariorum perpetuorum Magistrorum Johannis Ydill et Alexandri Greinlaw et dominorum Thome de Holande Johannis Squyar et Johannis Willelmi capellanorum ad comparendum presenti die ad deponendum mediante juramento super certis articulis subsequentibus · Quam citationem vidimus et audiuimus de longo perlegi sigillatam sigillo rotundo dicti reuerendi patris et sigillo domini Johannis Gy capellani executoris in testimonium executionis ad hanc diem · Quibus comparentibus et publice juratis examinati sunt singillatim in sequentibus · Et primo si capellanus parochialis de Dunde recepit quamdam litteram domini officialis Bre-

chinensis monitoriam pro decem libris monete Scotie quas dictus reuerendus pater dixit quod archidiaconus sibi debebat quam literam volens exequi venit ad cameram dicti archidiaconi quam sibi ostendens dictus archidiaconus eam cepit et requisitus noluit retradere · Ideo dictus capellanus parochialis adduxit dominos Johannem Squyar et Johannem Willelmi et in presentia illorum repetiuit dictam litteram sibi retradi quam dictus archidiaconus tradere refutauit · Et iterum in crastino repetiuit eandem a dicto archidiacono in presentia domini Thome de Hoilande · Qui archidiaconus confessus est habere sed refutauit reddere · Qui tres testes affirmauerunt per juramentum quod viderunt et audiuerunt dictum Magistrum Alexandrum prefatam litteram repetere a dicto archidiacono qui archidiaconus confitens habere et refutauit reddere · Secundam litteram dicti domini episcopi recepit dictus capellanus in capitulo generali Brechinensi de manu episcopi et dum eam voluit exequi in dominica sequenti publice in ecclesia superuenit dictus archidiaconus Brechinensis cum archidiacono Dunkeldensi ad vicarium et capellanum parochialem de Dunde in hospitio dicti vicarii et in suo horto et in presentia testium subscriptorum et Magistri Johannis Ydil notarii dictus archidiaconus Brechinensis legit exemptionem suam de verbo in verbum et executoriale pro parte et tunc requisiuit archidiaconum Dunkeldensem pro executione exemptionis sue · Qui archidiaconus Dunkeldensis tenens bullas manu sua et tanquam executor legens eas et virtute penarum in executoriale contentarum vicario de Dunde in persona et etiam capellano parochiali et omnibus quibuscumque indifferenter exhibuit ne procederent ad executionem dictarum litterarum prefati reuerendi patris seu quarumcumque aliarum litterarum contra prefatum archidiaconum Brechinensem ratione cuius inhibutionis et penarum in executoriale contentarum tunc et adhuc dimissa et impedita est executio dictarum litterarum episcopi usque in hodiernum diem ·

Que secunda litera sigillata est sigillo rotundo dicti reuerendi patris quod sigillum bene cognouimus · Et que litera non executa retradita est in judicio dicto reuerendo patri et ibidem lecta publice · Cuius tenor sic incipit Johannes Dei et apostolice sedis gratia episcopus Brechinensis · Uniuersis et singulis ecclesiarum rectoribus vicariis perpetuis capellanisque curatis et non curatis infra nostram ciuitatem et diœcesim diuina celebrantibus · Salutem cum benedictione diuina · Et sic finit; ab huiusmodi denuntiatione non cessantes donec ad cessandum super hoc a nobis recipiatis in mandatis · Et has nostras litteras per vos ut prefertur debite et sufficienter executas earundem reddite latori · Datum apud Brechine sub sigillo nostro rotundo quinto die mensis Octobris anno Domini millesimo quadringentesimo quinquagesimo · Et consecrationis nostre anno vigesimo quarto · Et quo ad istam litteram dictus vicarius de Dunde juratus dicit quod illam litteram vidit et de longo perlegit sed ante diem dominicam proxime tunc sequentem superuenerunt dicti archidiaconi cum bullis exemptionis et executoriali earundem quas legerunt sibi et aliis astantibus cum inhibutione predicta sibi specialiter et capellano parochiali de quibus archidiaconi ceperunt instrumentum a dicto Magistro Johanne Ydill · Ratione cuius inhibutionis tunc dimissa est executio illius littere · Et ex post usque in hodiernum diem ut per juramentum deposuit dictus vicarius duo alii dicti vicarii Magister Johannes Ydile et Hoilande non viderunt litteram sed omnes per juramenta seorsum deposuerunt presentationem et lecturam dictarum bullarum cum inhibutione coram notario et testibus audiuerunt et viderunt in loco predicto factas dictis vicario de Dunde et capellano suo parochiali · Sed quo ad dictam primam litteram predicti vicarii tres et Magister Johannes Ydile seorsum jurati dixerunt quod nichil sciunt sed adiuerunt ita esse et credunt esse verum propter fidedignos capel-

lanos ita esse asserentes · Item in judicio coram nobis et testibns subscriptis publice legebatur quedam littera citatoria dicti archidiaconi Brechinensis sub sigillo rotundo dicti reuerendi patris et executa subtus in margine et sub sigillo Dauid Willelmi capellani parochialis Brechinensis executoris eiusdem et in dorso scribitur de manu domini Jacobi Steill notarii et clerici consistorialis de denuntiatione dicti archidiaconi Brechinensis ex mandato dicti episcopi propter excessus in dicta littera contentos et in judicio ante denuntiationem probatos quantum ad rapturam litterarum consimilium dictis primis litteris a domino Johanne Gy in villa de Dunde per duos testes scilicet dominum Andream Walterum rectorem de Kuykstoun Sanctiandree diœcesis et Dauid Chepman mercatorem qui jurati in judicio dixerunt se fuisse presentes in raptura dictarum litterarum ut predicti domini Dauid Willelmi capellanus parochialis Brechinensis et Jacobus Steill scriba curie per sua juramenta coram nobis deposuerunt in judicio tunc · Nec prima littera detenta et capta a dicto Magistro Alexandro per archidiaconum Brechinensem ut dicitur nec illa consimilis ut dicitur rapta a dicto domino Johanne Gy reportata sunt ad judicium · Qui archidiaconus predictus Brechinensis ut dicitur tenet ambas · Quibus testibus auditis iterum judex fecit vocari prefatum archidiaconum Brechinensem quo non comparente quia illa dies fuit assignata predicto archidiacono Brechinensi prefatus pater petiuit copias tam exemptionis dicti archidiaconi quam executorialis prout alias petiuit tempore executionis earum scilicet prima die eiusdem mensis Martii et quas ut asseruit nondum recepit · Obtulit etiam responsionem suam in scriptis ad dictas bullas et ad inhibutionem sibi factam per Abbatem de Abirbrothoc virtute dictarum bullarum dicta prima die Martii quam responsionem pro sua appellatione a predictis fecit legi publice in judicio et in duplici forma offerens unam partem dicto archidiacono Brechinensi vel cuicumque potestatem habenti · Sed dictus pater videns

quia nemo comparuit ad recipiendam appellationem assignauit crastinam diem scilicet dominicam ad recipiendam appellationem · Et in continenti posuit unam partem appellationis ad portam borealem ecclesie Brechinensis publice intimando si prefatus archidiaconus vel aliquis habens potestatem ab eo vellet petere dictam appellationem eam sibi daretur sed nemo venit ad petendum · Appellationes sic incipiunt · In Dei nomine Amen · Per hoc presens publicum instrumentum cunctis pateat euidenter quod anno Incarnationis Dominice millesimo quadringentesimo quinquagesimo secundum cursum et computationem ecclesie Scoticane mensis vero Martii die tertia indictione decima quarta pontificatus · · · domini Nicholaii · · · pape quinti anno quarto · In mei notarii publici et testium subscriptorum presentia personaliter constitutus reuerendus in Cristo pater etc. · Et sic finiuit; Presentibus ibidem venerabilibus viris Magistro Johanne Lichtoun decano Roberto de Crannoch cantore Dauid de Crannoch cancellario Stephano Anguss thesaurario et Johanne Monypenny prebendario de Buttirgill dominis Michaelis vicario de Fernwell Dauid Andree Jacobo Steill et Laurentio de Crannoch notariis publicis cum multis aliis testibus ad premissa vocatis pariter et rogatis · Deinde lecta est citatio trium de Strathauchyne scilicet domini Angusii Johannis vicarii de Strathauchyne Mauricii Clerk clerici parochialis eiusdem et Dauid Quhit parochiani eiusdem quam citationem audiuimus in judicio perlectam sigillatam sigillo rotundo dicti reuerendi patris et executam per dictum Johannem·Gy presbyterum sub suo sigillo que ambo sigilla bene cognouimus · Qui tres vocati ad presentem diem comparuerunt et seorsum sunt auditi · Et primo primus testis scilicet vicarius interrogatus quot anni erant quod fuit ibidem vicarius et quo tempore anni intrauit · Secundo si archidiaconus Brechinensis cepit fructus illius ecclesie toto tempore suo · Tertio si sciuit quod cepit ab ante aliquibus annis, juratus respondet quo ad primum quod duobus annis fuit

ibidem vicarius et intrauit ad festum purificationis · super secundo articulo juratus dicit quod dictus archidiaconus Brechinensis perceperat fructus toto tempore eius tam per se quam Johannes Forster eius frater germanus et procurator et alii diuersi nomine dicti archidiaconi receperunt fructus ante introitum suum per diuersos annos · Secundus testis scilicet Mauricius Clerk etatis quinquaginta annorum interrogatus quot annos mansit in parochia de Strathauchine juratus dicit quod a triginta sex annis · Interrogatus super secundo articulo scilicet si sciuit quod archidiaconus prefatus cepit fructus illius ecclesie per sex annos ultimos et per quot annos ultra juratus dicit quod dictus archidiaconus cepit fructus et fratres sui et alii diuersi nomine suo perceperunt fructus per sex annos ultime elapsos et per diuersos alios annos ab ante · Interrogatus super tertio articulo scilicet si sciuit quod dictus archidiaconus intimauit suam exemptionem domino de Drum vel domino Jacobo Scot tunc vicario inhibendo eiis vel àlicui eorum sub penis in processu contentis ne intromitterint ad custodiendum fructus illius ecclesie sequestratos per litteras episcopi · Juratus respondet quod audiuit archidiaconum predictum inhibere ut articulatur sed litteras non vidit · Tertius testis scilicet Dauid Quhit quadraginta annorum · Interrogatus quot annis mansit in parochia juratus dicit quod a natiuitate sua . Interrogatus super duobus articulis predictis juratus dicit ut precedens testis · Omnes tres interrogati de reparatione ecclesie tunc et in tempore preterito jurati dixerunt quod nuncquam viderunt dictam ecclesiam de Straquhyne archidiaconatui Brechinensi annexam nec tunc nec ante nec intra nec extra bene esse aut fuisse reparatam nec sufficienter secundum fructus ecclesie · Quibus expeditis lecta est citatio diuersorum de Wester Drummis archidiaconatui Brechinensi annexam viz. Dauid Forster dicti archidiaconi Brechinensis fratris germani Alexandri Wricht Thome Mwdy Roberti Mwdy Thome Fute Patricii Gilzot Jo-

hannis de Glascory Johannis Galfridi et Johannis Alexandri quam citationem vidimus sigillatam sigillo rotundo dicti reuerendi patris et sigillo domini Willelmi capellani parochialis Brechinensis executoris eiusdem que sigilla bene cognouimus · Et quam citationem publice legi in judicio audiuimus et per eandem predictos vocari · Quibus vocatis et comparentibus Et quilibet publice juratus · Dauid Forster primus testis etatis triginta quattuor annorum interrogatus super primo articulo scilicet a quanto tempore cognouit ly Woster Drum et inhabitantes in eadem juratus respondet quod ab annis discretionis et dictam villam et inhabitantes cognouit · Interrogatus super secundo articulo scilicet si cognouit quod inhabitantes ly Woster Drum et inhabitantes in eadem juratus respondet quod inhabitantes ly Woster Drum et cottarii eiusdem venerunt ad curias capitales vel alias curias episcopi Brechinensis infra sex annos ultimate elapsos . Et si non venerunt qua de causa . Juratus respondet quod non venerunt ad curias et ex inhibutione archidiaconi · Interrogatus de tertio articulo scilicet cui cottarii et alii inhabitantes soluerunt firmas infra dictum tempus vel dicto archidiacono vel cui alteri vel cuius nomine . Juratus respondet quod soluerunt firmas suas dicto archidiacono · Et si alteri soluerunt hoc erat nomine archidiaconi . Interrogatus super quarto articulo scilicet si sciuit vel audiuit sequestrationem vel sequestrationes episcopi fieri super fructibus dicti archidiaconatus quo ad dictam villam de Drummis · Juratus respondet quod audiuit et sciuit · Interrogatus de quinto articulo scilicet si vocatus fuit ad audiendum seipsum denuntiari excommunicatum propter fractionem dicte sequestrationis · Et si eodem die archidiaconus fuit vocatus et ex contumacia et propter fractionem denuntiatus · Juratus respondet quod ipse fuit vocatus dicta de causa · Et eadem de causa dictus archidiaconus fuit vocatus et ex contumacia denuntiatus · Secundus testis Alexander Wricht etatis quadraginta annorum et ultra interrogatus super primo

articulo juratus dicit quod viginti quattuor annos cognouit · Juratus super secundo articulo dicit quod [non] venerunt sed qua de causa nescit · Juratus super tertio dicit quod soluerunt archidiacono et Dauid Forster eius nomine · De sequestrationibus nescit et de ultimo articulo nescit Thomas Mwdy etatis triginta sex annorum interrogatus super primo articulo et juratus dicit quod post annos discretionis cognouit et villam et inhabitantes · Juratus super secundo dicit quod non venerunt ad curias nec capitales nec alias ex inhibutione archidiaconi · Juratus super tertio dicit quod soluerunt firmas archidiacono et Dauid Fratri suo eius nomine non obstante sequestratione quam sciuit et quam violauerunt et fregerunt quia dictus Thomas fuit ordinatus custos illius sequestrationis · Robertus Mwdy etatis viginti octo annorum concordat in omnibus cum Thoma Mwdy Thomas Fute etatis quadraginta annorum interrogatus super primo articulo juratus dicit quod decem annos · Interrogatus super secundo articulo dicit quod non venerunt ad curias nec capitales nec alias per dictum tempus · Interrogatus qua de causa dicit quod archidiaconus inhibuit eiis · Interrogatus super tertio articulo dicit juratus quod soluerunt archidiacono · Interrogatus super quarto juratus dicit quod audiuit litteras sequestrationis domini episcopi diuersis vicibus publicari super fructibus dicti archidiaconatus · Interrogatus de quinto dicit quod nichil scit · Patricius Gilzat etatis quadraginta annorum · Interrogatus de primo articulo juratus dicit quod cognouit per duodecem annos · Interrogatus super secundo concordat in omnibus cum proximo teste precedente · Interrogatus super tertio juratus dicit quod archidiaconus percepit firmas et Dauid Frater suus eius nomine · Interrogatus super quarto concordat cum precedente teste · Johannes Glascory etatis quadraginta annorum interrogatus super primo articulo juratus dicit quod per octo annos · In omnibus aliis articulis concordat cum duobus testibus precedentibus · Johannes Galfridus etatis quadra-

ginta annorum interrogatus super primo articulo juratus dicit quod nouit et villam et inhabitantes ab annis discretionis · Interrogatus super secundo juratus dicit quod non venerunt sed qua de causa ignorat · Interrogatus super tertio concordat cum precedentibus · Interrogatus super quarto juratus dicit quod fructus fuerunt sequestrati et Thomas Mwdy custos deputatus · De ultimo nichil scit · Johannes Alexandri interrogatus super primo articulo juratus dicit quod per decem annos · Interrogatus super secundo juratus dicit quod non venerunt sed qua de causa nescit · Interrogatus super tertio juratus dicit quod soluerunt archidiacono et eius fratri · Interrogatus super quarto juratus dicit sequestrationes fuerunt facte et postea archidiaconus intromisit cum fructibus · Protestatus est finaliter in judicio dictus reuerendus pater quod virtute depositionum dictorum testium in quantum pro ipso facerent et contra dictum archidiaconum quantum ad instrumentum concordie inter eos procederet contra dictum archidiaconum ad probandum ipsum venisse dixisse et fecisse contra dictum instrumentum concordie et sic penas contentas incidisse · Et hoc solenniter protestabatur · Instrumentum vero concordie sic incipit · In nomine Domini Amen · Nouerint uniuersi hoc presens publicum instrumentum inspecturi quod anno Domini millesimo quadringentesimo trigesimo octauo secundum computationem ecclesie Scoticane die vigesima septima mensis Januarii indictione secunda pontificatus · · · domini Eugenii · · · pape quarti anno octauo personaliter constitutus · · · dominus Johannes episcopus Brechinensis · Et Magister Gilbertus Foresterii archidiaconus eiusdem super contrauersiis et debatis uniuersis inter eosdem etc. · In dicto instrumento versus finem scribitur in aliis vero articulis inter prefatos dominos episcopum et archidiaconum concordatis in presenti instrumento contentis presentibus solitis et duntaxat venerabilibus viris predictis dominis et Magistris Dauid de Hammyltoun et Alexandro de Laweder

testibus in illis requisitis specialiter et rogatis cum manibus duorum notariorum in margine scilicet Magistri Johannis Arowss Sanctiandree diœcesis publici autoritate imperiali notarii · Et Dauid Reid Glasguensis diœcesis publici autoritate imperiali notarii · Super quibus omnibus et singulis prefatus reuerendus pater a nobis notariis publicis subscriptis sibi fieri petiit publicum instrumentum seu publica instrumenta unum vel plura · Acta fuerunt hec hora duodecima in meridie aut eocirca sub anno mense die indictione pontificatu et loco supradictis · Presentibus ibidem venerabilibus viris Magistris Stephano Anguss thezaurario Brechinensi et Johanne Monypenny canonico Brechinensi cum multis aliis testibus ad premissa vocatis pariter et rogatis · Et ego Alexander Thome presbyter Brechinensis diœcesis publicus autoritate imperiali notarius · Quia omnium predictarum litterarum citatoriarum in judicio presentationi et lecture omniumque testium juramentis et depositionibus necnon et copiarum exemptionis et executorialis dicti archidiaconi petitioni responsionis et appellationis oblationi ceterisque premissis · · · presens interfui · · · signo · · · signaui · · · volens etiam quod omni careat suspicione · Alexr. Thome · Et ego David Andree · · · notarius · · ·

Preceptum regis de obseruatione metarum inter episcopum Brechinensem et portionarios de Menmur ·

79 James be ye grace of God Kinge of Scottis To our schref of Forfar and his deputis gretinge ffor alsmekle as it is complenzeit til us be a reuerend fathir in Crist ye bischop of Brechine and ye chaptur of ye samyne that Jhone of Cullace off Menmur wrangusly occupeis and manuris certane landis and boundis pertenynge to ye saidis bischop and cheptur of Brechine ye quhilkis war deuidit betuix yaim and ye said

Jhone be breuis off perambulacioune off our chapell of befoir in gret skayth and henderinge of ye said reuerend fathir and cheptur and lychtleinge disobeying and contempt of our autorite and maiestie Of ye quhilk we forlye gif sua be Our will is and we charge zow straitly and commandis yat yir our letteris seine but delay ze in our name compell and charge ye foirsaid Jhone of Cullace to desist and cess fra all maner of occupatioune manuringe and intromittynge with ye said landis and boundis deuidit betuix ye saidis bischop and cheptur and hyme of befoir And at he obserue and keipe ye landymeris and merchis of ye said landis as yai war deuidit betuix yaim be our said breuis sua yat in defalt of ministratioun of zour office we heir na rychtviss complaint in tyme to cum yarupone undir al pane and charge yat eftir ma follow Deliueringe yir our letteris be zou deulie execut agane to ye berer Gewin undir our signet at Edinburgh ye last day of Junij and of our Regne ye xv zheir.

* Instrumentum ubi episcopus Brechinensis protestatus est de emenda pro erectione lapidum et repletione fossarum factarum inter terras ecclesie Brechinensis et Balnamone et Balzordi per Johannem Cullaiss et dominum de Balzordi protunc existentem de data anni Domini Jm cccc. quinquagesimi primi ·

80 In Dei nomine · · · pateat euidenter quod anno Incarnationis Dominice millesimo quadringentesimo quinquagesimo primo die decima mensis vero Maii indictione decima quarta pontificatus · · · Nicholaii · · · pape quinti anno quinto · · · personaliter comparuerunt reuerendus in Cristo pater · · · Johannes · · · episcopus Brechinensis et Walterus de Ogiluy deputatus vicecomitis de Forfar super aquam de Cruok apud le Threphalchfurde de Cruok vel ly Alrynburne, qui depu-

tatus . . . requisitus per dictum reuerendum patrem ut ibi compareret ad videndum et testimonium perhibendum qualiter mete alias assignate per certam assisam et per ipsum vicecomitis deputatum de mandato . . . Jacobi secundi regis Scotie de duodecima et decimatertia diebus Octobris ultime lapsis fuerunt destructe et lapides proiecti in aqua de Cruok fossata repleta terra in diuersis locis in itinere perambulato per dictam assisam . Et etiam ad dicti reuerendi patris requestam comparuerunt etiam ibidem Walterus Lindesay de Kynblathmont et Willelmus Ouchterlowny de Kelly cum multis aliis nobilibus et notabilibus viris . Qui deputatus vicecomitis bene percepit et clare vidit ut apparuit et dixit magnam terram laboratam et aratam super ripam australem de Cruok in itinere per dictam assisam perambulato et declarato pro communi Brechinensi lapides etiam in fossatis positos proiectos in aqua de Cruok et fossata quasi repleta terra et hunc terre laborem cum aratris et pro magna parte seminate cum blado et lino cum proiectione lapidum in aqua et destructione fossatorum percepit et clare vidit, ut asseruit precipue a terra de Balzvordy super Cruok ad australem et totaliter usque ad metam occidentalem et prope ubi Lochti intrat in Cruok per totam terram super Cruok que dicebatur de Balnamune pro Johanne de Culas . De cuius terre labore et proiectionis lapidum in aqua et repletionis fossatorum contra declarationem dicte assise et inhibitionem dicti vicecomitis deputati protestatus est dictus . . . Episcopus et emendam petiuit ex parte ecclesie eius et capituli sui Brechinensis . Super quibus omnibus et singulis dictus reuerendus pater a me notario . . . petiit publicum instrumentum . . . Acta fuerunt hec in dicto itinere per prefatam assisam prius perambulato incipiendo ab oriente apud ly Threphalchfurd et sic versus occidentem super australem partem de Cruok usque prope ubi intrat Lochty in Cruok ad ly Blacleche et Waynfurd in Cruok in oppositum ubi manet Tweddall hora

nouena vel eocirca ante meridiem . . . Presentibus ibidem nobilibus et notabilibus viris viz. Valtero Lyndsay de Kynblathmont, Willelmo Ouchterlowny de Kelly, Henrico de Wardlaw filio et herede domini de Torry, Dauid Annand de Kynquherye, Magistro Johanne Willelmi officiali Brechinensi et Willelmo Nudry cum multis aliis testibus . . . Et ego Dauid Andree presbiter Brechinensis . . . auctoritate imperiali notarius . . .

Carta fundationis Capellani ad altare Sante Crucis infra cathedralem ecclesiam Brechinensem .

81 Omnibus hanc cartam visuris vel audituris Johannes . . . Episcopus Brechinensis . . . Cum pium sit et meritorium omni Cristiano quantum possibile fuerit pro affectu diuinum seruicium debite augmentari Hinc est quod cum nos ex nostra industria acquisiuissemus et habuissemus ac pro presenti habemus quamdam villam templariam vulgariter nuncupatam le Tempilhill situatam prope Brechine et juxta Kethik Cuius ville inabitantes volumus et ordinamus quod habeant teneant et pascant animalia sua in communibus de Brechine et Kethik et in mora eiusdem et in eisdem focalia sua competentia sumant quando indigent ac etiam in dicta villa de Kethik certam domum templariam habemus cum tofta et crofta continentibus duas acras terre arabilis vel eocirca Quasquidem duas acras terre husbandi de Kethik pro tempore manentes semel quolibet anno tempore congruo sufficienter et debite arabunt vel facient arari . Et hoc si opus fuerit per balliuum vel sergeandum episcopi compellantur . Inhabitans etiam dictam domum habebit animalia sua scilicet duas vaccas cum quattuor junioribus cum animalibus eiusdem ville de Kethik . Et in estate cubent cum animalibus husbandorum et in hyeme ubi placuerint . Quamdam preterea peciam terre etiam alias duas acras

vel circa continentem jacentem inter villam de Dalgaty ex parte orientali ex una et terram de Litil Petfforthye ex occidentali partibus ex altera · Omnes etiam prenominate terre jacent in parochia de Brechine infra vicecomitatum de Forfar quas etiam omnes terras templarias cum domibus toftis et croftis habuimus a Dauid Dempster de Ouchterless et confirmatas per dominum Henricum de Lewingstoune militem ordinis Sancti Johannnis Jerosolimitani ac commendatorem eiusdem in Scotia et Magistrum de Torfechene ut patet per suas cartas nobis deinde confectas quarum tenores sequuntur · [Vide Nos. 70 et 71.] Quasquidem terras cum domibus toftis et croftis et aliis pertinentiis libertatibus et priuilegiis supradictis in omnibus et per omnia sicut superius in predictis cartis continetur cum consensu et assensu capituli nostri ad hoc specialiter · · · congregati uniuimus · · · et per presentes assignamus imperpetuum unacum capella Sancte Marie Magdalene de Errot nostre diœcesis ad collationem et omnimodam prouisionem episcopi Brechinensis pleno jure spectante cum omnibus et singulis terrarum firmis de le Chapeltoune redditibus prouentibus juribus et obuentionibus eiusdem quotiens dictam capellam vacare contigerit cessu vel decessu Magistri Andree de Ffiff possessoris eiusdem seu alias quouismodo · · · sicut prius unita est dicta capella cum fructibus eiusdem sub sigillo nostro et sigillo communi capituli nostri Brechinensis capellano quicumque fuerit et cui data et collata fuerit dicta capella cum predictis terris et firmis dicte ville de le Chapeltoune per episcopum Brechinensem · · · celebraturo qualibet ebdomada una die in eadem capella de Errot · Et in omnibus aliis diebus ebdomade cum fuerit dispositus ad celebrandum in ecclesia cathedrali Brechinensi ad altare Sancte Crucis eiusdem pro anima nostra et animabus antecessorum et successorum nostrorum domini Walteri Stewart quondam domini de Brechine et Cortoquhy antecessorum et successorum

suorum dicti etiam militis commendatoris antecessorum et successorum suorum · Et omnium fidelium defunctorum · Et interessendum in omnibus missis matutinis et vesperis ac omnibus aliis horis canonicis sicut alii vicarii chori in superpellicio et caputio foderato suis propriis expensis Sed excepta missa ebdomadaria quam celebrare non tenebitur . Et habebit partem de distributionibus communibus sicut alii capellani chori ac etiam in Nouo collegio per dictum dominum de Brechine fundato cum capellanis eiusdem in emolumentis et commoditatibus communibus participabit prout in litteris fundationis dicti collegii continetur · Quasquidem omnes et singulas predictas terras templarias cum pertinentiis ac dictam terram de le Chaipeltoun volumus dictum capellanum qui pro tempore fuerit ad suam utilitatem et commodum pro pecuniis tantum assedare et pro tempore suo tantum absque aliquo alio onere et seruicio · Et sine quocumque griswine pultri aueragio aut cariagio cuicumque aut quibuscumque cum tamen omni libertate sicut carta prefati Dauid Dempster et confirmatio eiusdem proportant et testantur exceptis in prescripta carta contentis · Quasquidem cartas [terras?] et domos templarias cum omnibus et singulis suis pertinentiis · · · Et unam celdram farine singulis annis de villa Esakistoun et Chapeltoun percipiendam · · · nomine et ratione fructuum et firmarum terre dicte capelle discreto viro domino Johanni Gy capellano et suis successoribus assignauimus donec et quousque dictam capellam contingat vacare ac ipse dominus Johannes vel sui successores in eadem canonice institutus vel instituti et possessionem pacificam eiusdem fuerint vel fuerit assecutus vel assecuti Quibus institutione et possessione per dictum dominum Johannem vel suos successores habitis et obtentis Volumus dictam celdram farine ad nos vel successores nostros reuerti ac capellanum · · · ab eiusdem receptione farine penitus desistere · · · dictasque terras et domos cum pertinentiis et celdram farine

dicto domino Johanne Gy modo et forma prescriptis concessimus et contulimus · Ac eundem per annuli nostri traditionem in eisdem nomine capellanie dicte inuestiuimus · Preterea volumus quod quotienscumque contingat dictam capellaniam de Errot vacare per cessum vel decessum Magistri Andree de Fyff possessoris eiusdem seu alias quouismodo quod nos et successores nostri predicto domino Johanni Gy et suis successoribus ad redimendam dictam celdram farine de eadem capellania prouideamus seu prouideant ipsumque dominum Johannem et suos successores in eadem instituendo et in realem et corporalem possessionem inducendo · · · Quem dominum Johannem Gy capellanum et suos successores capellanos sibi ad dictam capellaniam et terras templarias · · · succedentes quos nos et nostri successores duximus et duxerint imperpetuum eligendos et assignandos nostrum assignatum et nostros assignatos et assignandos ad prefatas terras domos toftas et croftas templarias assignauimus et per presentes facimus et constituimus imperpetuum cum omnibus clausulis necessariis et oportunis soluendo de dictis terris templariis dictus dominus Johannes Gy et sui successores per se vel alium annuatim prefato Magistro de Torfechene commendatori antedicto et suis successoribus sex solidos et octo denarios usualis monete Scotie in festo decollationis Sancti Johannis Baptiste apud Dunde · Et faciendo fieri unam sectam tantum ad capitalem curiam dicti commendatoris infra vicecomitatum de Forfar tenendam pro omni alio seruicio seculari · · · de dictis domibus toftis et croftis · · · Inhabitantes vero le Chaipeltoune ad curias capitales episcopi Brechinensis compareant justitiam subituri et alia facere sicut alie terre ecclesiastice faciunt · Et que dicta secta ad capitalem curiam dicto commendatori fiet per inhabitantes dictam villam de le Tempilhill portitorem etiam dicto commendatori prefatos sex solidos et octo denarios ut prescriptum est · In quorum omnium fidem et testi-

monium sigillum nostrum auctenticum huic Carte et sigillum commune capituli nostri sunt appensa apud Brechine undecimo die mensis Junii anno Domini millesimo quadringentesimo quinquagesimo primo unacum subscriptione notarii publici subscripti et in presentia testium videlicet venerabilium virorum et Magistrorum Johannis Lichtoune decani Dauid Crannoche cancellarii Brechinensis necnon discretorum virorum dominorum Willelmi Henrici Symonis de Barry et Johannis Patricii capellanorum chori cum multis aliis . . . Et coram quo notario et testibus predictis dicto Johanni Gy hanc cartam loco possessionis dedimus et in eodem seruitio ut predictum est per annuli nostri traditionem inuestiuimus Anno die mense et loco predictis indictione decima quarta pontificatus . . . domini Nicholaii . . . pape quinti anno quinto super quibus omnibus et singulis dictus dominus Johannes Gy a me notario publico subscripto petiit publicum instrumentum . . . in forma prescripta . . . Et ego Dauid Andree presbiter Brechinensis diœcesis publicus autoritate imperiali notarius . . .

* Donatio fori Brechinensis ad diem dominicum &c. Concerning the schipping in Eske and Tey .

82 Jacobus Dei gratia rex Scotorum . . . Sciatis quod nos in honorem et laudem beatissime Trinitatis ac gloriosissime Virginis Marie et omnium sanctorum et pro singulari fauore zelo et dilectione quos gerimus erga reuerendum in Cristo patrem Johannem episcopum Brechinensem concessimus ac presentium per tenorem pro nobis heredibus nostris et successoribus concedimus eidem Johanni Decano et Capitulo et eorum successoribus ecclesie episcopis et canonicis Brechinensis ut perpetuis futuris temporibus habeant teneant et possideant omnibus diebus dominicis liberum forum in ciuitate Brechinensi cum cruce in dicta ciui-

tate ubi episcopo magis videbitur expediens de omnibus mercantiis et mercandiis seu mercimoniis quibuscumque scilicet lana pellibus et corriis et quibuscumque bonis per quoscumque et a quibuscumque in dicta ciuitate diebus dominicis emendis et vendendis · Et quod ciues dicte ciuitatis ac quicumque alii cuiuscumque status aut conditionis sint facultatem plenariam habeant vendendi omnibus diebus dominicis dicta bona et quecumque mercimonia ad dictam ciuitatem venientia ex libertate usu et exercitio et executione fori predicti · Mercimonia tamen scilicet lanam pelles corria et consimilia mercatoribus pertinentia ementes sint liberi ciues tenti et habiti cum trono et custumariis per nos in dicta ciuitate elegendis · Soluendo nobis heredibus et successoribus nostris custumas tam maiores quam minores debitas et consuetas cum quibuscumque etiam mercimoniis prefatos liberos ciues habere liberum introitum et exitum cum nauibus fercostis et batellis quibuscumque suis propriis et alienis in aquis de Suthesk et Tay et in portibus de Strunnay et Pauchporte et in omnibus portibus dictarum aquarum quotiens predictis ciuibus videbitur expediens vel opportunum · Concedimus insuper dicto Johanni episcopo et suis successoribus imperpetuum pro nobis et successoribus nostris · Iter camerarie in ciuitate Brechinensi habere et curias camerarias super omnes dictos liberos ciues et omnes prefatam ciuitatem inhabitantes quotiens et quando episcopo qui pro tempore fuerit placuerit tenere cum predictorum amerciamentis dicto Johanni episcopo et suis successoribus in Itineribus nostre camerarie fieri consuetis · Et nolumus quod ciues aut quicumque alii pro emptione seu venditione quorumcumque diebus dominicis in dicta ciuitate per quoscumque nostros ministros aut officiarios ad quodcumque iter Camerarie nostre arrestentur · Et in casu quo dicti ciues arrestati seu attachiati fuerint coram quibuscumque Judicibus Camerario Vicecomitibus prepositis aut burgorum balliuis seu

eorum loca tenentibus aut aliis ministris quibuscumque et quacumque de causa · Volumus quod dicte ciuitatis balliui seu balliuus plenariam habeant potestatem dictos ciues et eorum bona ad crucem dicte ciuitatis replegiandum et ad dicta itinera et curias reducendum · Concedimus etiam pro nobis et successoribus nostris imperpetuum quod predicti liberi ciues omnibus mercantiis mercandiis libertatibus commoditatibus asiamentis et priuilegiis burgorum nostrorum de cetero utantur et libere gaudeant et possideant infra ciuitatem Brechinensem adeo libere et quiete bene et in pace sicut utuntur et possident quicunque burgenses liberrimi regni nostri · Et prefata priuilegia et libertates dicti ciues Brechinenses habeant et teneant de episcopo Brechinensi qui pro tempore fuerit · Et ei in omnibus obediant et in eius absentia suo vicario generali · Et quod dictus episcopus modernus et sui successores cum concilio capituli sui possint corrigere et punire omnes inhabitantes dictam ciuitatem pro eorum malefactis et offensis quotiens ubi et quando sibi videbitur expediri pro bono ecclesie et ciuitatis Brechinensis · Ulterius volumus quod si contingat quascumque naues fercostas vel batellas de regno vel extra regnum applicare in aqua de Suthesk cum quibuscumque mercimoniis seu rebus venalibus quod dicti liberi ciues emere poterint casu quo burgenses de Montross emere noluerint · Quare mandamus et firmiter precipimus justiciariis camerariis vicecomitibus prepositis burgorum et eorum balliuis ac locatenentibus omnibusque aliis quibuscumque quod dictum episcopum capitulum canonicos et ciues Brechinenses ac eorum successores et alios quoscumque ut premittitur in libertate usu exercitio et executione fori predicti in quibuscumque mercantiis seu mercandiis emendis et vendendis ut prescriptum est in introitu et exitu dictarum aquarum et portuum cum quibuscumque mercantiis in itinere etiam Camerarie ut dictum est ac in omnibus et singulis in eorum cartis in inquisitionibus et in nostra presenti carta contentis manuteneant et defendant · Non permittendo eos aut eorum

aliquem aut quoscumque contra hanc nostram concessionem et voluntatem seu presentium nostrarum literarum tenorem aliqualiter impediri grauari perturbari aut vexari super nostram plenariam forisfacturam · Et si quid eis aut eorum alicui contra premissa aut aliquod premissorum iniuriatum fuerit vel factum id eis et eorum cuilibet indilate restitui corrigi et reformari faciatis quotienscumque et quandocumque vos vel aliquis vestrum per ipsos aut ipsorum aliquem fueritis vel fuerit requisiti vel requisitus · Et istas literas concessiones donationem et voluntatem volumus in omnibus et singulis prescriptis inviolabiliter et imperpetuum observari · Non obstantibus quibuscumque literis concessionibus assedationibus per nos predecessores nostros seu camerarios aut alios quoscumque burgensibus de Montross de Forfare et de Dunde de eorum burgis et bondis aut aliis quibuscumque hucusque concessis aut factis vel in posterum concedendis aut faciendis imperpetuum vel ad tempus · In cujus rei testimonium presenti carte nostre magnum sigillum nostrum apponi precepimus · Testibus reuerendis in Cristo patribus Willelmo et Thoma Glasguensi et Candidecase ecclesiarum episcopis Willelmo domino Creichtoun nostro cancellario et predilecto consanguineo dilectis consanguineis nostris Patricio domino le Grahame Patricio domino Glammys Magistris Johanne Arous archidiacono Glasguensi et Georgio de Schoriswod rectore de Cultre apud Falkland primo die mensis Septembris Anno Domini Millesimo quadringentesimo quinquagesimo primo et regni nostri decimoquinto ·

Inquisicio facta apud Kincardine primo die mensis Aprilis anno Domini millesimo cccc° quadragesimo octauo super secundis decimis de Mernis.

83 Jacobus Dei gratia rex Scotorum · · · Sciatis nos inspexisse quandam inquisitionem seu cognitionem ex mandato nostro per Patricium Brekelay deputatum vicecomitis de Kincardine alias factam ·

Cuius vero tenor sequitur et est talis Hec inquisitio facta fuit apud Kincardine in le Mernyss prima die mensis Aprilis anno Domini millesimo quadringentesimo quadragesimo octauo coram honorabili viro Patricio Breklay vicecomitis deputato de Kincardine per litteras regias in hac parte per istos subscriptos et juratos viz. dominum Andream Ogiluy de Inchemartine Dauid Falconar de Halcartoune Alexandrum Strathauchine de Thorntoune Alexandrum Strathauchine de Dulchewarde Georgium Barclay de Mathiris Robertum Arbuthnot de eodem Dauid Scrymgeour de Balmakwin Robertum Bisset de Kynneff Walterum Ramsay de Canterland Willelmum Malwyne de Barras Robertum Mortimar de Balandrou Dauid Cruikschank et Andream Stratoune · Qui jurati dicunt quod episcopus Brechinensis modernus et sui predecessores fuerunt et sunt in possessione ab antiquissimis temporibus quod non est memoria in contrarium de secundis decimis et de le teind penny de le Meirnis de omnibus et singulis wardis releuiis maritagiis finibus eschaetis ac curiarum Camerarie Justiciarie et Vicecomitis exitibus aliisque emolumentis quibuscunque de pertinentibus ad regem infra dictum vicecomitatum · Quodque dictus episcopus modernus et sui predecessores ita omnia pacifice percipere et gaudere consueuerunt non obstantibus quibuscumque concessionibus compositionibus vendicionibus remissionibus aut dationibus per regem aut quoscumque alios de secundis decimis de Wardis releuiis aut ceteris aliis emolumentis supradictis · Et pro illis omnibus episcopus modernus et sui predecessores per suos proprios officiarios in defectu solutionis predictarum distrinxerunt et distringere consueuerunt · Necnon et pro firmis terrarum suarum et aliarum terrarum annuis redditibus etiam per proprios officiarios distringere fecerunt et consueuerunt · Et generaliter pro omnibus contentis in quadam litera regia sub magno sigillo tempore gubernationis Roberti Ducis Albanie in Latino de ultima die mensis

Junij et de anno Domini millesimo quadringentesimo decimo ~~septimo~~ tertio · Et alia sub secreto sigillo in vulgari in cera rubea albe impressa de vicesima sexta die mensis Junij et de anno Domini millesimo quadringentesimo decimo septimo · De quibus omnibus in illis literis contentis et de omnibus supradictis Episcopus modernus et sui predecessores gauisi sunt et in pacifica possessione esse consueuerunt · Deliberauerunt preterea dicti jurati quod nuncquam audiuerunt nec viderunt quemcumque episcopum Brechinensem vocari in curia justiciarie pro terris de Kingorny ipsas expremendo · Nec pro quacumque alia terra expressata infra vicecomitatum de Mernyss nec suam presentiam tanquam vocatus in dicta curia justitiarie pro dictis terris adhibere nec propter quamcumque vocationem eorum in dicta curia viderunt nec audiuerunt quodcumque amerciamentum capi vel leuari a dicto reuerendo patre moderno vel eius predecessoribus pro eius aut eorum absentia a dictis curiis licet quandoque vocari consueuerunt nullo tamen modo puniebantur pro eorum absentia a dictis curiis · Quam cognitionem ac omnia alia et singula in eadem contenta in omnibus suis punctis · · · ut premittitur Approbamus · · · ac · · · confirmamus · In cuius rei testimonium presenti carte nostre confirmationis magnum sigillum nostrum apponi precepimus Testibus reuerendo in Cristo patre Willelmo episcopo Glasguensi Willelmo domino Crychtoune nostro cancellario et consanguineo predilecto dilectisque consanguineis nostris Patricio domino le Grahame Andrea domino le Gray Magistris Johanne Arouss archidiacono Glasguensi et Georgio de Schoriswod rectore de Cultre Apud Falkland primo die mensis Septembris anno Domini millesimo quadringentesimo quinquagesimoprimo · Et regni nostri decimoquinto ·

Procuratorium episcopi Brechinensis decani et capituli eiusdem ac balliuorum et communitatis ciuitatis Brechinensis super perambulatione terrrarum ecclesie Brechinensis et Menmur ·

84 Nouerint uniuersi et singuli presentes literas inspecturi · Nos Johannem Episcopum Decanum et Capitulum Brechinenses ac balliuos et communitatem ciuitatis Brechinensis fecisse · · · necnon · · · ordinare venerabilem virum Magistrum Ricardum Forbess canonicum Aberdonensem necnon honorabiles viros Johannem Smert Alexandrum Cristane Willelmum Nudry Johannem Litster et Cutbertum Reid ciues Brechinenses nostros · · · procuratores · · · Et precipue in causa cuiusdam perambulationis et eiusdem declarationis inter terras prefati reuerendi patris capituli et ecclesie Brechinensis et terras Johannis de Cullaiss et suorum comportionariorum dominorum de Menmur per certos nobiles patrie · · · per vicecomitem de Forfar · · · vocatos, facte et signanter contra eos qui ausu temerario et violenter in contemptum regie autoritatis et mandati et ecclesie Brechinensis dampnum metas seu signa · · · per prefatum vicecomitem deputatum et dictos nobiles inter predictas terras positas seu posita abstulerunt · · · ac contra quascumque alias personas sua interesse putantes · Dantes · · · eisdem nostris procuratoribus coniunctim et diuisim et cuilibet eorum nostram plenariam · · · potestatem ac mandatum speciale ad comparendum coram supremo domino nostro rege eius consilio seu deputatis quibuscumque pluribus vel uno pro nobis et nomine nostro ad petendum prefatum Johannem de Cullaiss seu quoscumque alios ad obseruationem decreti prefatarum perambulationis et declarationis compellendos fore · · · Et ad petendum emendam condignam de destruentibus seu auferentibus signa metas seu limites prefata necnon si necesse fuerit ad

agendum pro nobis in causa seu causis supradictis nosque defendendum proponendum et agendum in omnibus et per omnia ut ordo juris requirit dampna interesse et expensas factas et faciendas petendum et obtinendum cum plena etiam potestate unum seu plures · · · procuratores semel vel pluries loco eorum substituendum qui consimilem · · · habeant potestatem in premissis eumque vel eos reuocandum presenti procuratorio nichilominus in suo robore duraturo · Et generaliter omnia alia · · · faciendum · · · que in premissis aut circa ea necessaria seu etiam oportuna · Et que nos constituentes · · · facere poterimus si presentes in premissis · · · personaliter interessemus etiam si que sint que mandatum exigant magis speciale Ratum gratum atque firmum habentes · · · quicquid per dictos procuratores nostros · · · actum fuerit et in quantum opus fuerit judicio sisti et judicatum solvi · · · sub ypotheca et obligatione omnium bonorum nostrorum spiritualium et temporalium presentium et futurorum · In quorum omnium et singulorum fidem et testimonium premissorum presentes literas sigillo rotundo nostri episcopi Brechinensis ac sigillo communi capituli nostri unacum sigillo communi ciuitatis nostre Brechinensis apud Brechine quarta die mensis Septembris anno Domini millesimo quadringentesimo quinquagesimo primo fecimus roborari ·

Preceptum vicecomitis de Forfar penes arrestationem bladorum seminatorum ex parte australi aque de Cruok per David Balbirny marum quartarii de Brechine

85 Walter off Ogiluy off Bewforde schreff depute off Forfar to Dauid off Balbirny mair off ye quarter off Brechine gretinge. ffor quhy yat we haff commandment of our souerane lord ye Kynge be his letteris patent to conserue and keipe certane marchis rede and declarit to ye

commone off Brechine be ane notable assiss of sindry and mony baronyss off Anguss and yat nochtgaynstandand ye said commone is lauborit and corne sawine yerine Quharfor we charge zow yat ze takand with zou sufficient witness pass and arrest ye said corne sawin in ye said commone on ye south syd off ye wattir off Cruok alsweill schorne as onschorne fforbiddand al maner of mane on ye Kyngis behalf and ouris yat na man analy ye said corne off ye said grwnd undir al pane yat ma eftir follow gewin undir our signet at Dunde ye aucht day off September in ye zeir off God ane thousand four hundreth fyfty and a zeir · Sequitur executio dicti precepti, I ye foirsaid Dauy of Balbirny arrestit ye said corne sawine and onsawine on ye south side of Cruok ye ix day of September befoir writine befoir yir witness Wil Ra myller of Cruok and yat ilk day Johne of Cullace saw yis precept in his awne hand red it befoir Arthur Peteris sone and on ye morne I summond hyme to ye parliament and yan he grantit ye arrest of ye said corne befoir yir witness Willzem Som̃ Jhone Louson duelland in Balrony Wil Fyndlasone and oyir sindry · Jhone off Cullace askand ye said corne arrestit to borch syne he was summond to ye parleament ·

* Facultas condendi testamenta Concessa Episcopis ·

86 Jacobus Dei gratia rex Scotorum Omnibus probis hominibus tocius terre sue Clericis et laicis Salutem · Regalis excellentie dignitas cui disponente domino presidemus exposcit Vt ad ea per que omnium ecclesiarum Regni nostri et maxime cathedralium per nostros progenitores fundatarum et reuerendorum patrum prelatorum earundem statui et honori salubriter consulatur sollicitis studiorum vigiliis intendamus ac vt eorundem indempnitatibus quantum commode possumus occurramus · Cum itaque relatione multorum et informatione fidedignorum

sufficientibus concepimus quod nonnulli tam nostri quam quorundam predecessorum nostrorum officiarii pretextu cujusdam consuetudinis longeui temporis obseruatione ut asseritur roborate omnia res et bona mobilia que Episcopi regni nostri pro tempore existentes tempore sui obitus optinebant seu possidebant Episcopis decedentibus de facto occupantes et vsurpantes sibimetipsis et nostris camere nostre vsibus conuertenda rationibus in contrarium propositis non admissis receperunt applicarunt et conuerterunt vnde nos clarissime memorie Dauid et Roberti predecessorum nostrorum regum Scocie qui dictam consuetudinem tanquam abusiuam et detestabilem reputantes eam aboleri decreuerunt illam penitus reuocauerunt sustulerunt annullarunt ac mandarunt de cetero nullatenus obseruari exempla sequi cupientes abolemus reuocamus cassamus ac penitus annullamus et eam pro nostris et omnium successorum nostrorum regum Scotie temporibus precipimus et mandamus nullatenus obseruari sed tanquam reuocatam abolitam cassatam et penitus annullatam perpetuo reputari · Et vt hec nostre voluntatis ordinatio et mandatum firmum robur optineant et plenum firmitatis consequantur effectum ac vt dampna et pericula animarum que ex dicta asserta consuetudine et censure ecclesiastice que ex inhibitionibus apostolicis ipso facto in contrarium facientes late euenire poterunt euitentur · Nos attendentes serenitati regie incumbere omnes regni sui ecclesias et ecclesiasticas personas in possessionibus libertatibus juribus et priuilegiis antiquitus obtentis indempnes illibatas et illesas preseruare ac presertim ecclesias Cathedrales et ipsarum episcopos singularius regalis potentie brachio protegere · Et in obtitinendis specialius promouere ob reuerentiam laudem et honorem Dei omnipotentis beate Virginis Marie et omnium sanctorum et ob sinceram deuotionem et mentem puram quam nostri progenitores reges Scotie in dictarum regni nostri ecclesiarum Cathedralium fundatione habuisse

dinoscuntur et nos habere dinoscimur ac indefesso proposito habere velle ipsarum ecclesiarum commoda desiderantes · Necnon ob salutem anime nostre et Marie regine Scotie consortis nostre et animarum antecessorum et successorum nostrorum regum Scotie et omnium fidelium defunctorum ad futuram rei memoriam · Necnon ex deliberatione et decreto trium statuum regni nostri in presenti parliamento congregatorum concedimus, ac pro nobis et successoribus nostris perpetuo presentis cirographi tenore confirmamus vt omnes et singuli ecclesiarum Cathedralium regni nostri episcopi nunc existentes et futuri planam et liberam perpetuis futuris temporibus habeant testamentorum suorum factionem Necnon de omnibus et singulis rebus clinodiis jocalibus ciphis tassiis vtensilibus cocliaribus vasis aureis argenteis et deauratis, bladis messibus pecoribus equis bobus vaccis ceterisque animalibus et aliis bonis mobilibus quibuscunque nunc obtentis seu postea per eos uel eorum aliquos obtinendis disponendum plenam et liberam habeant potestatem · Insuper tenore presentium concedimus et ex deliberatione dictorum trium· regni nostri statuum pro nobis et successoribus nostris confirmamus vt prefatis dominis ecclesiarum regni nostri cathedralium episcopis etiam presentibus et futuris decedentibus omnes et singuli fructus prouentus redditus et obuentiones ecclesiarum et beneficiorum quorumcumque ad episcoporum mensas spectantium et omnia emolumenta qualitercumque ad spiritualitatem pertinentia durantibus ipsarum ecclesiarum vacationum temporibus per vicarios generales earundem pro tunc existentes leuentur recipiantur colligantur et disponantur Volumus nichilominus et ob Dei omnipotentis complacentiam ordinamus quod dicti ecclesiarum cathedralium vicarii generales de omnibus et singulis ecclesiarum et beneficiorum prescriptorum redditibus fructubus procurationibus et omnibus aliis emolumentis ad dictarum ecclesiarum cathedralium spiritualitatem spectantibus per eos recipiendis dictorum episcoporum decedentium

futuris successoribus immediatis compota reddant et ex illis rationem et solutionem reddere teneantur · Nos autem ex predictarum ecclesiarum cathedralium vacationibus terrarum ecclesiasticarum firmas siue in victualibus uel pecuniarum summis consistant necnon earundem terrarum exitus curiarum et temporalis jurisdictionis earundem emolumenta nostris et successorum nostrorum vsibus applicanda pro ipsarum terrarum ecclesiasticarum huiusmodi et jurisdictionis earundem gubernatione et custodia una cum jure presentandi ad ecclesias et ecclesiastica beneficia quecunque ad dictorum episcoporum collationes pleno jure spectantes et spectantia nobis et successoribus nostris regibus Scotie durantibus predictarum ecclesiarum Cathedralium vacationum temporibus tantummodo reseruamus per hanc tamen reseruationem nolumus quod husbandi coloni seu agricole terrarum ecclesiasticarum Cathedralium predictarum inhabitatores et firmarii expellantur vel remoueantur quoquo modo sed quod in terris eis assedatis et possessis per eosdem singulis predictarum vacationum temporibus remaneant inexpulsi · Et vt hec omnia et singula per nos superius concessa et expressata perpetuis futuris temporibus firmiter et irreuocabiliter obseruentur, protestamur aperte et expresse concedimus quod non possumus vti aliquo juris auxilio nobis aut predecessoribus nostris in premissis seu premissorum aliquo competenti ymmo renuntiamus expresse omnibus et singulis juris et facti remediis et auxiliis que contra has concessiones nostras in hoc cirographo expressatas seu contra earundem aliquam possunt dici obici vel proponi · In quorum omnium et singulorum fidem et testimonium premissorum magnum sigillum nostrum presenti scripto appendi precepimus · Apud Edinburgh die veneris vicesimo quarto Septembris anno Domini millesimo quadringentesimo quinquagesimo primo et regni nostri decimo quinto testibus reuerendis in Christo patribus Jacobo Sancti Andree Willelmo Glascuensi Johanne Dunkeldensi Johanne

Morauiensi Roberto Dunblanensi Johanne Brechinensi Thoma Rossensi et Georgio Lismorensi Episcopis Willelmo domino Crechtoun nostro cancellario et consanguineo predilecto Carissimo consanguineo nostro Willelmo Comite de Douglas et Avendale Domino Galowidie Dilectis nostris consanguineis Georgio de Angus Archibaldo Morauie Hugone de Ormond Alexandro de Huntlee et Willelmo Orchadie comitibus Willelmo domino le Hay regni nostri constabulario Johanne domino Lorne Necnon quampluribus prelatis nostri regni proceribus burgorum nostrorum commissariis in dicto nostro parliamento congregatis.[1]

Instrumentum super declaratione unionis capelle Magdalene ad capellaniam sancte Crucis de data anni Domini millesimi quadringentesimi quinquagesimi sexti mensis vero Maij die octauo ·

87 In Dei nomine amen per hoc presens publicum instrumentum cunctis pateat · · · quod anno domini millesimo quadringentesimo quinquagesimo sexto mensis vero Maii die octauo indictione quarta pontificatus · · · domini Calixti · · · pape tertii anno secundo · In mei notarii · · · presentia · · · dominus Georgius · · · Episcopus Brechinensis in capitulo suo · · · conuocatis sibi canonicis suis et capellanis chori Brechinensis tunc presentibus taliter allocutus est · Scitote fratres Notificam[us] vobis qualiter capella Sancte Marie Magdalene de Errot infra nostram diœcesim situata vacauit et de presenti vacat per mortem venerabilis viri Magistri Johannis Adolie ultimi possessoris eiusdem · Que capella · · · unita est et annexa per recolende memorie Johannem Episcopum Brechinensem · · · cuidam capellanie ad altare sancte Crucis in ecclesia

[1] The Act in "Acta Parliamentorum" is dated 24th Jan., 1449, An. Reg. xiii.

nostra Brechinensi de terris templariis infra Villam de Kethik Et inter Dalgady et Litilpetforthy infra parochiam de Brechine jacentibus unacum dicta capella et fructibus eiusdem dictis terris templariis ut premittitur unitis . . . per dictum predecessorem nostrum perpetuo fundate . . . Nos igitur Georgius antedictus Episcopus . . . cognoscentes huiusmodi unionem fore justam ratam consonam et in jure fundatam . . . declaramus quod huiusmodi unio et annexio dicte capelle de Arrot cum terris supradictis per predictum predecessorem nostrum et eius capitulum facte in omnibus suis punctis . . . a tempore decessus dicti Magistri Johannis et de cetero suum debitum sortiantur effectum ita et taliter quod Dominus Nicholaius Johannis nunc capellanus dicte capellanie ad altare Sancte Crucis infra ecclesiam nostram ut predicitur fundate eiusque successores . . . dictam capellam de Arrot pacifice assequatur et assequantur eiusque fructibus . . . et obuentionibus quibuscumque unacum terris templariis suprascriptis de cetero perpetuis temporibus pacifice gaudeant . . . non obstantibus quibuscumque impetrationibus . . . factis aut . . . fiendis . Et hoc solenniter protestamur . Super quibus omnibus et singulis dictus reuerendus pater a me notario publico sibi et dicto Domino Nicholaio capellano fieri petiit publicum instrumentum . Acta fuerunt hec in capitulo ecclesie Cathedralis Brechinensis . . . presentibus ibidem venerabilibus et discretis viris Magistro Johanne de Spaldynge Decano Stephano Anguss thesaurario Johanne Willelmi officiali Johanne Monypenny canonico Brechinensibus Ricardo Wyly vicario de Dunde Dominis Johanne Barry Alexandro Liel Willelmo Pay et Thoma Murdaci capellanis chori Brechinensis cum multis aliis . . . Et ego vero Johannes Gy presbyter Brechinensis diœcesis publicus autoritate imperiali notarius . . .

Litera regia directa vicecomiti de Forfar et suis deputatis ad inhibendum Thome Cullaiss ne intromittat cum terris ecclesie Brechinensi pertinentibus · Et citatio eiusdem ad audiendum ipsum puniendum fore pro infractione perambulationis prius perambulate ·

88 James be ye grace of God Kynge of Scottis to our schreff of Forfar and his deputis gretinge Fforsamekle as it is complenzeit til ws be a reuerende fathir in Crist our chanceler ye bischop of Brechine that Thome of Cullaiss wrangusly intromittis with certane landis and boundis belangyne our said chanceler his kirk ciette and citteneris of Brechine Nochtwithstanding yat yer past a purala and ane perambulatioune off ye said landis and boundis off befoir in gret lychtleing and contempinge of justice and law and gret skayth to our said chanceler his kirk and cittie foirsaid Our will is and we charge zou straitly and commandis zat ze in our name and autorite command and charge ye said Thomas yat he haue na daile nor intromittinge with ye said landis and boundis bot suffir ye said our chanceler and his citeneris off Brechine bruik and joiss yaim as vas decretit be ye said perambulatioune sa yat we heir na mair complaint yerupone in tyme to cum undir al ye hiest pane and charge he ma incur agane our maieste and yat ze summonde and charge ye foirsaide Thomas to compeir befoir ws and our counsaile at Dunde ye secunde day of ye nixt justice aire of Anguss to ansuer to us wpon ye brikinge of ye decreit deliuerance and determinatioune off ye said perambulatione and to our said chanceler and his said citteneris wpone ye distrublance of yaim yair lande and boundis undir ye panis foirsaide deliuerynge yir our letteris be zou deulie execut agane to ye berer Gewyn undir our singnet at Striuelinge ye saxt day of September and off our regnne ye xxi zheir · Sequitur executio dicte

litere per marum quartarii Brechinensis · And I Dauy Balbirny mair off ye quartar off Brechine hes maid executioune eftir ye tenor off it at Balnamone ye last day saif ane of September befoir yir witnessis Johne of Lowthiane and Schir Johne of Lowthiane chaiplane ·

* Carta Johannis Smert ciuis ciuitatis Brechinensis super fundatione unius capellanie ad altare Sancti Christofori ·

89 Omnibus hanc cartam visuris vel auditurus Johannes Smert ciuis Brechinensis salutem · · · Sciatis me cum consensu et assensu reuerendi in Cristo patris et domini mei Georgii · · · Episcopi Brechinensis ac Cancellarii Scotie Decani et Capituli eiusdem ad laudem et gloriam omnipotentis Dei beatissime Marie Virginis ac beati Christofori martiris · necnon et omnium celestis curie sanctorum libere dedisse · · · Deo · · · Ac uni capellano ad altare sancti Christofori martiris in ecclesia Cathedrali Brechinensi diuina celebranti et suis successoribus · · · pro salute anime mee Regis Scotorum Jacobi Marie regine Domini Episcopi antedicti ac Margarete uxoris mee et animarum patris mei et matris mee antecessorum et successorum nostrorum et omnium illorum quibus deliqui et emendam condignam non feci ac omnium fidelium defunctorum in puram et perpetuam elimosinam totum et integrum tenementum meum cum pertinenciis jacens ex parte orientali communis vici ville de Brechine extendens versus Drumgrane inter terram Roberti Litstar ex parte boreali ex parte una et terram Walteri Nicholaii ex australi ex parte altera · Item totum et integrum tenementum meum cum pertinenciis jacens ex occidentali parte dicti vici inter terram Thome Reide ex parte boreali ex una parte · Et terram Johannis Lyell ex parte australi ex parte altera · Et in burgo de Dunde tresdecem solidos et quatuor denarios annui redditus de uno tenemento quod

quondam fuit Johannis Walteri jacente ex parte occidentali venelle que dicitur le hors wynd inter terram quondam Simonis Lytstar ad occidentem ex parte una et venellam antedictam ad orientem · Item de tenemento Jacobi de Fodrynghame decem solidos annui redditus jacente in Ergaylisgat eiusdem burgi ex parte boreali eiusdem inter terram Fynlai de Fern ad occidentem ex una et terram Roberti de Fern ad orientem ex altera partibus · Item de tenemento quondam Symonis Lytstar quadraginta denarios annui redditus jacente in le Murragait dicti burgi ex parte australi eiusdem inter terram Willelmi Gy ad occidentem et terram Willelmi de Fern ad orientem · Item de tenemento quondam Petri Scot triginta duos denarios annui redditus jacente in le Welgat ex parte orientali eiusdem inter terram Willelmi Smert ex parte boreali ex parte una et terram Willelmi Masoun ex parte australi ex parte altera · Ac etiam capellanis canonicorum et perpetuis capellanis chori ecclesie Cathedralis Brechinensis inibi diuina celebrantibus et imperpetuum celebraturis totum et integrum tenementum meum jacens ex parte occidentali communis vici ville Brechinensis inter terram Johannis Talzour ex parte boreali ab una et terram Johannis de Buthergask ex parte australi ex altera partibus cum uniuersis et singulis suis pertinentiis · Celebrando predicti et sui successores in predicta Cathedrali Ecclesia Brechinensi pro predicto tenemento cum pertinentiis annuatim in qualibet ebdomada singulis annis imperpetuum ad altare sancti Christoferi in predicta ecclesia situatum unam missam viz. in die veneris de sancta cruce pro animabus mei Johannis antedicti, Margarete sponse mee, omnium prescriptorum et omnium fidelium defunctorum perpetuis temporibus futuris · Insuper predicti capellani et eorum successores post mortem meam annuatim et imperpetuum obitum meum in die obitus mei solempniter celebrabunt faciendo seruicium exequiarum cum omnibus

ad predictum seruicium pertinentibus ut moris est cum placebo et dirige, et in crastino missam solempnem de requiem cum nota et trigentali completo sequente habendo mentionem anime mee et animarum predictarum et omnium defunctorum in suis memoriis et memento cum speciali collecta et memoria de me in prefatis missis secretis annuatim et imperpetuum in tempore celebrationis dicti trigentalis quocumque tempore anni contigerit · Necnon et consimile trigentale pro anima Margarete Brown uxoris mee antedicte post mortem suam in die obitus sui in omni modo et forma ut supradictum est de obitu meo quocumque tempore anni contigerit pro salute anime mee et animarum suprascriptarum et omnium fidelium defunctorum · Item quadraginta solidos annui redditus de terris meis de Quhitfeld jacentibus in baronia de Dun infra vicecomitatum de Forfar leuandos et percipiendos annuatim ad terminos consuetos videlicet Pentecostes et Sancti Martini in yeme per equales portiones per capellanum dicti altaris Sancti Christoferi qui pro tempore fuerit ad sustentandam unam lampadem annuatim et imperpetuum coram sacramento corporis Christi in dicta ecclesia in certo loco per me statuendo et fundando · Quamquidem lampadem dictus capellanus cotidie perpetuis temporibus post secundum pulsum ad matutinas illuminabit et finita magna missa extinguet, et similiter post secundum pulsum ad vesperas illuminabit et finitis vesperis extinguet · Reddendo inde annuatim dictus capellanus et sui successores de predicto tenemento cum pertinentiis jacente ex parte orientali communis vici ville Brechinensis predicto domino meo Episcopo Brechinensi et suis successoribus pro tempore existentibus quadraginta denarios monete Scotie prout consuetum fuit temporibus elapsis per equales portiones ad duos anni terminos suprascriptos · Ac etiam reddendo similiter de predicto tenemento jacente ex parte occidentali dicti vici cum pertinentiis Magistro domus gloriose virginis

Marie infra dictam ciuitatem situate sex solidos et octo denarios dicte monete per equales portiones ad terminos prefatos · Necnon et unam marcam annuatim ad sustentationem et reparationem dictorum tenementorum dicto capellano assignatorum · Que marca annuatim leuabitur per thezaurarium qui pro tempore fuerit et nullo modo exponetur preterquam ad reparationem dictorum tenementorum · Reddendo etiam dicti capellani chori Brechinensis et sui successores de predicto tenemento sibi concesso et assignato prefato magistro domus dei et suis successoribus quatuor solidos consimilis monete per equales portiones ad terminos prenominatos ac etiam capellano dicti altaris Sancti Christoferi et suis successoribus annuatim sex solidos et octo denarios ad sustentationem et reparationem dicti tenementi exponendos cum consilio procuratoris communis Capellanorum tantum pro omni alio onere seruicio seculari · · · seu demanda · · · Tenenda et habenda tota et integra dicta tenementa cum pertinentiis cum totis et integris predictis annuis redditibus Deo omnipotenti beate Marie et sanctis suprascriptis et capellano predicti altaris sancti Christoferi ac capellanis chori predicti et suis successoribus imperpetuum et ad sustentationem dicte lampadis ut predictum est meis legitimis et indubitatis assignatis a me et heredibus meis quibuscumque in puram et perpetuam elimosinam cum omnibus et singulis libertatibus · · · adeo libere · · · sicut aliqua elimosina infra regnum Scotie datur · · · Item volo et ordino quod in ferialibus diebus post matutinas tempore prime dictus capellanus et sui successores celebrent missam suam et ad eandem pulsabit et pulsabunt · et quod veniant in superpellicio ad omnes horas canonicas sicut capellani de Dun et alii perpetui capellani faciunt ut consuetum est · Et[iam] in dominicis diebus post leuationem magne misse dictus capellanus et sui successores suas missas celebrent nec aliud seruicium habeat in dicta ecclesia vel extra sed continuam in dicta capellania faciet et facient residentiam aut aliquo alio seruicio alioquin qui alias

facere presumpserit ipso facto penitus sit priuatus · Insuper volo · · · et dispono quod jus patronatus ad presentandum ad dictam capellaniam sufficientem et ydoneam personam · · · Episcopo Brechinensi · · · seu eius vicario generali in spiritualibus sede vacante cum et quotiens eandem capellaniam vacare contigerit ad me et dictam Margaretam Brown meam sponsam pro tempore nostro et post mortem nostram ad heredes meos, quibus deficientibus ad predictum dominum episcopum et suos sucessores jure pertineat pro perpetuo et deficientibus heredibus meis legitimis volo quod Episcopus qui pro tempore fuerit de eadem pleno jure disponat · Et si contingat quod dicti heredes mei capellanum ydoneum ad ipsam capellaniam dum ipsam vacare contigerit infra quadraginta dies non presentauerint volo quod plenaria dispositio eiusdem pro illa vice dicto domino Episcopo pertineat · Et ego vero Johannes antedictus et heredes mei predicta tenementa · · · unacum omnibus predictis annuis redditibus prefato capellano et capellanis · · · ad altare predictum · · · et sustentationi dicte lampadis in omnibus · · · varantizabimus · · · In cuius rei testimonium sigillum meum huic presenti Carte mee est appensum unacum sigillo dicti reuerendi patris Domini Episcopi Brechinensis Cancellarii Scotie et sigillo communi capituli eiusdem apud Brechine decimo nono die mensis Aprilis anno Domini millesimo quadringentesimo quinquagesimo octauo ·

Instrumentum Camerariatus ad tenendum Iter Camerarie in ciuitate Brechinensi per Johannem Schoriswod fratrem germanum Georgii Episcopi Brechinensis et Magistrum Dauid Guthre de Kyncaldrum ·

90 In Dei nomine Amen · Per hoc presens publicum instrumentum cunctis pateat euidenter quod anno Incarnationis Dominice millesimo quadringentesimo quinquagesimo nono secundum cursum et computa-

tionem ecclesie Scoticane die vero vigesimo octauo mensis Januarii Indictione octaua Pontificatus · · · Pii · · · pape secundi anno secundo · In nostrum notariorum publicorum et testium infrascriptorum presentia comparuerunt in pretorio ciuitatis Brechinensis honorabiles viri Johannes de Schoriswod frater germanus · · · Georgii · · · Episcopi Brechinensis Cancellarii Scotie et Magister Dauid de Guthrye de Kyncaldrum camerarii predicti Domini Episcopi ad tenendum Iter camerarie in ciuitate Brechinensi per predictum reuerendum patrem coniunctim et diuisim specialiter constituti prout in literis suis ibidem perlectis plenius continebatur · Quibus perlectis et in vulgari expositis honorabilis vir Dauid Dempster de Ochterles ibidem personaliter existens et asserens se esse camerarium dicti Domini Episcopi et Ecclesie Brechinensis specialiter constitutum et quasdam literas sigillo quondam recolende memorie Johannis Episcopi Brechinensis et sigillo communi capituli sigillatas produxit et perlegi fecit · Quibus etiam perlectis prefatus Dauid Dempster asseruit se esse promptum et paratum ad tenendum dictum iter camerarie et quod nullus alius camerarius habuit potestatem ad affirmandum et tenendum dictum iter camerarie nisi esset suo nomine affirmatum · Et produxit unam cedulam tenoris sequentis · I Dawy Dempster of Ochterless bailze and chawmirlane to my Lord ye bischop of Brechine and to his kyrk am reddy to hald my said lordis chawmerlane ayr callit to yis day and proferis me yerto lauchfullye to execut myne office of chawmerlanry efter ye tenor of my feftment and ye power gewyne to me yarupon Quharfor I exhort and dischargis of our Souerane Lordis behalf ye Kyng of Scotland James, of my Lord bischop Georgis of Schoriswodis behalf and of myne yat na man attempt na ta wpon hand to execut my said office under ye pane of law for I disasent yarto and wil let it eftir my power and gif ocht be done atour yat I protest for me and myne airis yat it draw ws to na preiudice na henderyng of our richt in tyme

to cum · Qua perlecta prefatus Johannes asseruit quod dictum iter camerarie fuit positum et proclamatum nomine et ex parte ipsius de mandato dicti Domini Episcopi · Et in eodem itinere fuerunt singula peragenda dictum Dominum Episcopum et suam Ecclesiam in feodo et hereditate concernentia puta purpresiones communitatis dicte ciuitatis facte super communi via obturationes venellarum et diversa alia · Et curia non fuisset legittima si fuisset vocata et proclamata per unum et affirmata seu tenta per alterum ne partes super huiusmodi iniuriis calumpniande et prosequende contra predictam curiam exciperent Quibus dictis et recitatis prefatus Johannes Schoriswod vocauit balliuos dicte ciuitatis ad presentandum sibi preceptum ab eo directum legitime executum quibus vero balliuis cum dicto precepto comparentibus suprascriptus Dauid dixit quod non voluit tollerare eos ad huiusmodi iter camerarie ulterius in aliquo procedere nisi affirmaretur nomine suo ut supra . Et hoc predicti camerarii facere noluerunt · Et sic ipsos ad tenendum dictum iter realiter impediuit · Super quibus omnibus et singulis predictus Johannes Schoriswod a nobis notariis publicis suprascriptis fieri petiit publicum instrumentum · Acta fuerunt hec in loco subscripto hora undecima ante meridiem vel eocirca · · · presentibus ibidem venerabilibus et circumspectis viris Magistris Johanne de Spaldyne decano Brechinensi Johanne Wilhelmi officiali eiusdem et Thoma de Guthre in artibus Magistro Johanne de Buttergask de eodem Ricardo Willelmi et diuersis aliis testibus · · .

Et ego Johannes Gy presbyter Brechinensis diœcesis publicus autoritate imperiali notarius · · ·

Et ego Jacobus Steill presbiter Sanctiandree diœcesis publicus autoritate imperiali notarius · · ·

Declaratio Thome Episcopi Dunkeldensis Judicis Compromissarii super solutione summe trium librarum thezaurario Brechinensi · Et vicario Brechinensi sex solidorum et octo denariorum per rectorem ecclesie parochialis de Kynnell ·

91 Uniuersis Sancte Matris ecclesie filiis ad quorum noticias presentes littere peruenerint Thomas · · · Episcopus Dunkeldensis salutem cum benedictione diuina · Nouerit uniuersitas vestra nos in quadam causa penes distinctiones diœcesis Sanctiandree et Brechinensis · Et presertim versus quamdam peciam terre vulgariter nuncupatam le Kenbreth cuius diœcesis fuit et est inter · · · Episcopos Sanctiandree et Brechinensem debatibiles seu litigiosos coram nobis tanquam Judice compromissario ventulata et usque ad finem arbitralis seu compromissarie prolationem processisse in hec verba Christi nomine inuocato · Nos Thomas · · · Episcopus Dunkeldensis judex compromissariusque cause et partibus infrascriptis pro tribunali sedentes in quadam causa debate seu contrauersie penes distinctiones diœcesis Sanctiandree et Brechinensis et presertim penes quamdam peciam terre vulgariter nuncupatam le Kenbreth cuius diœcesis est et fuit de unanimi consensu et assensu · · · Patricii et Johannis · · · Episcoporum Sanctiandree et Brechinensis per viam amicabilis compositionis judicialiter compromissarie cognoscentes · Auditis prius partium predictarum petitione responsione allegationibus testiumque depositionibus ceterisque juribus hinc inde propositis summarie de plano procedentes juxta ea que vidimus et concepimus juris peritorum et signanter dominorum officialium Sanctiandree et Brechinensis communicato consilio et secuto quibus fidelem fieri fecimus relationem in eadem solum Deum pre occulis habentes Eiusque nomine sanctissimo primitus inuocato per hanc nostram senten-

tiam compromissariam et per viam amicabilis compositionis quam ferimus in hiis scriptis pronunciamus decernimus declaramus illam peciam terre de Kenbreth fuisse esse et fore parochie de Kynnel et diœcesis Sanctiandree · Et rectorem de Kynnel et suos successores rectores dicte ecclesie qui pro tempore fuerint tres libras thezaurario Brechinensi · Et vicario dicte ecclesie sex solidos et octo denarios usualis monete Scotie eorumque successoribus thezaurariis et vicariis dicte ecclesie annuatim persoluere ad duos anni terminos videlicet festa pasche et assumptionis beate Marie per equales medias portiones nomine annui census seu pensionis pro omni jure et juris clameo que dicti thezaurarius et vicarius eorumque successores · · · habent · · · in seu ad quascumque decimas que contingere potuerunt seu poterunt infra dictam peciam terre de Kenbretht temporibus presentibus seu pro futuris · Et in euentum quod dictus annuus census seu pensio maneat insolutus seu insoluta quocumque termino prenominato aut infra quadraginta dies proxime et immediate sequentes dictum terminum totiens quotiens solutio dicti annui census · · · defecerit thezaurario et vicario seu eorum procuratoribus · · · superuenientibus apud ecclesiam de Kynnell in dicto termino seu infra quadraginta dies predictos et · · · petentibus censum illius termini · · · illis petentibus persolui et non solutum ut premissum est omni die quo dictus census maneat insolutus post lapsum quadraginta dierum rector dicte ecclesie de Kynnell · · · persoluet thezaurario et vicario dicte ecclesie Brechinensis · · · duos solidos monete currentis Scotie nomine pene inter dictos thezaurarium et vicarium juxta ratam et facultatem sui census predicti equaliter diuidendos usque ad satisfactionem condignam principalis annui census non soluti · Ad quam penam soluendam ut premittitur dictum Rectorem et suos successores jurisdictioni et cohercioni domini Episcopi Sanctiandree · · · decernimus subiacere · Lata et lecta et in scriptis redacta fuit

hec nostra sententia compromissaria ad instantiam procuratorum dictorum dominorum episcoporum · · · in ecclesia parochiali de Perth decimo septimo die mensis Februarii anno Domini millesimo quadringentesimo sexagesimo sexto hora nona ante meridiem · Indictione decimaquinta, pontificatus · · · domini Pauli · · · pape secundi anno tertio presentibus venerabili in Cristo patre Johanne abbate de Lundoris · Necnon venerabilibus ac circumspectis viris magistris viz. Patricio Zoung Jacobo Lewyngstoune Johanne Donaldy decano precentore et cancellario ecclesie Dunkeldensis · Malcomo Lowtoit licentiato in decretis vicario de Tibirmwir Johanne Benyng et Johanne Cristysoun vicariis de Kircaldy et Cleth Sanctiandree diœcesis ac domino Thoma Huntar capellano · In quorum omnium et singulorum fidem et testimonium premissorum presentes litteras siue presens publicum instrumentum de mandato nostro per magistrum Dauid Coldeñ clericum nostrum ac notarium publicum subscribi et publicari fecimus ac Sigilli nostri rotundi appensione jussimus communiri apud dictum burgum de Pertht die · · · et testibus suprascriptis · Et ego Dauid Coldeñ presbyter Sanctiandree diœcesis publicus autoritate imperiali notarius · · · unacum venerabilibus viris magistris Thoma Lowddaile decretorum doctore et Dauid Meldrum rectore de Blair officialibus Sanctiandree et Dunkeldensi in causa supradicta assessoribus ac testibus prenominatis presens et personaliter interfui Eaque · · ·

* Carta Jacobi Wischart super venditione unius tenementi ciuitatis Brechinensis Dauidi Rait etc. ·

92 Omnibus hanc cartam visuris vel audituris Jacobus Wischeart de Pettarro · · · Sciatis me dedisse concessisse et hac presenti carta mea confirmasse dilecto consanguineo meo Dauid Rat ciui Brechinensi

heredibus suis et assignatis totam et integram terram illam Wastam wulgariter dictam le constabilland jacentem in ciuitate Brechinensi inter terras Laurencii Smytht ex parte occidentali ex parte una et terras Ebote Fenton ex parte orientali ex parte altera extendentem in longitudine versus viam regiam que ducit apud Petpullox et le Petmyr ex parte boreali ex parte una et communem vicum [viam?] que ducit apud Kyndrochat ex parte australi ex parte altera cum una acra terre arabilis inter acram Johannis Tode de Kukistone ex parte occidentali ex parte una jacente et acram Ebote Fentone ex parte orientali ex parte altera pro suis benemeritis et seruicio michi retroactis temporibus gratanter impensis · Tenendam et habendam totam et integram predictam terram et acram cum pertinentiis prefato Dauid heredibus suis et assignatis de me et heredibus meis in feodo et hereditate imperpetuum · · · per omnes rectas metas suas antiquas et diuisas prout jacent cum omnibus et singulis libertatibus · · · ad dictam terram constabilariam et acram antedictam · · · Ita quod nec ego predictus Jacobus vel heredes mei jus vel clameum possessionem aut proprietatem de predicta terra et acra cum pertinentiis vendicare potero seu poterunt quouismodo in futurum · Sed ab omni juris titulo habito vel habendo sumus de cetero penitus et omnino absoluti · · · Reddendo inde dictus Dauid heredes sui et assignati annuatim michi heredibus meis aut assignatis sex denarios monete Scotie ad festum Penthecostes si petatur tantum nomine albe firme tantum pro omni alio onere seruicio seculari · · · Et ego vero prenominatus Jacobus heredes mei et successores predictam terram wulgariter dictam ut premittitur le constabile land et acram eidem adiacentem prescriptam cum pertinentiis prefato Dauid heredibus suis et assignatis varantizabimus · · · In cuius rei testimonium presenti carte Sigillum meum est appensum coram hiis testibus domino Roberto Arrot presbitero Alexandro de Myddilton Thoma Wischeart et Jo-

hanne Brechine apud Pettarro tertio die mensis Januarii anno Domini millesimo quadringentesimo septuagesimo primo ·

Preceptum saisine Dauid Rait super dicto tenemento ·

93 Jacobus Wischart de Pettarro dilectis meis Johanni Dempster de Outhirless et Ricardo Willelmi ciui Brechinensi balliuis meis in hac parte specialiter constitutis salutem · Quia hereditarie dedi et concessi dilecto consanguineo meo Dauid Rait ciui dicte ciuitatis Brechinensis terram meam vastam jacentem in ciuitate Brechinensi vulgariter dictam le constable land cum una acra eidem adiacente prout in carta mea predicto Dauid desuper confecta plenius continetur · Vobis igitur et vestrum cuilibet coniunctim et diuisim precipio et mando quatenus visis presentibus statum saisinam et hereditariam possessionem predicte terre et acre cum pertinentiis prefato Dauid vel suo certo attornato indilate tradatis · Ad quod faciendum meam veram liberam et plenariam potestatem vobis et vestrum cuilibet coniunctim et diuisim committo per presentes · Et in signum huiusmodi saisine sigillum dantis dictam saisinam in secunda cauda post meum presentibus appendi faciatis · In cuius rei testimonium sigillum meum presentibus est appensum coram hiis testibus domino Roberto Arrot presbitero Alexandro Myddiltoune Thoma Wischart et Johanne Brechine apud Pettarro tertio die mensis Januarii anno Domini millesimo quadringentesimo septuagesimo primo ·

* Erectio parochialis ecclesie de Fynnewyne in canonicatum et prebendam ·

94 Uniuersis et singulis Sancte Matris ecclesie filiis ad quorum noticias presentes litere peruenerint Johannes Dei et apostolice sedis gratia Episcopus Brechinensis ad futuram rei memoriam Salutem in omnium saluatore · Uniuersitati vestre notum facimus per presentes quod nos caritate moti et zelo bone fidei cultum diuinum augmentare desiderantes Ecclesiam parochialem de Futhnewyn nostre diœcesis accedente ad hoc sana deliberatione et consensu magnifici et potentis domini Dauid comitis Craufurdie et domini de Lyndesay patroni · Et eminentis scientie viri Magistri Johannis Lok in sacra theologia professoris eximii ac rectoris dicte ecclesie cum consensu decani et capituli nostri cathedralis Brechinensis propter hoc specialiter congregati in Canonicatum et prebendam in nostra ecclesia cathedrali antedicta melioribus modo via forma et jure quibus melius et efficacius potuimus ereximus in prebendam sacerdotalem qua nullus nisi sacerdos gaudere poterit in futurum et tenore presentium erigimus saluis pensione annuali et perpetua duodecim marcarum monete Scotie pro tempore currentis vicario dicte ecclesie qui pro tempore fuerit cum suis mansione tofta et crofta solitis necnon quinque marcis sex juuenibus clericis in choro Brechinensi ministraturis soluendis annuatim per prebendarium dicte ecclesie pro tempore existentem ad duos anni terminos solitos et consuetos cui prebendario unus dictorum sex juuenum semper ministrabit in choro et in ecclesia et alibi prout decet · Prouiso etiam quod uniuersa et singula jura et onera ordinaria et extraordinaria episcopalia et archidiaconalia ex dicta ecclesia de Futhnewyn solui debita et consueta nobis et nostris successoribus ac archidiaconis de Brechin qui pro tempore fuerint ex

ipsius ecclesie de Futhnewyn fructibus redditibus et prouentibus perpetuis futuris temporibus per prebendarium eiusdem pro tempore existentem integraliter persoluantur ceteraque omnia onera reparationes reformationes et alia quecumque necessaria tam circa altare quam chorum ad dictam ecclesiam de Futhnewyn pertinentia de expensis dicti prebendarii qui pro tempore fuerit etiam perpetuis futuris temporibus volumus sustentari · Reseruando prefato domino Comiti suisque heredibus quibuscumque jus presentandi ad dictos canonicatum et prebendam, et prebendario eiusdem ac suis successoribus vicarii pensionarii presentationem Nobisque collationem utriusque totiens quotiens vacare contigerit · In quorum omnium et singulorum fidem et testimonium premissorum Sigillum nostrum autenticum et commune Sigillum nostri Capituli antedicti presentibus sunt appensa · Apud Brechine decimatertia die mensis Septembris Anno Domini Millesimo quadringentesimo septuagesimo quarto · Pro presentium etiam firmiori subsistentia et ut presentes robur amplius haberent prenominatus Magister Johannes Lok prebendarius tunc personaliter presens ac ut prefertur consentiens petiit cum instantia Sigillum suprascripti domini Comitis patroni una cum aliis Sigillis appendi presentibus · Cui petitioni benigne annuit idem dominus Comes et statim jubente domino episcopo ad eundem accessit dictus Magister Johannes prouolutus ad genua episcopi creatus est in Canonicum et prebendarium prout moris est fide per eum prestita de obseruantia statutorum capituli et fidelitate obseruanda episcopo et ecclesie Brechinensi predictis · Cui etiam prebendario nuper sic creato venerabilis vir Magister Johannes Spaldyn tunc decanus Brechinensis assignauit stallum in choro et locum in capitulo · Super quibus omnibus et singulis a me Notario publico subscripto ac scriba curie Brechinensis sepedictus Magister Johannes Lok sibi fieri petiit publicum instrumentum · · · Necnon meam subscriptionem manualem presentibus jungendam ·

sic Et ego Johannes Spaldyn decanus infrascripta approbo et eisdem consentio teste manu propria etc. Et ego Georgius Seres cantor Brechinensis infrascripta approbo teste manu propria · Et ego Willelmus Auchlek prebendarius de Glenberwy approbo suprascripta teste manu propria · Ego Willelmus Ogylwy cancellarius Brechinensis prescripta approbo teste manu propria · Ego Willelmus Meldrum subdecanus ad idem teste manu propria · Robertus Broun pensionarius ad idem manu propria · Ego Jacobus Balfour prebendarius de Kylmoir ad idem teste manu propria · Et ego Jacobus Dekysoun prebendarius de Guthre ad idem teste manu propria · Et ego Johannes Achilmar officialis Brechinensis ac canonicus ecclesie cathedralis eiusdem prescripta approbo teste manu propria · Ego Dauid Lyndesay Comes suprascriptus approbo suprascripta manu propria ·

Et ego Edwardus Roberti presbiter Brechinensis diœcesis publicus imperiali et regali autoritatibus notarius · Quia · · · etc.

Instrumentum Andree Blak super secundis decimis de le Mernis ·

95 In Dei nomine Amen · · · Pateat euidenter quod anno ab Incarnatione Domini millesimo quadringentesimo septuagesimo sexto mensis vero Nouembris die decimatertia, Indictione decima, Pontificatus · · · domini Sixti · · · Pape quarti anno sexto · · · personaliter constitutus dominus Johannes Lowdiane capellanus procurator · · · Reuerendi patris · · · Johannis · · · Episcopi Brechinensis · · · accessit personaliter ad villas subscriptas viz. Petnamone molendinum de Kyncardin Fesky molendinum de Feddircarn Balmane Litil Strath et Mekill Straths et Esly jacentes infra dominium de Balmane et infra vicecomitatum de Kyncardin, Ibidemque a tenentibus et inhabitantibus villarum predictarum et a quolibet ipsorum quantum ad ipsos et ipsorum quem-

libet respective pertinebat nomine et ex parte dicti Reuerendi patris Episcopi Brechinen. et ecclesie sue petiit secundas decimas villarum predictarum debitas et consuetas sibi et ecclesie sue de terminis Sancti Martini in hyeme anno supradicto elapso et de aliis terminis elapsis post institutionem dicti Reuerendi patris in Episcopatu Brechinensi · Quiquidem tenentes et inhabitantes villarum predictarum singillatim responderunt quod de debitis per eos de dictis terris solitis et consuetis domino terrarum satisfecerunt dicentes quod nulli alteri quicquid de prenominatis terris dare voluerint absque mandato dicti domini tempore existentis · Super quibus omnibus et singulis dictus dominus Johannes a me notario publico · · · petiit · · · instrumenta · Acta erant hec super fundum villarum antedictarum sub anno . (etc.) . Presentibus ibidem discretis viris Johanne Roberti Willelmo Ackin, Johanne Sprwnt, Alexandro Joffrasoun, Andrea Wylie et Johanne Wylie cum diuersis aliis · · ·

Sequitur subscriptio notarii . Et ego Andreas Blak presbiter Brechinensis diœcesis publicus Imperiali auctoritate notarius quia . (etc.) .

Decretum dominorum consilii super secundis decimis terrarum domini de Rothoiss existentium in Mernia tempore Warde earundem · Date vigesimiprimi diei mensis Julii anno Domini jm. cccc^{mo} septuagesimo septimo Et anno regni Jacobi regis decimoseptimo ·

96 Jacobus Dei gratia Rex Scottorum omnibus probis hominibus suis ad quos presentes litere peruenerint Salutem · Sciatis quoddam actum sive decretum per consules nostros inferius descriptos datum et promulgatum utique intellexisse in wlgari sub hac forma · At Edinburgh ye last day of Junii ye yer of our Lord ane thousand four hundreth sewyntye and sewyne yeris the lordis of counsaile wnder writine yat is to say ane

reuerend fayer in God William bischop of Catness maister William Schewess archdene of Sanctandrois coadiutor of ye samyne · Noble and mychty lordis Androw Lord Awendaile chanceler of Scotland Johne Lord Carlile, ane venerable father in Gode Archibald abbat of Halirudhouss maister Archbald Quhitlaw secretar maister Alexander Inglis and Johne the Ross of Montgrenene anent ye actioun debatable betuix a reuerend fayer in God Jhone bischop of Brechine on ye ta pairt and George erl of Rothoiss on ye tuyir part twiching ye secund teynd clamyt be ye said reuerend fayer to be aucht to hym of ye said erl of Rothoiss landis lyand in ye Meyrniss ye tyme of ye beying of ye said landis in our Souerane Lordis handis be ressoun of ward. The said actioun beand of lang tyme dependand debatable betuix ye saidis parteis and oft tymis proponit be yaim befoir ye lordis of Counsale and yair ressonis and allegationis hard and vnderstanding. And yaireftir our Souerane Lordis rycht and interess in yat mater becauss it concerniss to his Hieness in siclik thing in tyme to cum The ald rollis and registeris war be command of the lordis of Counsale socht and ye copeis yairof attentikly wretine and now shawin witht diuerss oyeris euidentis and writis producit be ye said bischop of Brechine ye quhilkis rollis and euidentis beand considerit and understandin at lyntht ye said lordis of counsale yai beyng ryply awisit ye mater at lintht commonit counsellis our Souerane Lordis Hienes to mak ye said reuerend fayer be content and pait of ye secund teind of ye said erl of Rothoiss landis for ye tyme of yair beyng in his handis be ressoun of ward and thinkis yat ye rollis registeris and euidentis schawin befoir yaim is sufficient pruff for ye possession of ye kirk of Brechine to ye secund teind of ye said ward · Datum et extractum de libro actorum per me Alexandrum Scot clericum consilii regii sub meis signo et subscriptione manualibus quodquidem actum sive decretum ac omnia et singula in eodem contenta

in omnibus suis punctis et articulis approbamus ratificamus et per presentes confirmamus · Datum sub testimonio magni sigilli nostri apud Edinburgh vicesimo primo die mensis Julii anno Domini millesimo quadringentesimo septuagesimo septimo et regni nostri decimo septimo ·

De secundis decimis de Meirnyss ·

97 James be ye grace off Gode kinge of Scottis to our sereff off Kincardine and his deputis yat now is and yat sall happine to be for ye tyme greting. Forsamekle as in ye actioune and causs mowit betuix ane reverende fathir in Criste Jhone bischope off Brechine on ye ta part and our cousinge George erle off Rothess and lord Lesley on ye toyir part tuichinge ye secunde teindis clamyt be ye said reuerende fathir to be awinge to hyme and his kirk off Brechine off ye said erle of Rothess landis in our warde It is counsalit ws be ye lordis off our counsale that considering ye ressonis and allegatiounis producit befoire oure said counsaile and ye alde rollis registris writtis and euidentis send be thame in yat mater that we mak ye saide reuerende fayir be contentit and pait of ye secund teinde off ye saide erle of Rothess landis for ye tyme of yar beinge in our handis be ressone off warde the quhilk counsaile is guyde for ye possessioune of ye kirk and to ye sustentatione off ye seruice off Almychtye Gode and we ordane and decernis ye samyne to be execut and fulfillit. Oure wil is yarfore and we charge zou straitlie and commandis yat yir oure letteris sene but delay ze compell and distrenzhe ye saide erle of Rothess warde landis in ye Meirnyss for ye saide secunde teinde awinge off yaim ye tyme yai war in our warde and mak ye saide reuerende fathir his factouris and ministeris to be content yaroff in tyme bigane and alsa in tyme to cum quhen ye saidis landis hapnis to fall in warde and keip ye saide kirk in possessione off yar

preuilegis as ze will haf special thank off ws and under ye charge yat eftir ma follow. Delyueringe thir our letteris be zou deulie execut agane to ye saide reuerende fathir and his factouris to remane with hyme and his successouris and to be presentit to zow alss oft as is neidful for executioune of yaim. Gewine under our priue seile at Edinburgh ye xiij. day of August the zeir of our Lorde ane thousande four hundreith sewinty and sewine zeris and of our regnne ye auchttene zeire ·

98 Aliud instrumentum earundem decimarum · Date anni Domini millesimi quadringentesimi septuagesimi septimi [mensis vero Nouembris die vicesimo · Testibus, discretis viris Johanne Roberti, Roberto Ackin, Johanne Forwnt, Alexandro Joffrason, Andrea Wode et Johanne Wile · Andrea Blak notario ·]

99 Aliud instrumentum earundem decimarum · Date anni Domini mill°. cccclxxix. [mensis Maii die vicesima ·]

In Dei nomine · · · personaliter constitutus dominus Johannis Lowdiane · · · procurator · · · domini Johannis · · · Episcopi Brechinensis · · · accessit personaliter ad funda villarum subscriptarum viz. ville de Petnamone ville de Fesky molendino de Fettercarn ville de Balmane ville Eslie ville de minori Strath ville de maiori Strathtjacentia infra dominium de Balmane et infra vicecomitatum de Kyncardine · Ibidemque a tenentibus villarum prescriptarum et a quolibet ipsorum quantum ad eos et eorum quemlibet respectiue pertinebat · · · ex parte dicti · · · Episcopi · · · petiit secundas decimas · · · debitas · · · sibi et ecclesie sue (etc.)

[Testibus, Duncano Stewinson, Johanne Roberti, et Johanne Wylye · Waltero Schall notario ·]

100 Instrumentum domini Jacobi Willelmi super secundis decimis [de Mernis] de anno Domini m.cccc.lxxix. [mensis Nouembris die vicesima-quinta · Testibus, Johanne Cob, Alexandro Joffrason inhabitante in Ardoch, et Johanne Wile ·]

101 Aliud instrumentum earundem decimarum · Date anni Domini m.cccc.lxxx. [mensis Julii die tertia · Testibus, Duncano Stewinsoun, Johanne Roberti, et Johanne Wylye juniore · Jacobo Willelmi notario ·]

102 Aliud instrumentum earundem decimarum de data anni Domini m.cccc.lxxxiv. [mensis Julii die vicesimasexta · Testibus discretis viris Johanne Roberti, Roberto Ackin, Moricio Cochran et Andrea Wylye · Andrea Blak notario ·]

* Carta Jacobi Regis Scotorum confirmationis cartarum David Regis Scotie, trium cartarum Roberti Ducis Albanie et unius Jacobi Regis Scotie date vigesimi diei mensis Novembris anno Domini millesimo quadringentesimo octuagesimo tertio · Et regni dicti Jacobi vigesimi quarti ·

103 Jacobus Dei gratia Rex Scotorum · · · Sciatis nos inspexisse quandam literam factam et concessam per quondam nostrum predecessorem bone memorie David regem Scotorum sub suo magno sigillo episcopo et ecclesie cathedrali Brechinensi super possessionibus et privilegiis ejus-

dem ecclesie ac tres literas factas et concessas per quondam nostrum consanguineum Robertum Ducem Albanie comitem de Fife et de Menteth olim gubernatorem Scotie prefate ecclesie · · · duas viz. sub magno sigillo sui officii et tertiam earundem sub suo secreto sigillo de secundis decimis terrarum reddituum et prouentuum vicecomitatus de Kincardin necnon quoddam actum Consulum nostrorum per nos sub testimonio magni sigilli nostri confirmatum de secundis decimis terrarum consanguinei nostri comitis de Rothes jacentium in le Mernys de mandato nostro visas · · · ad plenum intellexisse · Tenor autem dicte litere prefati nostri predecessoris David Scotorum Regis sequitur sub hac forma David Dei gratia Rex Scotorum · · · Cum nos deceat · · · [vide No. 9] · Tenor vero unius literarum sub magno sigillo officii dicti Roberti Ducis Albanie gubernatoris olim Scotie sequitur in hunc modum · Robertus Dux Albanie · · · [vide No. 25] · Tenor quidem alterius literarum predictarum gubernatoris olim Scotie sub dicto magno sigillo confectarum sequitur in hec verba · Robert Duc of Albany Erle of Fife and Menteth and gouernour of Scotland to ye scherewe and his balzeis of Kyncardin gretyng Wit ze yat it is nocht our will nor our entent to do ony preiudice to ye kirk of Brechine ne to ye bischop of it in ye takying or rasing of his teynd penny aucht till hymme off relewis wardis mariage malis finis eschetis or ischeis of courtis of zouris or of ye justris pertenand till our Lord ye King within zour balzery throw ony accordance forgevin or selling mad or to be mad be our letteris send to zow or to be send to ony personis yarupon And yarfor we bid zow and commandis yat nocht aganisstandand ony letteris send to zow be ws or to be send apon ye forgevin selling or accordans apon ye forsaid wardis releuis mareage malis finis or eschaetis beforsaid ze raiss and distrenze for ye teynd penny aucht to ye said bischop of ye forsaid thingis, deliuerand yam and payand yam

redely to ye said bischop or his deputis sa yat we her na rychtwiss complant yarof in tyme to come ye quhilk teind penny we will be alowit to zou in zour accomptis zer be zer as is custumit to be And yis wndir all pane yat ma effer ze lewe nocht wndon In witness of ye quhilk thing till yir our letteris for ye tym of our gouernale till endur to zou to be schawit and with ye said bischop to remane we haf gert put ye grit seil of our office At Pertht ye tym of our schekar haldin yar ye tuenty day of Junii ye zer of our Lord mill fourhundreth and fiweten and of our gouvernale ye tend ·

Tenor etiam litere sub secreto sigillo dicti Roberti Ducis Albanie de qua supra fuit mentio est talis · ROBERT Duc of Albanie Erle of Fife and of Menteth and gouvernour of Scotland till ye schereff off Kincardin and his balzeis greting We lat zou wit yat we tretand or recordand with ony of my Lord ye Kingis liegis for wardis or relewis for ony certane sowme or forgewand yam and relewand yam yar relef or selland or accordand with ony of ye Kingis liegis for ony ward relef or mareage or ony profit falland to ye King of courtis or eschetis It is nocht our entent purpos or wyll to tret sell or forgewe ye teynd penny or ony thing pertenand to ye bischop and ye kirk of Brechin ye quhilk wes and is of ald tym in possession of ye teynd penny of all wardis relewiss and mareagis wssyes of courtis eschetis and vthir profitis falland to ye King into ye forsaid scherefdom of Kincardin · Quharfor to zou and to zour balzeis and ministeris and all wthir yat it pertenis to we giwe stratly in commandment and chargis zou yat nocht againe stanand ony accord relewing selling or forgewin mad throw ws in tyme gane by or for to mak with ony of ye Kingis liegis of ward relef mariage wssiez of courtis or ony uthir profit falland or pertenand to ye Kyng of ye quhilk his predecessouris or he ar wont til hawe ye teynd penny yhe ger ye forsaid bischop hawe his teynd penny distrenzeand for it be

zourself or zour ministeris or his sa yat in defalt of zou we her nocht na rychtwiss plant and yis wndir all pane yat yarof may fall ze lewe nocht Gewin wnder our priwe seele at Pertht in ye generall consaile ye tuente sext day of Junij ye zer of grace thowsande fowrhnndreth and sewyntene and of our gouvernall ye elewend.

Tenor autem Acti deliberationis Dominorum nostri Consilii per nos confirmati sequitur · Jacobus Dei gratia Rex Scotorum · · · Sciatis nos quoddam actum siue decretum per Consules nostros inferius descriptos datum et promulgatum utique intellexisse in wlgari sub hac forma At Edinburgh ye last day of Junii ye zer of our Lord a thousand fourhundreth sewinte and sewin zeris The lordis of consale wndirwrit yat is to say A reuerend fader in God Wilzeame bischop of Cathnes master Wilzeam Scheuis archeden of Sanctandrois and coadiutor of ye samen · Nobile and mychty lordis Andro Lord Awendale chancelar of Scotland Johnne lord Carlile A venerable fader in God Archbald abbot of Halyrudhouss master Archibald Quhitlawe secretar master Alexander Ynglis and Jhone ye Ross of Montgrenan anent ye action debatable betuix a reuerend fader iu God Jhone bischop off Brechine on ye ta part and George erle of Rothes on ye tothir part tuching ye seccond teind clamet be ye said reuerend fader to be awcht to him of ye said erle of Rothes land liand in ye Mernys ye tym of ye being of ye said landis in our Souerane Lordis handis be rason of ward. The said action beand of lang tym dependand debatable betuix ye said partyis and oft tymis proponit be yam befor ye lordis of Consale and yar rasonis and allegationis herd and vnderstandin. And yereftir our Souerane Lordis richt and interess in yat mater becauss it concerniss to his Hieness in sicklik thing in tym tocum The ald rollis and registeris war be ye command of ye lordis of Consale socht and ye copyis yerof attentikly wretine and now schawin with utheris

diuerss euidentis and writis producit be ye said bischop of Brechine ye quhilkis rollis and euidentis beand considerit and understandin at lyntht ye said lordis of consale yay beand ryply awisit ye mater at lintht commonit counsales our Souerane Lordis Hieness to mak ye said reuerend fader be content and pait of ye secund teynd of ye said erle of Rothes landis for ye tym of yar beyng in his handis be rason of ward and thinkis yat ye rollis registeris and euidentis schawin befor yam is sufficient to pruff for ye possessioun of ye kirk of Brechine to ye secund teynd of ye said ward Datum et extractum de libro actorum per me Alexandrum Scot clericum consilii regii sub meis signo et subscriptione manualibus · Quodquidem actum siue decretum · · · ratificamus · · · Datum sub testimonio magni sigilli nostri apud Edinburgh vicesimo primo die mensis Julij anno Domini millesimo quadringentesimo septuagesimo septimo et regni nostri decimo septimo · Quasquidem literas et euidentias cum omnibus priuilegiis et libertatibus in eisdem contentis in omnibus suis punctis · · · quibuscumque forma pariter et effectu in omnibus et per omnia approbamus ratificamus et ob reuerentiam laudem et honorem sanctissime Trinitatis in cujus honore huiusmodi cathedralis ecclesia dedicatur et pro singulari favore quem gerimus et habemus erga reuerendum in Cristo patrem Johannem dicte ecclesie episcopum modernum pro nobis et successoribus nostris pro perpetuo confirmamus · Saluis nobis et successoribus nostris prefati reuerendi patris et successorum suorum orationum suffragiis deuotarum · Quare uniuersis et singulis justiciariis camerariis vicecomitibus coronatoribus et eorum deputatis prepositis et balliuis ceterisque officiariis nostris presentibus et futuris · · · mandamus quatenus dicto reuerendo in Cristo patri Johanni episcopo Brechinensi moderno et successoribus suis eiusdem ecclesie episcopis et prelatis eorumque successoribus et factoribus in omnibus et singulis in dictis cartis literis et acto contentis · Et secun-

dum tenorem et effectum earundem prompte respondeant pareant et intendant strictius inhibentes ne quis in contrarium quorumcumque contentorum in eisdem aliqualiter deuenire presumat sub omni pena quam erga nos et successores nostros incurrere poterit in futuris · In cuius rei testimonium presenti carte nostre confirmationis magnum sigillum nostrum apponi precepimus testibus reuerendissimo in Cristo patre Willelmo archiepiscopo Sancti Andree ac reuerendis in Cristo patribus Roberto episcopo Glascuensi Willelmo episcopo Aberdonensi dilectis consanguineis nostris Colino comite de Argile domino Campbel et Lorn cancellario nostro Dauid comite de Craufurd domino Lyndsay camerario nostro Andrea domino Awendail Roberto domino Lyel magistris Dauid Lewyngstoun preposito de Lynclowdan nostri secreti sigilli custode Archibaldo Quhitlaw archidiacono Laudonie secretario nostro · Et Alexandro Scot rectore de Wigtoun clerico rotulorum nostrorum et registri · Apud Edinburgh vigesimo die mensis Nouembris anno Domini millesimo quadringentesimo octuagesimo tertio et regni nostri vigesimo quarto ·

Confirmatio carte inquisitionis facte de secundis decimis de Meirnyss de mandato Jacobi regis Scotorum secundi per Jacobum tertium Scotorum regem ·

104 Jacobus Dei gratia rex Scotorum · · · Sciatis nos · · · inspexisse quamdam cartam confirmationis quondam nobilissimi progenitoris nostri bone memorie Jacobi secundi cuius anime propitietur Deus sub suo magno sigillo factam · · · super confirmatione cuiusdam inquisitionis suo de mandato per Patricium Barclay tunc vicecomitis deputatum de Kincardine facte penes secundas decimas et decimum denarium de le Meirnyss de omnibus et singulis wardis releuiis maritagiis eschaetis ac

itineribus justiciarie et camerarie ac vicecomitis curiis exitibus et aliis emolumentis quibuscumque prefato quondam nostro progenitori nobis nostrisque successoribus spectantibus · · · infra vicecomitatum nostrum de Kincardine et super certis aliis punctis et articulis in prefata carta · · · ac in dicta inquisitione contentis · · · sub hac forma · Jacobus Dei gratia [vide No. 83] · · · Quamquidem cartam confirmationis · · · in omnibus · · · pro perpetuo confirmamus · Quare universis et singulis justiciariis · · · quorum interest · · · Et specialiter infra limites et bondas dicti vicecomitatus nostri · · · mandamus quatenus · · · dicto · · · Episcopo Brechinensi et suis successoribus · · · et suis procuratoribus · · · in omnibus et singulis premissis in dictis inquisitione et confirmatione contentis · · · secundum tenorem · · · earundem prompte respondeant · · · In cuius rei testimonium presenti carte nostre confirmationis imperpetuum durature magnum sigillum nostrum apponi precepimus · Testibus reuerendissimo in Cristo patre Willelmo archiepiscopo Sanctiandree reuerendis in Cristo patribus Roberto episcopo Glasguensi Willelmo episcopo Aberdonensi dilectis consanguineis nostris Colino comite de Argile domino Campbel et Lorne cancellario nostro Dauid comite de Craufurde domino Lyndesay magno camerario nostro Andrea domino Awendaile Willelmo domino Borthwik magistris Dauid Lewyngstoune preposito de Lyncloudane nostri secreti sigilli custode Archibaldo Quhitlaw archidiacono Laudonie secretario nostro Alexandro Scot rectore de Wigtoune clerico nostrorum rotulorum et registri Apud Edinburgh decimo septimo die mensis Julii anno Domini millesimo quadringentesimo octuagesimo quinto · Et regni nostri vigesimoquinto ·

Confirmatio Carte Comitis Craufurdie super capellania fundata ad altare sancte Katherine infra ecclesiam cathedralem Brechinensem de terris de Drumcarne cum pertinentiis jacentibus in dominio de Glenesk ·

105 Jacobus Dei gratia rex Scotorum · · · Sciatis nos quandam cartam dilecti consanguinei nostri Dauid comitis Craufurdie domini Lyndesay factam et concessam in diuini cultus augmentum ad sustentationem unius capellani perpetui diuina celebrandum in ecclesia cathedrali Brechinensi de uno annuo redditu viginti marcarum de terris de Drumcarne jacentibus in dominio de Glenesk infra vicecomitatum nostrum de Forfar de mandato nostro visam · · · sanam · · · intellexisse sub hac forma · Omnibus hanc cartam visuris vel audituris Dauid comes Craufurdie dominus Lyndsay · · · Sciatis nos ad laudem gloriam et honorem omnipotentis Dei gloriosissime virginis Marie matris eius beate virginis Katherine et omnium sanctorum · Ac pro salubri statu serenissimi et illustrissimi principis domini nostri Jacobi Scotorum regis moderni et Margarete sponse sue regine Scotie et liberorum suorum nostrique et carissime sponse nostre Margarete Carmychel et Alexandri primogeniti nostri et apparentis heredis et pro salute animarum patris et matris nostri et animarum omnium antecessorum nostrorum et successorum nostrorum cum ab hoc seculo migrauerimus et pro animabus omnium fidelium defunctorum in diuini cultus augmentum dedisse · · · deo et ecclesie et uni capellano ad altare sancte Katherine virginis situatum in ecclesia cathedrali Brechinensi diuina celebranti et imperpetuum singulis diebus quotiens ad hoc dispositus fuerit celebraturo unum annuum redditum viginti marcarum usualis monete regni Scotie ad sui sustentationem de terris nostris de Drumcarne cum pertinentiis jacentibus in dominio nostro de Glenesk et infra vicecomitatum

de Forfar singulis annis exeuntem et leuandum et percipiendum ad duos anni terminos consuetos festa viz. Penthecostes et Sancti Martini in hyeme per equales portiones sine ulteriori dilatione fraude seu dolo · Tenendum et habendum dictum annuum redditum viginti marcarum usualis monete predicte dicto capellano et suis successoribus ad ipsorum sustentationem ut premittitur in puram et perpetuam elimosinam a nobis et heredibus nostris imperpetuum · · · Volumus autem et ordinamus quod dictus capellanus qui pro tempore fuerit in ecclesia prenotata Brechinensi ad predictum altare seruiens singulis horis canonicis cum aliis capellanis chori habitu decenti et honesto more eorum in choro intersit · · · Et quod dictus capellanus et sui successores sufficienter in cantu sint instructi et convenienter prout decet domum Dei · Volumus etiam et ordinamus quod prenotatus capellanus et sui successores continuam et personalem apud ecclesiam cathedralem Brechinensem faciant perpetuis temporibus residentiam · Alioquin ipso aut successoribus suis absque decani et capituli licentia extra ciuitatem Brechinensem per quadraginta dies continuos nisi rationalem et admissiuam excusationem pretendere habeant commorantibus ipsa capellania censeatur vacare et vacet cum effectu · Volumus tamen et concedimus per presentes quod cum predicta capellania quodcumque aliud beneficium poterit obtinere idem capellanus et sui successores · · · gaudeant et possideant dummodo ut premittitur residentiam apud prefatam ecclesiam cathedralem Brechinensem faciant continuam et personalem · Volumus insuper et concedimus quod quandocumque et quotienscumque ipsam capellaniam vacare contigerit quoquo modo ipsius presentatio ad nos et heredes nostros et collatio ad dominum episcopum Brechinensem · · · ac sede vacante vicarios generales de cetero dinoscatur pertinere · Subicientesque nos et heredes nostros et quemlibet nostrum simpliciter jurisdictioni cohercioni dicti domini episcopi Brechinensis

qui pro tempore fuerit officialium suorum aut vicariorum generalium sede vacante ad solutionem dicti annui redditus · · · per suspensionis excommunicationis interdicti et alias censuras ecclesiasticas coherceri · In cuius rei testimonium sigillum nostrum presentibus est appensum apud Fethmeluin duodecimo die mensis Maii anno Domini millesimo quadringentesimo octuagesimo quinto · Coram hiis testibus domino Alexandro Scot rectore de Wigtoun Candide diœcesis clerico registri et rotulorum supremi domini nostri regis Magistris Gilberto Tyrye vicario de Cargill Dunkeldensis diœcesis Henrico Lyndsay camerario nostro Georgio Mersar et Dauid Glen armigeris nostris cum diuersis aliis · Quamquidem cartam · · · et obseruantias in eadem contentas · · · ratificamus · · · et ad manum mortuam · · · confirmamus · Saluis nobis et successoribus nostris dicti capellani perpetui et suorum successorum orationum suffragiis deuotarum tantum · In cuius rei testimonium presenti carte nostre confirmationis et mortificationis magnum sigillum nostrum apponi precepimus testibus reuerendissimo in Cristo patre Willelmo archiepiscopo Sanctiandree reuerendis in Cristo patribus Roberto episcopo Glasguensi Willelmo episcopo Aberdonensi dilectis consanguineis nostris Colino comite de Argil domino Campbel et Lorne cancellario nostro Andrea domino Awandeile Willelmo domino Borthwick magistris Dauid Lewenstoun preposito de Lincloudane nostri secreti sigilli custode Archibaldo Quhitlaw archidiacono Laudonie nostro secretario et Alexandro Scot rectore de Wigtoun clerico nostrorum rotulorum et registri · Apud Edinburgh decimonono die mensis Julii anno Domini millesimo quadringentesimo octuagesimo quinto ·

* Carta terrarum de Reydgoine pro pensionario Brechinensi in libera foresta etc.

106 Jacobus Dei gratia Rex Scotorum . . . Sciatis quod pro summa deuotione quam habemus Sancte et Indiuidue Trinitati patrono ecclesie cathedralis Brechinensis et pro singulari fauore quem gerimus erga dilectum clericum nostrum magistrum Andream Liell prebendarium pensionarium de Brechin infra predictam ecclesiam cathedralem Brechinensem Concessimus fecimus et ereximus terras de Redegothinys cum pertinentiis jacentes infra vicecomitatum nostrum de Perth in libera foresta imperpetuum als ex longo tempore transacto datas et admortizatas dicte prebende pensionarie de Brechin et nunc per dictum Magistrum Andream et suos predecessores prebendarios eiusdem pacifice possessas et occupatas absque impedimento aut obstaculo quibuscumque . Tenendas et habendas predictas terras de Redegothinys cum pertinentiis als ut premittitur datas et admortizatas dicto Magistro Andree Liell et successoribus suis prebendariis dicte prebende pensionarie de Brechin de nobis et successoribus nostris in libera foresta imperpetuum per omnes rectas metas suas antiquas . . . Cum curiis et earum exitibus amerciamentis et proficuis quibuscumque Cum viridibus arboribus et venatione videlicet Le vert et venysoun et eschaetis suis ac cum omnibus aliis et singulis priuilegiis libertatibus . . . ad liberam forestam spectantibus . . . Et adeo libere . . . sicut alique terre infra regnum Scotie in liberis forestis conceduntur aut eriguntur . . . ac sine retinemento aut reuocacione quacumque . ffaciendo inde annuatim dictus Magister Andreas Liell et sui successores prebendarii pensionarii de Brechin pro nobis et successoribus nostris orationum suffragia deuotarum tantum . In Cuius Rei testimonium presenti carte nostre magnum Sigillum

nostrum apponi precepimus Testibus reuerendissimo in Cristo patre Roberto archiepiscopo Glasguensi Dilectis Consanguineis nostris Archibaldo comite Angusie domino Douglas cancellario nostro Patricio comite de Bothuile domino Halis etc. Alexandro domino Hume magno camerario nostro Roberto domino Lile Johanne domino Glammys Justiciariis nostris Andrea domino Gray magistro hospitii nostri Venerabilibus in Cristo patribus Georgio abbate de Dunfermling Henrico abbate de Cambuskynneth thesaurario nostro · Et dilectis clericis nostris Magistris Ricardo Murehede decano Glasguensi secretario nostro et Johanne Fresale decano de Lestalrig rotulorum nostrorum et registri ac consilii clerico Apud Abirdene decimo die mensis Aprilis anno Domini Millesimo Quadringentesimo Nonagesimo quarto · Et regni nostri Sexto ·

Carta Dauid Rait ciuis ciuitatis Brechinensis super venditionem unius tenementi Margarete Carmychel ducisse Montis rosarum .

107 Omnibus hanc cartam visuris vel audituris Dauid Rait ciuis ciuitatis Brechinensis · · · Sciatis me · · · vendidisse ac titulo pure venditionis imperpetuum alienasse et hac presenti carta mea confirmasse nobili domine Margarete Carmychel ducisse montis rosarum Necnon heredibus suis et assignatis totum et integrum tenementum meum jacens infra ciuitatem Brechinensem ex parte occidentali eiusdem inter terras quondam Willelmi Turyng ad orientem et terras quondam Laurencii Smytht alias Lindesay ad occidentem et viam que ducit ad Petpullox ad boream et viam que ducit ad Kindrokat ad austrum unacum una acra terre arabilis eidem pertinente jacente ex parte occidentali dicte ciuitatis inter terras heredum quondam Johannis Tod ad occidentem et terras quondam Willelmi Turyng ad orientem et terras Ricardi Lyndesay ad

austrum et le Leche ad boream pro quadam certa summa pecunie michi gratanter · · · persoluta · · · Tenendum et habendum totum et integrum dictum tenementum unacum acra terre arabilis predicta cum pertinentiis prefate domine Margarete Carmychell heredibus suis et assignatis de domino Brechinensi in libero burgagio in feodo et hereditate imperpetuum per omnes rectas metas suas antiquas et diuisas · · · cum omnibus aliis et singulis libertatibus · · · libere · · · sicut aliquod tenementum infra dictam ciuitatem tenetur Reddendo inde annuatim dicta domina Margareta heredes sui aut assignati domino Brechinensi tanquam domino superiori dicti tenementi et acre terre arabilis unum denarium usualis monete Scotie super fundum dicti tenementi in festo Penthecostes nomine albe firme si petatur tantum pro omni alio onere seruicio seculari · · · seu demanda que · · · exigi poterint · · · Ego vero dictus Dauid et heredes mei dictum tenementum unacum acra terre arabilis prefate domine Margarete · · · varantizabimus · · · In cuius rei testimonium huic presenti carte mee sigillum meum proprium est appensum Apud Brechine vicesimotertio die mensis Februarii anno Domini millesimo quadringentesimo nonagesimo septimo coram hiis testibus Johanne Guthre Johanne Duncani Willelmo Craik Henrico Steuinsoune dominis Johanne Chapman et Waltero Clerk presbiteris et notariis publicis cum diuersis aliis ·

Resignatio Dauid Rait dicti tenementi in manibus Roberti Litster balliui ciuitatis Brechinensis date anni Domini jm.cccc. nonagesimi septimi mensis Februarii die xxviij. Et notarius Walterus Clerk ·

108 In Dei nomine · · · cunctis pateat euidenter quod anno Incarnationis Dominice millesimo quadringentesimo nonagesimo septimo mensis vero Februarii die vicesimooctauo · Indictione decima quinta pontificatus

· · · Eugenii · · · pape sexti anno quinto · · · personaliter constitutus prouidus vir Dauid Rait ciuis ciuitatis Brechinensis · · · totum et integrum suum tenementum cum pertinentiis et acram terre arabilis dicto tenemento pertinentem jacentia inter terras Richardi Turyng ad orientem et terras Willelmi Fordoune ad occidentem et viam dictam le Kirkgait ad austrum et viam que ducit ad Petpullox ad boream in manibus Roberti Litstar unius balliuorum dicte ciuitatis per fustem et baculum sursum reddidit pureque et simpliciter resignauit cum omni jure et juris titulo · Qua resignatione sic facta et per dictum balliuum recepta Idem balliuus statum saisinam et hereditariam possessionem dicti tenementi · · · venerabili viro Magistro Henrico Carmychell rectori de Lethnot ac procuratori nobilis domine Margarete Carmychell ducisse montis rosarum per terre et lapidis traditionem dedit · · · et acre terre arabilis · · · secundum tenorem · · · carte desuper sibi Margarete confecte saluo jure cuiuslibet · Super quibus omnibus et singulis prefatus Magister Henricus a me notario · · · petiit instrumentum · · · Acta erant hec super [fundum] dicti tenementi · · · anno · · · quibus supra presentibus ibidem Johanne Guthre Willelmo Craik Willelmo Sandelandis Willelmo Mathe et Willelmo Georgii cum diuersis aliis · · · Sequitur subscriptio · Et ego Walterus Clerk (etc.)

* Instrumentum Dauid Rait qui jurauit quod nuncquam alienauit dictum tenementum nisi Margarete Ducisse montis rosarum ·

109 In Dei nomine Amen · · · cunctis pateat euidenter quod anno ab Incarnatione Domini millesimo quingentesimo die sexto mensis vero Maii · Indictione tertia pontificatus · · · Alexandri · · · pape sexti anno octauo · · · personaliter constitutus prouidus et discretus vir Dauid Rait legitime citatus et vocatus comparuit coram · · · Wil-

lelmo · · · episcopo Brechinensi decano et canonicis capitulariter congregatis in domo capitulari judicialiter sedentibus et tactis sacrosanctis Dei euangeliis magno juramento interueniente jurauit ac deposuit quod nuncquam dedit reuersionem domino de Pettarrow neque alicui alteri suo nomine · Et quod nullas alias euidentias cartas instrumenta neque quecumque alia documenta habuit nisi que et quas prius deliberauit · Et asseruit ac deposuit quod Ricardus Chapman erat balliuus tempore sue infeodationis et tradidit sibi Dauid statum saisinam et possessionem hereditariam unius tenementi jacentis infra ciuitatem Brechinensem inter terras Ricardi Turing ex una et terras Willelmi Fordoune partibus ab altera · Et dictus Dauid deposuit ut prius quod Edwardus Roberti erat notarius tempore infeodationis dicti Dauid in dicta terra et cepit instrumentum de eodem Edwardo quod ad effectum minime erigi fecit · Et dominus Alexander Hog Capellanus citatus et vocatus comparuit juratus coram dicto reuerendo patre et canonicis judicialiter sedentibus deposuit quod superuenit cum Jacobo Rynd domino de Cassis et Broxmont et presens fuit et in testem receptus quando dictus Ricardus ministrauit et dedit possessionem hereditariam dicti tenementi dicto Dauid secundum vim formam tenorem et effectum sue carte sibi Dauid super eodem tenemento per dominum de Pettarrow desuper confecte · Super quibus omnibus et singulis Magister Henricus Carmychel rector de Lethnot a me notario publico subscripto sibi fieri petiit · · · instrumentum · Acta erant hec in domo capitulari Brechinensi · · · Presentibus ibidem venerabilibus ac circumspectis viris Magistris Hugone Douglass decano Brechinensi, Willelmo Meldrum precentore, Waltero Fentoune cancellario, Alexandro Meldrum de Segy, dominis Dauid Outhirlony vicario de Monzeky, et Johanne Erskyne vicario de Abirlempno cum diuersis aliis · · ·

Et ego Walterus Clerk presbiter Brechinensis diœcesis publicus autoritate apostolica et regali notarius · · ·

Tollerancia siue licencia pensionarii Brechinensis cuiusdam aqueductus de terris de Reydgone extracti ad molendinum abbatis et conuentus de Cupro concessa ut sequitur ·

110 Thir endentowris maid at Brechine ye saxt day of ye monetht Maij in ye zer of God ane thowsandė and fywe hundreth betuix ane venerable fathir in God Jhone abbot of Coupar in Anguss and ye conwent on yat ane part of cisterce ordir in ye diocy of Sanctandrois and maister Andro Liel thesaurer of Aberdeine and pensioner of Brechine on yat oyir part proportis and beris as eftir followis That is to say the said maister Andro thesaurer and pensionar for hyme and his successouris to ye said abbot and convent and yair successouris hes set and to mail lattin al and hail his landis of ye Reidgothyne pertenyng to ye pensionary of Brechine foirsaid for al ye termis of sewyntene zeris with consent and assent of ane reuerend fathir in Crist William be ye mercy of God bischop of Brechine the dene and ye cheptur of ye samyn for all ye termiss foirsaid lelely and treuly becauss ye said landis of Reydgothine ar purpresit be diuerss nychtbouris to ye landis marchand with yaim for inbryngyng and recoueryng of ye samyne and lauboryng of yaim siclik as ye landis besyd yaim ar lauborit with husbande men . At it be nocht callit alienacioun for yai gaf befoir nyne markis in ye zeir now payand zeirly fourtein markis of standand mail to be pait be ye said abbot and conwent and yair successouris to ye said maister Androu and his successouris pensionaris of Brechine at tua usual termiss in ye zeir Witsonday and Mertimess in wintir be ewinlye portioniss without fraud or gile of athir of ye parteis And ye said abbot and conwent sall laubure manuyr and inhabyt ye saidis landis in husbandrye lik as ye laif of ye landis besid yaim ar inhabit and lauborit and sal mak yar dili-

gence and trawaile on yar haill expensis in ye inbryngyng and recouerynge of ye landis wrangusly occupeit be ye nichtbouris occupeit besid siclik as ye lard of Lethinde ye lard of Mekleour and ye larde of Eschinde And ye said maistir Androu pensionar foirsaid sal lewe ye said abbot and conwent and giffis yaim power to mak bailzeis alss oft as beis seine expedient be yaim for ye termez of yis endentour to halde courtis and power to impetrat and follow al breuis of perambulacioun with all and sindry oyir pointis requirit of law or of consuetude within ye realme And gif ye said abbot and conwent haldis ye saidis landis in yar awne handis yai sal haf yaim fre for ye maill and gif yai settis ye saidis landis in husbandrye yai sal pay ye half of ye reuenowiss herzeldis bluidweikis onla of fre forest to ye said maister Androw and his successouris And as anent ye stankyng of ye wattir to ye abbotis myle it salbe tholit indurynge ye said maister Androwis will and his successouris and na oyir way The entress of ye saidis abbot and conwent yairto begynnande at Witsonday nixt following ye dait of yis present writ and fra yinfurtht to enduir for sewenteine compleit zeris And to ye mair securitie to ye part of yir endentouris remanande with ye abbot and convent foirsaidis ye said maistir Androw Liel has appensit his seile to gyddir with ye seile of ane reuerend fathir in Gode William be ye mersy of Gode bischope of Brechine and ye commone seile of ye channonyss and cheptour of Brechine with yair subscriptioniss manuale for yar consent and assent And to ye part remanande with ye said maistir Androw ye saidis abbot and conwent hes appensit yar commone seile of yar chepture to gyddir with ye said abbotis seile and yar subscriptioniss manualis day and place foirsaidé befoir yir witnessis Schir Alexander Lyndesay of Ouchtermonse knycht James of Ogiluy James Hay of Nauchtane Schirris Jhone Chepman and Walter Clerk notaris publict with oyiris diverss · Sequuntur subscriptiones abbatis et conwentus de

Cupro · Johannes abbas de Cupro ffrater Thomas Schauvel superior [subprior?] de Cupro ffrater Dauid Monquer frater Willelmus Wrycht ffrater Walterus Bunchss ffrater Willelmus Arowiss frater Johannes Proctour ffrater Alexander Bernard ffrater Robertus Thomsoun frater Robertus Murray ffrater Johannes Walcar ffrater Alexander Hettoun ffrater Walterus Gent frater Jacobus Pitlour ffrater Walterus Doray ffrater Dauid Barry frater Robertus Burch ·

* Carta Margarete Carmychell ducisse Montis rosarum facta de tenemento Choristis ecclesie cathedralis Brechinensis ·

111 Omnibus hanc cartam visuris vel audituris Margareta Carmcihell ducissa Montisrosarum · · · Noueritis me in laudem et honorem Sancte et Individue Trinitatis pro salute animarum Excellentissimi principis quondam Jacobi tertii Scotorum Regis Illustrissimi et Margarete regine Scotie consortis sue et prosperitate metuendissimi domini nostri Regis moderni Jacobi quarti Regis Scotorum antecessorum et successorum suorum et pro salute reuerendi in Cristo patris et domini Willelmi Episcopi Brechinensis, pro saluteque anime nobilis quondam viri Dauid olim ducis Montisrosarum et comitis Craufurdie · Necnon pro salute anime quondam magistri Henrici Carmichell olim Rectoris de Lethnot et animarum patris et matris mee et omnium fidelium defunctorum et precipue eorum omnium quibus unquam debitor fui et penes quos aliqualiter in hoc mundo deliqui et de eorum bonis qualitercumque habui et emendam condignam non satisfeci dedisse concessisse et hac presenti carta mea confirmasse · · · dicte sancte et indiuidue trinitati ac capellanis choristis et communia recipientibus in choro ecclesie Cathedralis Brechinensis diuina officia cotidie celebrantibus et eorum successoribus · · · totum et integrum meum tenementum jacens infra

Ciuitatem Brechinensem ex parte occidentali eiusdem inter terras Ricardi Turing ad orientem et terras quondam Willelmi Fordoun ad occidentem, et communem viam regiam que ducit ad Petpullox ad boream et viam ecclesie ad austrum et acram terre arabilis eidem tenemento pertinentem · Tenendum et habendum totum et integrum dictum tenementum cum acra · · · dictis Capellanis Choristis Brechinensibus et suis successoribus · · · in communia equaliter inter se distribuendum et diuidendum · · · in puram et perpetuam elemosinam in proprietate imperpetuum cum omnibus et singulis libertatibus · · · Tenebuntur tamen dicti capellani ecclesie cathedralis Brechinensis choriste et communia recipientes et sui successores quotidie celebrare aut celebrari facere ad magnum altare coram summa trinitate unam Missam de Requie cum Collectis Inclina Deus cuius misericordie Fidelium et aliis orationibus consuetis pro animabus dicti domini ducis et Henrici Carmichell · Et omni feria sexta cantabunt cum nota Missam de Requie pro animabus eorum ac etiam omnes capellani dum celebrare contigerint habebunt unam memoriam pro prefato domino duce et Henrico · Et in anniuersario eorum cantabunt Placebo et Dirige et Missam de Requie · Et quilibet capellanus illo die celebrabit aut celebrari faciet Missam de Requie · Et post mortem dicte Margarete ducisse similiter facient suffragia pro ea sicut pro prefato domino duce die anniuersarii domini ducis · Et si capellani choriste deficiant in celebratione missarum defectus sanxionum a seruicio notabuntur fideliter per scribentes alios defectus chori et presentabuntur omni sabbato in capitulo in preciosa decano et capitulo ut corrigantur sicut alii defectus chori · Et pro quolibet defectu deficiens soluet quatuor denarios et dabuntur alteri ydoneo capellano ad celebrandum missas nondum celebratas · Et si deficiunt in anniuersariis capellani choriste persoluent pro quolibet anniuersario tresdecim solidos et quatuor denarios et hoc communi procura-

tori canonicorum chori Brechinensis · Quiquidem procurator celebrare faciet seruicia pro huiusmodi anniuersario die conueniente absque mora · Tantum pro omni alio onere seruicio seculari · · · de dicto tenemento · · · In cuius rei testimonium sigillum meum huic presenti carte mee est appensum Apud Inuerarite penultimo die mensis Junii anno Domini millesimo quingentesimo quinto Coram hiis testibus domino Thoma Schorthouss capellano Thoma Rossy Roberto Sprute Patricio Lyndesay et domino Waltero Clerk notario publico cum diuersis aliis ·

* Carta mortificationis fundationis Margarete Carmychell ducisse Montis-rosarum de uno tenemento infra ciuitatem Brechinensem facte choristis eiusdem ·

112 Jacobus Dei gratia rex Scotorum · · · Sciatis nos quandam cartam donationis et concessionis factam per dilectam consanguineam nostram Margaretam Carmichell ducissam de Montross · · · de toto et integro uno tenemento terre jacente infra Ciuitatem Brechinensem ex parte occidentali eiusdem inter terras Ricardi Turing ex orientali, et terras quondam Willelmi Fordoun ex occidentali et vicum nostrum regium qui ducit versus Petpullox ex boreali, et viam vocatam le Kirkgate ex australi partibus · Necnon de una acra terre huiusmodi tenemento pertinenti, Capellanis chori recipientibus communia in Ecclesia Cathedrali Brechinensi diuina seruicia cotidie celebrantibus · · · ad plenum intellexisse sub hac forma [Vide No 111] · Quamquidem cartam ac donationem concessionem ordinationes statuta et regulas in eadem contentas · · · ad manum mortuam · · · confirmamus · Saluis nobis et successoribus nostris dictorum capellanorum et suorum successorum orationum suffragiis deuotarum tantum · In cuius rei testimonium presenti carte nostre confirmationis et admortizationis magnum sigillum

nostrum apponi precepimus · Testibus reuerendo in Cristo patre Willelmo episcopo Aberdonensi nostri secreti sigilli custode dilectis consanguineis nostris Archibaldo Comite de Ergile domino Campbele et Lorn magistro hospitii nostri Patricio Comite de Bothuile domino Halys etc. Dauid Comite de Levenax domino Dernlie Alexandro domino Hume magno Camerario nostro Andrea domino Gray justiciario nostro venerabili in Cristo patre Jacobo abbate monasterii nostri de Dunfermling thesaurario nostro · Et dilecto Clerico nostro magistro Gawino Dunbar archidiacono Sanctiandree nostrorum rotulorum et registri ac consilii clerico Apud Strirueling vicesimotertio die mensis Augusti anno Domini millesimo quingentesimo quinto et Regni nostri decimooctauo ·

Fundatio capellanie de Carmylye ·

113 Jacobus Dei gratia rex Scotorum · · · Sciatis nos quandam Cartam infeodationis et donationis factam per dilectum nostrum Dauid Strathauchine de Carmyle in laudem et honorem Dei omnipotentis glorioseque virginis Marie sue matris ac omnium sanctorum · · · ad plenum intellexisse sub hac forma · Omnibus hanc cartam visuris vel audituris Dauid Strathauchin de Carmyle · · · Sciatis me dedisse · · · unum annuum redditum quinque marcarum usualis monete regni Scotie annuatim leuandum et percipiendum ad festa viz. Penthecostes et Sancti Martini in hyeme per equales portiones de toto et integro manerio meo de Carmyle et molendino eiusdem cum pertinentiis jacente in baronia de Panmwir et infra vicecomitatum de Forfar · Necnon quadraginta solidos annui redditus consimilis monete et per consimiles portiones et ad consimiles terminos leuandos et percipiendos de omnibus aliis terris meis husbandis cum pertinentiis jacentibus infra dominium meum de Carmyle predictum manerio meo de Carmyle et molendino eiusdem

exceptis duntaxat · Necnon quattuor acras terrarum contigue coadiacentes ad finem orientalem apud le Myltoune de Carmyle unacum acra terre de le suard vel medou pro pastura animalium jacente ex parte australi aqueductus molendini eiusdem et toftum et hortum in antedicto le Myltoune cum communi pastura quattuor vaccarum cum sequelis in communitate de Kermyle et triginta ouium et unius juuence cum suo pullo si habeat unum unius equi et unius vacce quattuor vaccarum predictarum pascendorum ubi equi et vacce mei proprii pascuntur infra terras et pasturam meam de Carmyle in puram et perpetuam elemosinam domino Malcolmo Struble capellano et capellanis pro perpetuo celebraturis in capella gloriosissime ac beatissime virginis Marie de Kermyle pro salute excellentissimi principis Jacobi Regis Scotorum Regis quarti antecessorum et successorum suorum necnon pro salute reuerendissimi in Christo patris Willelmi Episcopi Brechinensis ac etiam pro salute anime mee Jonete Drummonde sponse mee liberorum nostrorum nostrorumque patrum et matrum antecessorum et successorum ac omnium fidelium defunctorum Tenendum et habendum antedictos annuos redditus acras terrarum toftum et hortum cum pastura animalium modo et forma predictis cum pertinentiis antedicto Malcolmo capellano pro toto tempore vite sue aliisque capellanis post eius decessum in dicta capella imperpetuum celebrantibus et celebraturis in puram et perpetuam elemosinam a me heredibus meis et successoribus quibuscunque libere · · · sicut aliqua elemosina alicui capellano infra regnum Scotie elemosinarie datur · · · seu conferri dinoscitur · · · cum libera et plenaria potestate ad namandum et distringendum sepefatas terras cum pertinentiis pro predictis annuis redditibus et pro qualibet particula eorundem totiens quotiens opus fuerit et de jure licebit sine licentia alicuius ministri juris spiritualis seu temporalis reseruato michi et heredibus meis jure patronatus presentandi capellanum aut capellanos totiens quotiens contigerit vacare · · · Pre-

terea volo et concedo pro me heredibus meis et assignatis quotienscumque casu quo predicte octo marce annui redditus vel aliqua pars eiusdem dicto capellano . . . concessi per me heredes meos aut assignatos quomodolibet subtrahatur auferatur vel teneatur in lesionem elemosine mee predicte quod absit quod dominus de Panmwir et heredes sui · · · tanquam veri legittimi patroni heredes meos et assignatos ac alios quoscumque in contrarium hanc donationem deuenientes citare · · · et compellere valeat et valeant meam donationem et concessionem predictam inuiolabiliter imperpetuum obseruare inquantum pertinet cuicumque patrono de jure · Etiam si contingat heredes meos esse negligentes quod absit et in contrarium huius mee donationis · · · deuenire ut mea donatio apud eos valida remanere non valeat et obstinati fuerint per dictum episcopum Brechinensem et eius successores ter requisiti et non satisfacientes emendam neque reformantes infra quadraginta dies proximo immediate suam requisitionem sequentes volo eos per censuras ecclesiasticas per dictum dominum episcopum · · · ad obseruationem mee ultime voluntatis donationis et concessionis mee predicte stricte compellantur et heredes mei hac vice tantummodo a jure patronatus amoueantur · Volo etiam et ordino episcopum Brechinensem qui pro tempore fuerit visitatorem mee capellanie ut mea donatio eiusdem inviolabiliter imperpetuum observetur et firmiter custodiatur · Volo insuper quod si contingat me heredes aut aliquem amicorum nostrorum imposterum infeodare annuatim dictos capellam et capellanum · · · cum quadraginta solidis annui redditus aut eo amplius in loco conueniente tunc ego predictus Dauid et heredes mei exonerabuntur de illis quadraginta solidis annui redditus pro quibus cetere terre mee de Kermyle manerio meo et molendino eiusdem exceptis duntaxat onerantur · Volo etiam quod quandocumque contingat me aut sponsam meam prefatam ab hac luce migrare ad dominum quod

antedictus capellanus et successores sui · · · pro animabus nostris · · · celebrent et debitum seruicium in dicta capella · · · faciant · Volo etiam quod si contingat dictum meum capellanum aut successores suos in dicta capella Deo seruientes unam focariam per quadraginta dies apud se retinere cognitam et indubitanter scitam et se corrigere recusat quod ipse a dicto seruicio amoueatur et alius ydoneus ad dictum seruicium perimplendum presentetur · Volo etiam et ordino quod capellanus · · · habeat sua focalia in communitate et mora de Kermyle · Et quod nullo modo ad aliud seruicium se transferat preter ad prefatum meum seruicium in predicta capella · Et cum se absentauerit ab eodem quadraginta diebus tunc licebit michi et heredibus meis unum alium capellanum ydoneum in eodem instituere et canonice ordinare · Volo etiam et ordino quod heredes mei et successores quicumque istam meam donationem et concessionem tanquam meam ultimam voluntatem in omnibus punctis suis · · · custodiant et inuiolabiter obseruent sub onere et periculo animarum suarum prout super hoc coram summo judice in extremo judicio respondere voluerint · Insuper volo et ordino quod capellanus qui pro tempore fuerit apud dictam capellam unam scolam pro instructione juuenum continue teneat et pro suo seruicio assidue doceat Necnon quandocumque et quotienscumque michi aut heredibus meis visum fuerit expediens pro utilitate fundationis antedicte capellano et capellanis qui pro tempore fuerint licitum erit nobis istam cartam corrigere emendare et in meliori ac securiori forma redigere · In cuius rei testimonium sigillum meum proprium huic presenti carte mee est appensum Apud Kermyle quinto die mensis Martii anno Domini millesimo quingentesimo coram hiis testibus viz. Magistro Alexandro Gardin vicario de Manyss Magistro Dauid Gardin domino Alexandro Maknab vicario de Edwy Jacobo Carnegy de eodem Waltero Symsone Johanne Dauidsone et Johanne Struble cum diuersis aliis · Quamquidem cartam ac donationem

· · · ratificamus admortizamus et pro nobis et successoribus nostris ad mortuam manum pro perpetuo ut premissum est confirmamus · Saluis nobis et successoribus nostris orationum suffragiis dicti domini Malcolmi et suorum successorum deuotarum tantum · In cuius rei testimonium presenti carte nostre magnum sigillum nostrum apponi precepimus Testibus reverendissimo reuerendoque patribus in Cristo Alexandro Sanctiandree archiepiscopo cancellario nostro Willelmo Episcopo Aberdonensi nostri secreti sigilli custode Dilectis consanguineis nostris Archibaldo comite de Argile domino Campbel et Lorne magistro hospitii nostri Matheo comite de Leuinax domino Dernlie Alexandro domino Hume magno camerario nostro Andrea domino Gray justiciario nostro Dilectis clericis nostris Magistris Gavuino Dunbar archidiacono Sanctiandree nostrorum rotulorum registri et consilii clerico Patricio Panteir secretario nostro et Roberto Coluile de Uchiltre nostre cancellarie directore Apud Edinburgh vicesimo die mensis Januarii anno Domini millesimo quingentesimo duodecimo · Et regni nostri vicesimoquinto ·

Instrumentum super fundatione capellanie ad altare omnium sanctorum infra ecclesiam cathedralem Brechinensem .

114 In Dei nomine Amen · Per hoc presens publicum instrumentum · · · pateat · · · quod anno Incarnationis Dominice millesimo quingentesimo quinquagesimo secundo mensis vero Januarii die decimo Indictione undecima pontificatus · · · Julii · · · pape tertii anno tertio · · · personaliter constitutus venerabilis vir Dominus David Broun vicarius pensionarius ecclesie parochialis de Edzell Sanctiandree diœcesis quandam chartam erectionis siue fundationis cuiusdam capellanie ad altare omnium sanctorum infra ecclesiam cathedralem Brechinensem situate · · · reuerendo · · · Johanni · · · Brechinensi Epis-

copo moderno Magistris Thome Scrymgeour cantori Johanni Hepburn thesaurario Johanni Cockburn rectori de Kilmoir et domino Thome Abircromy rectori de Buthirgill canonicis Brechinensibus in domo capitulari eiusdem capitulariter congregatis tradidit perlegendam · · · et desuper auisandam · Cuiusquidem charte · · · tenor est talis Omnibus hanc cartam visuris · · · dominus David Broun capellanus · · · Sciatis me · · · ad laudem gloriam et honorem omnipotentis Dei patris et filii et Spiritus Sancti ac complacentissimi nominis Jesu et gloriosissime virginis Marie matris eius omniumque sanctorum et sanctarum supernorum ciuium necnon pro salubri statu serenissimi et illustrissimi principis nostri Jacobi quinti moderni Scotorum regis successorumque suorum necnon reuerendi in Cristo patris · · · Johannis · · · Brechinensis Episcopi moderni pro salute animarum quondam Dauid Broun et Catherine Ramsay patris et matris mei quondam domini Walteri Broun olim vicarii pensionarii de Edzell quondam Magistri Willelmi Meldrum archidiaconi Dunkeldensis saluteque anime mee consanguineorum meorum ac omnium fidelium defunctorum · Et precipue illorum omnium quibus uncquam debitor fui et penes quos aliqualiter in hoc mundo deliqui et de quorum bonis qualitercumque habui et emendam condignam non feci · · · dedisse · · · in puram et perpetuam elemosinam Deo · · · omnibusque sanctis pauperibus ac uno capellano et suis successoribus presbyteris diuina celebrantibus · · · ad altare omnium sanctorum in ecclesia cathedrali Brechinensi · · · omnia et singula tenementa acras terrarum arabilium ortos annuos redditus subscripta viz. unum tenementum cum orto eiusdem et suis pertinentiis jacens ex parte occidentali ciuitatis Brechinensis inter mansum magistri Jacobi Scrymgeour precentoris Brechinensis ad orientem ly college wynd ad occidentem et quamdam peciam terre non edificatam ecclesie cathedrali Brechinensi spectantem ad austrum et communem viam regiam ad

boream Necnon unam acram terre arabilis eidem tenemento pertinentem jacentem ex parte occidentali eiusdem ciuitatis . . . inter terras heredum quondam Alexandri Ramsay ad occidentem terras Johannis Lyoun ad orientem terras magistri Davidis Pitcarn ad boream et terras heredum quondam Dauid Nwdry ad austrum · Necnon unam peciam terre arabilis vulgariter nuncupatam ly Claypottis et Cobisland cum pertinentiis jacentem ex eadem occidentali parte dicte ciuitatis . . . inter terras capellanorum chori Brechinensis ad occidentem viam que ducit ad Dubtoun ad boream et viam que tendit ad ly Hauch de Brechin ad austrum et terras heredum quondam Dauid Nudre ad orientem · Necnon illa duo tenementa cum ortis et singulis suis pertinentiis que sunt proxima et contigua Maneriei siue palatio . . . Johannis . . . Brechinensis episcopi infra ciuitatem Brechinensem jacentia ex parte occidentali eiusdem inter terras Willelmi Reid ad austrum et dictam Maneriem episcopi Brechinensis ad boream communem viam regiam ad orientem et riuulum descendentem per antrum siue ly den vulgariter nuncupatum ad occidentem · Unacum quadam acra terre arabilis eisdem tenementis ex antiquo adiecta cum suis pertinentiis jacente ex parte orientali dicte ciuitatis Brechinensis molendinarias . . . Episcopi Brechinensis ad orientem ex parte una terras quondam Georgii Fentoun ad occidentem boream et austrum partibus ab altera · Unacum quadam pecia terre jacente inter terras domini Willelmi Murray capellani ad orientem terras meas proprias ad occidentem venellam que ducit et tendit ad Doubtoun ad boream et venellam extendentem ad ly Corsden ad austrum · Unacum acra terre arabilis cum pertinentiis jacente ex eadem occidentali parte ciuitatis . . . inter terras heredum quondam Johannis Guthre ad orientem terras de ly Hauch de Brechin ad occidentem et austrum · Et terras nuncupatas ly Weitlandis ad boream · Una cum quodam annuo redditu sex solidorum et octo denario-

rum monete currentis Scotie annuatim leuando · · · de orto quondam Johannis Broun ciuis ciuitatis Brechinensis jacente infra dictam ciuitatem · · · Necnon unum annuum redditum decem marcarum monete predicte Scotie annuatim leuandum · · · de omnibus et singulis terris baronie de Dwn jacentibus infra vicecomitatum de Forfar ad duos anni terminos festa viz. Penthecostes et Sancti Martini in yeme · · · cum uniuersis et singulis proficuis emolumentis asiamentis ac justis suis pertinentiis quibuscumque · Tenenda · · · tota et integra tenementa acras · · · ortos et annuos redditus · · · prefato capellano et pauperibus et suis successoribus · · · a me et heredibus meis et assignatis in puram et perpetuam elemosinam · · · Reddendo inde annuatim dictus capellanus et sui successores supremo nostro domino regi et episcopo Brechinensi et successoribus suis pro huiusmodi tenementis · · · predictis seruitia ac annuos redditus debita et consueta · · · Volo autem et stricte ordino quod hec mea capellania nomen excellentissimi Nominis Jesu sortiatur · Volo etiam quod dictus capellanus et sui successores continuam et personalem residentiam in ciuitate Brechinensi faciant · · · et apud dictum altare · · · celebrent quando ad hoc dispositi sint · Et post missam De Profundis apud tumulum meum si sepultus fuero in dicta ecclesia cathedrali · · · Et nullum aliud beneficium seu seruitium habeant · · · preter dictam meam capellaniam · Et si secus fecerint · · · capellania huiusmodi vacabit · · · Ulterius volo quod dictus capellanus et sui successores annuatim et hebdomadatim · · · ministrabunt ac dabunt pauperibus summas pecuniarias subscriptas in terminis ac diebus subscriptis viz. ebdomadatim in die Veneris tredecim denarios monete currentis Scotie · Et in festo Nominis Jesu annuatim tredecim solidos et quatuor denarios monete predicte · In festo Sancti Laurentii Marthiris apud ecclesiam parochialem de Edzell annuatim tredecim solidos et quatuor denarios

monete predicte · In die animarum tredecim solidos et quatuor denarios monete predicte · In die parasiphes [parasceves] annuatim tredecim solidos et quatuor denarios monete predicte · In die Sancti Ternani confessoris apud ecclesiam parochialem de Tannedes tredecim solidos et quatuor denarios annuatim · In die obitus mei annuatim tredecim solidos et quatuor denarios monete prescripte · Volo insuper et stricte ordino quod si dictus capellanus aut successores sui · · · defecerint in debita administratione et deliberatione elemosinarum predictarum ut prescribitur · · · vel recusauerint ad dandum juramentum fidelitatis de justa administratione dictarum elemosinarum · · · patrono annuatim quod capellanus deficiens in premissis et cognita fraude elemosinarum predictarum eo facto amoueatur a dicta capellania · · · Et alius · · · presentetur · Etiam volo quod prefata mea elemosina semper ebdomodatim et annuatim dabitur pauperibus ut prescribitur absque diminutione quamuis dicta tenementa per casus fortuitos destruantur · Et si ita sit quod capellanus non potest desuper sustentari In hoc casu habeat licentiam ministrare in alio seruitio usque ad reparationem dictorum tenementorum · Ulterius volo quod si contingat dictum capellanum aut suos successores per spatium viginti dierum apud se retinere focariam cognitam seu notoriam et se corrigere recusat · · · statim cognita veritate cause a dicta sua capellania amoueatur · · · et alius · · · presentetur · Volo etiam et stricte ordino quod capellanus pro tempore tantum recipiat annuatim dictas quadraginta marcas monete predicte de dictis tenementis · · · suprascriptis pro sustentatione sua et huiusmodi tenementorum · Et quod capellanus pro tempore annuatim in die obitus mei de dicta summa quadraginta marcarum dabit capellanis chori Brechinensis presentibus in exequiis et missa cuilibet eorundem duodecim denarios · Et post exequias annuatim completas quinque solidos capellanis interessentibus in huiusmodi exequiis post meridiem

in esculentis et poculentis · Etiam volo quod excrescentia firmarum dictorum meorum tenementorum terrarum · · · ac reddituum prescriptorum ultra et supra dictam summam quadraginta marcarum monete predicte et elemosinas suprascriptas limitatas dabitur pauperibus in festo Nominis Jesu per capellanum pro tempore ultra et supra summam tredecim solidorum et quatuor denariorum · · · Et quod omni anno in festo Sancti Johannis baptiste capellanus pro tempore dabit calculum computum et ratiocinium firmarum dictorum tenementorum cum pertinentiis patrono communi procuratori canonicorum capituli · · · balliuis maiori parti communis consilii ciuitatis Brechinensis magno suo juramento interueniente · Et quod semper capellanus intrans inueniat sufficientem cautionem ad relinquendum post obitum suum de bonis suis propriis capellano intranti residuam summarum et excrescentiam dictorum tenementorum acrarum terrarum arabilium et annuorum reddituum ultra et supra prefatam summam quadraginta marcarum predictarum pro eo quod primus meus capellanus recepit a me de meis bonis propriis tantam summam in primo anno ultra dictam summam quadraginta marcarum monete predicte · Ulterius volo quod presentatio dicte mee capellanie Nominis Jesu post obitum meum spectabit et pertinebit decano et capitulo Brechinensi pro tempore cum collatione ordinaria inde sequuta · Et non licebit eisdem dispensare cum capellano pro tempore ad derimendam presentem meam fundationem vel aliquam partem eiusdem sed ad eandem in omnibus punctis et articulis perimplendam et corroborandam · Et non licebit dicto meo patrono presentare aliquem ad dictam meam capellaniam nisi presbyterum in ordine presbyteratus constitutum . Et citius cognomine Browne vel Ramsay si commode haberi potest · Et casu quo dictus patronus non presentaverit idoneum presbyterum ad dictam meam capellaniam cognomine Brown aut Ramsay si commode haberi poterit ut supra infra spatium viginti dierum postquam ipsa capellania vacauerit

In hoc casu licebit balliuis et communi consilio ciuitatis Brechinensis presentare idoneum presbyterum ad dictam meam capellaniam pro collatione ordinaria habenda · Postremo volo et stricte ordino quod dominus Willelmus Brown capellanus per me nominatus in et ad dictam meam capellaniam pro collatione ordinaria desuper habenda pro toto tempore vite sue · Et sui successores capellani in et ad dictam meam capellaniam post eius obitum seruabit et seruabunt presentem meam fundationem in omnibus et singulis punctis clausulis et articulis sub pena ammotionis ab eadem · In Cuius Rei testimonium huic presenti fundationi mee manu mea subscripte Sigillum meum proprium Armorum est appensum apud ciuitatem Brechinensem · Die Sexto mensis Junii anno Domini millesimo quingentesimo quadragesimo primo · Coram his testibus viz. Thoma Kay Malcolmo Jaksoun ciuibus Brechinensibus dominis Johanne Tendaile Johanne Joffra Thoma Ramsay capellano Sancte Crucis Willelmo Gilberti capellano Sancti Niniani confessoris et pontificis Willelmo Gilberti juniore et Thoma Finlaisoun capellano Omnium Sanctorum notariis publicis cum diuersis aliis · Dauid Broun manu propria · Post cuiusquidem charte receptionem · · · Dictus reuerendus pater et canonici huiusmodi chartam · · · laudauerunt · · · Promittentes pro se et successoribus suis episcopis et canonicis · · · ad eandem · · · pro eorum posse · · · fideliter perimpleri · · · causandam · Et huiusmodi chartam in eorum libro Registri ad perpetuam rei memoriam registrari decreuerunt · Super quibus omnibus et singulis prefatus dominus Dauid Broun fundator et dominus Willelmus Broun capellanus in huiusmodi charta principaliter nominatus pro suo interesse respectiue a me notario publico sibi fieri petierunt unum seu plura publicum ve publica instrumentum et instrumenta · Acta erant hec in domo capitulari Brechinensi hora intermedia ad duodecimam in meridie aut eocirca sub anno die mense indictione et pontificatu quibus supra

Presentibus ibidem dominis Allexandro Moress Johanne Dauidsoun Willelmo Gilbert capellanis Georgio Speid de Auchdovy Jacobo Scrymgeour et Magistro Thoma Ramsay tutore de Arbeky diuersisque aliis ·

· Et ego Jacobus Robertsoun presbyter Brechinensis diocesis sacraque auctoritate apostolica notarius publicus ac scriba canonicorum et capituli Brechinensium · Quia premisse charte fundationis traditioni receptioni perlecture approbationi promissioni decreto ceterisque premissis omnibus et singulis dum sic ut premittitur dicerentur agerentur et fierent vnacum prenominatis testibus presens personaliterque interfui eaque omnia et singula sic fieri vidi sciui et audiui ac in notam sumpsi Ideoque huiusmodi huiusmodi instrumentum chartam in se continens in presenti libro inscriptum et registratum manu mea propria Exinde subscripsi et Signaui Signo nomine et subscriptione meis solitis et consuetis in fidem et testimonium premissorum rogatus etc.

Et hmoi chartam in eorum libro Registri ad ppetuã
rei memoriã registrari Petiuerunt Quæ quidem omnibus et singulis prefat
Dnus Dauid Brown fundator Et Dnus Willelmus Brown capellanus in hmoi
charta principaliter nominatus ex suo mutuo assensu a me notario publico sibi
fieri petierunt unum seu plura publicum vel publica instrumentum et instrumenta Acta
erant hec in Domo capitulari brechinen hora meridiana ad Quadragesima in meridi-
ant circa sub anno die mense Indictione et pontificatu quibus supra presentibus ibidem Dnis
Alexandro Moray Johanne Dauidsone Wilelmo Gilbert capellanis Georgio Spens de Anchdovy
Jacobo Strathyn et Magistro Thoma Ramsay Rectore de Arbirlot diuersisque aliis

Et ego Jacobus Robertsoun pbr brechinen dioc sacris ap-
aut apostolica notarius publicus ac scriba canonicorum
et capituli brechinen. Quia premisse charte fundacionis
tradicioni receptioni plebitur approbacioni promissioni decre-
tisque premissis omnibus et singulis Dum sic ut premittitur
Dicebantur agerentur et fierent Vnacum prenominatis testibus pre-
sens interfui eaque omnia et singula sic fieri vidi sciui et audiui
ac in notam cepi Ideoque hmoi presens publicum instrumentum charta in se
continens in publico libro inscripsi et registraui manu mea propria
Exinde subscripsi et signaui signo nomine et subscriptione
meis solitis et consuetis in fidem et testimonium premissorum rogatus et requisitus